COLECȚIA SFINX

ȘTEFAN BERCIU

INSULA SPIONILOR

COLECTIA SFINX

ŞTEFAN BERCIU

INSULA SPIONILOR

roman

EDITURA MILITARĂ — 1972

ILUSTRAȚIA COPERTEI N. NOBILESCU

CAPITOLUL I

„Spioana"

Telepsihofonul profesoarei Maria Tripşa stîrnise un deosebit interes în lumea medicală. Aparatul, încă în curs de finisare, anunţa o mare descoperire a unei femei de ştiinţă, aflată poate la capătul unei cariere pe care avea să şi-o încheie în triumful consacrării universal recunoscute.

„Bătrîna" — cum o porecliseră colegii ei de institut — nu împlinise încă şaizeci de ani, dar chipul ei palid, slab şi brăzdat de zbîrcituri care se iviseră încă din anii tinereţii, o făceau să pară cu mult mai trecută. Viaţa ei de pînă acum se scursese, aparent liniştită, între institut şi casă, între cele două mari preocupări ale existenţei sale : *telepsihofonul*, la care aspirase încă de pe băncile liceului şi fiica ei, Ela, care de doi ani devenise ingineră. „Bătrîna" se trăgea dintr-o familie de învăţători de prin împrejurimile Slatinei, şi pînă astăzi rămăsese acelaşi „copil» de ţăran, cu bunătatea şi bunul simţ pe care-l au,îndeobşte, oamenii simpli.

Rămăsese văduvă din primul an de căsnicie, iar fiica ei n-avea să-şi cunoască tatăl, care se sinucisese datorită unei „păcăleli de-ntîi aprilie" ; un prieten îi telefonase : „Gheorghe ! Podul tău s-a prăbuşit azi-dimineaţă, cînd a trecut personalul 6005 !" Era prima lui construcţie de mai mari proporţii. N-a verificat. A crezut ceea ce i s-a spus şi... a lăsat o scrisoare către copilul care avea să se nască peste patru luni. „Tatăl tău a fost un om de onoare". Atît. Şi de-atunci, sufletul înjumătăţit al Mariei Tripşa avea să se zbuciume pînă şi pentru oamenii care otrăvesc sufletele altora.

Şi a izbutit. A creat *telepsihofonul*. A creat, poate a opta minune a lumii, menită să scormonească sufletele bolnave şi să le aducă leacul. Întotdeauna e mai uşor de găsit leacul, dacă pricina bolii e cunoscută, şi ea tocmai pentru asta s-a zbătut ; să afle pricina... pricinele celor mai tainice boli care se cuibăresc în cele mai tainice sfere ale fiinţei, acolo unde radiografia este neputincioasă, iar bisturiul nu are ce amputa, acolo unde urechea nu are ce asculta, iar ochiul... nimic de văzut. Acolo a ţintit fetiţa de la ţară şi acolo a ajuns „bătrîna" de astăzi ! Acolo, unde cea mai slabă umbră întunecă sensul unei vieţi, unde cea mai neînsemnată apăsare prăbuşeşte pentru totdeauna o existenţă umană. Acolo avea să pătrundă şi să lecuiască *telepsihofonul,* acea uriaşă maşină cu peste trei mii de relee, cu sute de bobine şi becuri colorate, cu plase şi capcane în care trebuiau prinse suferinţele, cu sute de electromagneţi, toate cu menirea de a atrage în cursă ceţurile sufletelor bolnave, cu zeci de lame care trebuiau să taie nevăzuta suferinţă, cu faruri puternice care trebuiau să distrugă bezna, cu orgi care să strige sunete de bucurie şi mîini vrednice care să alunge durerea. Şi fiecare releu, bec, magnet, gheară şi sunet însemnau un ceas, o zi sau poate chiar un an din zbuciumul sufletului Mariei Tripşa, pentru liniştea sufletelor tuturor oamenilor din lume.

In ultima vreme fusese deseori chemată în străinătate, unde ţinuse cîteva conferinţe la diverse institute şi facultăţi, iar o conferinţă internaţională o invitase, nu de mult, să-şi expună invenţia. Lucrul acesta se hotărîse şi Maria mai avea doar patru zile pînă la brevetarea şi omologarea invenţiei sale pe plan internaţional. „Bătrîna" fixase data, iar presa din zeci de ţări avu un subiect bun pentru o săptămînă. Cîţiva gazetari de la mari cotidiene, cum şi de la reviste de specialitate, sosiră în România. Timiditatea profesoarei le puse însă răbdarea la grea încercare.

Totuşi, ea sfîrşi prin a-i invita pe toţi acasă, laolaltă cu cei cîţiva prieteni şi colaboratori ai ei, în aceeaşi seară în care avea să ofere o masă de rămas bun, înainte de a pleca în străinătate unde avea să rămînă două săptămîni.

„Bătrîna" locuia într-un cartier vechi, pe o stradă retrasă, unde ocupa parterul unui imobil cu două etaje — tip „locuinţe ieftine". Apartamentul avea trei camere şi un hol destul de mare ce servea drept cameră de zi ori sufragerie ; celelalte încăperi erau folosite ca dormitoare pentru ea, fiica ei şi menajera care le părăsise de o săptămînă, pentru a se duce să locuiască la fiul ei care terminase facultatea şi devenise medic. Ar fi putut să se mute, ar fi putut să-şi

cumpere o altă locuință, dar casa asta în care fusese fericită aproape un an cu singurul bărbat din viața ei, zidurile astea de care s-au spart primele țipete ale Elei, o făcuseră prizoniera lor pentru oricît ar mai fi avut de trăit.

În dimineața aceea nu se dusese la institut. Dereticase și gătise singură. Pe la amiază venise și Ela, care se oferi s-o ajute ; dar după cîteva farfurii prefăcute în țăndări, Maria o imploră să se „liniștească", asigurînd-o că numai astfel o s-o ajute cu adevărat.

Ela se prefăcu supărată. După cîteva clipe însă nu-și putu ascunde bucuria eliberării de orice preocupare de acest soi și începu să cînte.

— Cum se face că n-ai venit împreună cu Titus ? întrebă Maria din bucătărie.

Titus era un tînăr inginer, cu care Ela urma să se logodească la reîntoarcerea profesoarei din străinătate.

— Ne-am despărțit ! strigă fata.

Maria apăru în pragul camerei în care se afla Ela și o privi iscoditor.

— A... acum zece minute ; acum zece minute ne-am despărțit. Asta am vrut să spun.

Maria se retrase tăcută. Răspunsul fiicei sale o contrariase. Știa că Ela îl iubește. Totodată era sigură că bărbat mai potrivit pentru temperamentul ei vulcanic cu greu s-ar fi găsit.

Titus Noapteș era măsurat la vorbă și cumpătat în tot ceea ce făcea ; dar, ceea ce o bucurase pe Maria cel mai mult era faptul că singurul om, care-și făcea simțită autoritatea față de Ela, era tocmai omul pe care fiica ei îl iubea.

Începea să se întunece.

Ningea. Undeva, o femeie își chema copilul de la joacă, un cîine lătra răgușit.

— Să mai pun lemne ?

— Nu ! strigă Maria iritată. Vrei să dai foc casei ?

Ela izbucni în rîs.

— Mai bine ai deschide fereastra din sufragerie.

Fata se supuse, și în clipa următoare o boare de aer proaspăt năvăli în încăpere.

Prin fața casei trecu un coșar. Ela îi întîlni privirea.

Coșarul avea niște ochi verzi, imenși, și fata, fără să vrea, continua să se uite la el.

— Aveți nevoie de coșar ? răsună puternic glasul acelui bărbat înalt și zvelt, cu umeri nînși.

Ea nu-i răspunse imediat ; ceva, ceva straniu, care se degaja din făptura puternică a bărbatului o împietrise. Abia într-un tîrziu, izbuti să bîiguie :

— Umblaţi de mult... nu-i aşa ?

— Nu, răspunse coşarul ; stau de mult.

Duritatea răspunsului, amărăciunea lui dobîndiră pentru fată sensuri nu tocmai definite, tulburătoare.

— Da... da, avem nevoie ; poftiţi !

Din spatele ei se auzi mustrarea Mariei :

— Asta-i nebunie ! Curată nebunie ! Nu-mi văd capul de treburi şi tu vrei să-ntorci casa pe dos. Îţi dai seama ce mizerie o să facă ?

Ela îngheţă. Îşi privi mama cu atîta disperare, încît Maria sfîrşi prin a o linişti.

— A spus că aşteaptă de mult ; cine ştie cîtă nevoie o avea, dacă vrea să lucreze pe o astfel de vreme.

„Bătrîna" se grăbi să deschidă.

Coşarul aştepta în prag. Privirile lor se întîlniră, şi profesoara tresări. Ochii aceia mari şi verzi îi mai văzuse ea o dată, o singură dată, luminînd chipul unui singur bărbat... al singurului bărbat...

— Sărut mîna ! şopti omul acoperit de zgură şi zăpadă.

Omul din faţa ei, intuindu-i parcă tulburarea, rămase mai departe în aşteptare.

Ela privea mută scena care se desfăşura într-o tăcere apăsătoare. Într-un tîrziu sfîrşi prin a se întoarce spre tabloul tatălui ei.

Un tremur uşor o cuprinse. Făcu cîţiva paşi, apropiindu-se de Maria. Îşi trecu braţul peste umerii uşor încovoiaţi, iar mîinile mamei se crispară de ale ei.

Omul care trezise amintirea celui dispărut urmărise cuminte şi reţinut tresărirea bătrînei, ca şi privirile tinerei fete ; sfîrşi prin a face un singur pas în vestibul şi asta doar pentru a vedea cauza care stîrnise tulburarea celor două femei. Apoi, coşarul le privi pe rînd şi strălucirea de oţel a ochilor săi păru să se întunece pentru cîteva clipe : femeile pricepură că el înţelesese pricina tulburării lor.

— Poţi începe... dacă vrei, rupse Maria tăcerea.

Coşarul se dădu înapoi cu un pas.

— Văd că masa e pusă pentru lume multă...

— Da, îngăimă Ela. Dacă ai putea veni altădată !

Bărbatul se întristă.

— Pot ; dar dumneavoastră m-aţi chemat acum.

— Adevărat, adevărat, se grăbi Maria s-o scuze, și scoase repede un portofel din buzunarul rochiei de casă. Uitați, vă pot plăti deranjul... sau vă pot achita dinainte costul curățatului ; avem cinci coșuri, mai spuse ea dintr-o răsuflare, și asta cred că face pe puțin o sută de lei. Nu ?

— Nu ! răspunse coșarul.

— Dar cît ? Cît ? insistă Ela.

— Nimic... nimic... bîigui omul, după care le întoarse spatele și plecă.

Ela înșfăcă portofelul mamei sale și se năpusti pe ușă, strigînd în urma bărbatului :

— Domnule !... Domnule coșar !

Bărbatul se opri și așteptă, fără să se întoarcă, apropierea fetei.

Ela era în rochie. Nu îndrăznea să-l privească. Scoase din portofel două hîrtii de cîte o sută și i le oferi, spunîndu-i :

— Ia-le... ! Luați-le ! Am încredere în dumneavoastră... Sînt sigură că ne veți curăța coșurile foarte bine pentru banii ăștia.

— Dați-mi doar o sută. Arvună. Și să știți că dacă n-am să vă curăț coșurile, am să vă aduc banii înapoi.

Luă din mîna fetei o bancnotă și își continuă drumul.

Maria o aștepta în prag.

— A luat banii ? o întrebă ea.

— Da o sută. „Arvună" ! Și mi-a mai spus că o să ne aducă banii înapoi dacă n-o să mai vină pentru coșuri.

Ninsoarea se înteți se. Luminile de pe stradă prinseră viață, iar la ferestrele caselor, storurile se lăsară unul cîte unul.

Peste două ore, casa profesoarei Maria Tripșa avea să se umple de prieteni, de reporteri și de veselie.

•

Oamenii erau plini de exuberanță.

Intr-un colț al sufrageriei, un reporter de la o revistă suedeză făcea tot ce putea, ca „Bătrîna" să nu-l părăsească ; îi povestea ultimele can-can-uri din lumea medicală, îi relata — pe un ton de șoaptă strigată, ca să poată auzi și ceilalți comeseni — impresiile pe care le lăsase Maria cu cîteva luni în urmă, la o conferință ținută în țara lui, și cîte alte asemenea lucruri dar, din cînd în cînd, aducea vorba — adevărat, cu multă prudență — și despre *telepsihofon*. Atunci, ochii profesoarei căpătau o anume strălucire,

obrajii ei supți și palizi se înbujorau, glasul îi vibra în timp ce dădea prețioase relații pentru publicitatea de care revista avea nevoie.

Ceilalți păreau să-l invidieze și curînd începură să-l hăituiască, fie cu glume, fie cu întrebări, pînă cînd omul sfîrși prin a scoate un strigăt de enervare. Un rîs homeric izbucni din piepturile tuturor ; Maria părea să se distreze de minune.

Titus sosi mult mai tîrziu. Ela îl însoți în camera ei. Știa că el nu suporta asemenea petreceri, că evita întotdeauna să facă noi cunoștințe.

Zina, tînăra laborantă a profesoarei, o asigură pe Ela că va face totul ca lipsa ei să nu fie observată.

În camera alăturată, Ela deschise larg fereastra.

Afară continua să ningă. Fata adună de pe marginea ferestrei, cu amîndouă mîinile, zăpada și își ascunse fața în ea.

— Ai să răcești...

Ela păru să nu audă decît șoapta umedă a zăpezii care i se topea pe obraji.

Atunci, parcă gelos, Titus îi desfăcu brutal mîinile de pe obraji.

— De ce faci asta ? întrebă ea cu nedumerire și teamă. Îl știa atît de reținut și de sobru !

Tînărul nu-i răspunse. O privea cu un amestec de patimă și furie.

— Titus ! Mi-e frică...

Atunci, el o îmbrățișă puternic, și-i șopti disperat :

— Nici zăpada nu vreau să-ți atingă fața. Nici apa, nimic ! Nimeni, înțelegi ?

Apoi slăbi strînsoarea brațelor și căută privirea fetei, iar cînd i-o întîlni, îi spuse abia murmurînd :

— Înțelegi, dragostea mea ?

Nimeni nu-i vorbise astfel pînă atunci.

— Înțelegi ? Înțelegi ? continua să răsune în cameră șoapta lui disperată.

Ea ar fi vrut să strige de fericire, dar emoția îi fărîmase și voința și glasul...

În clipa următoare, Maria năvăli în camera fiicei sale, dar rămase ca împietrită. Tinerii se priveau plîngînd. Era atîta fericire în ochii lor, încît inima ei se opri pentru o clipă. Se retrase, închizînd ușa încetișor.

— Titus ! șopti Ela într-un tîrziu. Hai să ieșim din casă. Știi, dragostea mea, camera asta e prea neîncăpătoare pentru atîta fe-

ricire. Tăcu o clipă şi-l privi printre lacrimile care încă nu conteniseră ; apoi, brusc, se aruncă la pieptul lui, spre a-şi ascunde privirea vinovată de-atîta bucurie şi gemu a dezvinovăţire : N-am să-mi mai las faţa atinsă de zăpadă ! Nici de viscol, nici de aripa gerului... de nimic, de nimic şi de nimeni. Am să merg aşa, cuibărită la pieptul tău şi am să-mi înăbuş urletul de fericire.

Titus îi ridică capul şi-i căută cu înfrigurare privirea. Vroia să ştie cît este de adevărat ceea ce auzea şi simţea, iar pentru asta ce altceva putea face decît să se uite în adîncul acelor ochi de copil ?

Fata îi înfruntă privirea, căutînd parcă acelaşi lucru. Apoi ieşiră.

— Hei ! Dar voi aţi înnebunit de-a binelea ! se auzi strigătul Zinei care alerga spre ei, aducîndu-le paltoanele. Unde-aţi plecat aşa de grăbiţi ?

— Să mîngîiem zăpada, răspunse fata.

Zina o privi mişcată.

— Da, interveni Titus... Sînt suflete pe care nimeni nu le-a mîngîiat vreodată şi pe care toţi le calcă în picioare. Aşa se întîmplă şi cu sufletul zăpezii.

Era atîta gingăşie şi disperare, atîta durere şi speranţă în tonul şi-n vorbele lui Titus, încît Zina se cutremură. Îi mai privi o dată şi porni spre casă alergînd.

Îndrăgostiţii o priviră nedumeriţi, apoi îşi continuară drumul.

Pe stradă bîntuia viforniţa...

•

Mica petrecere a profesoarei Maria Tripşa se termină cu puţin înainte de miezul nopţii. Musafirii păreau îngrijoraţi de starea vremii, şi primul care-şi manifestă teama fu reporterul suedez. Atunci, ceilalţi priviră afară şi hotărîră de îndată să plece în grupuri. Zina vroia să mai rămînă, oferindu-se să-i ajute Mariei la o sumară punere în ordine a casei, dar un foto-reporter al unei reviste de specialitate olandeze, un vlăjgan blond, se oferi s-o conducă acasă. Profesoara o sfătui să accepte ; abundenţa zăpezii putea duce la încetarea circulaţiei.

Maşina olandezului, un Pakard destul de vechi dar puternic, înainta cu greu.

— E motorul rece, se scuză el.

Zina se mulţumi să zîmbească. Îşi aprinse o ţigară şi trase primul fum cu sete ; la Maria nu fumase de loc, ştia că nu-i place. După cîteva minute, se zări centrul. Fata îşi mai aprinse o ţigară şi după alte cîteva minute îl rugă să oprească. Olandezul îi ceru o întîlnire, şi Zina i-o fixă pentru după-amiaza zilei următoare. Apoi Zina coborî şi pătrunse în institutul condus de Maria Tripşa, pe o uşă folosită numai de aceasta şi unde nu era portar.

•

Coridoarele institutului erau pustii. Dinspre scara principală răsunară paşi. Cineva se îndrepta cu oarecare grijă spre sala marelui laborator. Întunericul era pătat de cîteva raze alburii ce răzbăteau prin ferestrele rare şi mici ale culoarului. La un moment dat paşii încetară şi o linişte absolută păru a se statornici. După o vreme se auzi însă zăngănitul unei legături de chei. Apoi, iar linişte şi în sfîrşit o cheie se răsuci în broasca unei uşi. Tăcere. O clanţă fu apăsată cu precauţie, apoi iar tăcere. Urmă un uşor scîrţîit şi o uşă prinse a se deschide. Nici un alt zgomot. Iar paşi şi iar linişte. Cineva ajunsese într-un colţ mai întunecos al laboratorului, unde se afla o imensă casă de bani. Lumina albastră-violet a unei lanterne prinse, într-un fascicul discret, încuietoarea. Apoi, fasciculul se plimbă cu oarecare nervozitate de-a lungul şi de-a latul seifului desenîndu-i parcă, undeva în spaţiu, conturul dreptunghiular. Din nou întuneric şi linişte deplină. Urmă zgomotul produs de un declic metalic, căruia i se suprapuse zăngănitul legăturii de chei. Fasciculul lanternei reapăru asupra peretelui frontal al casei de bani, iar în conul său de lumină o mînă înmănuşată învîrti rotorul de siguranţă. Mecanismul încuietorii icni şi cedă. Uşa seifului se deschise, ascultătoare. Fasciculul de lumină îşi schimbă culoarea, din albastru-violet într-un alb crud. Aceeaşi mînă care învîrtise rotorul încuietorii se afundă în interiorul seifului şi scoase cîteva foi de calc, pe care le întinse apoi pe duşumea. Conul de lumină degajat de lanternă se limita exclusiv la a cuprinde întinderea foilor de calc. După cîteva clipe un aparat fotografic prinse a înregistra desenele de pe foile de calc. Apoi, mîna înmănuşată începu să pună foile de calc la loc, în seif, dar nu apucă să ducă la capăt şi operaţiunea asta, pentru că declicul unui comutator inundă laboratorul cu lumina izvorîtă dintr-o puternică plafonieră de neon şi, o dată cu asta, o voce puternică, baritonală, sparse liniştea :

— Zina Gogan ! ?

În pragul uşii se afla tehnicianul Alexe Vedea, cu un pistol în mînă.

Laboranta rămase locului, împietrită ; abia după cîteva secunde izbuti să se întoarcă spre bărbatul care o surprinsese şi îngăimă în neştire :

— Domnule... domnule tehnician...

Bărbatul rîse scurt şi nervos, punîndu-şi pistolul în buzunarul halatului său alb.

— Mai puteai avea răbdare, domnişoară Gogan, o ironiză el ; încă trei-patru săptămîni şi *telepsihofonul* ar fi fost definitivat.

Făcu un pas spre ea. Zina strînse cu deznădejde micul aparat fotografic. El observă gestul fetei şi, prefăcîndu-se a nu fi luat în seamă teama ei şi consecinţele pe care le-ar fi putut avea, continuă cît putu de calm :

— Încă trei-patru săptămîni, şi ai fi avut totul... totul... pe cînd aşa... în rate... Prea mult risc...

— Prea multe riscuri ! mîrîi Zina.

Alexe păru surprins de cinismul ei. Vorbele laborantei avură darul să-l facă atent la faptul că şocul trecuse şi că în faţa lui se afla un adversar nu tocmai comod şi cu atît mai puţin dispus să-şi vîndă pielea pe un preţ mic. Mai făcu un pas spre ea, căutînd să zîmbească şi-i porunci să pună aparatul fotografic în seif. Fata îl ascultă, dar îi execută dispoziţia privind într-un punct fix, undeva în spatele lui. Insistenţa privirii Zinei păru să-l neliniştească pe Alexe şi, căutînd să se stăpînească, o întrebă la ce anume se uită.

— Să zicem că în asemenea expediţii nu te avînţi singur... Mai ales o femeie !

Alexe Vedea măsură distanţa dintre ea şi el; îi despărţeau aproape doi metri. Instinctiv duse mîna la buzunarul în care-şi pusese revolverul şi continuă :

— Domnişoară Zina Gogan ! lasă aparatul în seif şi adună planurile de pe jos.

Zina izbucni în rîs, nedesprinzîndu-şi mîna de pe aparatul fotografic pe care-l sprijinea de unul dintre rafturile seifului.

— Dac-am fi singuri... v-aş asculta...

— Ce vrei să spui ?

Fata chicoti din nou.

— Răspunde ! porunci Alexe, strîngînd revolverul în palmă.

— Să-l întrebăm şi pe *dumnealui* ce părere are ? spuse ea, continuînd să privească peste umărul lui.

Alexe Vedea se răsuci brusc și scoase revolverul, dar tot atît de repede Zina ridică aparatul de fotografiat vrînd să-l trîntească și astfel, odată ajuns la lumină, filmul să se voaleze.

Fulgerător, Alexe se întoarse spre ea și, văzînd ce putea să se întîmple, se aruncă asupra fetei, prinzînd aparatul. Apoi, ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat, îi porunci din nou să strîngă planurile și să le pună în seif.

Laboranta se supuse.

Alexe îi ceru cheile. Apoi puse și micul aparat fotografic alături de planuri și încuie.

— Ai jucat necinstit.

— Dar am pierdut, murmură Zina și se îndreptă spre un scaun pliant. Îl desfăcu, se așeză și adăugă resemnată : iar cînd pierzi, plătești.

— Da... plătești !

— Care e prețul ?

— Prețul ? făcu Alexe contrariat. Prețul cui ? Al meu ? strigă el cu vădită indignare și repetă : Al meu ?

— Nu, răspunse fata cu aerul unui om sfîrșit : al meu...

Alexe păru să se mai fi liniștit.

— O... o pedeapsă exemplară !

Zina Gogan rîse scurt. Un zîmbet amar părea să i se fi întipărit în colțurile gurii. Oftă și spuse :

— Asta... asta, numai în situația în care mă veți denunța.

— Cui ? întrebă bărbatul, cu o nuanță de batjocură în glas.

— Securității...

Tehnicianul își trase un scaun aproape de ea, o fixă cu curiozitate, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima oară și o întrebă pe tonul cel mai firesc cu putință.

— Domnișoară Gogan, dumneata știi cum mă cheamă și ce profesie am ?

Zina îl privi cu un aer-tîmp și cîteva clipe nu răspunse. După aceea păru oarecum că se regăsește :

— Da... Vă numiți Alexe Vedea și sînteți tehnician la acest institut.

— Nu, Zina ; mă numesc Mircea Baltag și sînt maior de securitate. Îți spun toate astea, pentru că nu vei mai avea posibilitatea să comunici cu complicii dumitale. Zina Gogan, ești arestată !

Laboranta sări de pe scaun și-l privi năucită. Apoi, ochii ei începură să rătăcească peste instalațiile din laborator, oprindu-se asupra unei manete care racorda o parte a mecanismelor la un curent

de înaltă tensiune. Făcu un pas nehotărît, apoi simulă că este cuprinsă de ameţeală.

— Apă ! bîigui ea abia perceptibil... Apă !

Alexe o ajută să se aşeze. Apoi privirile lui prinseră a observa mesele pe care se aflau diferite vase de sticlă.

— Zina, domnişoară Zina, se precipită el... ţi-aş da... îţi dau cu plăcere, imediat, dar nu îndrăznesc... nu ştiu de care vas mă pot servi... Dumneata cunoşti aici mai bine ca oricare altul... Spune-mi...

— Apă ! se auzi iar şoapta disperată a laborantei.

— Spune-mi de unde să iau un vas curat...

Fata nu răspunse. Un tremur uşor pusese stăpînire pe maxilarele ei ; făcea eforturi disperate să articuleze un singur cuvînt. Ridică o mînă — care tremura — şi arătă undeva, spre o măsuţă situată la celălalt capăt al laboratorului.

Alexe se repezi într-acolo, dar zgomotul produs de căderea scaunului pe care stătea Zina îl făcu să se oprească şi să se întoarcă...

Grăbindu-se spre maneta care conecta curentul de înaltă tensiune, Zina se lovise de scaunul pe care stătuse pînă atunci.

Alexe făcu două salturi şi o prinse la timp, împiedicînd-o de la o sinucidere sigură.

Laboranta nu opuse nici o rezistenţă şi se lăsă condusă şi aşezată pe un scaun. Continua să tremure. Într-un tîrziu, spuse cu glas stins.

— Nu ştiu dacă trebuie să vă cer iertare... pentru... pentru spaima pe care aţi tras-o adineauri...

El nu-i răspunse şi se mulţumi s-o privească.

— Asta... domnule maior... asta, cred eu... era preţul cel mai bun... preţul despre care vorbeam...

Oftă adînc şi îşi ascunse faţa în palme. Apoi, deodată, izbucni într-un rîs homeric, făcînd totodată vizibile eforturi să se stăpînească. Îşi ridică privirea spre Alexe, continuînd să rîdă şi să-şi înăbuşe rîsul cu palmele, dar părea că-i este cu neputinţă. Se ridică brusc de pe scaun şi se năpusti asupra bărbatului din faţa ei, apucîndu-l de reverele halatului şi strigînd :

— Rîzi ! Rîzi ! N-auzi ?... Rîzi şi tu, brută ! Ce altceva mai poţi face ? Ce altceva mai ştii să faci ?

Alexe îi desfăcu, uşor, strînsoarea degetelor. Apoi merse spre fereastră şi, după ce o deschise larg, reveni lîngă spioana care părea să fi căzut pradă unui acces de plîns. Îşi spuse că şocul „surprizei"

avea să se atenueze, gîndind că plînsul o va ușura și își căută un loc la oarecare distanță de prizoniera lui.

Într-un tîrziu laboranta încetă să mai plîngă și, spre surprinderea lui, vorbi pe tonul cel mai firesc cu putință.

— Domnule maior... vă cer scuze de la bun început pentru ceea ce o să vă spun...

— Te asigur, domnișoară Gogan...

— Pentru tot ce o să vă spun.

— Pentru tot.

Urmă un lung moment de ezitare care, însă, se dovedi a fi fost ultimul, pentru că Zina se porni.

Părerea mea este că dumneavoastră nu sînteți un negustor prea hrăpăreț... Vreau să spun că prețul prea mare, pentru ceea ce ați putea oferi, nu numai că vă displace dar... chiar vă sperie.

Își observă atent interlocutorul și continuă :

— De pildă, adineauri... cînd am vrut să-mi răscumpăr păcatele, prețul pe care am vrut să vi-l ofer v-a îngrozit. Și, drept să vă spun, se precipită fata, în egală măsură m-a îngrozit și pe mine, dar nu prețul, ci reacția dumneavoastră față de preț. Mă gîndesc și la faptul că, poate, sînteți un negustor atît de cinstit, încît lucrați la prețuri fixe și accesibile pentru toți păcătoșii...

Din nou îi căută privirea, iar cînd i-o întîlni, continuă :

— Dacă sînteți atît de onest pe cît îmi închipui eu, de ce nu-mi spuneți cît mă costă răscumpărarea ? De ce nu-mi spuneți prețul ? Care este prețul dumneavoastră ? Spuneți-mi o sumă !

Alexe zîmbi trist.

— S-au v-ați supărat ?

— Nu, nu m-am supărat, domnișoară ; dar n-am preț.

Zina păru încurcată ; încercă totuși să-l sfideze.

— Orice și oricine are un preț.

— Relativ, da.

— Relativ ? ! În funcție de ceva anume, vreți să spuneți ?

Bărbatul îi căută privirea și, numai după ce i-o întîlni, îi spuse aproape în șoaptă :

— Să zicem... în funcție de suma pe care ai încasat-o dumneata de pe urma vînzării fotocopiei planurilor...

Laboranta părea să fi înțeles neînduplecarea omului din fața ei și dădu semne că începe să capituleze.

— Domnule maior, contam pe o sumă mare. Valoarea *telepsihofonului* a fost apreciată chiar de doamna profesor Tripșa.

— Față de dumneata ?

Pe buzele Zinei flutură un zîmbet ironic.

— Nu... adică, da, față de mine, dar nu-mi spunea mie, ci inginerului Silviu Bora...

— Bora ?

— Da ; tipul acela înalt și cu privire de adolescent naiv.

Tăcu, spre a se încredința că Alexe pricepuse despre cine anume îi vorbea, apoi continuă :

— Ei, trebuie să-l știți dumneavoastră ; inginerul acela trimis de filiala din Cluj a Academiei, ca s-o ajute pe profesoară.

— Dar dumitale, dumitale... ce ți-a spus doamna Tripșa ?

— Mie ? se arăta Zina surprinsă. Mai nimic.

— Cum așa ? Dumneata erai colaboratoarea cea mai apropiată de ea... o vizitai acasă...

Zina îl pironi cu o privire tristă, apoi murmură :

— Am fost colegă cu fiica ei, la liceu ; numai la liceu, preciză ea cu o nuanță de revoltă în glas. După aceea, Ela a intrat la politehnică, iar eu... eu m-am calificat ca laborantă ! Prin bunăvoința doamnei Tripșa.

Fata oftă adînc. Apoi se ridică de pe scaun, se îndreptă spre fereastra larg deschisă și inspiră cu un soi de disperare aerul rece al nopții.

Alexe își scoase o țigară, dar cînd vru s-o aprindă își dădu seama că nu avea chibrituri.

Zina îi urmărea, atentă, fiecare mișcare.

— Luați bricheta din poșeta mea.

Bărbatul surîse și ezită.

— Luați ! îl îndemnă ea ; poșeta e deschisă.

El privi măsuța lîngă care stătea Zina și spuse :

— Dar nu văd nici o poșetă.

Fata rîse scurt și-l îndemnă să se uite sub masă.

Din fericire, Alexe se aplecă numai pe jumătate ; în secunda următoare Zina încercă să escaladeze fereastra, dar înălțimea pragului ferestrei îi ceru un efort care-i îngădui lui Alexe s-ajungă lîngă ea și s-o tragă înapoi. Închise fereastra, apoi își întrebă captiva, cu un glas aproape strigat :

— De ce ?

Ea nu-i răspunse și-l privi nedumerită...

— De ce ? urlă din nou Alexe.

Zina păru înfricoșată de omul care amenința să se dezlănțuie și bolborosi :

— Așa... așa... Știți, m-am gîndit că tot în felul ăsta trebuie să plătesc.

— Asta o să hotărască justiția.

— Prea multă tevatură pentru o nenorocită ca mine.

Alexe scrîșni, apoi îi spuse batjocoritor :

— Ai schimbat tactica ? vrei cu orice preț să mă impresionezi ?

Spioana îl privi lung și mărturisi :

— Vreau ! Păcat că nu se poate.

— Pentru cine lucrezi ? tună el.

Ea tăcu o vreme.

Alexe îi respectă această tăcere ; știa că așa se întîmplă celor mai mulți dintre vinovați, înaintea marilor mărturisiri, dar răspunsul fetei avea să-l nemulțumească.

— Pentru nimeni.

Făcu un efort mare și reuși să-și înfrîngă mînia.

— Ciudat !

— Poate.

— Și, totuși, mi-ai spus că sperai să capeți un preț bun pe fotocopiile planurilor... Asta înseamnă că, cel puțin, te-ai gîndit la cineva căruia să i le vinzi...

O privi atent și din nou strigă :

— Cui ?

Zina se arătă înfricoșată și bîigui :

— Inginerului Bora ; lui Silviu Bora !

Alexe nu-i dădu nici cel mai mic răgaz să-și revină și continuă :

— De ce lui Bora ?

— Pentru că... pentru că el a manifestat un interes deosebit față de planul de ansamblu al *telepsihofonului,* chiar acasă la doamna Tripșa ; eram la ceai, după-amiaza... asta chiar în primele zile de cînd el venise de la Cluj. Profesoara îi încredințase doar planurile privind porțiunea unde sînt instalate niște aparate de măsurat... și el a cerut... a insistat chiar, să vadă planul de ansamblu. Doamna Tripșa i-a spus că n-are rost să se împovăreze cu tot planul... cu toate datele...

Ea se sili să rîdă, iar bărbatul făcu la fel.

Urmă o lungă tăcere, curmată de șoapta lui Alexe :

— Așadar, inginerul Silviu Bora !

Apoi o privi și repetă, vrînd parcă să se convingă pe el însuși că aflase adevărul, că acela și nu altul era adevărul adevărat :

„Silviu Bora... Bora...

Zina tresări și el observă asta. Apoi, fata izbucni cu disperare în glas :

— Domnule maior ! Eu... eu așa cred... așa am crezut. Să știți însă — se precipită laboranta — că eu v-am spus doar ceea ce am crezut... Totul, totul poate fi doar rodul închipuirii mele ; mă tem...

— De cine ? interveni Alexe. De Bora ?

Laboranta îl privi surprinsă, de parcă pînă în acea clipă ar fi vorbit doar cu ea și abia atunci își dăduse seama că cineva, un străin, îi ascultase gîndurile.

Alexe repetă întrebarea, și Zina păru să priceapă. Zîmbi trist, resemnat.

— Nu... nu mă tem de nimeni ; doar de eroarea pe care aș putea-o face în legătură cu presupunerile mele. Pricepeți ?

Alexe nu-i răspunse, mulțumindu-se doar s-o observe. Atunci ea strigă :

— Înțelegeți ? Mă tem pentru el ! Mă tem, pentru că omul acesta s-ar putea să nu aibă nici o vină și să cadă victima închipuirii mele bolnave.

— Ce alte discuții ai mai avut cu Bora ?

— Nici una. Am socotit-o hotărîtoare pe aceea din după-amiaza în care luam ceaiul la doamna Tripșa.

Omul care o interoga arboră un zîmbet ironic.

— Și... te-ai apucat de lucru.

Laboranta răspunse pe același ton de zeflemea :

— Închipuiți-vă că da ! Apoi rîse scurt și preciză : trebuia să ies din impas.

Bărbatul păru nedumerit în privința acestei noi stări mărturisite lui, și nu i-o ascunse. Atunci, laboranta se porni pe destăinuiri, alternînd atitudinile de cinism cu lacrimile, rîsul cu tristețea și tonurile joase cu adevărate urlete.

— Am fost și sînt o fată săracă, am fost și sînt invidioasă, am fost o leneșă și sînt o nerealizată ; am fost și sînt tot ce-i mai rău și mai urît dar... dar de lașitate față de propria mea viață nu voi putea fi acuzată niciodată. Am vrut să-mi fac o viață... dacă nu chiar îmbelșugată, măcar comodă ; așa, pur și simplu... să isprăvesc, cel puțin cu deșteptarea zilnică la ora șase dimineața, să pot scăpa de o activitate pe care nu mi-am dorit-o, care nu-mi place și pe care o consider doar o imensă umilință.

— Domnișoară Gogan... o întrerupse, cu oarecare timiditate Alexe, credeam că... cel puțin pentru profesoară ai oarecare afecțiune...

Zina păli de furie ; în ochii ei se aprinseră luminile urii.

— Orice manifestare de afecţiune nu-i altceva decît o răbufnire a ipocriziei. Şi eu nu sînt o ipocrită. Nu cred în nimic şi în nimeni. Tot ce-am făcut a fost doar pentru ca *mie*, doar *mie* să-mi fie bine.

Alexe părea impresionat de grozăvia gîndurilor laborantei şi nu se sfii să-i dezvăluie întreaga lui compasiune. Ba, mai mult, îi mărturisi că încearcă s-o înţeleagă, dar că-i este foarte greu să priceapă cum o fată atît de tînără a adunat atîta ură şi răutate. Apoi, îi puse o mînă pe umăr şi, pe un ton aproape prietenos, îi mărturisi că singurul lucru pe care ea, Zina Gogan, l-ar mai avea de făcut, ar fi să lupte din răsputeri împotriva propriilor ei tare de comportament şi de caracter.

Un hohot de rîs întrerupse peroraţia mobilizatoare. Tînăra laborantă părea să fi găsit ceva deosebit de hilar în spusele şi atitudinea interlocutorului său care se ridică de pe scaun şi îşi manifestă indignarea, izbind cu pumnul în măsuţa lîngă care stătea. Fata tresări, îşi curmă brusc rîsul şi-i explică :

— Domnule maior,.. nu rîdeam de dumneavoastră, ci de mine.

El o privi atent, în timp ce ea continuă :

— Da, da. Iată, am să vă spun pentru ce.

— Sînt foarte curios.

— E simplu, dureros de simplu şi îngrozitor de crud. Apoi repetă în neştire : crud... crud... şi izbucni, din nou, în rîs. După aceea îşi reluă firul gîndului, vorbind, de astă-dată pe un ton voit cinic, dar în care răzbăteau accente triste şi grave.

— Dacă am înţeles exact, vorbeaţi de o luptă pe care eu ar trebui să o duc... chiar împotriva mea... Dar, domnule maior, eu cred că am făcut tot ceea ce putea face un om împotriva lui însuşi.. Dovada o aveţi ! Mai mult nu mă duce capul.

Indignarea lui Alexe dispăruse. În locul încruntării apăru un surîs amar. Părea că începe să-şi compătimească prizoniera.

— Asta m-ar bucura. Vreau să spun... faptul că nu te-ar mai duce capul şi la alte rele... chiar şi împotriva dumitale.

O vreme tăcură amîndoi şi nici unul dintre ei nu părea să aibă curajul să-şi privească interlocutorul. Într-un tîrziu, Alexe spuse aproape şoptit :

— Domnişoară, spune-mi te rog, pentru dumneata, nu împotriva dumitale — repet — pentru dumneata, nu eşti capabilă să faci absolut nimic ?

Zina tresări şi Alexe observă că ea intuise în substratul spuselor sale ceva important, dar imprecis. Atunci insistă : „Chiar nimic" ?

— Nu ştiu... nu cred... sau, poate... poate dacă mi s-ar schimba unghiul de marş...

Se ridică şi veni lîngă el.

— Dar, domnule maior, cine ar mai crede în mine ?

— Eu !

Fata păru cuprinsă de o nădejde aidoma naufragiaţilor care, prinşi în vîltoarea necruţătoare a valurilor, zăresc, undeva, departe, foarte depare, un colţ de pămînt. Se agăţă de el şi-i strigă, gîtuită de emoţie :

— Sînt un om hotărît... Nu sînt laşă... Cînd mă pornesc pe un drum... Vreau să scap... Fac orice...

Alexe îi puse mîinile pe ale ei şi-i căută privirea, vrînd să se încredinţeze că, într-adevăr, „unghiul de marş" al spioanei s-ar fi putut schimba. Se priviră lung ; apoi, fata îl întrebă, cu aceeaşi disperare în glas :

— Ce trebuie să fac ? şi el îi răspunse abia după o vreme :

— Să reiei legăturile cu inginerul Silviu Bora... şi să-mi comunici preţul condiţiilor lui.

— Atît ?

— Nu ; ţine minte : orice material-schiţe, fotocopii pe care ţi-l va cere, va trebui ca mai înainte de a i-l da să-l văd eu şi să-ţi aprob... „vînzarea".

— Perfect !

CAPITOLUL II

Furtul

Inginerul Silviu Bora ocupa o cameră, dintr-un apartament, aflat la cel de-al doilea etaj al unui hotel din centrul Bucureştiului. În camera alăturată se perindaseră numeroşi pasageri ; pe unii poate că nu-i văzuse nici măcar o dată, cu alţii schimbase cîteva impresii despre călătorie, despre vreme, ori despre ultimele rezultate anunţate în sport. Nu era prea comunicativ, dar avea o deosebită aptitudine să asculte, dînd impresia interlocutorului său că nimic altceva pe lume nu l-ar putea interesa mai mult decît ceea ce i se spunea atunci, cu toate că uneori nici nu era atent. Era preocupat, veşnic preocupat de gîndurile lui care nu-l părăseau nici în somn. Adormea greu şi se trezea după cîteva ore de somn agitat. Îşi lua ochelarii de pe noptiera pe care avea, pregătită întotdeauna o foaie de hîrtie şi un creion, şi începea să înşire linii şi cifre. Apoi, de cele mai multe ori, ardea foaia cu astfel de însemnări şi reîncepea acel dans al liniilor şi cifrelor, cu o şi mai mare înfrigurare. Şi astfel îl prindeau zorile, cînd, ar fi vrut să se bărbierească şi să plece din casă, dar amîna mereu, amîna cu o oră sau chiar cu mai mult plecarea ; se temea să nu-şi trezească vecinul prea devreme ori, pur şi simplu, prefera ca acela să plece mai înainte. În general, evita cunoştinţele întîmplătoare. În schimb, la institutul condus de Maria Tripşa, legase prietenii, chiar dincolo de amabilele legături de serviciu pe care le avea cu şefii cîtorva sectoare la care se limita colaborarea pentru care fusese solicitat. Acolo, toţi îl ştiau ca pe un fost student al „Bătrînei" şi, după scurtă vreme, începură să facă haz de atitudinea lui de student. Maria îl poreclise chiar „Bătrînul student".

În dimineața aceea, Bora se trezi mai tîrziu ca de obicei. Își privi ceasul și se miră de ce nu-l sunase recepționerul hotelului, la ora șapte, așa cum făcea zilnic. Sări din pat și, în drum spre baie, trecu prin micul hol care-l despărțea de camera vecinului, cînd telefonul sună. Se opri din drum și ridică receptorul ; apoi bătu la ușa celeilalte camere :

— Domnule Noapteș !

Răspunsul nu veni imediat și Bora insistă. După cîteva clipe, ușa se deschise și în prag apăru un bărbat între două vîrste, cu o statură de uriaș.

— Bună dimineața !

— Bună dimineața ! răspunse Bora și adăugă precipitat : telefonul ! Pentru dumneavoastră, mai spuse el și se retrase în baie.

Mihai Noapteș duse receptorul la ureche. Cineva îl ruga să coboare, pentru că era așteptat de o doamnă. Crezu că a vorbit cu portarul hotelului și se grăbi să se îmbrace. Apoi coborî pe scări, nemaiavînd răbdare să aștepte liftul, dar reveni decepționat. În holul de la parter nu-l aștepta nimeni și nici funcționarii de la recepție nu aveau cunoștință de faptul că cineva l-ar fi căutat. Intrigat de întîmplarea care părea o farsă stupidă, sună centrala telefonică a hotelului și întrebă dacă cineva din oraș ceruse, în urmă cu cîteva minute, legătura cu apartamentul său. Presupunerea îi fu confirmată ; un bărbat ceruse legătura nominală, fără să indice numărul apartamentului. O clipă îi trecu prin minte că l-ar fi putut suna Titus, fiul lui, dar imediat după aceea își dădu seama că băiatul n-ar fi avut pentru ce să facă așa ceva, mai ales că urma să-l viziteze la hotel, împreună cu viitoarea lui logodnică.

Intră în cameră și observă că valiza pe care o pusese chiar în dimineața aceea pe șifonier, se afla acum pe pat : mai mult chiar, era deschisă și lucrurile răvășite. Surprins, constată lipsa unui mic aparat fotografic.

Se așeză pe marginea patului, sprijinindu-și capul în palme. După o vreme își aprinse o țigară ; aștepta ca Bora să-și termine toaleta de dimineață.

Mihai Noapteș trecuse, nu de mult, pragul unei jumătăți de veac. Era un bărbat puternic, frumos și deosebit de inteligent. Venise de de două zile, dar abia ieri îl anunțase pe Titus că e în București.

Titus îi scrisese de cîteva ori despre o mare pasiune și cînd lucrurile ajunseră în pragul logodnei, Mihai se grăbi să cunoască pe viitoarea soție a celui ce-i purta numele.

Telefonul sună prelung, dar Mihai păru să nu-l fi auzit, cufundat în gînduri. Apelul se repetă de cîteva ori. Abia într-un tîrziu, se ridică de pe marginea patului și trecînd în hol, ridică receptorul. De la capătul celălalt al firului se auzi glasul unui bărbat :

—Salutare ! Alexe la aparat.

—Alexe ! ?

—Alexe Vedea !

— Aa ! Bună dimineața ! Inginerul Mihai Noapteș...

—Ai primit aparatul, sper...

—Da, bîigui Mihai, dar tocmai despre asta vroiam să discut cu cineva... Mă bucur că m-ai sunat.

— S-a întîmplat ceva neplăcut ?

— Nu tocmai... vreau să spun, nimic grav... Aparatul s-a defectat.

— Într-o jumătate de oră sosesc la dumneata.

— Te aștept, domnule... tehnician.

Silviu Bora ieși din baie, fluierînd vesel. Nu i se întîmplase o asemenea stare — pe care el o numea euforică — de cînd își părăsise familia, la Cluj, pentru a-i veni în ajutor „Bătrînei". Trecu pe lîngă Mihai, parcă neobservîndu-l și intră în camera lui, lăsînd ușa deschisă. Faptul că nu închisese ușa îl incită pe Noapteș care, stăpînindu-și furia, îi spuse, chipurile, așa într-o doară :

— Vesel ! Vesel, domnule Bora !

Silviu continua să-și încheie butonii la manșete.

— În cel mult două săptămîni termin treburile și plec acasă la Cluj. Credeam că o să rămîn două-trei luni, dar mi-am dat seama că nu o să fie nevoie.

Își puse haina, apoi ochelarii și-l privi atent pe Noapteș care se încăpățîna să tacă.

— Păreți supărat.

—Oarecum..

Bora avea aerul să nu dorească nici o explicație, dar Noapteș se grăbi să-și spună necazul.

— Mi-a dispărut aparatul de fotografiat.

— Cum așa ?

— Cum ! Nu știu... dar *cînd*...

— Cînd ? se grăbi Silviu să întrebe, aproape involuntar.

— Acum un sfert de oră, cineva m-a anunțat să cobor în holul de la parter, comunicîndu-mi că aș fi fost așteptat de o femeie. Am coborît ; nimeni. Cînd am revenit, valiza pe care aseară o pusesem pe

șifonier, coborîse pe pat și din ea lipsea un singur obiect ; aparatul fotografic.

Bora se așează pe un scaun. Părea tulburat și parcă nu îndrăznea să-și privească interlocutorul.

Atunci Mihai repetă, cu un aer absent :

— Lipsește un singur obiect : aparatul fotografic.

Silviu Bora sări de pe scaun și-i reproșă că nu-l prevenise pe el, cînd a coborît ; de ce nu-i spusese că lipsește cîteva minute pentru că, dacă ar fi făcut asta, el ar fi fost mai atent și furtul nu s-ar mai fi produs. Ar fi lăsat ușa de la baie întredeschisă. Apoi sfîrși prin a-i propune — ce-i drept, nu prea convins — să reclame administrației sau chiar miliției.

Noapteș zîmbi și, privindu-l cu o ușoară nuanță de ironie, spuse :

— Ce rost are ? Aș produce, poate neplăceri unor oameni nevinovați... iar cît privește aparatul, tot nu s-ar găsi.

— Poate... poate că aveți dreptate, bîigui Bora. Își îmbrăcă paltonul, își luă servieta și, scuzîndu-se că era în întîrziere, plecă.

Rămas singur, Mihai intră în camera lui. Se așeză la fereastră și privi la tumultul din stradă. Încercă să nu se mai gîndească la nimic, dar nu izbuti. După cîteva minute ușa se trînti de perete și un tip înalt, zvelt, prost îmbrăcat, năvăli în odaie.

Noapteș se întoarse brusc și-l examină pe vizitatorul neanunțat. Nu-și amintea să-l mai fi întîlnit vreodată. Necunoscutul îl fixă cu ochii săi mari și verzi.

— Domnul ? ! întrebă Mihai pe un ton care obliga la prezentări cum și la mărturisirea scopului vizitei.

Necunoscutul nu-i răspunse, ci se îndreptă spre colțul în care se afla o masă cu niște cărți. Luă o carte, îi citi titlul, apoi închise ochii și o balansă de cîteva ori în mînă, așa cum ar face cineva care ar dori să aprecieze greutatea unui obiect. Pe urmă puse cartea pe masă și exclamă :

— Grea ! Foarte grea știință cibernetica asta !

Mihai continua să-l țină sub cea mai atentă supraveghere, sperînd să înțeleagă ceva măcar din atitudinea straniului său vizitator.

— Cu ajutorul ei, strigă Necunoscutul, omenirea va putea cunoaște pînă și cele mai tainice lucruri ale firii... pînă și gîndurile, chiar dincolo de unde firul vorbei s-a rupt.

—La ce bun ? întrebă Noapteș, puțin neliniștit.

—Domnule ! După mine, esența propriei noastre existențe constă în a ști un singur lucru : „Firul trebuie înnodat acolo unde s-a rupt !".

Mihai încercă o amînare a unei explicații mai dure, sperînd că poate lucrurile se vor lămuri pe parcurs. Își confecționă un zîmbet de circumstanță și spuse, cu oarecare admirație dublată de o ușoară îndoială :

— Poate... poate. Apoi se grăbi să adauge : Oricum, este un punct de vedere !

Răspunsul necunoscutului avea să cadă ca un trăsnet.

— Spuneți „poate" ! ? Dar dumneavoastră nu mai aveți dreptul să vă îndoiți de spusele mele ! strigă el.

Scoase dintr-un buzunar al paltonului său ponosit un pachet pe care-l desfăcu cu migală, timp în care vorbi cu glas scăzut, de parcă ar fi dorit să-și convingă interlocutorul de toată amărăciunea ce-l cuprinsese din cauză că acesta nu lăsa nici un semn că l-ar înțelege.

— Domnule... nici eu n-am fost robul acestor gînduri... nici eu n-am fost convins că firul trebuie înnodat acolo unde s-a rupt, pînă cînd n-am descoperit că și un biet aparat fotografic poate avea asemenea idei. Și doar sînt o fire destul de analitică ! se răsti Necunoscutul.

— De unde-l aveți ? întrebă Noapteș, abia stăpînindu-se.

Vizitatorul rîse batjocoritor.

— Ați avut bănuieli ?

— Nu...

— Mai bine, mai bine, îl asigură Necunoscutul : „Hoțul cu un păcat, păgubașul cu o sută". Deci, mai bine hoț decît păgubaș. Da, da ; bănuiala căzută asupra unui nevinovat este un păcat mare... mare de tot... și tocmai de teamă ca dumneavoastră să nu păcătuiți, v-am adus aparatul...

— Șiii... de unde-l ai ? întrebă Noapteș, străduindu-se să nu-și sugrume vizitatorul.

Acesta chicoti vesel, inconștient parcă.

—Eu l-am furat.

— Știai ce conține ?

Necunoscutul coborî de pe masă pe scaun și, privindu-l insinuant, răspunse :

— Dacă nu știam eu, știau alții.

—Va să zică dumneata nu ești decît o momeală.

Vizitatorul coborî de pe scaun şi izbi cu pumnul în masă, arătîndu-se supărat, pentru că omul din faţa lui îi nesocotea personalitatea, ori el tocmai asta dorea să i se preţuiască. Monologă vreme destul de îndelungată, enunţînd atributele personalităţii, peroră şi protestă cu indignare şi sfîrşi în urlete cu accente de un tragic impresionant. Apoi, precizînd că cel ce nu are personalitate rămîne un simplu figurant, izbucni în plîns.

Noapteş aştepta să se mai liniştească. Apoi părăsi fereastra de lîngă care părea, că nu mai dorea să plece şi se aşeză pe marginea patului, invitîndu-şi musafirul să facă la fel.

— Spune-mi, îl întrebă el, de ce mi-ai furat aparatul de fotografiat ?

Vizitatorul tresări, tăcu cîteva clipe, apoi răspunse trist :

— Nu doream să rămîn doar un figurant.

Mihai păru şi mai derutat. Avea impresia că se află în faţa unui om cu care nu va izbuti să găsească nimic comun ; şi totuşi trebuia, trebuia să afle — dacă nu direct, măcar alegînd crîmpeie şi punîndu-le cap la cap — cît mai multe date privind mobilul furtului micului său aparat şi mai ales cine-l determinase pe acel nenorocit executant să i-l sustragă. Dar cum ? Cum va putea să afle toate astea de la un individ a cărui minte era stăpînită doar de nişte gînduri... de nişte idei fixe ? Nu cumva, această stranie comportare a vizitatorului său era consecinţa unei traume produse chiar de neîmplinirea acelor gînduri care-l obsedau ? Poate că cei care-l folosiseră pe acest obsedat, la furtul aparatului, au speculat tocmai... tocmai acele neîmpliniri... Dacă i-ar vorbi despre ele ? S-ar putea să-şi atingă ţinta dar, tot atîta de bine, s-ar putea să n-o mai atingă niciodată. Şi-apoi... la urma urmei, care erau acele neîmpliniri ? Îi veni să rîdă, la gîndul că se zbuciumase atîta, dacă trebuia să uzeze ori nu de ceva ce nici nu ştia încă. Nu, nu se va grăbi. Va mai aştepta, va mai tatona, pentru că, undeva — în mintea lui — se cuibărise credinţa că a intuit procedeul adversarilor al necunoscuţilor săi adversari. Atîta doar : procedeul ; dar mijloacele ? Acele tainice mijloace care nu erau altceva decît nişte taine ale sufletului ciudatului său vizitator, taine pe care firea omului le ascunde cu-atîta străşnicie şi în faţa binelui şi în faţa răului. Nu ; nu se va grăbi. Va ataca discret ; la început va tatona din flancuri şi, în funcţie de reacţia interlocutorului, va hotărî atacul final. Îşi făcu un riguros autoexamen, îşi ordonă gîndurile şi nervii şi, numai după aceea, porni :

— Te-am întrebat, adineauri, de ce mi-ai furat aparatul de fotografiat și mi-ai răspuns : „Nu doream să rămîn doar un figurant".

— Întocmai ; găsisem un rol pe potriva dimensiunilor mele...

— Ce profesie ai ?

— Actor ! Am fost un mare actor care, datorită invidiei confraților săi față de marele lui talent, a fost împiedicat să arate omenirii ce poate și, mai mult, a fost silit să accepte postul de comisionar la florăria acestui hotel.

Pentru Mihai, lucrurile începeau să se clarifice neașteptat de repede. Așadar, intuise bine ; potrivnicii săi îl folosiseră pe nenorocitul din fața lui, dîndu-i impresia că, dacă în teatru nu i s-au oferit roluri mari, viața — prin ei — îi poate oferi posibilitatea unei realizări adevărate. Descoperise mecanismul folosirii uneltei de care ei se slujiseră împotriva lui și care pînă atunci îi părea inaccesibilă. O clipă fu ispitit să se precipite a dirija această armă chiar împotriva inamicilor săi, dar se opri la timp. Știa că pentru a ajunge la stadiul acesta trebuia să mai aștepte, iar el, Mihai Noapteș, era călit la școala așteptării. Făcea mari eforturi pentru a-și stăvili dorința de răzbunare, și strădania lui de a se autosugestiona în sensul așteptării amenința să irumpă într-un strigăt : „Mai rabdă, mai rabdă !".

— Maestre ! se adresă el Necunoscutului, după o lungă tăcere, spune-mi, te rog, pentru ce mi-ai adus înapoi aparatul pe care mi l-ai furat ?

— Invidia ! tună vizitatorul. Invidia colegilor ; da, da, numai din invidie au îndemnat-o pe regizoare să mă trimită la dumneavoastră cu aparatul. Crăpau de ciudă cînd au văzut că mi-a izbutit furtul ; rolul, adică... se corectă el ; apoi continuă : „Nu puteau suporta să-mi joc rolul pînă la capăt, astfel că m-au împiedicat s-ajung unde trebuia.

— Șiii... unde trebuia s-ajungeți, întrebă Noapteș, prevenitor.

Necunoscutul îl privi încruntat și, după cîteva secunde, trăsăturile feței sale se destinseră într-un zîmbet îngăduitor, semn că înțelege faptul că interlocutorul său n-avea de unde ști ceea ce el trebuia să-i comunice.

— La închisoare ! Acolo trebuia s-ajung.

Se smulse de lîngă Mihai și apucă strîns spătarul unui scaun. Apoi șopti :

— Mai întîi aș fi fost anchetat... După aceea judecat...

Aşeză scaunul de partea cealaltă a mesei şi privi extaziat, de parcă s-ar fi uitat la cineva deosebit de important care se aşezase acolo. Se întoarse brusc şi îşi roti ochii prin încăpere. Undeva, lîngă pat, se mai afla un scaun ; îl luă şi pe acela şi-l aşeză la oarecare distanţă de primul. Apoi mută primul scaun ceva mai în faţă, murmurînd : „judecat... judecat..."

— Domnule ! reluă Necunoscutul explicaţia, păi ştiţi dumneavoastră ce-ar fi însemnat pentru mine un proces ?

Îşi privi interlocutorul ; în ochii lui mari şi verzi se aprinseră scîntei stranii. Afară, cerul se întunecase, iar norii de zăpadă asemenea unor saci albi şi prea plini — ameninţau să se spargă. În cameră, lumina devenise cenuşie.

— Vai ! exclamă el, de parcă ar fi voit să-şi strige regretul în auzul întregii omeniri. Aş fi apărut în faţa unui public numeros, zile de-a rîndul. Apoi, contactul cu presa ! Cu radioul ! Cu televiziunea ! Într-un cuvînt, aş fi ajuns o celebritate ! Asta era posibil, era posibil ! gemu Necunoscutul, numai dacă mi s-ar fi dat posibilitatea, această posibilitate să reapar în faţa publicului şi să-mi reafirm talentul. Ei bine, rezervasem o mare surpriză : Odată ajuns acolo, aş fi refuzat orice apărare şi astfel aş fi interpretat un epocal dublu-rol : Acuzat şi apărător !

Noapteş se prefăcu entuziasmat şi strigă :

— Magnific !

Vizitatorul păru că nu-l aude şi continuă :

— Aş fi stors lacrimi şi aş fi smuls hohote de rîs acelui public ingrat care m-a dat uitării cu atîta uşurinţă. Aş fi amestecat...

Dar fraza îi fu curmată de un suspin prelung ; după cîteva clipe putu să explice că şefa lui nu l-a lăsat să se autodenunţe, ci...

— Şefa ! ? interveni Mihai, aproape involuntar.

— Da ; regizoarea cu care am jucat acest rol.

— Mă rog, şi ce v-a sfătuit ?

— Să vă înapoiez aparatul, răspunse trist vizitatorul, pentru ca imediat apoi să se tînguiască : „De ce ? De ce să mă umilesc în faţa păgubaşului ?"

Lui Noapteş drumul pe care musafirul său pornise îi convenea de minune.

— Maestre ! Dar, nici pe departe gestul dumneavoastră nu poate avea semnificaţia unui act umilitor.

Necunoscutul veni lîngă el şi-l privi dezorientat.

— Așa-i ? Așa-i ? șopti el, implorînd o asigurare din partea celuilalt și, fără să mai aștepte vreun răspuns, peroră în continuare : Tot așa mi-a spus și regizoarea. „Nu trebuie să vă umiliți ; nu asta-i linia rolului pe care vi l-am încredințat. În fața păgubașului, dumneavoastră trebuie să apăreți ca un personaj misterios, venit să negocieze".

— Ce ? Ce anume să negociați ?

Musafirul făcu o pauză lungă, vrînd parcă să-și rînduiască, anume, niște gînduri. Apoi răspunse :

— Domnule ! Să presupunem că dumneavoastră ați fost în posesia unor imagini foarte... „dragi", fotografiate cu acest aparat, furat de mine. Ce-ați face, dacă filmul pe care se aflau acele „imagini" nu s-ar mai afla în aparat ?

— Ți l-aș cere, răspunse Mihai, silindu-se să zîmbească.

— Și dacă aș refuza ?

— Aș căuta să te conving...

— Adică... să-mi dai bani, se arătă el revoltat. Vezi ? Ar urma o tocmeală... o penibilă tocmeală și... oricum... rolul meu tot aici, în camera asta, s-ar termina.

Plecă de lîngă Mihai, își drese glasul, își aranjă ținuta.

— Înțelegeți ? Dacă aș face tîrgul cu dumneavoastră, rolul meu s-ar isprăvi. La drept vorbind, dumneata pentru ce te zbați să recapeți aparatul și mai ales filmul ? Tot pentru ca să-ți continui rolul. Ascultă ! Să discutăm prietenește : cine ți-a scris rolul ăsta ?

— Îți place ?

— Da.

— Eu.

Necunoscutul făcu o mutră mirată și-l privi cu oarecare neîncredere.

— Păi... ăsta-i rol mare, domnule ! Ăsta-i personaj construit de un profesionist.

Noapteș îl privi grav și-i răspunse oarecum încurcat :

— Știi... asta, asta este adevărata mea profesiune.

Vizitatorul îl îmbrățișă.

— Va să zică, scrii piese de teatru ! Asta poate fi o întîlnire fericită pentru mine !

— Poate, bîigui Mihai, abia stăpînindu-se să nu-i crape țeasta.

— Atunci, vreau să spun... dacă ești cu adevărat dramaturg, ai să înțelegi că rolul meu nu se putea termina într-un mod atît de

stupid. Nu-i așa ? Logic : toată zbaterea mea, tot riscul meu ar fi fost în zadar dacă nu mă autodenunțam...

— Bine, dar regizoarea... Ea hotărăște.

— Șefa ? A ! Ea a înțeles nevoia personajului interpretat de mine, nevoia de a-și finaliza acțiunea și, dacă nu a consimțit să mă denunț pe mine, în schimb mi-a sugerat că aș putea să te denunț pe dumneata.

Noapteș tresări. În mintea lui păru să se fi rostogolit o avalanșă de întrebări, care nășteau alte întrebări și temeri. Simțea că pierde în fața acestor ochi care-l sfredeleau și-l batjocoreau. Răbdarea lui fusese pusă la foarte grea încercare, și își dădea seama că puterile amenințau să-l părăsească. Cine era omul din fața lui ? Era cu adevărat o simplă unealtă, o păpușă mînuită abil cu ajutorul unor resorturi pe care, pînă mai acum cîteva minute, el credea că le-a descoperit. Era sau juca pe refulatul ? Jocul la care-l supusese acest straniu personaj era doar o reprezentație învățată pe de rost, ori propria lui mașinație diabolică de a-l obosi și inhiba ? Făcu un efort disperat și, cu ultimele puteri, izbuti să-și întrebe musafirul, pe un ton care să pară firesc :

— Știi... dacă mă denunți, cum rămîne cu rolul dumitale ? Nu tot aici se termină ?

Necunocutul îl privi disprețuitor.

— Cum o să se termine ? I se schimbă doar linia ; ce dracu, nici atîta lucru nu pricepi ? În loc să mai interpretez acest dublu rol „Acuzat și Apărător" mă voi transforma, tot într-un dublu rol, de „Martor și Hoț". Îți dai seama ? De fapt, un triplu rol, pentru că cel de martor îmbracă două aspecte : și al apărării — pentru mine — și al acuzării — pentru dumneata. Domnule ! strigă vizitatorul, iată ideea unei piese pe care ai putea s-o scrii, cînd vei ieși din închisoare.

Noapteș se încruntă.

— Nu... nu trebuie să te surprindă faptul că te vor condamna... La drept vorbind, pentru afaceri dintr-astea meriți chiar împușcat.

Cîteva clipe tăcu, pentru ca apoi să-și reînceapă monologul pe un ton de bun sfătuitor :

— Ideea pe care ți-am dat-o e o mină de aur ! Da, da ; nu s-a mai scris niciodată așa ceva. Totul este să-i dai o tentă de cît mai mare autenticitate... Dar, ce-ți spun eu asta ? făcu el, surîzînd. Nici n-ai să poți face altfel, pentru că... acolo... la închisoare... ai să cunoști personal diferite tipuri de infractori ; o să poți studia

timp îndelungat, poate chiar foarte îndelungat, psihologia „bestiei umane", dacă autoportretul dumitale lăuntric nu-ţi este satisfăcător. Îl bătu pe umăr şi adăugă cu emfază : Te-nţeleg, te-nţeleg foarte bine ; norocul ăsta care-a dat peste dumneata, aşa... pe nepusă masă... te-a tulburat şi... poate, din cauza asta nu-ţi dai încă seama ce serviciu îţi voi face, denunţîndu-te... Ce zici ? Par... las măcar impresia unui personaj misterios ?

— Mai mult... a unui şantajist, izbuti Noapteş să şoptească.

Necunoscutul poză într-o atitudine, ostentativ statuară.

— Ooo ! Cît mi-am dorit asta ! Apoi adăugă pe un ton scăzut : Dar şi cît m-am temut. Dumneata, care spui că scrii pentru teatru, nu se poate să nu-ţi dai seama ce grea este interpretarea unui rol de şantajist.

Apoi continuă, colegial, dar cu un aer important.

— E îngrozitor de greu să te transpui în psihologia unei astfel de canalii... Pentru că şantajul, prin monstruozitate şi ticăloşie, poate întrece chiar crima...

Mihai încetase să-l mai asculte. Nervii lui erau încordaţi la culme şi o furie cumplită ameninţa să răbufnească din el. Singurul lucru de care îşi mai putea da seama era faptul că trebuia să pună capăt acelei situaţii de pe urma căreia n-avea decît să înnebunească.

— Filmul mai este în aparat ?

— Doar pe jumătate.

— Şi restul ?

Celălalt rîse din toată inima, de parcă ar fi auzit cea mai bună glumă de cînd se ştia pe lume.

— Cealaltă jumătate de film ! insistă Noapteş, aproape ameninţător.

— La şefa mea, răspunse Necunoscutul, fără să trădeze că ar fi intuit cît de cît starea interlocutorului său. Altminteri, cu ce te puteam şantaja ?

După aceea îi înmînă o carte de vizită pe care scria un nume şi un număr de telefon, asigurîndu-l că o va găsi în timpul prînzului.

— Ăsta-i adevăratul ei nume ? întrebă prosteşte Noapteş.

Vizitatorul chicoti batjocoritor şi-i explică pe un ton blînd, vorbind rar, aşa cum ar face cineva cu un idiot :

— Dar... domnule... în meseria noastră, nimic nu-i adevărat : nu trebuie să fie adevărat.

— Ajunge! strigă Noapteş pierzîndu-şi cumpătul.

Vizitatorul îl privi surprins şi el atribui aceasta faptului că strigase, dar în clipa următoare avea să rămînă de-a dreptul uluit, pentru că mirarea, mărturisită de vizitator, avea cu totul altă pricină.

— Cortina ! În teatru, se spune cortina ! Asta ar fi trebuit s-o ştii pînă acum.

„Aşadar, omul din faţa mea nu are de gînd să renunţe la joc", gîndi Mihai Noapteş.

— Ai grijă, îl făcu atent Necunoscutul, cînd ai să scrii piesa aceea cu personajul în triplu rol, să te gîndeşti că mai bun interpret ca mine nici că mai găseşti.

„Dar dacă jocul vizitatorului era sincer şi, mai ales, o sinceră consecinţă a dorinţei care-l frămîntă să-şi depăşească neîmplinirea profesională ? Dacă acest om nu avea discernămîntul acţiunilor sale şi era cu adevărat o victimă a propriei sale refulări de care alţii se foloseau ?" se strădui Noapteş să revină la prima lui presupunere.

— Da, da ; nici o grijă... Rolul acela am să-l scriu numai pentru dumneata, dar... pînă atunci aş putea să-ţi ofer şi altele.

Musafirul se izbi puternic, cu palma pe piept, vrînd să-l asigure astfel că e gata să-l servească, iar Noapteş se grăbi să-i ceară adresa.

— La florărie... la florăria hotelului ; ţi-am mai spus doar, se grăbi Necunoscutul să precizeze. Nu uita să-i telefonezi şefei... regizoarei, mai spuse el şi, după ce-i aruncă pe pat aparatul fotografic, plecă.

Mihai Noapteş se sprijini de un perete şi rămase aşa o vreme, privind cînd într-un colţ, cînd într-altul, căutînd parcă să găsească acolo, în unghiurile acelea întunecoase, un reazim. Discuţia pe care o avusese cu Necunoscutul îl tulburase profund şi acum simţea nevoia unei relaxări totale. Îşi privi ceasul. Trecuse aproape o oră de cînd vorbise la telefon cu Alexe Vedea şi îşi aminti că acela îi făgăduise că va veni la el într-o jumătate de oră. Gîndi că întîrzierea lui Vedea a fost un mare noroc pentru el. Răstimpul acesta i-a adus, dacă nu o soluţionare a dispariţiei filmului care cuprindea unele schiţe ale *telepsihofonului*, cel puţin o clarificare a situaţiei. Dar clipei de satisfacţie pentru întîrzierea lui Vedea îi luă curînd locul alta, de nelinişte. Se întreba care să fi fost pricina acelei întîrzieri ? Un accident ? O ! dacă ar fi vorba de un accident, mai treacă-meargă ; ba chiar izbuti să zîmbească acestui gînd. Dar dacă...

Nu reuşi să definească nici o cauză privind o stare de mare primejdie ; gîndurile îi fură curmate de o ciocănitură discretă în tăblia uşii. Cineva se afla acolo, afară, dincolo de cei doi-trei centi-

metri de scîndură şi voia să-l vadă, să-i vorbească. O clipă, se gîndi că poate s-a întors Necunoscutul, uitînd că de fapt îl aştepta pe Vedea. Apoi îşi reveni. Nu, nu-l va informa pe Alexe despre toată întîmplarea de adineauri ; poate că nici nu l-ar crede sau... poate că l-ar socoti nebun. O să-i spună...

Ciocăniturile se repetară, de data aceasta ceva mai insistent.

Vru să se smulgă din locul în care se găsea şi să deschidă uşa, dar gîndul că s-ar găsi în imediata apropiere a noului său vizitator, păru să-l paralizeze, aşa că preferă să-l invite pe cel de-afară, strigînd :

— Intră ! Poftim !

Uşa se deschise încet şi în prag apăru Alexe.

— Am cam întîrziat, începu el să se scuze ; ştii, la noi... acuma... se lucrează febril. Mai sînt unele retuşuri, probe... şi cîte altele. „Bătrîna" pleacă să-şi prezinte invenţia şi vrea să aibă totul în perfectă regulă. Aşa m-a informat unul dintre oamenii care lucrează pentru mine în afacerea asta.

— Poţi închide uşa.

Alexe zîmbi stingherit şi urmă îndemnul lui Mihai.

— Dar ce s-a întîmplat cu aparatul ? Dacă am înţeles exact, nu-l mai ai.

— Da' de unde ! se sili Noapteş să zîmbească. Nu despre asta-i vorba, ci de cu totul altceva.

— Ei ! făcu celălalt, răsuflînd uşurat ; mai rău nu se poate.

— Ba se poate; adică, se grăbi Mihai să precizeze, adică... aproape tot atît de rău. Uite, grăbindu-mă să-l developez, aproape jumătate din film s-a voalat.

Alexe se încruntă şi rămase pe gînduri. Apoi bombăni :

— Asta înseamnă că trebuie să reluăm o bună parte din lucru...

Mihai se grăbi să diminueze gravitatea situaţiei.

— Dar chiar dumneata mi-ai spus că inginerul Silviu Bora a mai făcut ieri unele modificări aparatelor de măsurat, aşa că... oricum, o parte din lucru trebuia reluat. Şi-apoi, drept să-ţi spun, mie mi se pare că modificările lui Bora pot fi lucrul cel mai important...

— Poate, bîigui Alexe. Apoi îl întrebă : Cînd poţi să-mi prezinţi o notă cu schiţele voalate ?

— Repede, foarte repede, se grăbi Noapteş să-i răspundă ; să zicem chiar astăzi după-amiază.

— Îmi poţi telefona deseară ?

— E-n regulă ! Pe la ce oră ajungi acasă ?

Răspunsul lui Alexe fu acoperit de soneria insistentă a telefonului. Mihai ridică receptorul, iar centralista îi spuse că este căutat de cineva din oraș.

— Dați-mi legătura.

Urmă o scurtă pauză, apoi un declic.

— Tată ! răsună glasul lui Titus, de la capătul celălalt al firului, sînt cu Ela și ne îndreptăm spre tine.

— O ! Foarte bine, foarte bine ! încuviință Mihai și puse receptorul în furcă. Apoi se scuză față de Alexe : Iartă-mă ! N-am auzit la ce oră te pot găsi acasă.

Vedea îl privi lung și zîmbi :

— Vreo cucoană ?

Mihai se prefăcu stingherit de indiscreția vizitatorului său.

— Lasă, lasă... Iartă și dumneata... încercă Alexe să glumească. Uite, plec imediat, și punînd mîna pe clanță îi șopti, simulînd graba : după nouă ! Și plecă.

Mihai așteptă să audă închizîndu-se și cea de a doua ușă a apartamentului, căutînd să intuiască fiecare mișcare, fiecare gest, fiecare ezitare a omului de a cărui iscodire se temea. Vedea reprezenta una dintre legăturile lui inferioare, de care însă se cam temea ; nimic precis, nimic care să-i îndreptățească fie și cea mai mică îndoială în atitudinea sau în vorba acestui om, dar ceva în adîncul ființei lui, ceva nedefinit îl alarmase. Îl cunoscuse în urmă cu două luni, într-o cafenea din Brașov, unde Alexe venise însoțit de Baldovin, marele șef. Alexe dovedise supunere, promptitudine, seriozitate, dar ceva... ceva părea totuși în neregulă. Odată Mihai își spuse că singurul lucru care-l neliniștea în privința colaboratorului său era siguranța de sine a acestuia, lipsa oricărei măsuri de precauție, dezinvoltura cu care își asuma orice risc și tonul, acel ton obișnuit parcă să dea ordine, chiar și cînd exprima supunere. Îi mărturisi această impresie și lui Baldovin, dar șeful îl asigură că Vedea face parte din altă generație decît a lor și, mai ales din altă școală, și că toate acestea la un loc sînt determinantele unui fel de a fi pe care el, Mihai, îl înțelegea mai greu. De atunci căuta să-și potolească temerile, dar astăzi ele se redeșteptaseră, amenințînd să-l tulbure mai mult ca oricînd. Se așeză pe un scaun, își aprinse o țigară și căută să-și explice de ce trecuse Alexe cu atîta ușurință peste faptul că, inițial, el — Mihai Noapteș — îi comunicase la telefon că i se furase aparatul fotografic și apoi, cînd a venit la el, aici, în camera asta, l-a spus că nici vorbă de furt, ci doar de voalarea unei jumătăți de film ? Și-apoi, cum de n-a reac-

ţionat Alexe, măcar printr-o atitudine de revoltă ori printr-o cît de mică supărare, chiar faţă, de „valoarea" filmului ? Să poată el redobîndi oare cu uşurinţă toate acele schiţe, pentru a le filma din nou ? Da ! Cu uşurinţă, pentru că altminteri ar fi fost disperat. Dar uşurinţa aceasta de unde îşi trăgea izvorul ? Din cîte ştia el, Alexe nu lucra la acel institut. De fapt, unde lucra ? Oare avea o slujbă ?

O clipă, mintea păru că i se tulbură cu totul ; îl fulgerase gîndul că Alexe făcuse să-i parvină filmul unor schiţe fictive şi că, prin urmare, neavînd ce risca, le va mai filma încă o dată. Începu să tremure de mînie dar, după puţină vreme se linişti. Stinse ţigara şi porni spre fereastră. Un nou gînd porni să-i sfredelească creierii. Sîngele începu să-i circule grăbit prin artere, tîmplele îi zvîcneau, iar o gheară îi strîngea parcă inima din ce în ce mai tare. Deschise fereastra şi inspiră adînc, dar se părea că nimic nu-l mai poate ajuta. Gîndul că Alexe ar putea oricînd avea acces la planurile *telepsihofonului,* datorită vreunei funcţii ori vreunei calităţi oficiale — în afara institutului condus de Maria Tripşa — părea să-l aducă în pragul disperării ; mai ales, pentru că într-o asemenea situaţie, Alexe ar fi procurat — în cea mai mare parte — date fictive, doar ca să-l prindă într-o cursă.

Dar dacă Alexe conta pe cineva de încredere, pe cineva care avea acces la toate planurile aparatului ? Desigur, normal ar fi fost să-l informeze, dar poate că vrea să pară infailibil, să arate că se descurcă singur. Sfîrşi prin a se agăţa cu toată deznădejdea ce-l mistuia în acele clipe de noua sa presupunere şi ajunse pînă acolo, încît începu să se plimbe prin cameră, spunîndu-şi, ca într-o încercare de autosugestie, aidoma pacientelor isterice din exemplele doctorului Charcot : „Da, asta e ! Nimic altceva ! Sînt liniştit ! Sînt foarte liniştit ! Alexe vrea să pară infailibil. Asta e ! Sînt liniştit..." Mergea tocmai de la fereastră spre uşă, cînd auzi glasul lui Titus !

— Tată ! Sîntem aici.

Se opri la jumătatea drumului ; întoarse capul spre fereastră, trase adînc aer în piept şi se duse să deschidă.

In prag, Titus şi o tînără care părea să nu fi împlinit încă douăzeci de ani. Fata era de statură potrivită, slăbuţă, obrajii îi erau îmbujoraţi de gerul de-afară, iar ochii păreau de veveriţă speriată.

Titus făcu prezentările :

— Domnişoara Ela Tripşa şi...

— Tata, îl întrerupse Mihai şi o sărută pe frunte.

Ela era atît de emoţionată, încît nici nu îndrăznea să-l privească, dar Mihai îi trase în cameră şi-i sili să se aşeze. Apoi îi ridică, le luă paltoanele, ieşi să le ducă în micul hol care-l despărţea de camera lui Bora şi reveni emoţionat ca un licean. Părea incapabil să scoată o singură vorbă. Îi privea cu atîta căldură, încît Titus se ridică de pe un scaun şi-l mîngîie. Atunci Mihai îl îmbrăţişă afectuos. Titus, cu firea lui morocănoasă ca a unui bătrîn trecut prin multe, apăru în ochii Elei, pentru prima dată copil, poate pentru că se găsea alături de statura uriaşă şi masivă a tatălui său, poate pentru că acesta îl strîngea în braţe cu atîta putere. Inima fetei prinse să bată mai repede. Gîndurile o purtară spre singurul tablou din modestul lor apartament, dar bărbatul de acolo era tînăr. Aşa fusese cînd murise. Şi murise de mult. Poate că tot aşa s-ar fi agăţat şi ea de umerii lui... Fără nici o fărîmă de invidie, ci doar din pricina emoţiei care o stăpînea, fata îşi smulse privirile de la scena care o răscolea şi căută, în neştire, prin încăpere, ceva care s-o intereseze, s-o sustragă. Dar pereţii erau aproape goi, în afară de două tablouri reprezentînd nişte peisaje reci. Şi totuşi, asta păru s-o mai liniştească ; apoi, pe neaşteptate, o şoaptă strigată o făcu să tresară :

— Soarele meu !

Şi fata se tulbură şi mai mult, pentru că în strigătul acela şoptit se deslușea dragostea amestecată cu un soi de disperare ce nu îndrăznea să se lase cu adevărat strigată. Ar fi vrut să-l ajute pe uriaşul cu păr alb, ar fi vrut să-i aducă uşurarea de care poate avea nevoie, dar nu ştia cum. O clipă, îi trecu prin minte să plece de lîngă ei, dar gîndul îi fu curmat de un nou strigăt şoptit, urmat de un suspin adînc. Atunci înţelese că bătrînul îşi mai astîmpărase disperarea şi, de bucurie, izbucni în plîns.

Titus se desprinse din îmbrăţişarea lui Mihai şi veni lîngă ea. Îi ridică bărbia şi o sili să-l privească. O mîngîie pe obraji şi, fără să-şi privească tatăl, spuse mustrător :

— Vezi ? Vezi ce-ai făcut ?

Mihai se apropie de ei şi-i privi nedumerit.

— Ce ? Ce-am făcut ?

— Uite ! Ela plînge.

Atunci, fata se ridică de pe scaun şi, căutînd să-şi stăpînească emoţia, se adresă lui Mihai :

— Domnule... eu, eu n-am ştiut niciodată că cineva poate să-şi iubească atîta de frumos copilul.

Mihai se întoarse spre fereastră, şi fata se gîndi că el se sfia să-i întîlnească privirea. Poate că se credea doar cu fiul său, cînd îşi

strigase dragostea şi abia acum îşi dădea seama că ea îi ascultase gîndurile. Da, da, aceasta era pricina pentru care bătrînul îi evita privirea ; se sfia. Dar nu lui trebuia să-i fie ruşine, ci ei ; ei, pentru că stătuse acolo, deşi n-ar fi trebuit, şi ascultase, cum nu-ţi este îngăduit să asculţi strigătul unui suflet zbuciumat. Curînd avea să se liniştească însă prin ceea ce avea să-i spună bătrînul. Presupunerile ei de copil prea sensibil şi oarecum exaltat aveau să se spulbere...

— Domnişoară, începu Mihai, într-un tîrziu, cu glas uşor tremurat, mama lui ne-a părăsit cînd Titus avea doi ani şi...

Se opri pentru cîteva clipe, cu glasul gîtuit de emoţie. Apoi continuă :

— Eu l-am crescut... Ne iubim foarte mult, foarte mult. Ştii, e în firea lucrurilor... cîndva trebuia să vină şi dragostea lui pentru altcineva. Nu, nu, strigă el întorcîndu-se brusc spre fată, să nu-ţi închipui că mă doare asta ; dimpotrivă. Atîta doar, te rog, fă-mi copilul fericit !

Îi luă mîinile într-ale lui şi i le strînse tare, pînă la durere...

— Te roagă tata, mai spuse Mihai, într-un tîrziu şi, eliberîndu-i mîinile, se-ntoarse din nou spre fereastră.

Cerul era plumburiu şi trist. Nici lacrimile albe ale zăpezii nu se mai prelungeau pe geamurile ferestrelor. O disperare stranie ameninţa să-i cuprindă pe toţi trei.

După o vreme, Ela se apropie de el şi-l atinse timid, cu o mînă, pe spate.

— Domnule Noapteş... cred că şi mama mă iubeşte... dar niciodată... niciodată nu mi-a vorbit aşa cum i-aţi vorbit dumneavoastră lui Titus...

Bătrînul se răsuci deodată spre ea şi-i căută privirea. Fata tăcea, înţelegînd că încruntarea lui se datora unei supărări.

— Să nu spui asta, interveni Mihai. Oricum ţi-ar vorbi, un părinte rămîne un părinte, şi dragostea lui pentru copil rămîne cea mai puternică şi mai adevărată. Nimeni n-o să te iubească mai mult ca mama dumitale !

Îşi plecă privirea, stingherit parcă de tonul cu care-i vorbise şi, mai mult tulburat decît ruşinat, îi şopti fără să se uite la ea ·

— Iartă-mă.

Apoi continuă :

— Voi, tinerii, sînteţi gata să ne judecaţi te miri cum, pentru tonuri, nuanţe sau mai ştiu şi eu ce vi se năzare. Mama dumitale este o savantă, un om preocupat pînă peste cap de atîtea probleme

de meserie, de atîtea treburi pe plan social... iar dumneata, dumneata o pui să-ţi gătească, pentru că mîncărurile preparate de altcineva nu-ţi plac. Ea luptă şi realizează descoperiri epocale pentru binele întregii omeniri, iar dumneata ai pretenţii să-şi aleagă cuvintele altora, pentru că cele pe care le foloseşte în relaţiile cu dumneata nu-ţi produc impresia dorită... Fii fericită, domnişoară Tripşa, că părintele dumitale lasă în urma lui un nume fără pată... pe cînd eu...

Titus se smulse din locul în care se afla şi, repezindu-se spre Mihai, îl apucă de braţ.

— Dar asta, asta ce mai e ?

Bătrînul nu răspunse, şi el insistă.

— Ce vrei să spui ?

Mihai îl dădu de o parte şi se adresă Elei :

— Cu dumneata, cu dumneata vorbesc, domnişoară. Eu, inginerul Mihai Noapteş, las fiului meu un nume pătat.

Tînărul privea năucit cînd pe unul, cînd pe celălalt.

— Da, băiatule, continuă Mihai, aşa cred eu că e mai cinstit. Fata asta trebuie să afle chiar de la mine...

— Ce ? Ce să afle ? strigă el disperat. Şi cum bătrînul nu se grăbea să-i răspundă, continuă : Despre ce pată vorbeşti ?

— Tu nu ştii.... N-ai de unde să ştii, pentru că eu, pînă astăzi, ţi-am ascuns...

— Tată ! Ţi-ai pierdut minţile ?

— Nu, dragul tatii, continuă Mihai, resemnat. De patru luni îţi tot scriu că mă aflu pe un şantier...

— Şi unde ai fost ?

— Dumitale vreau să-ţi răspund, domnişoară ; pentru dumneata şi pentru mama dumitale, vreau să spun adevărul : am fost la puşcărie !

Titus se retrase într-un ungher al încăperii, depărtîndu-se de el, ca de ceva care-ţi produce oroare.

— De ce ? De ce ? bîigui el în neştire. De ce vrei să-mi distrugi fericirea ?

Bătrînul făcu spre el cîţiva paşi tîrşîiţi...

— N-am vrut... nu vreau asta...

— Mi-e scîrbă ! îi zvîrli în faţă Titus.

Atunci, pradă tensiunii în care trăise în clipele acelea, Ela izbucni :

— Titus ! E tatăl tău !

— Un cîine ! fu răspunsul, şi tînărul fugi din cameră.

Ela rămase ca împietrită. Pe fața bătrînului se întipărise durerea, o durere nemărginită, izvorîtă din adîncul sufletului. Pe Ela, purtarea lui Titus o indignase. Ar fi vrut să plece, ori cel puțin să evite privirea aceea de om umilit, rănit în tot ceea ce poate avea un om mai bun, mai sfînt, dar nu se putea urni din loc. Simțea că nu-l poate părăsi pe uriașul cu păr alb într-o astfel de clipă, într-una din acele clipe în care oamenii au nevoie, lîngă ei, de o prezență fizică, mult mai mult decît de vorbe ; ea era un reazim sau putea deveni așa ceva. Ce n-ar fi dat, în clipa aceea, să fi avut tăria să-l poată asigura că ea, Ela Tripșa, vrea să-l ajute și că el se putea încrede în ea.

Intr-un tîrziu, bătrînul o întrebă cu glas stins :

— Nu pleci ?

Atunci fata tresări. Il privi lung și se îndreptă spre el. Ii prinse mîinile și i le strînse cît putu de tare.

— Domnule Noapteș... am să fac eu tot ce trebuie.

CAPITOLUL III

Agentul dublu

Trecuseră patru zile de cînd profesoara Maria Tripşa plecase în străinătate, pentru a-şi prezenta invenţia unui for internaţional, care avea să i-o breveteze. Dar cu o zi înainte de a-şi începe călătoria, luase hotărîrea să-l găzduiască pe inginerul Mihai Noapteş. Doar pînă la înapoierea ei în ţară, spusese ea fiicei sale, pentru că mai apoi îi va căuta un rost.

„Bătrîna" se arătă adînc impresionată de starea de deprimare în care se afla tatăl lui Titus şi, după două zile de chibzuinţă, îi spuse fiicei sale : „Du-te la domnul Noapteş şi spune-i că, dacă nu are altceva mai bun, poate locui la noi o vreme". Apoi se răzgîndi. Puse mîna pe telefon, ceru hotelul în care locuia Mihai şi discută cu el, ca între vechi prieteni.

— Prea stăm departe unul de celălalt, cînd de fapt ar trebui să ne purtăm mai altfel ; măcar de dragul copiilor noştri, dacă adevăratele bune sentimente ne lipsesc.

La capătul celălalt al firului părea să nu fi fost nimeni ; aşa crezu Maria o clipă, dar îşi reaminti că auzise în receptor acel declic tipic ridicării de pe furcă. Ascultă în continuare şi abia într-un tîrziu, glasul timid al unui bărbat se făcu auzit :

— Cred... cred că aţi greşit, doamnă...

— Ba n-am greşit de fel ; domnul Noapteş, nu ?

— Exact...

— La telefon Maria Tripşa.

Urmă o lungă tăcere, curmată de un suspin.

— Doamnă, e o cinste prea mare... nesperat de mare pentru mine... Dacă intuiesc exact, doriți unele lămuriri suplimentare în legătură cu cele ce i-am mărturisit domnișoarei Ela.

— Drept să-ți spun, domnule Noapteș, mă surprinde că un om din generația mea, și înțeleg prin asta... niște ani de încercări... n-are pic de intuiție. Uite, dacă vrei să știi ce n-am înțeles eu, și te oblig să-mi răspunzi, este : ai sau nu prieteni în București ? Ai sau nu unde să stai, pentru că... presupun, n-ai de gînd să locuiești toată viața într-un hotel ?

— Doamnă... n-am, n-am prieteni, dar o să plec...

— Unde ? întrebă Maria, pe un ton care nu accepta să nu i se răspundă imediat și exact.

— Nu știu.

— Ascultă, domnule Noapteș ! Te somez să rămîi în camera dumitale și să-ți strîngi bagajele. Pentru asta îți acord un răgaz de douăzeci de minute, la capătul cărora te vei găsi la poarta hotelului. Ela o să te aducă aici, la noi, unde vei rămîne pînă la înapoierea mea. Eu nu-mi pot lăsa copilul pe mîna oricui. Ai înțeles ?

— Doamnă...

— Vorbești mult, domnule Noapteș, și asta o faci în detrimentul dumitale ; mai ai doar cincisprezece minute.

Maria izbucni în rîs, iar Ela, care n-o auzise niciodată vorbind cu atîta dezinvoltură și nici prin minte nu i-ar fi trecut că „bătrîna" ei mamă e capabilă și de asemenea treburi, o privea uluită. „Bătrîna" se uită la ea și cînd o văzu ce mutră face, rîsul ei crescu în intensitate, însă doar pentru patru-cinci secunde, pentru că la capătul celălalt al firului răbufni un hohot de plîns. Apoi, bărbatul închise telefonul.

Titus venea doar seara, rămînea cu Ela în camera ei mai puțin de o oră, timp în care abia rosteau cîteva fraze banale și pleca stingherit. Avea impresia că atitudinea lui față de Mihai o impresiona neplăcut. Ba, mai mult, se gîndea că doamna Tripșa, care manifestase atîta compasiune pentru Mihai, n-avea să-i ierte niciodată purtarea față de tatăl său. Încercase s-o descoase pe Ela asupra opiniei mamei sale în legătură cu relațiile dintre el și Mihai, dar ea ocolea răspunsul cu o abilitate care-l irita și de care, mai ales, n-ar fi crezut-o în stare. Evita să-l întîlnească pe Mihai și asta păru să nu-i fi scăpat viitoarei sale logodnice.

Ela continua să-și manifeste răceala față de Titus, deși în adîncul sufletului ei nu dorea nimic mai mult decît să-l dezmierde ca

și pînă atunci. Îl privea pe furiș și se bucura, simțindu-i suferința ; cel mai mult o impresiona însă grija cu care el evita să dea ochi cu tatăl. Asta părea să-i dea nădejde că Titus nu era un om rău și că ceea ce făcuse nu fusese decît consecința revoltei unui suflet prea cinstit, izbit pe neașteptate de vestea aceea cu pușcăria, care — așa cum îi explicase chiar el — îi zdruncinase încrederea în idolul copilăriei sale.

„L-am iubit prea mult", strigase Titus cînd o întîlnise în ziua următoare incidentului. „Mă mir chiar că nu l-am zdrobit, așa cum mi-a zdrobit el, mie, sufletul". Fata căuta să-i găsească nenumărate scuze și, odată, după plecarea lui, i se păru că descoperi o nuanță de măreție în duritatea și intransigența sa. Se gîndi chiar că Titus ar fi trebuit să se fi făcut judecător, nu inginer, de vreme ce se putea arăta atît de intransigent față de propriul său tată. Apoi îi trecu prin minte că ea îl judecase greșit și că-l făcea să sufere pe nedrept... Nu cumva se temea de puterea și de puritatea lui sufletească ? Era ea, oare, atît de lașă încît frica față de măreția caracterului său s-o fi îndemnat la a-l pedepsi ? Și-apoi, ce pedeapsă ? Pe cine pedepsea ? Și mai ales, cum ? Pedepsea cinstea prin sfidare. Gîndul acesta o făcu să izbucnească în lacrimi de umilință în fața propriei sale conștiințe. O clipă fusese tentată să-i scrie mamei, să-i ceară sfatul, dar renunță, gîndindu-se că poate nici Maria n-o să-l înțeleagă imediat, așa cum nu izbutise nici ea, în primele ceasuri după ce Titus îl părăsise pe tatăl său. Și totuși, sufletul ei de femeie l-ar fi vrut pe omul, de care avea să-și lege viața, mai blînd, mai îngăduitor... într-un cuvînt, mai aproape de slăbiciunile și sentimentalismele ei. Dorința asta n-avea să-i mai rămînă multă vreme neîmplinită, pentru că în cea de a patra zi, de cînd Mihai era în casa lor, Titus, venind ca de obicei, după-amiaza, îi spuse chiar din prag :

— Ela, aș vrea să-l văd pe tata.

Ar fi vrut să-l ia în brațe, să-i strige bucuria că l-a regăsit, dar ghimpele îndoielii o împiedica totuși să se manifeste.

— De ce ? izbuti ea să îngăime.

El își agăță paltonul în cuier și-i răspunse pe un ton firesc, dar fără s-o poată privi în ochi.

— Vreau să mă împac cu el.

Ea făcu un pas înapoi și spuse cu glas mai ridicat :

— Să te împaci cu el! ! Cum adică, să te „împaci" ? Dar ce ? V-ați certat în parte ? Nu v-ați înțeles la jocul cu bile din gropița vreunui maidan ?

Apoi tăcu, parcă sfîrşită şi intră în camera ei. Titus veni după ea.

— N-am înţeles pentru ce te-ai supărat ?

Ea se mulţumi să-l privească şi nu-i răspunse.

— Poate că n-am vorbit aşa cum doreai tu... poate că nu mi-am ales ori n-am izbutit să găsesc cuvintele cele mai potrivite intenţiilor mele, dar...

— Dar asta n-ar fi trebuit să mă mai mire. Nu-i aşa? Răspunde! Nu-i aşa că ar fi trebuit să mă obişnuiesc şi să mă resemnez la gîndul că viitorul meu bărbat nu-şi găseşte niciodată cele mai potrivite cuvinte ? Răspunde ! Ori aştepţi să-ţi răspund eu ?

— Cum vrei...

— Nu le cauţi ; asta e ! Ba, şi mai rău ; nici nu te oboseşti să le cauţi. Spui orice, la întîmplare, şi crezi că tot ce spui e bine şi drept şi...

— Şi ?

— Şi, lasă-mă-n pace ! se răsti Ela, căzînd pradă unui hohot de plîns.

Tînărul veni lîngă ea şi o prinse de umeri.

— Hai ! Să ştii că şi eu pot să urlu, dacă ăsta-i tonul pe care preferi să discutăm.

Ea îşi ridică ochii spre el ; îl privea cu un soi de nedumerire amestecată cu teamă. Niciodată nu-i vorbise atît de autoritar. Încetă să mai plîngă şi continuă să-i susţină privirea.

— Vreau să-i cer iertare tatii ; asta vreau... asta am vrut să-ţi spun...

Lacrimi mari se rostogoliră pe obrajii fetei, iar privirea ei se eliberă de ceaţa care venise de undeva din adîncurile sufletului. Buzele îi fură cuprinse de un tremur uşor, aşa cum se întîmplă oamenilor emotivi aflaţi în pragul unei mari bucurii.

Titus zîmbi cu indulgenţă, ca în faţa unui copil căruia vrei să-i dovedeşti prin asta îngăduinţa de care se bucură faţă de tine.

— Vezi, Ela, tu nu eşti o fată rea, numai că...

— Numai că ? murmură ea în neştire.

— Numai că eşti puţin deficitară la capitolul înţelegere, precizează el, apăsînd pe ultimul cuvînt şi se pregăti să facă un pas înapoi.

Dar reacţia fetei fu cu totul alta decît aceea la care se aştepta el. Se agăţă de braţele lui şi îngenunche, silindu-l şi pe el să facă la fel.

— Dragostea mea ! începu ea în şoaptă, împreunîndu-şi mîinile ca pentru rugăciune ; nici nu ştii cît de fericită m-ai făcut ! Îmi pare

nespus de bine că sînt o fată proastă și că tu ești un bărbat bun. Îți mulțumesc ! Îți mulțumesc ! repetă ea în neștire... O ! Dacă n-ai fi vrut să faci asta...

— Poate că n-aș fi ajuns să... să fac „asta", dar mi-a fost teamă ; acolo... la hotel... mi-a fost teamă că am să te pierd.

— Titus...

În tăblia ușii se auziră cîteva ciocănituri. Titus vru să se ridice, dar Ela îl sili să rămînă lîngă ea, în genunchi, și strigă :

— Puteți intra, domnule Noapteș.

Ușa se deschise timid ; din prag, Mihai privea scena, împietrit.

— Vă așteptam ; vă rugăm să ne iertați.

•

În după-amiaza aceea Ela plecase de-acasă foarte tulburată.

Un ins care nu i se recomandase în nici un chip îi telefonase a doua oară în răstimpul a douăzeci de minute, doar pentru a-l calomnia pe Titus. Îi ceruse să-și spună numele, dar calomniatorul refuzase, spunînd că n-are nici un rost s-o mintă. Încercase să-l invite la ea, cerîndu-i să vină la o oră cînd se va afla și logodnicul ei acasă, dar „acela" spusese că nu sosise încă momentul ca Titus să dea ochii cu el și că, ceea ce trebuia să rețină ea din tot ceea ce îi spusese, era doar faptul că intenția lui nu trebuia socotită drept calomnie, ci „prevenire".

Mihai îi observă tulburarea, dar nici prin minte nu-i trecea să-i spună răutățile pe care i le debitase la telefon un netrebnic. Nu, nici lui Titus nu-i va spune nimic. La ce bun să-l întristeze ? Și-apoi, un om cu firea lui Titus, cu principiile și concepțiile lui despre cinste și demnitate, un om atît de intransigent, nici nu era prea greu să aibă antipatia cuiva. Dar de ce o sfătuise necunoscutul calomniator tocmai la asta ? Mai exact, omul acela nu-i spusese decît : „Nu-l preveni că ai fost pusă în gardă ! Altminteri, el va deveni mai prudent și răul pe care-l vei avea de pe urma lui ar putea lua proporții și mai grave". Dar despre ce „rău" și „proporții" era vorba ? Nu ; hotărît lucru, insul n-avea nici măcar fantezie, pentru că ar fi născocit ceva... Dar ce ? Ce s-ar putea născoci, pe seama unui om ca Titus ? Insul nu era decît o lichea, un calomniator ordinar, atît de ordinar, încît a avut obrăznicia să-i spună că nu va trece mult și ea însăși va apela la serviciile lui. „Niciodată n-aș putea apela la serviciile unui om de teapa dumitale ! îi strigase ea, dar el păruse să nu se fi supărat. Mai mult chiar, continuase : „Desigur, îndemnul

meu vi se pare stupid, pentru că nu v-am lăsat nici un nume, nici o adresă. Dar să ştiţi că în clipa în care veţi avea nevoie de mine, nu veţi mai avea răgazul să-mi trimiteţi o depeşă şi... poate nici măcar să-mi daţi un telefon." Ela se silise să rîdă tare, pentru ca tipul să-şi dea seama ce efect minor aveau vorbele lui asupra ei. „Şi ce să fac ?" îl mai întrebase ea, dorind să scurteze convorbirea. „Sparge un geam ! Dar să faci asta fără nici o ostentaţie ; aşa... ca din întîmplare sau, cel mult, din cauza emoţiei produse de momentul primejdiei în care o să te afli". Se silise să rîdă mai departe, dar nu izbutise. Toate spusele calomniatorului erau, desigur, baliverne, gîndi Ela, dar nu putea să nu-şi mărturisească faptul că tonul grav al omului de la telefon o tulburase. Dar parcă tipul făcuse o aluzie şi la „Sfînta treime", despre care spusese că în credinţa familiei Noapteş apare cam descompletată, iar cînd ea se revoltase, strigîndu-i că logodnicul ei făcea parte dintr-o familie bigotă, dar că asta nu-i umbrea cu nimic fericirea, calomniatorul izbucnise în rîs, cerîndu-i apoi iertare şi explicîndu-i că nu la asta se referise. Pe un ton declamator şi insinuant el precizase : „Tatăl şi fiul, ca-n scriptură... Le lipseşte sfîntul". După aceea închisese telefonul, asigurînd-o că nu va mai reveni decît într-o situaţie mult mai gravă... Fata rămase pe gînduri, întrebîndu-se într-una ce-o fi vrut să insinueze insul cu toată povestea asta ? Poate că „Sfîntul duh", avea pentru el semnificaţia inteligenţei ? Dacă asta era toată „filozofia lui metaforică", atunci ea discutase cu un tîmpit, pentru că ce altceva putea fi un individ care punea — fie şi pentru o secundă — la îndoială inteligenţa sclipitoare a lui Titus ? Iar tatăl lui Titus era şi el un om inteligent ; ce-i drept, cam bigot, dar asta n-avea nimic de-a face cu... Nu, poate că nu la aspectul ăsta se referise necunoscutul... Poate la ceva... la cu totul altceva... Nu cumva era vorba de o lipsă de scrupule ? Se minună singură, de unde pînă unde îi trecea prin minte asemenea gînd... şi continuă să se întrebe, mai ales, de ce ? Să o fi încercat oare, cea mai mică îndoială în privinţa lui Titus ? Ideea însăşi o făcu să zîmbească. Apoi îşi dădu frîu liber gîndurilor şi într-un tîrziu păru să se mai fi liniştit, presupunînd că ticălosul acela se referise la Mihai Noapteş, la trecutul lui. Calomniatorul îi apăru astfel şi mai odios, şi îşi spuse în continuare că un individ de teapa aceluia nici nu-şi putea închipui măcar că tatăl iubitului ei îi spusese, din primul ceas al primei lor întrevederi, tot adevărul. Hotărît lucru : un ins ca acela nu ştia că uneori oamenii pot greşi chiar şi fără voia lor sau pot lua asupra lor vina

altora (așa cum făcuse Mihai Noapteș), dintr-un sentiment care depășește înțelegerea unui specimen josnic. Ce știa oribilul personaj, care juca pe misteriosul binefăcător, despre zbaterile prin care trecuse Noapteș ? Simțise el oare măcar a suta parte din suferințele pradă cărora cade un părinte, care, cu riscul nefericirii singurului său copil, își strigă vina, își mărturisește păcatul în fața unei necunoscute, pentru că în sufletul lui nu se află nici un ungher care să tăinuiască necinstea ? Sau poate că necunoscutul calomniator se referise la cu totul altceva... Simțea că nebunia raționamentelor o va copleși ; se hotărî să iasă din casă. Vremea era frumoasă și asta păru s-o bucure oarecum. Îi telefonă Zinei, pe care o știa în concediu, dar laboranta se scuză că nu o poate întovărăși, motivînd că tocmai îi sosise un musafir. Închise telefonul, se îmbrăcă, bătu la ușa camerei în care se afla Mihai, și își luă rămas bun de la el, asigurîndu-l că se duce doar pînă la croitoreasă.

Mihai își privi ceasul, o făcu atentă că luase act la ce oră plecase de-acasă și, jucînd rolul părintelui sever, o sărută pe frunte cu o răceală ostentativă. Apoi o petrecu pînă departe cu privirea și, o vreme, rămase la fereastră, ascuns pe după perdea. În urma Elei pășea un coșar a cărui față era atît de acoperită cu funingine, încît nici o trăsătură nu i se mai putea distinge. După coșar, o pereche de tineri grăbiți, ce se țineau strîns de braț, probabil ca să nu alunece pe poleiul ce se formase chiar de la primele ore ale dimineții. În sfîrșit mai trecură și niște copii care înhămaseră un biet cățeluș la o sanie de patru ori mai mare decît el, apoi strada păru să-și recapete liniștea caracteristică. Reveni în mijlocul sufrageriei și se așeză pe un fotoliu, luă biblia de pe masă și, deschizînd-o la întîmplare, și-o sprijini pe genunchi. Încercă să citească, dar starea în care se afla se dovedi nu tocmai bună pentru o asemenea îndeletnicire. De două zile îl obseda chipul Zinei Gogan. O cunoscuse din chiar prima clipă în care păși pragul casei Tripșa. La început crezuse că e „ruda săracă" a familiei, dar imediat după aceea aflase că nici măcar rudă nu le era gazdelor sale. Pentru el, Zina începuse să reprezinte un „ce" foarte important : ea era colaboratoarea cea mai apropiată a savantei, era prietena cea mai apropiată a fiicei savantei... Dar nu avusese încă niciodată prilejul să discute cu ea singur. Ar fi vrut să-i cunoască trecutul, să știe din ce familie se trage, să-i cunoască aspirațiile și neîmplinirile... și mai ales, la ce anume aspiră acum, în prezent... Se simțea atras de fata aceasta în al cărei suflet intuia o suferință ; poate suferința unei neîmpliniri, ori poate și mai rău, suferința pe care i-ar da-o sentimentul invidiei, nutrit față de

cei din jurul său... ori... şi mai grav, chiar faţă de binefăcătoarea sau fiica binefăcătoarei sale. Nuuu... Zina nu lăsa să se vadă asemenea lucruri ; părea că ştie să se stăpînească, dar lui, un om trecut prin multe, nu-i puteau scăpa acele licăriri din ochii Zinei, ori de cîte ori Ela îi povestea cîte ceva de la facultate sau cînd îi arăta o rochie nouă. Nu, n-ar putea spune că ar fi citit în privirile Zinei ura sau alt sentiment urît ; îl izbiseră însă, pur şi simplu, acele ciudate sclipiri din ochii laborantei şi ajunse să simtă nevoia de a-şi lămuri cît mai repede impresia. Şi asta, pentru că dorea să ştie exact ce anume ar putea face pentru ea.

Soneria de la intrare zbîrnîi intermitent ; cineva îşi anunţă parcă prezenţa, conform unui cod.

Mihai se ridică de pe scaun şi, cu biblia în mînă, se îndreptă spre fereastra de la care putea vedea cine anume venise. Era chiar Zina Gogan. Nu-i venea să-şi creadă ochilor. Privi încă o dată, mai cu luare aminte. Da, era Zina Gogan ! Inima începu să-i bată mai repede şi emoţia bucuriei de a putea fi singur cu ea, în sfîrşit, îl făcu să deschidă uşa cu oarecare grabă.

— Domnişoară Zina ! exclamă el mirat, ca şi cum în clipa aceea descoperise cine era vizitatorul.

— Bună ziua !

— Bună ziua ! Sărut mîna ! Poftim, intră, te rog...

Zina intră în vestibul.

— Ela nu-i acasă ?

— Nu... Acum cîteva minute a ieşit. Spunea că trebuie să treacă neapărat pe la croitoreasă...

— E grozavă fata asta ! exclamă laboranta, cu o ciudă pe care nu şi-o mai putu stăpîni. Acum un sfert de oră mi-a telefonat, spunîndu-mi că doreşte s-o întovărăşesc, iar cînd vin o găsesc plecată.

— Nu zăboveşte mult. Dezbrăcaţi-vă paltonul, intraţi...

— Să dau drumul taximetrului ; m-am grăbit, după cum vedeţi...

Începu să caute prin poşetă ; părea din ce în ce mai agitată. Ridică ochii spre el, şi Mihai putu citi în adîncul lor o jenă profundă.

— Domnule Noapteş... n-am destui bani să achit cursa. Contam pe faptul că Ela va fi acasă, căută ea să se scuze, şi de aceea...

Mihai duse mîna la buzunar şi scoase cîteva bancnote de zece lei.

— Sper să ajungă...

— O ! E chiar prea mult.

Laboranta luă două bancnote şi ieşi grăbită.

Noapteş urmări scena din spatele perdelei şi notă pe biblie numărul taximetrului.

Cînd Zina reveni, îl găsi tot cu biblia în mînă şi-l întrebă:

— Poate că v-am deranjat, poate că eraţi în reculegere sau chiar vă făceaţi rugăciunea ?

Mihai îi răspunse privind spre cer :

— Dumnezeu nu m-ar ierta niciodată, dacă mi-aş face rugăciunea atît de tîrziu.

Apoi se întoarse spre ea şi o invită să se aşeze alături.

— Vezi, domnişoară, cu dumneata nici nu ştiu cum să mă port în casa asta. De fapt, eu locuiesc aici, dar dumneata eşti mult mai de-a casei decît mine şi mi s-ar părea caraghios să-mi mai continui rolul de gazdă.

Fata zîmbi trist :

— Da... e bine spus „mai de-a casei". Aici, toţi au acest sentiment, pentru că li se sugerează asta. Şi, poate că nici nu e rău.

Noapteş înţelese că ea nu-şi spusese gîndurile pînă la capăt şi socoti de datoria lui să-şi manifeste nelămurirea. „Poate că ea tocmai asta urmăreşte", îşi spuse el, socotind că frîntura de gînd transpusă în vorbele aruncate de fată ar fi avut menirea să-l incite şi, prefăcîndu-se că a căzut pradă acestei intenţii, întrebă :

— Cum adică, nu e rău să ne simţim cu toţii de-ai casei ?

Zina zîmbi cu amărăciune :

— Pentru că senzaţia asta are darul să mărească ataşamentul „prietenilor". Ce să mai vorbim ? Presupun că aţi mai întîlnit şi dumneavoastră asemenea practici ?

Mihai o mîngîie pe mînă şi-i spuse pe un ton blînd :

— Te-nţeleg, te-nţeleg, domnişoară... Apoi se grăbi să precizeze, speriat parcă de sensul pe care fata l-ar fi putut da spuselor lui : Îţi înţeleg supărarea, că ai făcut un drum degeaba, dar cred să la mijloc n-a fost vorba decît de...

— De o desconsiderare! răbufni Zina şi îşi aseunse faţa în palme.

O vreme, Noapteş tăcu, privind-o atent. Tare ar fi vrut să ştie dacă Zina o ura cu adevărat pe Ela şi, mai ales, cît de mult o ura.

Deodată, fata îşi ridică privirea ; ochii îi jucau în lacrimi. Puse o mînă pe mîna cu care el o mîngîiase şi-l întrebă cu disperare :

— Domnule Noapteş, nu-i aşa că ura este cel mai josnic sentiment ?

Bătrînul o mîngîie pe păr, fără să se mai uite la ea. Privirile lui căutau spre fîşia de cer, ce se zărea prin fereastră... Într-un tîrziu răspunse aproape şoptit :

— „Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți".

Atunci, fata se smulse de lîngă el și, cu glasul gîtuit de furie, îi strigă :

— Dar eu nu mă iubesc nici pe mine !

— Băiatul meu mi-a spus asta, dar am atribuit starea dumitale unui spirit de sacrificiu la care toți oamenii sînt obligați față de semenii lor. Acesta cred că este adevărul, dar și dumneata, ca și mulți alții, te rușinezi că poți fi mai bună decît cei din jurul dumitale. Da, da ; uneori, cînd eram mai tînăr, mi s-a întîmplat și mie să trec prin astfel de stări, dar m-am regăsit...

— Și pe urmă ?

— Pe urmă a venit partea cea mai grea : mărturisirea. Să știi, fata mea, că eliberarea unui cuget nu vine decît odată cu mărturisirea greșelii...

— Cui ?

— Ție ! Ție însuți !

Fata veni în spatele lui și spuse cîteva vorbe pe care el abia le auzi. Apoi continuă pe un ton ceva mai ridicat :

— Pentru asta, trebuie să crezi... să crezi în ceva... ori eu nu cred în nimic ; în nimeni și în nimic.

Urmă o pauză lungă.

Liniștea care domnea în cameră amenința să se prelungească, fără ca cei doi să-și mai dea seama de scurgerea timpului ; fiecare părea absorbit de propriile lui gînduri, cînd deodată Zina șopti :

— Domnule Noapteș !

El tresări și se întoarse spre laborantă care acum se afla lîngă sobă, ghemuită pe un taburet.

— Da, domnișoară Zina... Te ascult ! murmură el, fără să se clintească totuși din loc.

— Vă rog să veniți lîngă mine...

Mihai făcu cîțiva pași spre ea, țintuind-o cu privirea.

— Mai aproape, îl îndemnă fata. Mă simt foarte singură.

— Și știi de ce ?

— Poate pentru că sînt cu adevărat singură...

— Nu te-am întrebat dacă ești sau nu ; asta are mai puțină importanță.

— Atunci... nu știu.

— Ei bine, continuă Mihai, ridicîndu-i capul pentru a-i putea subjuga privirea, *te simți* singură pentru că îți lipsește credința.

Zina păru că se cutremură și, agățîndu-se de el, spuse :

— Poate, știu și eu... Și ce trebuie să fac ?

— Nimic mai simplu decît să vrei. Dar să vrei cu adevărat.

Fata se ridică şi-l privi lung.

— Domnule Noapteş, mai înainte mi-aţi vorbit despre o stare asemănătoare cu asta în care mă aflu eu acuma, spunîndu-mi că şi dumneavoastră i-aţi căzut pradă cîndva. Apoi, dacă am reţinut exact, v-aţi autoexaminat, ca să aflaţi cauza. Pe vremea aceea nu eraţi tot atît de credincios ca şi astăzi ?

Mihai socoti că întrebarea ei se datora zbuciumului pe care i-l pricinuise starea ei de nelinişte şi-i răspunse, fără să-şi dea seama de adevărata origine a întrebării.

— Ba da ; şi-atunci eram tot atît de credincios.

Fata chicoti veselă, aşa cum fac copiii cînd îi prind pe cei mari în defect.

— Aşadar, aţi cercetat pricina răului, repetă Zina, vrînd parcă să se asigure că a priceput exact.

— Da, confirmă Noapteş, oarecum descumpănit.

Şi din nou fata chicoti.

— Dacă nu greşesc, principiul de căpătîi al religiei este „crede şi nu cerceta" ! Atunci, la ce bun acea cercetare sau autocercetare despre care mi-aţi vorbit ? Nu vă era suficient faptul că dumneavoastră credeaţi ?

Mihai zîmbi la gîndul că ea se agăţase de o interpretare, inteligentă, ce-i drept dar nu capabilă să-l pună în încurcătură. Ori poate că în spusele şi în exaltarea ei neaşteptată dăinuiau ultimele rămăşiţe ale rezistenţei pe care mai avea de gînd să le opună readucerii la echilibrul dorit de el ? În cazul acesta lucrurile căpătau un aspect puţin mai îngrijorător decît pînă atunci ; poate chiar mai grav, şi prin urmare prudenţa lui trebuia să crească.

— Domnişoară, eu am fost şi sînt un adevărat credincios ; mai mult, te pot asigura că în acest domeniu sînt chiar un erudit.

Tînăra păru că face un efort disperat să nu izbucnească într-un hohot de rîs.

— Cum vine asta ? Acum chiar că nu mai înţeleg nimic.

— De ce ? întrebă Mihai pe un ton sigur.

— Erudiţia presupune cunoaştere, ori tocmai în asta constă originea păcatului. Şi „geneza", acea istorie naivă a originei omenirii, spune că Dumnezeu a prevenit pe primul om să nu mănînce fructe din arborele cunoaşterii, numindu-l „arborele morţii".

— Adevărat, dar curiozitatea a acţionat împotriva poruncii divine şi omul a mers pînă acolo, încît a renunţat la o veşnicie paradisiacă, numai de dragul de a şti. Vezi dumneata, starea asta de ne-

cesitate, pe care noi o numim cunoaștere, s-a dovedit în decursul veacurilor a fi o evidență absolută, chiar și în domeniul religiei. Bunăoară, la vechii greci, păcatul cunoașterii ocupa cel mai de frunte loc ; pînă și credința în zei era măsurată cu etalonul „erudiției". Și ce altceva este erudiția, dacă nu chiar treapta cea mai înaltă a cunoașterii. Și cine, cine s-ar încumeta să lupte împotriva evidenței, în afară de nebuni...

— Sau de disperații incurabili, gemu ea.

— Care s-au zbătut zadarnic în suferința propriului lor refuz de a cunoaște, de a ști cum se poate cîștiga totul...

— Și au ajuns la concluzia că totul este pierdut, așa cum am ajuns eu.

Mihai păru să nu-i fi auzit ultimele cuvinte și continuă pe un ton care nu vădea nimic altceva decît disprețul.

— Acestor nenorociți, care se lasă înfrînți, nu le rămîne decît s-aleagă ori credința succesului, ori să trăiască într-o lume închipuită de ei, o lume în care rațiunea de a trăi bine este dată la o parte, iar lupta este înlocuită de un presupus și fals destin.

Rostind aceste ultime cuvinte, brațele lui puternice se ridicară, de parcă voiau să cuprindă între ele întregul univers, iar după ce rosti cel din urmă cuvînt, le coborî brusc, aidoma celui care aruncă un cutremurător blestem asupra unei mulțimi.

In clipele lungi de tăcere care urmară, fata păru înfricoșată. Pe un ton de tînguire, el își reluă apoi firul gîndurilor :

— Dar cine, cine poate să cunoască din vreme gîndurile acestor nefericiți ?

— Suferințele lor, nu gîndurile.

— Ba gîndurile ! se încăpățînă el, pentru că gîndurile sînt pricina oricărei stări de suferință. Și cum să vindeci suferința, dacă nu-i cunoști din vreme pricina ? Vezi dumneata, savanții se lasă absorbiți de cine știe ce idei care li se par majore, fac fel de fel de descoperiri și cînd izbutesc le subordonează unor scopuri neînsemnate.

Zina se ridică de pe taburet. El aștepta cu înfrigurare... Fata părea să se decidă greu la drumul pe care el o angajase. Își spuse, din nou, că nu trebuie să grăbească lucrurile și se străduí s-aștepte răbdător.

In cele din urmă ea începu să vorbească.

— Nu pot împărtăși în întregime părerea dumneavoastră. De pildă, la institutul nostru, ați aflat probabil, s-a realizat un aparat care se numește *telepsihofon* și care este destinat tocmai... descoperirii bolilor psihice... și chiar vindecării lor.

— Iată, iată pentru ce stadiu tîrziu a fost destinată această misiune a tehnicii medicale, se revoltă Noapteș.

— Stadiu tîrziu ? întrebă fata, uluită.

— Bineînțeles. De ce să fie folosit acest aparat numai cînd suferința ajunge la stadiul de boală ? Pentru satisfacerea unei simple vanități, să lași acele gînduri, care tulbură, să se înmulțească și să roadă sufletul omului, pînă cînd rezultatul eroziunii înseamnă boală ? Pentru ca, după aceea, să prezinți lumii cangrena sufletească și să cauți să convingi ce minuni faci cu jucăria pe care ai născocit-o ? Pe dumneata nu te revoltă ? Pe mine mă cutremură astfel de demonstrații cu sufletele unor nenorociți a căror suferință ar trebui tămăduită cu discreție și nu cu o trîmbițată și indecentă publicitate.

— Poate, poate... murmură fata. Și cum ați crede că s-ar putea altfel ?

Mihai o scrută atent, vrînd să se asigure că întrebarea era sinceră și nu de circumstanță.

— Nimic mai simplu : în primul rînd, depistarea preventivă a gîndurilor oricărui om, pentru ca orice neregulă, cît de mică să poată fi depistată în faza ei incipientă ; apoi, discreție. Discreție absolută. Dar asta nu stă în puterile mele, pentru că nu eu sînt inventatorul și totuși...

Aici, Mihai își curmă fraza, jucînd spaima pe care i-o strecurase propria sa idee și-i aruncă interlocutoarei sale o privire care exprima tulburare.

— Și totuși ? insistă fata, părînd avidă să afle fie măcar și o soluție ipotetică.

Mihai refuză să-i mai susțină privirea și continuă să tacă.

— Poate că este de datoria omenirii să ceară ori chiar să impună savanților cum anume să-și folosească invențiile.

— Și dacă ei nu consimt ?

— Atunci li se impune, ori...

— Ori... ?

— Li se ia invenția din mînă, pentru a fi folosită cît mai bine, spre fericirea omenirii.

Jocul reușise de minune. Mihai era covîrșit de captura pe care o făcuse. Știa că mai avea să-și supună prada unei singure încercări ; va arunca în joc ultima carte și va ști pînă unde se putea încrede în această victimă a lui. O ultimă întrebare, o ultimă zvîrcolire a vînatului în capcana pe care i-o întinsese și va afla dacă prada e absolut sigură. Nu era la prima încercare de acest fel. Mai

avusese el de-aface cu prăzi mai dificile... Savura dinainte victoria şi, cu un soi de perversitate, tot amîna să pună capăt zbaterilor prăzii. Simţea că şi fetişcana era obosită şi că dorea o limpezire a situaţiei, poate mai mult ca să-şi odihnească nervii, dar el tocmai asta nu dorea încă. Prada trebuia istovită lent. Aceasta era etapa finală a zbaterii şi dacă el i-ar fi biciuit nervii cu aceeaşi intensitate ca pînă atunci, n-ar fi putut deslusi cu claritate eficienţa ultimei lovituri. O privi lung, jucînd o gravă nehotărîre şi o întrebă pe un ton cît mai firesc :

— Dar cine, cine s-ar încumeta să ia din mîna savanţilor invenţiile pe care ei nu se pricep să le folosească ?

Fata zîmbi trist.

— Oricine, şopti ea grav ; orice om care îşi dă seama că, prin asta, face un bine omenirii.

Se priviră în tăcere vreme îndelungată ; într-un tîrziu fata trecu în vestibul.

— Trebuie să plec.

— Dacă ai ceva urgent să-mi comunici, telefonează-mi.

— Bine...

— Îţi poţi schimba vocea ?

— Da...

— Atunci, prezintă-te drept doamna...

— Lia Lohan !

CAPITOLUL IV

Complicii

Mihai Noapteş se dovedea un om recunoscător faţă de casa care-l adăpostise. Nu pregeta, cînd era vorba de unele treburi gospodăreşti, de tîrguieli, de mici reparaţii şi cîte altele... Toate astea păreau să nu treacă neobservate de Ela.

De cîteva zile casa devenise mai îngrijită şi chiar mai veselă ; Mihai adusese o „fată-n casă", de o destoinicie şi un simţ gospodăresc rar întîlnite, iar Ela nu contenea să-şi manifeste recunoştinţa faţă de el. De fapt nu el, ci Zina o „procurase", la rugămintea lui. Îi explicase laborantei că, într-un fel, trebuie să-şi plătească bucata de pîine şi adăpostul căpătate, iar pe de altă parte îi sugerase că poate n-ar fi rău ca, după plecarea lui de-acolo, să rămînă cineva „de-al lor" în casa Tripşa. Zina „făcu rost" de o nouă menajeră în numai două zile, iar Mihai avu răgazul, într-o după-amiază cînd se afla doar cu ea, s-o descoasă cu de-amănuntul.

Aflase că Aniţa Toader avea douăzeci şi şase de ani şi că se trăgea dintr-o familie de buni gospodari, de prin Bistriţa-Năsăud. Plecase de acasă cu un flăcău dintr-un sat vecin, dar acela nu-şi ţinuse vorba, iar cînd s-a despărţit de el, nu s-a mai întors în sat, de ruşine.

— De mult ai plecat de-acasă ? a întrebat-o Mihai.

— Eram în clasa a opta elementară. El era cu vreo zece ani mai bătrîn decît mine. Frumos, domnule dragă, şi om cu carte. Lumea-i spunea „inginerul" şi toate fetele se dădeau în vînt după el. Suspină adînc şi, după o scurtă pauză continuă : Dar el pe mine m-a ales...

El o privi atent, vrînd parcă să afle dacă rana aceea se vindecase ori dacă fata avea tăria să nu ia în tragic nici măcar lucrurile foarte grave.

— Dacă am priceput bine, asta ţi s-a întîmplat pe la cincisprezece ani...

— Şaisprezece, preciză fata, că m-au dat la şcoală cu un an mai tîrziu decît trebuia. Ba poate că tata nu m-ar fi dat niciodată la şcoală, dar s-a speriat cînd au început să-l amendeze.

Mihai arboră o mină de compasiune şi o întrebă pe un ton grav :

— A murit ?

— Ba, cum să moară ? Că-i sănătos tun, de te-ngroapă şi pe dumneata.

El se sili să rîdă, ca să-i arate că participă la bucuria ei pentru sănătatea tatălui său, dar ceva i se părea ciudat în atitudinea şi-n vorba tinerei menajere. Nu ştia dacă toate spusele ei trebuia să le pună pe seama unei sinceităţi naive, ori să le atribuie obrăzniciei. Zina i-o recomandase ca pe un om de încredere, asigurîndu-l că o cunoaşte de aproape patru ani, timp în care condusese gospodăria unei mătuşi.

— Şi pe unde ai mai lucrat ? întrebă Mihai, cu aerul că răspunsul nu-l interesa în mod deosebit.

— La început.. cînd m-a lăsat „inginerul", am fost la copiii şefului de gară, unde m-au dat jos din tren, că m-au găsit fără bilet.

— Unde voiai să te duci ?

— In lume ! În lumea largă ! Şi uite că n-am pierit. După aceea am intrat la un profesor, cred că era macedonean, dar el se ţinea că-i grec. Dacă nu era nevastă-sa, n-ajungeam eu la Bucureşti. Femeie deşteaptă, domnule dragă. Cum şi-a dat seama că se poate bizui pe mine...

— Cum şi-a dat seama ? întrebă Noapteş, vrînd să-i arate cît de mult îl interesa povestea ei, dar şi să-i verifice, totodată, discreţia.

Menajera nu-i răspunse imediat. Îl privi lung, ca şi cum ar fi vrut să-i pătrundă în tainiţele celor mai ascunse gînduri, iar el îşi dădu seama că greşise, nelăsînd-o să-şi depene liniştită amintirile. Mihai îi înfruntă privirea şi chiar izbuti să-i zîmbească mirat. Nedumerirea lui păru s-o liniştească.

— Domnule dragă, eu spun vrute şi nevrute despre mine, dar despre alţii îmi vine mai greu.

El o încurajă, dar ea păru să nu-l fi înţeles şi se grăbi să-l asigure că discreţia ei nu va avea să influenţeze asupra celor ce domnişoara Zina o rugase să facă. Mai mult, se străduí să-l asigure de devotamentul şi, precum că nimic nu se va mişca în casa aceea fără ca ea să-i informeze la timp, fie pe el, fie pe domnişoara Zina. Noapteş nu reacţionă în nici un fel. Ascultase „jurămîntul de cre-

dinţă" al menajerei, căutînd să descifreze pînă şi cea mai delicată nuanţă care i-ar fi putut trăda o cît de mică neîncredere, dar nu putu sesiza nimic. Aniţa părea foarte hotărîtă să-şi îndeplinească îndatoririle pe care i le încredinţase Zina, iar seriozitatea acestei atitudini produsese asupra lui o impresie bună. Nu ştia, însă, cît de mult se putea încrede în spiritul ei de observaţie şi, mai ales, în capacitatea ei de selecţie. Apoi îi veni să rîdă de propriile lui gînduri, spunîndu-şi că a ajuns să-şi depăşească chiar şi închipuirea. Ce pretenţii putea avea de la o slujnicuţă oarecare ? Da, era suficient că ea manifestase discreţie şi că era devotată Zinei. Hotărît lucru, nu-i putea cere mai mult decît să-l informeze asupra persoanelor care aveau să viziteze casa Tripşa şi, poate, chiar şi în legătură cu unele discuţii. Din nou îi veni să rîdă, gîndindu-se cam în ce mod i-ar relata Aniţa o discuţie a savantei cu unul dintre colaboratorii ei. Apoi, mai era Zina şi, încă, da... încă şi el se mai afla acolo, în casa aceea. Deodată, privirile îi alunecară pe mîinile menajerei şi se încruntă.

Femeia observă asta şi, cu timiditatea izvorîtă din excesul de pudoare a omului simplu, ea îşi ascunse mîinile sub şorţ.

Mihai se strădui să-i zîmbească ; aşa făcea ori de cîte ori avea de gînd să pună o întrebare importantă, pentru că întotdeauna dorea să-şi găsească interlocutorul nu numai neprevenit, dar mai ales derutat. De data asta îşi confecţionă un zîmbet de sfială pentru situaţia lui penibilă de om trecut de cincizeci de ani, surprins de o tînără fată, în timp ce-i privea cu interes mîinile.

— Ai mîini frumoase, spuse el, cu o notă de stinghereală în glas. Vreau să spun că... pentru cît munceşti... mîinile puteau arăta... mai altfel... se precipită el să-şi pună în evidenţă încurcătura în care se afla şi, la adăpostul acestui joc, să-i ceară răspunsul la întrebarea sugerată.

Aniţa zîmbi cochet şi, cu prefăcută stinghereală, îşi întinse mîinile spre el.

— Port mănuşi, cînd fac treabă. Asta am învăţat de la mătuşa domnişoarei Zina. Femeie de ispravă ! Cînd m-a văzut prima dată cu mîinile în apa în care spălam vasele, mi-a spus : „Să ştii că şi eu spăl şi vase, şi rufe, şi tot ce se poate spăla, dar pun mănuşi". Dacă o babă ca mine îşi îngrijeşte mîinile, o fată tînără trebuie să facă asta cu sfinţenie". Şi zău, domnule dragă, dacă era chiar aşa de bătrînă cum ţinea ea s-o creadă lumea.

— Bine, bine, acum vezi-ţi de treabă, îi spuse Mihai, cu inima încolţită de îndoieli. Ar mai fi întrebat-o el şi cîte ceva despre familia

Zinei, poate chiar despre Zina, dar un sentiment de teamă îl făcu să renunțe la această intenție. Se gîndi că Anița ar putea-o informa pe Zina, și-apoi fata asta n-avea voie să intuiască nici măcar cea mai mică nuanță de neîncredere în relațiile dintre el și Zina. Dar dacă Zina, prevăzătoare, o instruise în mod deosebit asupra discreției pe care trebuia s-o manifeste la eventualele lui întrebări privind-o pe ea ? Nu, nu va face imprudența asta ; n-o va întreba nimic despre Zina. După aceea, un alt gînd păru să-l tulbure și mai mult. Nu cumva Zina o instruise pe menajeră să-l supravegheze chiar și pe el ? Sau, poate *numai* pe el... Cum de nici măcar nu-i trecuse prin minte posibilitatea asta ? Își derulă, în sens invers, filmul aducerii în casa Tripșa a Aniței Toader, iar gîndurile i se opriră, ca într-un „stop-cadru", la momentul în care Zina se oferise, cu o dezinvoltură oarecum deplasată, să-l pună bine cu gazdele lui, asigurîndu-l că-i va procura o menajeră foarte bună. Oare Zina nu cunoscuse și pînă atunci acea nevoie a protectoarei sale ? De ce nu le sărise în ajutor pînă atunci ? Își frînă șirul de întrebări care amenințau să-l tîrască pe panta unor raționamente înfricoșătoare și căută să se liniștească, agățîndu-se de ideea că Zina le ura pe cele două femei și că prin urmare n-ar fi făcut niciodată asta pentru ele. Nu ; Zina le făcuse acest mare serviciu numai datorită lui și... și, desigur, implicit, ei. Hotărît lucru : venirea Aniței în casa Tripșa nu se datora decît interesului pe care el, Mihai Noapteș, îl sugerase Zinei. Apoi, cînd totul părea să se fi liniștit, teama în care trăia de multă vreme generă, într-un alt unghier al minții lui, aflate într-un zbucium neîncetat, întrebări și mai sumbre și mai amenințătoare : De unde atîta siguranță din partea Zinei, cu privire la posibilitatea de a aduce o menajeră ? O avea pregătită ? O avea într-o rezervă și știa cu certitudine că o poate aduce oricînd în jocul lor ? Dacă așa ar fi stat lucrurile, atunci Zina ar fi putut reprezenta o mare primejdie pentru el... O mare primejdie ! Și-apoi, cum o adusese Zina pe menajeră, lipsindu-și mătușa — bătrînă, desigur — de un asemenea ajutor ? Dar... mai ales... cum renunțase fosta ei stăpînă la serviciile femeii ? Făcu un mare efort ca să-și stăpînească mînia, spunîndu-și că nu trebuie să dispere încă. Nu încă ! Nu încă ! își striga în gînd, vrînd să se sugestioneze că mai putea exista o șansă, că dezastrul pe care credea că l-a intuit nu era decît rodul imaginației sale surescitate. Într-un tîrziu se hotărî s-o întrebe pe menajeră din ce pricină plecase de la mătușa Zinei și privi spre locul în care știa că ea ar fi trebuit să se afle, dar fata nu mai era acolo. Ascultă atent și o auzi trebăluind în camera doamnei Tripșa.

Uşa era întredeschisă şi în sufragerie răzbătea un cîntec bihorean pe care fata îl fredona veselă.

— Aniţă ! o strigă el, prietenos.

Menajera apăru îndată în pragul uşii.

— Credeam că aţi adormit şi am plecat să-mi termin treaba. Stăteaţi cu ochii pe jumătate închişi, şi mi-am zis că aşa v-o fi obiceiul. Ca iepurii ! exclamă ea şi îşi duse o palmă la gură, speriată de vorbele scăpate.

— Chiar ca iepurii ?

— Iertaţi, domnule dragă, aşa am văzut eu, la noi acasă, iepurii.

— Ei, să ştii că aşa dorm şi unii oameni bătrîni, spuse el cu o tristeţe resemnată.

— Oare ?

— Da, da... N-ai observat asta şi la doamna pe care ai servit-o pînă să vii aici ?

— Nu... răspunse fata, cu oarecare nesiguranţă. Drept să vă spun, n-am prea văzut-o dormind, că pe mine mă trimitea la culcare mai înainte ca s-o prindă pe dumneaei somnul, şi mă chema numai după ce se deştepta ; niciodată cînd dormea.

Mihai zîmbi.

— Te împăcai bine cu ea ?

— De minune !

— Şi... cum de te-ai îndurat s-o părăseşti ?

— Eu ? Dumneaei a trebuit să se interneze... Mi-a spus că o să rămînă în spital vreo două luni, poate chiar mai bine şi...

— Şi ţi-a spus să pleci.

Menajera îl fulgeră cu o privire aproape duşmănoasă.

— Iertaţi, dar de doamna Gogan să nu vorbiţi aşa...

Buzele i se strînseseră, nările îi fremătau, iar revolta din ochii ei ameninţa să se transforme într-un şuvoi de lacrimi.

— Cum să-mi spună, „pleacă" ! Mi-a spus să stau acolo, că leafa-mi merge... şi că, chiar de nu-i dumneaei acasă, tot treaba aia este de făcut. Dacă nu-mi găsea domnişoara Zina de lucru, eu mă duceam să muncesc cu ziua, şi tot nu primeam leafa de la doamna Gogan.

Aşadar, fosta ei stăpînă se numea tot Gogan ; ca şi Zina. Şi asta o spusese ea, Aniţa, fără ea el s-o fi întrebat măcar. Îi mai rămînea să verifice povestea cu spitalul şi, dacă rezultatul era bun, atunci putea fi cu adevărat liniştit.

— Aşa de mult o să stea în spital doamna Gogan ? De ce ?

— Boală grea, domnule dragă. Zice că musai să-i spargă niște coaste. Eu i-am zis că să merg cu dumneaei, dar mi-a răspuns că doctorii nu îngăduie o treabă ca asta ! O să mă duc joia și duminica ; zice c-atunci se poate, dar numai cu ceasul, și eu ceas n-am.

Din nou Noapteș rîse cu poftă.

Soneria de la intrare îl făcu să tresară. Se ridică de pe scaun și prin fereastră. Era Ela ; își uitase cheile acasă. La cîteva minute după ea, sosi și Titus. Lui Mihai i se păru ciudată vizita băiatului, înainte de amiază și evită să-l vadă, furișîndu-se în camera lui. După o vreme, auzi o discuție între Titus și Ela pe un ton foarte ridicat. Mai exact, Titus era cel care o certa, parcă strigînd. Își încordă auzul, dar îi fu cu neputință să înțeleagă ceva din avalanșa de cuvinte pe care băiatul le prăvălea asupra iubitei sale.

Dar ce se întîmpla oare în camera de care-l despărțea sufrageria aceea blestemată ?

•

Cele două convorbiri telefonice pe care le avusese cu necunoscutul calomniator produseseră asupra Elei o tulburare serioasă. Titus observă că atît buna dispoziție cît și comportarea ei degajată dispăruseră. Altădată, ea îi sorbea vorbele și-l asculta ore în șir, cu un soi de extaz care, de cîteva zile părea să fi dispărut. Mai mult, o surprinsese chiar că nici nu asculta întotdeauna ceea ce-i spunea și cu o seară mai înainte o întrebase, discret, ce anume se întîmpla cu ea. Fata tresărise, apoi izbucnise în lacrimi, rugîndu-l s-o ierte, fiindcă îi era cu neputință să-i urmărească șirul vorbelor. El atribui starea ei unei serioase oboseli și-i propuse o mică vacanță, dar ea reacționă într-un chip atît de ciudat, încît Titus păru înspăimîntat. Pur și simplu, Ela îi răspunse cît se poate de răstit :

— Ce vrei ? Unde vrei să mă duci ?

— Ela ! o chemă el în șoaptă și făcu un pas spre ea, vrînd s-o mîngîie.

Fata se retrase spre fereastră, părînd și mai speriată.

— Dacă mai faci un pas, sparg geamul.

Titus rămase locului, năucit. Abia după o vreme fu în stare să bîiguie :

— De ce ? De ce să spargi geamul ?

— Nu-ți spun, fu răspunsul. Acuma pleacă !

— Dar nu te pot lăsa în starea asta...

— Crezi ? Crezi că din cauza mea nu pleci ? Nuuu... Nu pentru că eu te îngrijorez, ci propria-ţi teamă te împiedică să mă laşi nesupravegheată.

Apoi ridică pumnul spre geam şi spuse cu un aer sfidător :

— Acum, pentru că mă simt apărată, vreau să te întreb ceva ; şi te întreb, pentru că ştiu că pot s-o fac fără consecinţe. Spune-mi, de ce vrei să-mi faci rău ?

De data asta, Titus fu cel care se dădu cu un pas înapoi. Nu ştia ce să creadă şi imediat regretă gestul, gîndindu-se că ea l-ar putea interpreta drept teamă.

— Apropie-te ! îl îndemnă ea, provocator. Probabil că apropierea de mine vrei s-o consideri drept răspuns.

Ela îşi depărtă cu cîţiva centimetri pumnul de fereastră şi-l somă :

— Răspunzi sau... ?

Ce ştia ? Ce aflase ea despre el ? Cum ? De unde ? Prin ce mijloace. Şi mai ales, de la cine ? Întrebările năvăleau în mintea lui Titus, punîndu-i la grea încercare nervii a căror rezistenţă, o ştia de mult, ajunsese la capăt. Păcat ! Cu adevărat păcat, pentru că din jocul în care fusese aruncat, el se îndrăgostise de „jucărie". Îşi strînse pumnii, înfigîndu-şi adînc unghiile în carne ; voia să se convingă de faptul că „păpuşa" nu glumea şi că el nu trăia aievea această clipă de iremediabilă dar, mai ales, de groaznică prăbuşire. Toată viaţa lui zbuciumată i se derulă fulgerător pe dinaintea ochilor minţii, iar cînd ajunse la imaginea Elei privirea lui se agăţă cu disperare de ea. Şi fata rîdea tare, demenţial de tare, şi rîsul acesta, pe care înainte îl asemănase cu rostogolirea unor mărgăritare într-o cupă de argint, i se părea acum îngrozitor, dureros... O iubise pe fata asta ; poate că era singura fiinţă pe care o iubise cu adevărat. Puritatea ei fusese ca o rază de speranţă că se va putea elibera de imensa povară a nefirescului în care trăia şi care îl obosea tot mai mult. Cînd îi privea ochii, se cufunda în seninul lor şi redevenea ceea ce fusese odinioară, şi în sufletul lui hăituit de zbucium şi de spaime, îşi făcea loc nădejdea unei vieţi tihnite. Îşi dădea seama cît de disperat era şi ştia, tot atît de bine, că ridicolul disperării este cel mai cumplit. Şi nu vroia să se depersonifice pînă-ntr-atît, tocmai în faţa acelei mărturii a purităţii. Orice altă umilinţă în afară de asta.

— Răspunzi, sau... ? răsună iar glasul Elei.

Strigătul ei păru să-l dezmeticească oarecum. Ceva mai lucid decît fusese cu cîteva clipe mai înainte, încercă un efort supraomenesc. Dar glasul nu mai voia să-l asculte. Ridică o mînă, ca pentru a-i cere o îngăduință de cîteva clipe și totodată pentru a o asigura că e gata să mărturisească, dar ea îi spuse doar atît :

— Mulțumesc ! Nu mai am nevoie.

După aceea renunță să mai țină pumnul ridicat spre geam, și-l coborî cu un aer mai mult plictisit decît obosit, șoptindu-i insinuant :

— Uite, am renunțat la apărare. Acuma îmi poți face orice rău, dar să știi că te iubesc încă.

Era prea mult, chiar și pentru ultimul ticălos de pe lume. Simți cum puterile îl părăseau, strop cu strop, scurgîndu-se parcă în afara ființei lui. O căldură leneșă îi toropi genunchii, apoi trupul ; un val cald îi ajunse la tîmple și Titus se prăbuși. Cînd se trezi era tot în camera ei, întins pe pat, cu gulerul cămășii desfăcut. Se pipăi atent și descoperi că în jurul capului avea un prosop ud, rece. Ela stătea îngenuncheată lîngă el, și ochii îi jucau în lacrimi.

— Cine m-a urcat pe pat ? întrebă el, în șoaptă.

— Eu, dragostea mea.

— Singură ?

— Singură, dragostea mea.

„Dragostea mea... dragostea mea" îi răsunară în urechi, cîteva secunde, vorbele ei. Apoi adormi.

Dimineața, o mînă îl mîngîia pe păr. Deschise ochii și o văzu pe Ela, tot îngenuncheată lîngă pat. Își aminti că tot așa o văzuse și cînd se trezise prima oară, dar nu-și putu da seama, imediat, cît timp se scursese de atunci.

— Am dormit mult ?

Fata zîmbi, iar el repetă întrebarea.

— Toată noaptea.

— Și tu... tu ai stat aici tot timpul ?

— Da, tot timpul.

— Tata știe că am rămas aici ?

— Nu.

— Nici fata aia... ?

— Nici.

— Cît o fi ceasul ?

— Aproape opt.

— Doamne ! La nouă trebuie să predau un proiect...

Se ridică grăbit, dar se opri deodată, cuprins de o ameţeală care nu dură însă decît cîteva secunde.

— După ce predai proiectul, te poţi învoi ?

— Da.

— Perfect. Am să trec şi eu pe la facultate şi în două-trei ore mă întorc. Vii ?

— Da ; pe la douăsprezece.

Ieşiră împreună, tocmai cînd Aniţa era la piaţă, iar Noapteş se afla la poştă, unde zilnic, la prima oră de serviciu, îşi ridica scrisorile de la post-restant.

În jurul orei nouă, Titus terminase operaţiunea de predare a proiectului despre care-i vorbise Elei. Vru să plece. Simţea nevoia să se ducă undeva, în afara oraşului, şi să-şi odihnească privirile pe albul zăpezii. Da, simţea nevoia să se afle într-un loc unde să fie multă, foarte multă zăpadă, dar nu îndrăzni să-şi părăsească biroul, de teamă ca nu cumva să nu-l găsească Ela. Ştia că ea are obiceiul să-i telefoneze la ore fixe şi preferă să aştepte. Dar în dimineaţa aceea fata nu se gîndise cîtă nevoie avea el s-o audă, şi nu-l sunase deloc. Se scurseseră aproape două ore de cînd se aşezase pe un fotoliu, ceva mai departe de masa lui de lucru, iar în timpul acesta o linişte ciudată pusese stăpînire pe toată fiinţa lui. Era clipa în care nervii săi începeau cu adevărat să se destindă şi mintea să i se limpezească. Nu se gîndea la nimic, nu mai vedea şi nu mai auzea nimic. Închise ochii ; se lăsă în voia unei stări de incertă legătură cu mediul înconjurător, de parcă se simţea detaşat : nici o senzaţie şi nici un efect. Doar la capătul acestei odihne, relativ scurte, se simţi cu adevărat reconfortat şi începu să reconstituie mintal întîmplarea din seara care se consumase cu atîta zbucium. Apoi îşi dozâ efortul de rememorare în aşa fel, încît să-şi amintească, treptat, amănuntele întîmplării care-l zdruncinase atît de mult. Lăsa ca faptele ce şi le amintea să se scurgă lent, pe dinaintea ochilor minţii sale şi oprea — fără să bruscheze — filmul imaginar, acolo şi numai acolo unde simţea o absolută nevoie de precizie. Astfel putu să-şi dea seama de faptul că Ela nu ştia nimic despre el, despre îndeletnicirile sale. „Dar ceva... ceva, tot a aflat ea", îşi spuse Titus. Şi gîndul acesta fu de-ajuns pentru ca aceeaşi avalanşă a întrebărilor ce-l năuciseră cu douăsprezece ore mai devreme să reînceapă. „De unde ? Cine vorbise ? Cît anume ştia ?". Sări de pe fotoliu şi alergă spre telefon. Formă doar primele patru cifre ale telefonului doamnei Tripşa, apoi se răzgîndi. O să se ducă

acolo şi o să afle. O să discute cu Ela şi ea o să-i spună. Nu, acum n-o să-l mai chinuiască. Ea şi-a dat desigur seama că întrecuse măsura şi a regretat... Da, da ; regretele o vor îndemna să-şi îndrepte acea atitudine crudă faţă de el, spunîndu-i că se pretase la acel „joc" fără voia ei, ci doar din cutare sau cutare motiv. Şi va afla adevărul. O ! Cu siguranţă, că ea îi va spune adevărul, pentru că îl iubeşte. Dar şi el o iubeşte şi cu toate acestea nu i-a spus adevărul. Gîndul acesta păru să-i tulbure limpezimea pretinsului său raţionament şi, ca să scape, îşi acordă drept circumstanţă faptul că ceea ce făcea el avea un caracter foarte grav şi că nu o privea pe ea ; cel puţin, direct, nu o privea. Şi totuşi, aseară ar fi fost dispus să-i mărturisească totul. Aseară, da. Dar astăzi ? Astăzi, de ce n-ar face-o ? Oare nu tot aceeaşi taină îi desparte ? Ce se schimbase de aseară şi pînă astăzi ? Nimic. Survenise ceva nou în relaţiile lor ? Da... poate ; adică, sigur : Ela se abandonase în faţa primejdiei pe care pretindea că ar şti-o venind din partea lui, spunîndu-i că-l iubeşte chiar şi dincolo de răul pe care el i l-ar putea face. Şi din nou şirul ordonat, în care izbutise să-şi aşeze gîndurile ca pe nişte soldaţi de plumb, ameninţa să se frîngă. Dar tulburarea aceasta nu dură prea mult, pentru că setea lui de a afla, înteţită de o ultimă întrebare, puse capăt acelor păreri de rău. Cine era cel pe care se bizuia Ela ? Să fi fost, oare, adevărat, că cineva îi făgăduise ajutor ? Sau partea aceasta a „jocului" era doar un truc al ei ? Nu întîrzia să-şi răspundă că Ela nu era capabilă de aşa ceva. Aşadar, povestea cu apărătorul ei, în caz de primejdie, părea adevărată. Dar pentru ce s-o apere acela ? De ce ? De cine ? Îi veni să rîdă, cînd îşi repetă această ultimă întrebare. Cum, de cine ? Simplu : de el, de Titus Noapteş. De acea primejdie, despre care o auzise vorbind chiar pe Ela. În sfîrşit, despre ce primejdie era vorba ? Nimic mai simplu : Despre aceea pe care apărătorul i-o fi relatat-o ei. Dar buna dispoziţie produsă de succesul raţionamentului său n-avea să ţină prea mult. Superficialitatea cu care examinase situaţia privind acea poveste îl înspăimîntă. Dacă tot ce-i spusese Ela se dovedise — logic vorbind — real sau cel puţin posibil, atunci el se afla în mare pericol, pentru că, apărătorul fetei se ţinea în imediata ei apropiere ; asta, evident, judecînd după consemnul privind modul în care-l putea chema în ajutor. Trebuia să discute cu Ela, neîntîrziat. Trebuia să afle totul. Apoi, părăsindu-şi biroul, se gîndi că putea fi prea tîrziu. Desigur că apărătorul Elei îi supraveghea fiecare pas. Apoi

își aminti că în ultimele două luni nu luase legătura decît cu foarte puțină lume și asta păru să-l mai liniștească.

Ela vorbea tocmai la telefon, cînd Titus intră în camera ei.

Il întîmpinase Anița. Pe Mihai nu-l văzu : află de la menajeră că se afla în camera lui și faptul că-l știa acolo, în preajma sa, îl nemulțumi.

Convorbirea fetei dură puțin, dar lui i se păru nespus de lungă. Era nervos și abia își putea înfrîna mînia.

— Cine era ? întrebă el, pe un ton care cerea să i se răspundă imediat.

Ea îl privi mirată, continuînd să așeze receptorul cît mai exact pe furcă. Ii tremurau mîinile, iar obrajii îi erau pătați de niște flăcări roșii, prelungi, care urcau spre tîmple.

— Cu cine ai vorbit ? insistă el, strigînd aproape.

Fata se îndreptă spre fereastra care era deschisă, vrînd parcă să respire mai adînc ; avea senzația că se sufocă și scoase capul în afara pervazului, dar el gîndi că ceea ce făcea ea se datora cu totul altui scop. Și, pradă gîndurilor care-l frămîntau, șopti amenințător :

— S-a schimbat consemnul ? Nu mai este nevoie să spargi geamul ? Trebuie, neapărat, să te arăți la fereastră ?

Ea inspiră adînc și, abia după cîteva secunde, se întoarse spre el.

— Titus ! murmură ea, căutînd să-i întîlnească privirea. Era tipul acela...

— Ce mai voia ?

— Nimic deosebit ; m-a luat cam peste picior... Știi, pentru faptul că nu renunț la tine.

Un observator atent ar fi deslușit neadevărul spuselor ei, din tremurul glasului și din toată atitudinea aceea care trăda teamă. Abia îl așteptase pe Titus să vină, dorea foarte mult să-i vindece suferința pe care i-o produsese aseară. Mai exact, dorea să scape ea însăși de suferința pe care i-o pricinuise rezultatul jocului aceluia stupid, la care nici ea nu-și putea explica pentru ce se pretase. La urma urmei, gîndi ea, pînă la revederea cu Titus, cine era acel om „prevenitor" și mai ales de ce îi acordase ea crezare ? Pentru că, dacă n-ar fi crezut nici o iotă din tot ce-i îndrugase tipul acela la telefon, nu ar fi făcut toată încercarea aceea disperată, ca să-l verifice pe Titus. „Să-l verifice... să-l verifice..."

gîndul continua s-o obsedeze, dureros aproape ; vru să-l alunge, dar o logică firească, izvorîtă din adîncul conştiinţei, o făcu să-şi dea seama că scena de aseară nu avusese altă menire decît aceea de a-l verifica pe el. Aşadar ea dăduse crezare spuselor calomniatorului şi ideea păru s-o revolte împotriva ei însăşi. Căută, imediat, o scuză, oricît de firavă, un argument... Dar, pentru că imaginaţia ei se încăpăţîna să-i aducă un asemenea paleativ, se agăţă cu disperare de prima idee care-şi făcu loc în mintea ei că tot ceea ce făcuse nu se datora unei deliberări prealabile, ci numai şi numai unei stări de surescitare. Aşadar, totul se întîmplase involuntar, deci în afara unei dorinţe cu un scop precis. Sentimentul neîncrederii i se cuibărise în suflet. Dar oare nu tot datorită neîncrederii îi ascundea ea acum adevărul ? De ce îi răspunsese că necunoscutul „o luase peste picior" pentru faptul că nu renunţa la el, cînd, în realitate, insul o dojenise ca pe un copil căruia i s-a dat o armă de apărare, pe care trebuia s-o tăinuiască faţă de agresor iar el, tocmai aceluia, i-o arată primul ? Mai mult chiar, necunoscutul îi spusese că datorită dezvăluirii consemnului faţă de Titus, acesta era prevenit şi că astfel posibilităţile de a o mai apăra scăzuseră simţitor. De aceea îi recomandase foarte multă prudenţă.

— Te-am întrebat dacă s-a schimbat consemnul ?

Ela se sili să rîdă.

— Hai, nu te mai preface ! porunci el. S-a schimbat ?

Dacă n-ar fi fost tonul acela, poate că i-ar fi povestit totul. Ea se aşteptase la o cu totul altă discuţie, după tot ceea ce se petrecuse între ei. „De ce tonul acela ?" continua ea să se întrebe. Şi-apoi, de ce ţinea el, neapărat, să afle dacă s-a schimbat consemnul ? Aşadar, el a crezut în povestea aceea ; ba chiar i-a dat o importanţă deosebită. Desigur, dacă şi astăzi, încă, nu-l interesează altceva decît „consemnul", înseamnă că din toată întîmplarea de aseară aceasta l-a tulburat cel mai mult. Dar de ce ? Căută să-şi rememoreze exact clipa în care Titus se prăbuşise şi îşi aminti că accidentul se produsese tocmai cînd ea insistase asupra acestui punct. Deci, consemnul dintre ea şi cel care o prevenise îl tulbura atît de mult pe Titus. Oare, doar consemnul în sine ? Sau teama generată de această noţiune ? Răspunsul veni imediat : teama ! Şi dacă îi era teamă, atunci necunoscutul acela avea dreptate, poate, şi în restul celor afirmate de el privind pericolul la care ea era expusă din partea lui Titus. Va să zică, descumpănirea de aseară se spulbera şi locul ei îl luase aroganţa care, credea el, putea să-i

ascundă teama. Iar el vroia să afle proporţiile temerilor sale. Şi, de aceea, o întrebase pe ea cu atîta insistenţă despre consemn.

— Credeam că totul s-a terminat aseară, spuse Ela, într-un tîrziu.

Apoi închise fereastra şi se aşeză pe pat, invitîndu-l să facă şi el acelaşi lucru. Dar Titus rămase ca încremenit, într-o atitudine care nu prevestea nimic bun.

Faptul că ea nu-i răspunsese nici măcar la insistenţele lui, îl înfurie şi, cu un ultim efort, căută să-i sugereze că interesul lui era situat pe cu totul alt plan.

— Din cîte am auzit... discutai cu el, aşa ca între prieteni.

Ela zîmbi trist, intuindu-i parcă manevra.

— Da, recunosc, i-am vorbit chiar frumos.

— Bineînţeles ! Era doar un binevoitor ! De ce n-ai închis ?

— Pentru că doream să aflu...

— ...cît mai multe „lucruri" despre mine, o întrerupse el mînios.

— Nuu. Am vrut să aflu cine este calomniatorul tău.

— Minţi !

Ela se ridică de pe pat şi veni spre el, ameninţătoare.

— Nu-ţi dau voie să...

— Laşă !

Fata se simţea la capătul puterilor. Nu tăinuise niciodată nimănui nimic şi povara cu care necunoscutul acela îi strivea sufletul o obosea cumplit. Nu-şi dădea prea bine seama de ce, dar instinctul de conservare o îndemna să tacă măcar în privinţa consemnului. Se agăţă de umerii lui şi-l privi cu disperare, implorîndu-i înţelegere şi iertare pentru tăcerea pe care se simţea obligată s-o păstreze. Izbuti să tacă, dar asta o tortura.

— Titus ! strigă ea cu deznădejdea în care sălăşluia minciuna, pentru că avea să spună cu totul altceva decît ar fi dorit, tu n-ai fost niciodată laş ?

El îi căută privirea şi nu-i răspunse. Se gîndea ce ar fi trebuit să înţeleagă din strigătul ei şi mai ales ce se ascundea în spatele întrebării. Nu se hotărî ce să-i răspundă pentru că, mai înainte de orice, trebuia să-şi clarifice el gîndurile, ca să poată şti dacă ea dorea un răspuns afirmativ pentru a i se părea mai uşoară mărturisirea ce avea de gînd să i-o facă, sau urmărea să-l determine pe el la o mărturisire.

— Răspunde-mi ! strigă ea din nou, cu şi mai multă disperare ; tu n-ai fost niciodată laş ?

— Ba da ; am fost, dar fără să vreau.

— Ei bine, şi eu cred, vreau să cred, că tot fără voia mea... Ştii, Titus, eu am căutat să-l tentez, în fel şi chip, pe calomniatorul tău. să vină aici.

El o privi atent. Apoi, fără să se mai uite la ea. rosti pe un ton grav :

— N-aveai decît să spargi geamul... Nu-ţi ceruse un preţ prea mare.

Cu o dezinvoltură de care nu s-ar fi crezut capabilă niciodată, Ela îi sări de gît, veselă :

— Vezi ? Vezi ce prost eşti ? Da, da, chicoti ea, asta eşti : un băiat prostuţ.

Titus se trînti pe pat, cu capul în palme, gîndindu-se cît de prost fusese, într-adevăr. Cum de nu-i trecuse prin minte că dacă acel „consemn" ar fi fost o realitate, curiozitatea ar fi tentat-o pe Ela să spargă geamul. Fără îndoială că toată povestea de aseară nu fusese decît rodul tulburării Elei, de pe urma spuselor vreunui ţafandache, invidios că altul şi nu el... Dar, la dracu cu toată comedia aia blestemată, pentru că, dacă nu exista „consemnul", nu exista primejdia şi atunci, teama n-avea ce să mai caute în sufletul lui. Îşi luă palmele din dreptul ochilor, vrînd să citească în ochii fetei care-l chinuise atît, pentru cine ştie ce bazaconii. Nu, n-avea rost s-o mai întrebe nimic. Totuşi liniştea acea linişte atît de mult rîvnită de el, părea că nu vrea să-i intre în suflet. Căută să deosebească obstacolul, să-i desluşească — fie chiar şi vag — forma, dar nu-i fu cu putinţă. Atunci îşi aminti că orbii, cînd n-ajung să pipăie, ascultă. Îşi încordă auzul şi, într-un tîrziu, deosebi un strigăt : „Tu n-ai fost niciodată laş ?" Strigătul acesta îi tulburase liniştea. O privi din nou pe Ela.

Plîngea.

Se apropie de ea şi îngenunche.

În sufragerie, cineva făcu cîţiva paşi spre uşa camerei în care Titus avea de gînd să-şi facă mărturisirea.

— Ela, începu el, vreau să-ţi spun că eu... eu am fost cu adevărat laş. cu bună ştiinţă. Şi mai vreau...

Fraza îi fu curmată de zgomotul uşii care se deschise brusc. În prag apăru Mihai.

— Iertaţi-mă, iertaţi-mă ! se scuză el şi continuă precipitat : Tocmai treceam prin sufragerie şi mi s-a părut că aud strigăte.

Văzînd-o pe Ela plîngînd, i se adresă lui Titus :

— Nu cumva tu ai supărat-o ?

Ela ieşi din cameră.

— Te porniseşi pe mărturisiri ? scrîşni Mihai.

Titus se ridică şi-i înfruntă privirea :

— Nu mai pot !

— Te doare ?

— Îngrozitor.

Mihai îl mîngîie şi zîmbi în batjocură :

— Dacă băieţelul este bolnăvior... tăticuţu îl descîntă cu puţin plumb fierbinte... şi nu-l mai doare nimic, şuieră Mihai, arătîndu-i pistolul de care nu se despărţea niciodată.

Titus îl privi dispreţuitor :

— Atîta ştii : şantaj şi glonţ !

— Dobitocule ! Uiţi că de pe urma mea eşti astăzi...

— Cine sînt ?

— „Inginer" ! exclamă Mihai, izbucnînd în rîs şi continuă : „Cu diplomă, cu diplomă procurată de mine".

Apoi tăcu, observîndu-l atent.

Titus tresări ; citise în privirile omului care-l înfruntase o sentinţă categorică, definitivă. Teama puse din nou stăpînire pe el, dar de data aceasta situaţia era cu totul alta. Acum îşi cunoştea bine potrivnicul şi prin urmare nu mai trebuia să aştepte, să caute orbecăind, să se frămînte cine ştia cîtă vreme, în incertitudinea descoperirii aceluia. Nu ; acum ştia şi la ce se putea aştepta, şi din partea cui. Dar va lupta din răsputeri, amăgindu-l ; totul, pînă la înlăturarea acestui mare obstacol în calea liniştei fără de care simţea că nu mai poate trăi.

Mihai intui starea lui Titus şi căută să amîne primejdia pe care o simţea în apropiere, dură, neiertătoare. Se gîndi că cel mai bun lucru pe care-l avea de făcut era să simuleze o dorinţă de împăcare, dar îşi dădu seama că Titus îl cunoştea prea bine şi, ca să se facă crezut de el, avea nevoie de un argument simplu şi cît mai plauzibil. Îi trecură prin minte fel şi fel de pretexte care să justifice schimbarea atitudinii în care se găsea dar, supunîndu-le unui examen atent, renunţă la toate. Apoi îi trecu prin minte că singurul motiv care justifica dorinţa lui de împăcare, ar fi o stare de necesitate. Titus ştia că, la nevoie, Mihai Noapteş este capabil de orice. Se apropie de el, îi puse o mînă pe umăr şi-i şopti :

— N-ai dreptul ăsta... Cu viața lui, un om poate face tot ce poftește, dar ce vină avem noi care am crezut în tine ?

Băiatul întoarse capul spre el și-l privi atent. Părea atîta de absorbit de propriile lui gînduri, încît Mihai ar fi putut jura că nici nu auzise ce-i spusese.

— Titus, n-ai dreptul ăsta, reluă Mihai. Gîndește-te la ce pericol ai fi expus atîția oameni, prin gestul pe care vroiai să-l faci !

— Asta e... e singurul motiv ?

Jocul părea să-i fi reușit, dar ca să-și poată atinge scopul acela meschin și odios, care nu era altul decît să-l asigure că nu i se va întîmpla nimic rău, Mihai amînă răspunsul ; așa proceda ori de cîte ori dorea să-și asigure interlocutorul de importanța răspunsului pe care acela îl aștepta. Apoi, arborînd o expresie de îngrijorare, îi spuse :

— Fără tine, totul poate fi pierdut. Și adăugă : Ar fi păcat !... Gîndește-te cît am luptat, cît am riscat și... mai ales, cît de puțin mai avem de făcut. Am nevoie de tine ! Înțelegi ? Și n-ai dreptul să mi te refuzi.

Titus îl crezu ; argumentul era plauzibil și în mintea lui încolți gîndul că, oricum, pînă la terminarea afacerii cu *telepsihofonul*, nu-l va pîndi nici un pericol din partea lui Mihai. Chiar se bucura că cel puțin o vreme, măcar unul dintre pericolele care-l amenințau fusese amînat.

— Bine, murmură el. Poți conta pe mine, domnule Noapteș, ca și pînă acum.

Dacă i-ar fi surprins privirea în clipa aceea, n-ar mai fi fost liniștit ; în ochii lui Mihai fulgeră o scînteie de ură, care prevestea răzbunare.

După plecarea lui Titus, Mihai se retrase în camera sa. Pericolul prin care trecuse părea să-l fi obosit. Se întinse pe pat și, cu ochii închiși, căută să se gîndească la altceva, cînd Anița îl chemă la telefon.

— Vă caută doamna Lia Lohan !

Se repezi în sufragerie și apucă, zorit, receptorul.

Ela, tocmai trecea pe lîngă el și-i zîmbi complice.

Mihai se prefăcu jenat și fata se retrase în grabă.

— Sărut'mîna !... Poftim ?... nu te mai aud, strigă el și mișcă receptorul, sperînd să înlăture astfel o eventuală atingere a firelor. Apoi continuă în șoaptă : Da, da, desigur — Zina dragă sînt îmbră-

cât, așa că în maximum douăzeci de minute pot ajunge la dumneata.

Aniţa intră aducînd nişte scrumiere pe care le curăţase şi Mihai închise telefonul. Abia ieşi în vestibul, că menajera îl şi rechemă. Alexe Vedea îl căuta : avea să-i ceară nişte lămuriri, dar Mihai îl amînă, spunîndu-i că-l va suna seara, acasă, şi plecă.

Ela părea foarte abătută. Acum, ştiindu-l pe Mihai plecat, intră în sufragerie, pentru că acolo simţea că va avea mai multă linişte ; cîţiva copii se jucau chiar în dreptul ferestrei camerei sale. Din spatele ei se auzi zgomot uşor de paşi care abia atingeau parchetul. Întoarse capul : era Aniţa.

— De ce umbli atît de încet, de parcă ai fi bolnavă ?

— Păi... tot boală-i şi supărarea... Ba, poate că-i chiar cea mai rea...

— Crezi ? întrebă fata cu un aer absent.

— Cum de nu ? Ce altceva poate fi mai rău decît grijile care, cînd vin, sapă în sufletul omului de-l fac neom.

O privi pe Aniţa cu luare aminte ; spusele ei o tulburaseră de parcă i-ar fi surprins gîndurile.

— Şi tu ai avut griji ?

— Dară ! ? Că ce om n-are ?

Apoi îşi dădu seama că Ela ar fi vrut să afle de unde ştie ea toate astea şi îşi explică repede :

— Grijile, domnişoară dragă, vin dintr-un blestem...

— Crezi în prostiile astea ?

— Cum de nu ? Adică, nu ştiu cît să cred ori să nu cred, dar despre răul grijilor am aflat de la nişte evrei la care am fost în serviciu. Aia, domnişoară dragă, cînd aveau un duşman, nu-l blestemau ca noi : „Arză-l-ar, face-s-ar..." Nu ! Atîta îi doreau : Să-l copleşească grijile. Eu, domnişoară dragă, zic că nici nu se poate blestem mai mare ca grijile pe capul omului.

Ela izbucni în rîs.

Soneria de la intrare îi curmă însă acea clipă de bună dispoziţie şi, tresărind, întrebă mecanic :

— Cine să fie ?

— Or fi venit de la telefoane, că m-a pus domnul Mihai să reclam.

— Da, da... se poate, murmură Ela, neliniştită.

Aniţa ieşi în vestibul şi veni însoţită de un bărbat de vreo treizeci de ani, înalt, îmbrăcat într-o şubă de sub care se vedea o salopetă uzată. Bărbatul purta cu el o geantă de scule, un colac de sîrmă şi cîteva aparate telefonice.

— Săruť mîna ! spuse el cu un aer stingherit, cînd o văzu pe Ela.

— Bună ziua ! răspunse fata, rămînînd cu privirea aţintită asupra ochilor lui mari şi verzi.

— Unde-i pacientul ? întrebă el, pe un ton ce se voia neapărat degajat. Să vedem ce boală are şi să-l lecuim.

Ela tresări ; unde mai văzuse ea ochii ăia mari şi verzi ? Dar glasul ? Da, da ! Şi glasul i se părea cunoscut.

Aniţa îi arătă locul unde se afla telefonul şi el ridică receptorul, ascultă, mişcă discul, iar ascultă şi în cele din urmă se hotărî să demonteze aparatul.

— Vreo defecţiune gravă ? întrebă Ela, doar din dorinţa de a-i mai auzi încă o dată glasul.

— Nu, răspunse el sec şi continuă să desfacă şi să înşire piesele pe marginea unui bufet. Apoi se adresă Aniţei :

— Unde aveţi o priză ?

Menajera se fîstîci şi făcu nişte mişcări neordonate, care avură drept urmare spargerea unei vaze de flori.

— Aici, aici, domnule !

Ela se retrase în camera ei.

— Trebuie să încălzesc ciocanul electric ; văd că s-au dezlipit nişte fire şi din cauza asta aveţi întreruperi, rosti el cu glas tare, vrînd parcă să-i comunice şi celei care se afla în odaia alăturată ce avea el de făcut şi, mai ales, să justifice de ce mai zăboveşte.

O vreme lucră în tăcere. Apoi îşi îndreptă privirea întrebătoare spre menajeră, care-i şopti :

— A fost scandal mare între Titus şi Mihai.

— Cînd ?

— Acum, astăzi... Titus părea hotărît să...

Din camera alăturată se auzi un zgomot şi după cîteva secunde uşa se deschise.

— Aniţa ! Spune-mi, te rog, pînă să mă întorc eu acasă, nu m-a căutat cumva la telefon domnişoara Zina ?

— Nu, defel, domnişoară dragă, şi iar se fîstîci, scăpînd un cleşte pe care bărbatul tocmai i-l ceruse.

Şi Ela se retrase din nou în odaia ei.

Intr-un tîrziu bărbatul spuse că a terminat. Verifică felul în care funcţiona telefonul, îşi strînse sculele şi o privi, iar întrebător pe menajeră.

Aniţa scoase din buzunarul şorţului o foaie de hîrtie pe care se aflau cîteva însemnări şi i-o dădu.

— Aveţi aici, notat, tot ce-am auzit... Şi de aseară şi de azi-dimineaţă.

CAPITOLUL V

Instigare la omor

Mihai nu venise în ziua aceea, ca de obicei, la masa de prînz. Îi comunicase Elei că avea să rămînă în oraş. Lua dejunul în tovărăşia Zinei.

Laboranta se arătă foarte bucuroasă de invitaţia lui şi mîncă copios. După-masă se plimbară prin parcul Herăstrău. Vremea se încălzise. Începuse să ningă cu fulgi mici şi repezi, care păreau că se topesc înainte chiar de a atinge asfaltul. Aleile erau pustii, fundul lacului, secătuit, iar crengile pomilor, desfrunzite. Din depărtare se auzea gîfîitul unei locomotive care făcea manevră în apropierea gării Băneasa. Totul părea dezolant şi Mihai fu cuprins de o tristeţe amestecată cu nostalgie, aşa cum nu mai simţise din tinereţe. Ar fi vrut să fie singur, ca să-şi poată striga în voie bucuria că sufletul lui mai putea fi atins şi de asemenea stări. Aproape că-i venea să plîngă de fericirea pe care i-o produsese reîntîlnirea cu acea stare de tristă duioşie, care-l făcea să se simtă iar om. De ani de zile, sufletul lui era încercat doar de un singur simţămînt : teama ! Dar atunci, în clipele acelea, ceva nelămurit îi pătrunsese în adîncuri şi-i alina zbaterile, ca un balsam binefăcător. Era o senzaţie de tristeţe liniştitoare şi resemnată care, la un moment dat, începu să-l îngrijoreze. Se uită oarecum speriat la fata de lîngă el, care părea însă că nu observase starea lui aproape euforică. Ea privea cum cădeau fulgii aceia mărunţi, repezi şi albi, peste un maldăr de pietre afundate în mîlul de pe fundul lacului secătuit. Intenţionat îşi îndreptă şi el privirile într-acolo, dar imaginea aceea de secătuire păru să-i absoarbă, în mîlul ei murdar, bruma de tulburare omenească, ce-l fericise pentru cîteva minute.

Acolo, în mîlul acela vîscos, gîndurile lui rele prinseră a se redeştepta. Zina îi adusese unele informaţii, dar el nu se arătase mulţumit. Era a doua oară cînd se întîlneau în afara casei Tripşa, dar şi data trecută, şi acum, întîlnirea cu ea îl neliniştise. Informaţiile erau valoroase, dar incomplete şi treburile păreau să meargă din ce în ce mai anevoios. In timpul mesei se abţinu să-i facă vreo observaţie, sperînd că buna dispoziţie, pe care el se silise să i-o întreţină, o va face să bea mult. Conta pe faptul acesta şi speranţele lui nu se lăsară înşelate. Fata se arătase destul de lacomă.

Peste două zile, Baldovin — şeful cel mare, căruia el îi comunicase noua lui „achiziţie" pe nume Zina — avea să-i ceară un raport amănunţit asupra colaborării cu ea. Desigur, putea justifica — cu materialul adus de laborantă — fondurile pe care le pretindea, dar ceea ce-l îngrijora erau perspectivele, nu prea îmbucurătoare. Se uită din nou la fată şi o surprinse că-l examina cu luare-aminte.

— Mă studiezi ?

— Da, răspunse Zina, simplu.

— Ai terminat ?

— Da.

— Şi... la ce rezultat ai ajuns ? o întrebă el, simulînd că abia îşi mai putea stăpîni rîsul.

— La nici un rezultat.

— Ce-ai fi dorit să afli ?

— Dacă mai bem ceva sau mă conduceţi acasă ! ?

Mihai zîmbi şi o mîngîie pe obraz.

— Ai băut destul...

— Destul ? se arătă ea contrariată. Poate pentru dumneavoastră.

— Bine, dacă vrei, ne putem întoarce la restaurant.

Zina se încăpăţînă să tacă o vreme, după aceea, spre surprinderea lui, izbucni :

— Domnule Noapteş ! O să capăt chiar atît de mulţi bani, cum mi-aţi făgăduit ?

— Poate...

Laboranta se încruntă şi-l întrerupse :

— Cum... „poate" ?

— Voiam să spun, poate chiar mai mulţi, dacă, bineînţeles, se grăbi el să precizeze, treburile vor merge ceva mai bine şi... mai repede.

Se priviră lung, vrînd parcă să afle fiecare ce gîndea celălalt.

— Pe inginerul Silviu Bora l-ai mai văzut ?

— Da ; mereu aferat, ocupat pînă peste cap cu modificările acelea care o să înnebunească tot institutul.

— Ai mai discutat cu el ?

— E un tip plictisitor. Mereu, același și același reproș la adresa doamnei Tripșa : „De ce nu mi-a lăsat planul de ansamblu al aparatului ? Dacă-l lăsa, nu-mi mai spărgeam capul de toți pereții".

Vestea asta păru să-l bucure nespus pe Mihai.

O luă de braț și laboranta îl privi puțin descumpănită.

— Iartă-mă ! se scuză Noapteș, dar simt nevoia să mă plimb, la braț, cu o fată tînără și frumoasă.

Zina îl privi atent ; exuberanța lui părea sinceră. Mihai o angajă pe o alee îngustă, care ducea undeva, într-un desiș, căutînd să se depărteze de malul lacului secătuit care îi absorbea orice putință de concentrare. Ajunseră într-un loc în care desișul crengilor oprea pînă și cel mai mic fulg. Era acolo atîta liniște, încît o senzație de vid începu să-l cuprindă, amețitor. Se așeză pe trunchiul putrezit al unui copac tăiat, probabil, de multă vreme, și își cufundă palmele în zăpada din jur. Apoi duse palmele ude la tîmple și, după cîteva clipe, răceala palmelor păru să-i fi redat echilibrul, își lăsă ochii să rătăcească în voie și se simți ușurat, la gîndul că de acolo, din locul în care se afla, privirile sale nu mai vedeau fundul lacului.

— Domnișoară Zina, murmură el, într-un tîrziu, ai discutat mai amănunțit cu Bora ?

Ea îl privi mirată, apoi se încruntă.

— N-am avut dezlegarea asta din partea dumneavoastră.

Mihai zîmbi ; știa că nu-i interzisese asta, ba dimpotrivă se arătase chiar dornic să afle cît mai mult despre intențiile lui Silviu Bora. Se prefăcu prins în defect și spuse pe un ton care dorea să sugereze o scuză.

— A ! Nu m-am referit la niște lucruri foarte grave... Mă gîndeam doar la felul în care el ar fi reacționat, dacă dumneata l-ai fi încurajat pe linia nemulțumirilor sale...

— V-ați bucura, dacă aș fi făcut asta ?

— De bună seamă, răspunse el, străduindu-se să nu-și mărturisească tulburarea pe care i-o producea așteptarea răspunsului ei.

— L-am încurajat, spuse ea și-l privi cu oarecare teamă.

Mihai își dădu seama de asta și căută să-i înlăture orice rezervă.

— Foarte bine ! Foarte bine ! Și el ?

Laboranta vru să răspundă, dar primul cuvînt se lăsa greu rostit.

Noapteş era atît de nerăbdător, încît îi veni s-o certe pentru chimul la care-l supunea dar, o dată învins acel nefericit imbold, se gîndi că ea nu ezitase deliberat, ci dintr-un sentiment incert de teamă sau cine ştie din ce altă pricină. Se hotărî s-aştepte cu răbdare.

— I-am spus, murmură Zina, „ce-mi daţi ca să vă arăt planul de ansamblu"? El m-a privit surprins şi, imediat, mi-a pus întrebarea : „Vorbeşti serios"? Atunci, eu m-am silit să rîd, iar Bora a plecat enervat de lîngă mine.

— Cînd s-a întîmplat asta ?

— Ieri după-amiază.

— Astăzi... l-ai întîlnit ?

— Da ; chiar la prima oră.

— Care a fost atitudinea lui ?

Laboranta privea în gol, zîmbind ca unei plăcute aduceri aminte.

— S-a prefăcut supărat şi mi-a strigat : „Să nu crezi că uit promisiunea dumitale". Asta a fost tot. Mă conduceţi acasă, domnule Noapteş ?

•

După ce se despărţi de Zina, ceru taximetrului să-l ducă la Piaţa Obor. Vroia să se plimbe : pînă la întîlnirea cu Alexe Vedea. mai avea o jumătate de oră. Străbătu toată Calea Griviţei, şi cînd ajunse la intersecţia cu Calea Victoriei, ceru şoferului să oprească. Plăti şi coborî grăbit. În spatele lui, un „Dodge" tip 38, se ţinuse după taximetrul angajat de el, o bună bucată de drum. Crezîndu-se urmărit, coborîse şi însoţise cu privirea „Dodge"-ul în care se afla doar o femeie în vîrstă care-l conducea, şi-i veni să rîdă. Porni pe jos, spre braseria restaurantului „Cina" unde avea întîlnire cu Alexe. renunţînd la ocolul pe care dorise, iniţial, să-l facă şi mai ales la schimbarea taximetrului, pe drum.

Cînd deschise uşa braseriei, larma păru să-l năuccască. Lume multă şi fum gros. Îşi privi ceasul şi văzu că mai putea dispune de zece minute, ca să amîne suportarea acelei atmosfere pe care, cine ştie cîtă vreme, va fi nevoit s-o îndure. Se hotărî să iasă, cînd, de la o masă, ascunsă parcă anume după un cuier doldora de paltoane. se auzi strigat. Era Alexe. Se îndreptă spre el, croindu-şi cu greu drum printre mesele foarte aglomerate. Îşi scoase paltonul şi se aşeză cu spatele spre restul consumatorilor.

— Ce-ai mai aflat în legătură cu Bora ? întrebă Mihai, intrînd direct în discuţie. N-avea de gînd să rămînă prea mult acolo.

— Am oameni buni la institut, începu Alexe, colaboratori de nădejde... Unii, chiar foarte apropiaţi de el...

Mihai înţelese că ocolişurile introducerii prudente pe care începuse să i-o facă Vedea însemnau insucces şi-l întrebă, ca şi cum acesta i-ar fi răspuns „nimic" :

— De ce ?

— Domnule Noapteş, ori este foarte prudent, ori eu m-am înşelat în privinţa acestui om.

Lui Mihai îi veni să-i spună o ironie, dar se stăpîni şi continuă să-l asculte.

— Nu leagă prietenii, nu este căutat şi nu caută pe nimeni, iar în afară de casa Tripşa, nu face nici o altă vizită.

— Şi, totuşi, Bora şi-a manifestat nemulţumirea că „Bătrîna" nu i-a arătat planul de ansamblu.

— Într-adevăr...

— Presupun că persoana care ţi-a relatat întîmplarea asta merită încredere...

— Cred...

— Vezi, eu asociez această informaţie care ţi-a parvenit dumitale cu una identică pe care am captat-o şi eu, acum cîteva ore. Şi, ştii care este părerea mea ? Ei bine, ar trebui să încercăm prin oamenii noştri, să-i stimulăm interesul acestui domn... pentru un schimb. Ei bine, să ne gîndim la cineva cu tact... cu mult tact, ca să nu-l sperie şi în acelaşi timp să-l lămurească asupra faptului că cine vrea să mănînce singur toate bucatele lumii... pînă la urmă, mănîncă... altceva. La urma, urmei, dobitocul ăsta trebuie să înţeleagă că cea mai bună soluţie şi pentru ei şi pentru noi, ar fi un schimb de planuri ; noi îi putem da ceea ce lui îi lipseşte, iar el, nouă...

Vedea surîse insinuant.

— Ce-ar fi să încercaţi chiar dumneavoastră tîrgul ăsta ? Doar vine destul de des pe la doamna Tripşa, chiar şi în lipsa ei.

— Domnule Vedea, zău că aş face-o... dar... mă tem...

— De un refuz, încercă Alexe să-i continue gîndurile.

— Nu ; de un răspuns ipocrit. Şi, într-o asemenea situaţie, îţi închipui ce complicaţii s-ar ivi, pentru că... nu l-aş mai putea lăsa să plece. Nu ?

— Într-adevăr... pe cît posibil... lucrurile astea trebuie evitate.

Mihai fremăta de mulțumire. Îl adusese pe Vedea acolo de unde trebuia să înceapă discuția privind adevăratul scop al întîlnirii lor.

— Da, confirmă el spusele lui Alexe și în continuare accentuă pe acel „pe cît posibil". Dar, vezi, domnule Vedea, sînt și situații în care nu mai poți evita nimic, oricît de grav ori dureros ți s-ar părea...

Își privi interlocutorul cu atîta insistență, încît acesta se simți parcă obligat să-l întrebe :

— Dureros ?

— Da, se prefăcu Noapteș încurcat, mai ales cînd e vorba de propriul tău fiu.

Alexe tresări, iar Mihai își dădu seama că izbutise din plin să-i cîștige interesul. Așadar, prima treaptă a tensiunii pe care intenționa să i-o creeze părea cucerită. Apoi continuă pe un ton trist.

— L-am surprins că te urăște.

— Pe mine ? întrebă Vedea, uimit.

— Da, da... și încă foarte mult.

— De ce ? De ce ? întrebă el, mecanic.

— Asta ar putea avea cea mai mică importanță.

Alexe apucă tăblia mesei, cu amîndouă mîinile și întrebă amenințător :

— Dar ce anume ar avea cea mai mare importanță ?

Mihai jubila : trăsese în plin și victima jocului său începuse să se zbată în incertitudine. Încă puțin și va face tot ce dorea el. Îl privi lung și se prefăcu neliniștit la gîndul că, prin ceea ce avea să spună, i-ar fi putut declanșa o reacție nedorită.

— Îmi pare rău... acum îmi pare rău că ți-am spus.

Alexe își descleștă mîinile de pe tăblia mesei, vrînd să pară cît mai calm.

— De altfel nu știu dacă pe dumneata te urăște mai mult decît pe mine, reluă Mihai și, drept să-ți spun, părerea mea este că cel mai mult se urăște pe el.

— Acum, chiar că nu mai înțeleg nimic.

— Cînd ai să afli totul, vei fi îndreptățit să spui asta.

Alexe aștepta nerăbdător, dar răspunsul lui Mihai întîrzie, pentru că în braserie năvăliseră niște cheflii care făceau o larmă de nedescris.

Într-un tîrziu, Noapteș își trase scaunul lîngă el și-i spuse șoptit :

— Imaginează-ți, domnule Vedea, că instinctul m-a mînat, fără să fi avut nici o treabă, dar absolut nici o treabă, pe lîngă ușa care desparte camera Elei de sufragerie. Ei bine, băiatul meu, singurul meu copil, începuse — precizez, începuse, doar — să facă mărturisiri.

Alexe se agăță de brațul lui, strigînd aproape :

— Cui ?

— Logodnicei sale !

Și după ce-i răspunse, îl făcu atent să se controleze mai mult, rugîndu-l să se stăpînească, pentru că altminteri riscau să atragă atenția celor din jur.

Alexe se trase ceva mai departe de Mihai și-l întrebă, gîtuit de furia care pusese stăpînire pe el :

— Ce ? Ce i-a spus ?

Mihai zîmbi mîndru, arborînd un aer de suficiență.

— Începuse doar, avea de gînd...

— Adică ?

— „Și domnul Vedea... și tata... și chiar eu...

— Continuă ! Continuă ! șopti Alexe.

Mihai îl bătu peste mînă, în semn că poate fi liniștit.

— Atît ! Atît a apucat să rostească, pentru că, în secunda următoare, am intrat eu. M-am scuzat, am spus că nu-mi era bine și că doream ca Titus să-mi facă un mic serviciu. După aceea... l-am luat în camera mea și l-am obligat să-mi spună de ce era gata să ne divulge.

— Ce ți-a răspuns ?

— Nimic, se prefăcu Noapteș că bîiguie în neștire dar, de fapt, el căuta un răspuns potrivit.

Alexe păru și mai tulburat, crezînd că omul din fața lui îi ascundea ceva, fie în mod deliberat, fie de teamă. Oricare ar fi fost modalitatea, îl neliniștea motivul tăcerii lui Mihai.

— Domnule Noapteș, poate că îți este greu să-mi spui chiar totul... Înțeleg, vreau să te înțeleg în privința asta, pentru că este vorba de fiul dumitale... dar gîndește-te... gîndește-te la faptul că, dacă același pericol ne pîndește pe amîndoi deopotrivă, amîndoi trebuie să-l cunoaștem deopotrivă.

Mihai îi făcu semn să tacă și, după cîteva clipe de efort simulat, spuse, pe un ton de adîncă deprimare :

— Titus... este bolnav de nervi.

— Grav ?

— Foarte grav.
— Ce putem face ?
— Nu ştiu.

Apoi se prefăcu atîta de îndurerat încît, chipurile, simţind nevoia să schimbe subiectul conversaţiei lor de pînă atunci, îi vorbi despre Necunoscut, dar într-un cu totul alt context de împrejurări decît acela în care-l cunoscuse. După ce-i spuse despre comportamentul atît de straniu al acelui Necunoscut, arboră o mină de adîncă tristeţe, exprimîndu-şi îngrijorarea pentru faptul că şi fiul său avea unele manifestări asemănătoare. Şi peroră, astfel, multă vreme... Necunoscutul, zicea el, avea o motivare serioasă, dar în privinţa lui Titus nu-şi putea da seama.

— Da, da, bîigui Noapteş, omul acela a avut un mare ghinion, treburile i-au mers foarte prost şi asta l-a adus în pragul nebuniei, dar Titus... O ! lui i-au mers toate din plin...

— Şi totuşi ?

— Adevărat, adevărat, se grăbi Noapteş să recunoască.

Alexe îi ceru amănunte asupra comportării Necunoscutului şi după ce află despre valabilitatea comportamentului său, vru să cunoască şi cauzele...

Atunci, pe un ton firesc de poveste, Mihai îi înşiră nişte grave şi imaginare eşecuri, pe care acela le avusese în cariera lui de actor.

— Acum, în tot ce face şi în tot ce spune, i se pare că este vorba de interpretarea unui rol. Este gata să facă şi să spună orice, dacă cineva îl asigură că este vorba de o interpretare pe care nimeni altcineva, în afară de el, n-ar putea-o realiza. Şi ceea ce doreşte foarte mult, este să interpreteze rolul unui personaj important... foarte important.

— Dumneata cunoşti, cumva, de pe urma cărui eşec anume, comportamentul lui s-a dereglat cu adevărat ?

— Nu... Drept să-ţi spun, niciodată nu m-am gîndit...

Noapteş îşi juca naivitatea în continuare pentru ca, astfel,interlocutorul său să aibă bucuria revelaţiei. Doar aşa îl va aduce acolo unde dorea el ; doar aşa, propunerea aceea hotărîtoare va veni din partea lui. Îşi drămuia fiecare cuvînt şi fiecare gest. Acum ştia că trebuie să se arate dezorientat şi că, mai ales, nici prin minte nu-i trece ceea ce urmărea Alexe.

— Vreun incident mai deosebit...

— Nu, nu, răspunse Noapteş în şoaptă, avînd grijă să strecoare o nuanţă de chinuitor efort de rememorare.

Alexe observă cît se chinuia Noapteş, dar continuă să-l chestioneze, pentru că dorea să afle acea cauză care-l descumpănise pe actorul ratat.

— Şi totuşi, ai discutat cu el, i-ai ascultat necazurile....

— Da, răspunse Mihai. Am ascultat tot ceea ce a vrut să-mi spună şi tot timpul i-am lăsat impresia că mă interesau lucrurile acelea triste.

— Domnule Noapteş, hai să încercăm şi altfel ; poate că ai să-ţi aminteşti originea suferinţelor lui, dacă ai să te gîndeşti la ce fapt anume l-a determinat pe refulatul acela să-ţi facă mărturisiri.

Mihai simulă că se cufundă într-o anevoioasă aducere-aminte şi, într-un tîrziu, răspunse pe un ton şters, vrînd parcă anume să sublinieze lipsa de importanţă a spuselor sale.

— Cred... cred că nenorocitul ăla s-a pornit pe mărturisiri... cînd eu i-am spus că aş fi dramaturg. A ! se precipită el, în continuare, desigur că primul pas tot el l-a făcut, dar după ce a aflat că eu puteam să-i scriu un rol pe măsura pretinsului său talent...

— O clipă ! domnule Noapteş, îl întrerupse Vedea, în pragul unei vădite emoţii.

Mihai îl privi cu prefăcută nedumerire. Vedea alunecase din plin pe făgaşul pe care el îl angajase şi Mihai ar fi putut jura că întrebarea care avea să urmeze se va referi la unele roluri sau la un singur rol.

Ascultă, domnule Noapteş, nu cumva cauza ajungerii lui la stadiul de descumpănire, aşa cum l-ai cunoscut dumneata, se datorează unui rol ? Unui rol anume ?

Noapteş tăcu vreme îndelungată, frămîntîndu-şi tîmplele cu pumnii strînşi. Apoi, pe acelaşi ton care voia să sugereze lipsa lui de interes, oboseala la care se supunea cu amabilitate şi dezorientare în ceea ce privea scopul urmărit de interlocutorul său, prin această nouă întrebare, răspunse :

— Ba da... cred că da... Un rol de...

— Ce fel de rol ?

Ajuns parcă la capătul unei răbdări, perfect jucate, Mihai răspunse aproape strigînd :

— Dar ce importanţă poate avea asta ? Ce vrei de la mine ? Ce mă tot iscodeşti ?

De data aceasta fu rîndul lui Alexe să-l facă atent :

— Vorbeşte încet, te rog.

— Bine, iartă-mă. Sînt, poate, covîrşit de propriul meu necaz. Ce vrei să ştii ? Întreabă-mă ! Întreabă-mă !

— Vorbeam despre rolul care l-ar fi putut zdruncina pe necunoscutul dumitale, pe actor ; îţi aminteşti ?

— Foarte precis, nu... E şi greu să-ţi aminteşti ceva precis, din noianul de întîmplări pe care cineva ţi-l rostogoleşte în creier, de-a valma... Ba... parcă spunea ceva despre un rol pe care-l realizase magistral, dar cu o zi doar înaintea premierei, regizorul i l-a luat.

— Despre ce fel de rol era vorba ?

— Despre un personaj care omora... sau care trebuia să omoare pe cineva anume... sau pe mai mulţi, fie deodată, fie pe rînd... Uite, drept să-ţi spun, prea clar nu mi-a fost nici atunci...

Alexe îl privi atent. Apoi îi cuprinse o mînă într-ale lui şi, pe un ton gîtuit de emoţie, îl rugă :

— Pune-mă în legătură cu actorul.

Mihai îşi retrase mîna şi se uită la el, îngrozit.

— N-avem ce face, mai spuse Alexe şi interlocutorul său îl bătu pe umăr, încercînd astfel să-l încurajeze.

Mihai juca impecabil zbuciumul său de „părinte", dar mai ales remuşcările care păreau să fi şi început a-l chinui.

Văzîndu-l, Alexe începu să se teamă de faptul că Mihai s-ar fi putut răzgîndi din clipă în clipă şi încercă să-i grăbească divulgarea numelui şi adresa actorului.

— Nu-i cunosc încă numele şi nici adresa.

Celălalt îl privi neîncrezător.

— Nu mi-a spus nimic în legătură cu identitatea lui, continuă Noapteş, dar te asigur că ai să-l cunoşti.

— Cum ?

— O să ţi-l prezinte o prietenă a mea... doamna Lia Lohan.

— Cînd ?

— Mîine, la ora patru după-amiază.

— Unde ?

— La restaurantul aeroportului Băneasa. Ascultă, continuă Mihai, apucîndu-i strîns braţul. Necunoscutul este foarte susceptibil ; trebuie să-i perii, tot timpul, vanitatea. El o să ştie că dumneata eşti regizorul care a pus în scenă cele mai multe dintre piesele mele şi că, vorbindu-ţi despre el, dumneata ai hotărît să-l încerci pentru rolul unui mare şi cinic asasin, mai întîi, în viaţă... Nu de alta, dar ăsta-i felul dumitale de lucru cu actorii.

— Domnule Noapteș, cum o s-o recunosc pe doamna Lia Lohan ?

Mihai părea că nu-l mai ascultă. Privea în jos, ținîndu-și capul sprijinit de o mînă, dînd impresia că trăiește, poate, cea mai mare suferință hărăzită unui om.

Alexe îl privi îngrijorat. Se gîndea că fiecare clipă, pînă la lichidarea lui Titus, poate să aducă o răsturnare a hotărîrii bătrînului său complice, pentru că, oricum, era vorba de o legătură foarte puternică între ei. Se temea că toată truda lui pentru a-l cîștiga pe Noapteș la asasinarea lui Titus putea fi năruită de o singură vorbă sau de cel mai inofensiv gest. Așa își închipuia el și, din cauza aceasta, nici nu mai îndrăzni să facă ori să spună ceva.

Într-un tîrziu, Noapteș se plesni peste frunte cu palma. Făcuse gestul cu atîta zgomot, încît oamenii de pe la mesele din jur întoarseră privirile spre ei. Cineva puse gestul lui Noapteș pe seama îmbătării și nimeni nu mai fu atent la el.

Dar Alexe se îngrijoră și mai mult ; după cîteva clipe însă avea să se liniștească. Mihai îl întrebă :

— Ce anume ai vrut să știi ?... Parcă m-ai întrebat ceva adineauri...

— Da ! Cum o s-o recunosc pe doamna Lia Lohan ?

Spre surprinderea lui Vedea, interlocutorul său zîmbi :

— Mi-am îngăduit să-i dau numărul telefonului dumitale.

Așadar, Noapteș premeditase toată povestea asta. Atunci ce rost avuseseră acele stranii manifestări de nehotărîre, alternate cu spaimă și remușcare ? se întrebă Alexe. Își privi complicele cu atîta indignare, încît lui Mihai nu-i fu greu să înțeleagă ce greșeală făcuse și, cu o detașare perfect simulată, întrebă :

— Pot să-i comunic doamnei Lohan telefonul dumitale ?

Alexe rămase cu adevărat năucit, iar Mihai, văzîndu-i expresia feței, își spuse că îndoiala de mai înainte avea să se spulbere curînd.

•

A doua zi dimineața, Anița bătu la ușa camerei lui Mihai.

— A sosit o telegramă, îi vesti ea.

Noapteș o citi înfrigurat ; doamna Tripșa își anunța sosirea cu cîteva zile mai devreme decît termenul pe care-l hotărîse inițial și asta părea să-l îngrijoreze. Trebuia să comunice, neîntîrziat, această schimbare, lui Baldovin. Intră în camera lui și se așeză la masă, pre-

gătindu-se să compună mesajul către șef. Cînd termină, se ridică de pe scaun și își luă biblia de pe marginea ferestrei ; avea nevoie de ea, pentru a-și cifra mesajul. Odată cifrat, distruse foaia pe care-l concepuse și se grăbi să se îmbrace, vrînd s-ajungă la poștă cît mai repede, dar în timpul acesta soneria anunță vizita cuiva. Privi pe fereastră și văzu mașina inginerului Silviu Bora. Își trecu, zorit, pieptenul prin păr și ieși în întîmpinarea vizitatorului, întrebîndu-se cu ce gînduri o fi venit, la o oră la care știa că nici măcar Ela nu se afla acasă. Este adevărat că mai venise el într-o după-amiază cînd, negăsind-o pe fiica profesoarei, nu-și manifestase nemulțumirea și spusese că vizita aceea o făcuse pentru fostul său vecin de la hotel. Mihai nu-l crezuse, atribuind spusele lui unui exces de politețe. Dar acum ? În dimineața asta și mai ales la o oră atît de nepotrivită...

Ieși din cameră și trecu în sufragerie, unde Anița îl anunță că-l caută doi domni.

— Cum, doi ? N-am văzut decît pe domnul Bora.

— Ba, doi !

În secunda următoare, Bora intră urmat de necunoscut.

— Ei ! făcu Noapteș, surprins. Dar cum de ați devenit atît de prieteni ?

Bora se grăbi să-i explice că „tovarășul comisionar" de la florăria hotelului îi mai făcea unele mici servicii și că datorită amabilității lui nu-l putuse refuza... Comisionarul îl rugase să-l conducă cu mașina lui la domnul Noapteș, iar el, Bora, făcuse aceasta cu multă bucurie, mai ales că în dimineața aceea n-avea cine știe ce de făcut și spera că domnul Noapteș o să-i ofere o cafea.

— Aniță ! o strigă Mihai pe menajeră, fă-ne, te rog, niște cafele !

— Îndată, îndată, domnule dragă, îl asigură ea și dispăru în bucătărie.

Mihai nu-și putu explica imediat ce anume stîrnise un zîmbet pe buzele menajerei ; era preocupat de prezența lui Bora și de relațiile lui cu Necunoscutul. Abia după o vreme destul de îndelungată observă că părul actorului avea culoarea morcovului putred.

— Dar ce-i cu dumneata ? se adresă el actorului. Ți-ai vopsit părul ?

Acesta îl privi mîndru.

— Nu, domnule ; este una dintre perucile mele cele mai favorite. Am pus-o în cinstea dumneavoastră şi ţin să vă spun că am purtat-o pentru prima dată într-o cafenea unde am declamat nişte versuri scrise de mine. Am avut atîta succes, încît un medic mi-a luat numele şi adresa, dar a doua zi, doi domni, îmbrăcaţi în nişte halate impecabile, m-au vizitat şi m-au implorat să le recit şi lor versurile mele. Ei bine, au fost atît de impresionaţi, încît crezîndu-mă un adevărat rege al poeziei mi s-au adresat : „Sire ! Caleaşca vă aşteaptă !" Dar... ce n-am înţeles nici pînă astăzi este că, odată ajuns la castelul lor... unde erau foarte multe paturi — unul lîngă altul — mi-au făcut o injecţie de pe urma căreia am dormit, cred, cîteva zile...

Mihai şi Bora rîseră cu poftă.

— O vreme, după ce am izbutit să fug din captivitatea la care mă osîndiseră, n-am mai avut chef să spun poezii ; da, da, nici măcar să scriu şi asta începuse să mă îngrijoreze. Dar după cîteva săptămîni m-am regăsit. Peruca asta, reluă el...

Aniţa aduse cafelele.

— Pentru că mă consider de-al casei, mărturisesc că aş bea şi ceva tare... În general, nu sînt friguros, dar dimineaţa asta mi s-a părut foarte geroasă, spuse Bora.

Mihai îl privi atent şi zîmbi într-un fel care-l obligă pe Bora să-l întrebe :

— Vă surprinde ?

— Poate, murmură el, şi după ce-i făcu semn menajerei s-aducă de băut, continuă pe un ton care voia să sugereze o scuză : v-am auzit, acum cîteva zile, spunînd : „Pentru un om care calculează, alcoolul înseamnă moarte".

— În general, da.

Noapteş păru să nu-l fi auzit şi vorbi mai departe, urmărindu-şi propriul gînd.

— Dacă atunci n-am făcut-o, acum simt că n-o să mă pot înfrîna şi o să vă întreb : V-aţi referit la un om care calculează totul ? Absolut totul ?

Silviu avu o uşoară tresărire.

— Chiar şi atunci cînd crede că poate calcula totul, alcoolul...

— Cînd crede ?

— Da, răspunse musafirul şi accentuă : Mai ales atunci cînd *crede* că poate calcula totul.

Apoi Bora se sili să zîmbească, își privi ceasul și spuse :

— În curînd voi intra în criză de timp.

— Așteptam să faceți mutarea.

— Prefer criza de timp... Pentru mine, o mișcare amînată înseamnă mult mai puțin decît una greșită... Sînt un vechi jucător de șah, domnule Noapteș. Și-apoi... eu risc foarte rar.

— Și eu, spuse Mihai pe un ton grav. Apoi, silindu-se să zîmbească, adăugă cu un aer firesc : Nu știu prea bine de ce, dar... ceva îmi spune că astăzi aș putea risca într-o partidă cu dumneavoastră.

— Poate... Drept să vă spun, n-am mai jucat de mult...

Silviu se ridică, iar Mihai îl conduse fără prea mare grabă.

— Dacă aveți vreme, telefonați-mi ; poate ne punem de acord, spuse musafirul și plecă.

Întorcîndu-se în sufragerie, Mihai se scuză celuilalt oaspete al său, pentru că-l neglijase pînă atunci. Îi mai turnă o ceașcă de cafea și îi oferi o țigară bună. Necunoscutul părea aproape stingherit de modul exagerat de prevenitor al gazdei, dar Mihai perseveră în această atitudine. Știa că omul din fața lui trebuie cîștigat cu totul, pentru ca să-i servească scopului la care avea de gînd să-l utilizeze. Va căuta să-l asigure, prin tot ce va face ori va spune, de importanța pe care i-o acordă și asta, desigur, avea să suscite vanitatea și mai ales ambiția actorului ratat. Deocamdată se gîndi să-l descoase cu privire la Bora și-l întrebă dacă aveau relații cu adevărat prietenești, dar oaspetele se arătă puțin nemulțumit de întrebare și-i răspunse sec :

— Prietenie ? Atîta cît poate fi între un om de valoarea lui și... un comisionar.

— De ce spui asta ? căută Noapteș să-i astîmpere supărarea. Se vede limpede că are multă simpatie pentru dumneata.

— Milă ! preciză Necunoscutul, cu tristețe. I-am povestit că mi-am ratat cariera și de atunci caută să mă ajute... Nu este zi să nu-mi găsească ceva de făcut și după ce că mă plătește neînchipuit de bine, îmi mai și mulțumește atît de mult, încît uneori am impresia că eu sînt binefăcătorul lui.

— Sper că serviciile pe care ți le cere nu sînt de natură să te umilească...

Necunoscutul îl privi încruntat.

— Vrei să afli, plătești ! Rolul de iscoadă e foarte pretențios.

— Plătesc.

— Ei bine... mă trimite să-i duc corespondența la poștă. Lame și săpun de bărbierit, ori mine colorate pentru pix, cred că nu te interesează.

Mihai se sili să continue pe un ton degajat :

— Nuu... Aș fi vrut să știu cui scrie și unde trimite scrisorile ?

— La Cluj ; cui, n-am aflat, pentru că toate sînt trimise la căsuța poștală numărul 82.

Noapteș reținu amănuntul, gîndind că s-ar putea să-i fie de mare folos într-o eventuală „partidă" cu Bora.

— Zi, mai bine, de ce m-ai chemat ?

— Sper că putem colabora.

— Rolul ?

Mihai nu-i răspunse direct la întrebare. Începu prin a-i explica în ce măsură îl impresionase personalitatea lui stranie și mai ales talentul și abilitatea de care dăduse dovadă în timpul acelei scene, de neuitat, cu ocazia primei lor întîlniri.

— Un om cu vocația dumitale pentru teatru nu se poate rata ; viața infirmă acest lucru, pentru că ce altceva mi-ai dovedit dumneata atunci ? Maestre ! continuă Noapteș, întîlnirea cu dumneata a însemnat pentru mine nu o înrîurire oarecare, ci pur și simplu o răsturnare totală a concepției mele despre teatru și, mai ales, despre actor. Consecința ? Iat-o ! Un rol pe care cred că am izbutit să-l scriu mai bine decît pe oricare altul și desfid pe oricine ar avea pretenția că și-ar fi imaginat măcar o situație asemănătoare.

Necunoscutul păru nespus de impresionat de relatarea lui Noapteș, mai ales cînd acesta îi spuse că a ajuns la o concluzie ce ar putea părea bizară oamenilor de teatru, pentru că, după părerea lui, nici un rol n-ar trebui acceptat pe scenă mai înainte de a fi fost verificat în viață.

— Da, da, strigă actorul.

Era foarte tulburat, iar lui Noapteș nu-i scăpă faptul că izbutise să-i ațîțe destul de mult refularea. Spre surpriza lui însă, actorul se urcă pe scaun și-i strigă amenințător :

— Ia ascultă ! Nu cumva vrei să-mi întinzi o pomană ? Nu cumva, teoria asta despre care-mi vorbești n-are alt scop decît să mă consolezi, pentru că sînt un ratat ? Un ratat, un obsedat de un rol mare ?

Mihai era descumpănit de izbucnirea aceea neașteptată, care amenința să-i răstoarne tot eșafodajul construit cu atîta migală. Nu știa ce atitudine să adopte în fața acestei noi situații-surpriză. Ratatul trebuia readus la ordine, dar pentru asta... Se hotărî să adopte calea durității. Ridică spre el amenințător amîndoi pumnii :

— Mă, nenorocitule ! Te crezi oare altceva decît un actor ratat, decît un obsedat ?

Necunoscutul își plecă capul și scoase un geamăt.

— Nu, domnule Noapteș... Ai dreptate... Asta sînt... ce-ai spus dumneata...

Mihai nu știa dacă noua stare a actorului avea să-l facă docil față de el și de scopul lui, ori însemna sfîrșitul. Îngrijorarea lui creștea cu fiecare clipă de tăcere a omului din fața sa, dar nu îndrăznea să mai rostească nici o vorbă, de teamă că poate și așa împinsese prea departe lucrurile.

Într-un tîrziu, Necunoscutul murmură :

— Poate că teoria dumitale este mai adevărată decît prăbușirea în care am căzut. Te rog să mă ierți pentru că te-am judecat greșit... Știi, oarecum... eu sînt un om pierdut și dacă dumneata poți face o minune, să-mi redai încrederea în mine, atunci fă-o, chiar de-ar fi să mă calci în picioare.

Noapteș părea de-a dreptul uluit. Atîta sinceritate străbătea în strigătul acela, încît se simți asigurat pe deplin de reușita jocului în care avea să-și tîrască noua victimă. Doar ochii aceia mari și verzi, ai Necunoscutului, păreau să nu poată mărturisi aceeași supunere pe care o rostise glasul, dar Noapteș trecu peste asta, considerînd că nu putea fi decît o impresie greșită, datorată neîncrederii sale obișnuite.

Ești deci convins că trebuie să joci mai întîi în viață și că numai după această verificare poți trece pe scenă ?

— Da, domnule Noapteș.

— Bine...

— Pot să vă întreb ce rol mi-ați hărăzit ?

Mihai păru impresionat de tonul întrebării ; i se păru că în tonul acela răzbătea un soi de teamă pioasă, aidoma emoției ce ți-o poate da numai clipa în care te adresezi propriului tău destin. Așa dar, omul din fața lui credea cu adevărat în puterea sa miraculoasă și asta-l bucură nespus.

— Un rol complex, foarte greu... Un rol dublu.

Răspunsul lui Mihai produse o înviorare a Necunoscutului, făcîndu-l să strige :

— Îţi mulţumesc ! Îţi mulţumesc !

Mihai se grăbi să profite de buna dispoziţie a viitorului său complice şi continuă :

— În primul rînd va trebui să-ţi joci propriul dumitale personaj.

Asta păru să-l nemulţumească pe actor, pentru că imediat întrebă pe un ton de revoltă :

— Şi, mă rog, cui trebuie să-i pozez în actor ratat şi obsedat de un rol mare ?

— Celui mai apropiat colaborator al meu ; regizorului care a pus în scenă cele mai multe dintre piesele mele.

— Şi partea a doua a rolului ?

— Un asasin !

De data aceasta Necunoscutul se arătă bucuros şi, făcînd pe vedeta, crezu că e de datoria lui să spună că a mai interpretat asemenea roluri. Mihai se pretă la jocul interlocutorului său, întrebîndu-l ca între profesionişti :

— Ce profil moral aveau asasinii pe care i-ai mai jucat dumneata ?

— Am omorît, de exemplu, o ducesă pentru că m-a înşelat...

— Gelozie ! exclamă Noapteş, dispreţuitor. E un sentiment josnic.

— Altădată, în calitate de valet, îmi omoram stăpînii, ca să-i jefuiesc...

— Psihologie simplă, de slugă ticăloasă... Pe cînd acum...

— Acum ? întrebă Necunoscutul, dornic să afle cît mai repede care era linia rolului promis.

Mihai îi spuse că, de data aceasta, asasinul nici nu-şi cunoaşte victima ; actorul se arătă total nelămurit.

— Cum vine asta ? izbucni el. Nici în teatrul absurd nu întîlneşti aşa ceva... Pînă şi acolo există motive...

— Absurde ! preciză celălalt.

— Absurde, dar există.

Mihai suspină, marcînd prin aceasta suferinţa pe care o încerca pentru faptul că nu se putea face înţeles. Apoi îi arătă că insul ce trebuia ucis reprezenta un mare pericol pentru cei din jurul lui, datorită unei psihologii răsturnate care îi alterase pînă şi cel mai elementar simţ logic. După aceea, adăugă că victima judecă ten-

denţios orice fapt şi că prin aceasta deformează purul adevăr, pînă-n-tr-acolo, încît instigă la crimă.

— Dar asta înseamnă că este un dement !

— Mai rău, întări Noapteş, pentru că datorită pojghiţei de luciditate care i-a mai rămas, ascultîndu-l, poţi ajunge chiar să-i dai dreptate.

— Domnule Noapteş, victima va dormi în clipa aceea ?

Mihai şovăi, nu-i răspunse imediat. Îl cercetă mai întîi atent şi se gîndi ca nu cumva viitorul său complice să fie îngrijorat de ideea comiterii unui act de laşitate. Apoi îi veni să rîdă, crezînd că actorul dorea să-şi răpună victima în urma unei lupte sau... poate chiar într-un duel. După cîteva clipe, hotărî să-i răspundă :

— Nu ; nu va dormi.

Actorul păru fericit de răspunsul primit şi atunci, încurajat de reacţia complicelui său, Mihai adaugă :

— Mai mult, aş dori ca înainte de a-l omorî să-i explici pentru ce faci o asemenea treabă ; nu din alt motiv, dar din acela de a-l informa exact.

Entuziasmat, actorul se arătă convins de logica lui Mihai.

— Evident ! Evident ! E o problemă de conştiinţă.

Noapteş se sili să-şi ascundă zîmbetul batjocoritor care îi flutura pe buze, dar Necunoscutul păru să nu fi observat nimic şi continuă cu acelaşi entuziasm :

— O problemă de etică... ! De estetică,dacă vreţi !...

Celălalt căută să-l tempereze, rugîndu-l să vorbească în şoaptă :

— Într-un cuvînt, e o problemă de omenie.

— Da, da, preluă Necunoscutul ideea şi repetă mecanic : „Omenie... omenie... omenie..."

Mihai îl privi din nou îngrijorat. Observînd aceasta actorul rîse strident, apoi îl ironiză :

— Aha ! Ţi-a fost frică ! Ţi-a fost frică de mine ! Vezi, domnule Noapteş ? Cu talentul nu-i de glumit. Îmi poţi da adresa. Şi mai spune-mi cum îţi pot comunica rezultatul...

— Dragul meu, vezi dumneata... tocmai în asta constă utilitatea regizorului — colaboratorul meu cel mai apropiat... El te va conduce acolo... Ştii, vrea să vadă cum ai să te descurci, într-un „decor" la prima vedere. Cît priveşte rezultatul... tot el o să mi-l comunice, pentru că va fi foarte aproape de dumneata.

— Înţeleg, făcu trist actorul. N-ai destulă încredere în mine şi-ţi trebuie cineva care să verifice dac-am făcut treabă bună.

Mihai se mulţumi să tacă.

— Înţeleg, înţeleg, continuă actorul ; la urma urmei, banii dumitale sînt în joc şi, pentru că plăteşti, vrei să fii sigur. Foarte bine... foarte bine... Plăteşte-mă şi să n-ai nici o grijă...

Noapteş îi înmînă un teanc de bancnote pe care Necunoscutul se grăbi să le ascundă în buzunar.

— Şi... recuzita ? întrebă el, făcînd un gest, de parcă ar fi mînuit un pistol.

— Regizorul... El o să-ţi dea tot ce-ţi trebuie. Numai să...

— Nici o grijă, o să fie un mort frumos !

CAPITOLUL VI

Verificări

Un vînt aprig începuse chiar de dimineaţă să spulbere zăpada de pe acoperişurile caselor şi de pe străzi. Cerul nu mai putea fi văzut din pricina acelor imense şi albe vîrtejuri, iar turnul de observare al aeroportului Băneasa interzisese orice decolare sau aterizare. Aşadar, aeroportul era închis ; în sala de aşteptare, un vameş făcea eforturi disperate să pară spiritual în faţa unei tinere însoţitoare, iar ceva mai departe cîţiva bărbaţi în uniforme „Tarom", alcătuind echipajul ultimului avion care ar fi trebuit să plece la acea oră, făceau pronosticuri asupra vremii. Priveau afară prin imensa fereastră a rotondei, la viforniţa stîrnită deasupra pistelor şi, după o vreme, întristaţi de perspectiva unei îndelungate rămîneri la sol, se îndreptară spre restaurant. Acolo, de îndată ce deschiseră uşa, proasta lor dispoziţie dispăru ca prin farmec ; la o masă, de altfel singura ocupată, o femeie tînără, frumoasă şi îmbrăcată cu gust, îşi sorbea ceaiul alături de un bărbat costumat straniu şi totodată caraghios. De fapt, bărbatul acela nici nu avea o îmbrăcăminte adecvată unei vremi atît de geroase ; purta o haină în carouri foarte mari, de un maron-roşcat, peste o flanelă roşie de sub care ieşea la iveală, cu oarecare ostentaţie, gulerul foarte mare al unei cămăşi violete. Lavaliera neagră şi batista verde pe care o purta la butonieră întregeau ciudata-i vestimentaţie.

Cel mai tînăr din grupul navigatorilor aerieni, care părea să fie radiotelegrafist, izbucni primul într-un puternic hohot de rîs, neizbutind să articuleze nici măcar un cuvînt ; singurul lucru pe care îl mai putu face, fu doar gestul de a arăta cu capul spre acel straniu personaj. Ceilalţi, a căror atenţie le era captată mai ales de cu-

lorile țipătoare ale straielor necunoscutului, descoperită mai tîrziu decît radiotelegrafistul că însoțitorul tinerei femei purta și o perucă multicoloră. „Bătrînul" echipajului, un tip uscățiv, înalt și cu trăsături energice, care după numeroasele trese de pe mînecă părea să fie căpitanul, privi cu luare-aminte ochii mari și verzi ai straniului personaj și, în timp ce toți ceilalți colegi ai săi căzuseră pradă unui adevărat delir de ilaritate, el se desprinse încet de grup.

După aceea, își privi lung fostul coleg și, cu un glas care trăda și sfiiciunea, dar și neputința de a-și înfrîna curiozitatea, îl întrebă :

— Sper că n-ai să te superi dacă te-ntreb ce-i cu hainele astea pe tine ?

Bărbatul caraghios îmbrăcat suspină, apoi se prefăcu că abia își mai poate stăpîni rîsul.

— Joc rolul unui clovn ; am plecat, așa cum mă vezi, de la repetiție, ca să întîmpin niște colegi ce urmau să se înapoieze din străinătate.

— Dacă ai fi întrebat la telefon...

— Bine-nțeles, bine-nțeles, acceptă el observația căpitanului.

— Uite, cînd plecăm spre casă, te putem lua cu microbuzul nostru. Și pe doamna, desigur, adăugă el repede.

— Nu... nu-i nevoie ; mulțumesc ! Așteptăm un prieten... Știi... cel care ne-a dus. Tot cu el o să ne înapoiem.

In pragul ușii apăruse, de cîteva secunde, Alexe Vedea ; observînd scena, el se retrase, făcînd întîi un semn unui tînăr de la bar.

Tînărul se grăbi să iasă după el și, cînd se întîlniră, îl salută ca pe o veche cunoștință.

Vedea îl întrebă ce anume se întîmplase în restaurant și cînd află ce răspuns dăduse omul îmbrăcat caraghios, avu grijă să-i confirme băiatului că acela era într-adevăr actor.

In timpul acesta căpitanul și colegii săi se așezară la o masă destul de îndepărtată de a cuplului.

Femeia privea cu oarecare neliniște la viforniță de afară, iar cel care pretindea că era actor îi urmărea cu mare atenție fiecare gest, căutînd parcă să-i pătrundă gîndurile ce păreau s-o fi neliniștit.

Intr-un tîrziu, bărbatul spuse :

— Crezi că s-ar putea ca, din pricina vremii, el să nu vină ?

Ea tresări.

— Da ; la asta mă gîndeam. Și continuă să privească afară ; căuta să-și uite îngrijorarea, urmărind un soi ciudat de tractor care tocmai remorcase unul dintre puținele avioane rămase încă pe pistă.

— Îl duce la hangar, îi explică bărbatul şi din nou ea tresări, privindu-l mirată.

Femeia îşi aprinse o ţigară şi se încăpăţînă să tacă. Ştia la ce primejdie urma să se expună el şi gîndul acesta o tulbura tot mai mult. Şi mai ştia că el este gata, oricînd, să se sacrifice orbeşte, ceea ce sporea neliniştea femeii. De multe ori, ea îi atrăsese atenţia că într-o meserie ca a lor neînţelegerea noţiunii de primejdie putea aduce după sine nenorociri. El se arătase întotdeauna dispus să dea spuselor ei importanţa pe care ea o dorea, dar de fiecare dată faptele lui dovedeau contrariul. Odată, cînd ea nu s-a mai putut abţine şi i-a strigat în faţă cît este de nechibzuit, el a vrut să pară, ca de obicei, pătruns de gravitatea momentului, dar imediat după aceea a izbucnit în rîs şi a încercat să se scuze, spunîndu-i : „Dacă nu mă laşi să mor aşa, atunci să ştii că o să mor de plictiseală". De atunci, ea renunţase fie şi numai să-i atragă atenţia, dar el simţea de fiecare dată, cînd se întîmpla să lucreze împreună, că tînăra femeie era îngrijorată pentru el.

— Parcă ţi-ar conveni să nu vină, o tachină el, evitîndu-i privirea.

— Parcă, răspunse ea, silindu-se să zîmbească.

— Ba, drept să-ţi spun, între un denunţ şi înfruntarea viscolului, tot mai de preferat este a doua alternativă. Vine, vine... n-ai nici o grijă.

Tînăra femeie îl privi cu oarecare neîncredere şi el o asigură din nou că domnul Alexe Vedea va veni.

— Sînt foarte curios să văd ce mutră o să facă în clipa în care o să-şi dea seama că lucrezi şi pentru Noapteş.

— Nu ştiu... Asta o să aflăm din comportarea lui.

— Adică ?

— Aşaaa... pur şi simplu dacă este într-adevăr hotărît să-l ştie mort pe Titus.

— Mai ai vreo îndoială ?

— Evident ! Calitatea lui de ofiţer de securitate...

Bărbatul o privi surprins, de parc-ar fi auzit pentru prima dată acea relaţie în legătură cu Vedea, apoi chicoti vesel :

— Imaginează-ţi, cîte o fi făcut el pentru Mihai, dacă nu poate da înapoi chiar în faţa unui asasinat. Aaa ! Trebuie că e băgat pînă peste cap în afacerea asta !

— Probabil...

— Cu siguranţă ! Cu siguranţă ! se înflăcără bărbatul. Orice-ai spune, Vedea se află cu totul în mîna lui Mihai Noapteş. Şi asta e foarte bine... Cel puţin, pentru noi... Da, da ; nouă ne convine de minune situaţia lui. Şi-apoi, din cîte mi-ai spus, ameninţarea lui Titus a picat într-un moment foarte important pentru Mihai.

Femeia îl privea, părînd că nu ascultă nici una din vorbele care pentru ea nu aduceau nimic nou.

— Zina, vrei să-mi spui cum a reacţionat Mihai la primirea telegramei ?

— O ! De ieri, pare foarte agitat. Desigur, vestea sosirii profesoarei, cu cîteva zile mai devreme decît scontase el, i-a încurcat unele treburi.

— Va trebui să se grăbească.

Ea îl privi lung, întrebător, vrînd să înţeleagă cît mai exact ce trebuia să însemne „graba" la care se referea el.

— Credeţi că o să-şi anunţe şeful ?

— Evident ; îl va chema de urgenţă pe Baldovin. Şi asta-i bine, Zina. Da, da ; pentru noi e foarte bine... Altfel putem trata chiar cu Baldovin, direct. Nu, nu vreau să spun că Mihai Noapteş ar fi de dispreţuit, dar o discuţie purtată chiar cu şeful lui ne-ar putea aduce o mare economie de timp. Dumneata ce crezi ?

— Că iar jucaţi pe un teren primejdios.

Ochii mari şi verzi ai Necunoscutului licăriră într-un anume fel iar Zina înţelese că îngrijorarea manifestată de ea devenise pentru el obositoare, aşa că nu-i mai rămînea altceva de făcut decît să pună frîu prudenţei sale de începătoare.

— Ce-i mai lipseşte lui Mihai ?

Întrebarea lui cerea un răspuns imediat, şi ea tocmai pe amînarea acelui răspuns conta, ca să-i mai smulgă o fărîmă de răbdare şi odată cu asta ceva mai multă prudenţă. Îşi dădu însă seama că şi asemenea intenţie ar fi fost inutilă ; mai întîi, tonul acela de poruncă faţă de care şi ea, şi ceilalţi colaboratori ai lui, deveneau mici şi ascultători ; apoi, telegrama, telegrama aceea care grăbise deznodămîntul afacerii, acel deznodămînt pe care el îl dorea cît mai grabnic şi despre care doar el ştia, ori, numai credea că ştie, cum se va înfăptui. Nu, nu mai putea face nimic în faţa acelei forţe care hotărîse, de-atîtea ori, şi pentru ea şi pentru alţii.

— Lui Mihai îi mai lipsesc doar planurile mecanismelor lui Bora.

— Dar lui Bora ?

— Mihai e convins că n-are decît schiţele acelei porţiuni a telepsihofonului ce indica locul unde trebuia montată aparatura pentru măsurători. Restul...

— Restul ? Dar pentru asta îţi propusese dumitale să încerci o apropiere de Bora...

— Ştie... ştie că n-am prea izbutit, dar...

— Dar ?

Zina nu-i răspunse imediat. În mintea ei încolţise un gînd disperat, care o îndemna spre o ultimă încercare, menită să amîne pericolul.

— Ştiţi... ce-ar fi să-i spun lui Mihai Noapteş vă Bora mi-a dat să înţeleg o eventuală posibilitate de a trata ?

El surîse amuzat, aşa cum ar face un matur în faţa raţionamentului că „ciocolata e dulce", făcut de un copil care doreşte, prin asta, să capete şi el o bucată.

— E tîrziu, draga mea... Oricum, el o să încerce o apropiere, o înţelegere cu Bora...

— Da, desigur, se agăţă ea de spusele lui ; eu, eu mă gîndeam să fi făcut asta, ca să-l amîn pe Noapteş pînă la sosirea lui Baldovin.

— Zina ! Dacă Noapteş ar crede, fie chiar şi numai o secundă, ceea ce vrei tu să spui, atunci totul s-ar duce de rîpă şi nu ţi-aş ierta asta niciodată.

— De ce vorbeşti aşa ?

— Pentru că, în clipa în care Noapteş consideră că Bora este dispus să trateze cu el un schimb de planuri, nu-l mai cheamă pe Baldovin, ori noi, noi nu avem nevoie să amînăm şi, mai ales, să înşelăm aşteptările domnului Baldovin.

— Atunci, Mihai o să discute direct cu Bora.

— Asta şi vreau.

— Şi... dacă Bora consimte ?

Necunoscutul rîse întîi din toată inima, apoi răspunse :

— M-ar amuza teribil.

— Vă daţi seama că în situaţia asta noi am ieşi din competiţie ?

El izbucni din nou în rîs.

— Ce ştii tu ? Tot Baldovin e baza noastră !

O tînără debarasoare se apropie de masa lor, adresîndu-se Zinei în şoaptă :

— Doamna Lia Lohan ?

Femeia nu-şi ridică privirea ; ochii ei rămaseră aţintiţi asupra tăviţei pe care fata o ţinea în mîini. Pe tăviţă se afla un plic ca acelea pentru cărţile de vizită.

— Da, eu sînt, murmură Zina.

Debarasoarea îi dădu plicul, dar nu se îndepărtă de masă, iar cînd surprinse privirea mirată a destinatarei, preciză :

— Domnul aşteaptă răspuns.

Zina parcurse în grabă cele cîteva rînduri :

„Accidentarea unui prieten vechi m-a reţinut la catafalcul său, înhumarea va avea loc la ora 16. Nu mi-aş fi îngăduit o nepunctualitate, mai ales pe o astfel de vreme, dacă neplăcuta veste nu mi-ar fi parvenit chiar în drum spre dumneavoastră. Sper să primiţi rîndurile mele în timp util, aşa încît să ne mai putem întîlni. Taximetrul angajat de mine, vă va conduce la locul în care eu vă aştept."

Apoi, ea întinse peticul de hîrtie, nesemnat, bărbatului care, fără să-l citească, o întrebă în şoaptă :

— Unde ?

Zina ridică din umeri şi murmură :

— Ne aşteaptă cineva care o să ne ducă la el.

După aceea, îi spuse debarasoarei :

— Comunică domnului care mi-a trimis biletul că plecăm imediat.

•

Se înserase. Viforniţa părea să se fi înteţit, iar vizibilitatea care se reducea simţitor îl făcea pe bătrînul taximetrist să bombăne tot timpul : „Vai, vai ! De şai'j de ani n-am mai văzut aşa blestem"...

— Dar, cîţi ani ai ? întrebă Necunoscutul.

— Păi... şaizeci, răspunse şoferul.

Necunoscutul rîse nestăpînit.

— Rîzi ? se arătă supărat bătrînul.

— Cum să nu rîd ? Păi aşa cum spuneai la început, credeam că ai peste optzeci.

— De ! Ce să-i faci ? Aşa-i oamenii ; unii caraghioşi la vorbă, alţii la port...

— Văd că te-am cam supărat... Ştii ce ? Dacă te-am supărat, las'că luăm taximetrul care vine în urma noastră.

Bătrînul chicoti.

— Păi e tot ocupat.

— Păi nu se vede.

— Eee ! Nu s-o fi văzînd, dar s-o fi ştiind.

Pasagerii se priviră întrebător, gîndind la ceea ce ar fi putut şti bătrînul care se distra, făcînd-o pe misteriosul cu ei. Erau oare urmăriţi ? Şi bătrînul ştia ? Sau vorbise la întîmplare. Dacă era adevărat ceea ce spusese, atunci el trebuia să ştie şi cine anume sînt urmăritorii. Mai ales dacă era vreun complice de-al lor. Şi-apoi ei nici nu-l întrebaseră măcar, unde avea să-i ducă. Da, da, gîndi Necunoscutul, ce-ar fi să-l întrebe, direct, fără ocolişuri, unde a primit dispoziţie să-l ducă. Apoi se răzgîndi, hotărîndu-se să mai amîne întrebarea, pentru că mult mai important era să afle cine îi urmărea, în ce scop şi, mai ales, dacă erau, cu adevărat, urmăriţi.

— Desigur, cei care ne urmăresc te-au angajat şi pe dumneata, ca şi pe colegul dumitale, care-i conduce.

— Nu, pe mine m-a angajat altul.

— Ei, asta-i bună ! Dar cum să te angajeze altul, cînd este vorba de una şi aceeaşi treabă !

Bătrînul tăcu o vreme, preocupat de unul dintre ştergătoarele parbrizului care se înţepenise.

— Mortul, vreţi să spuneţi.

— Da, mortul, încuviinţă Zina.

Şoferul opri maşina şi coborî să remedieze defecţiunea ştergătoarelor şi, timp de un minut, cei doi pasageri iscodiră şoseaua, fără să scoată o vorbă.

Taximetrul din urma lor îi depăşi. Avea geamurile tare aburite, astfel că ei nu putură desluşi chipul singurului călător de pe bancheta din spate : nu ştiau nici măcar dacă era femeie ori bărbat. Cînd şoferul reveni, Zina încercă să-l incite la mărturisirea adevărului ;

— Ai văzut ? Cel despre care credeai dumneata că ne urmăreşte ne-a depăşit şi chiar a dispărut.

— N-a dispărut ; ne-aşteaptă, şi iar o să se ţină după noi.

Femeia se sili să rîdă. Necunoscutul făcu la fel, considerînd că începutul fusese bun şi că neîncrederea era singura modalitate de a-l incita la vorbă.

— Cum vine asta, „ne aşteaptă" ? se arătă el, nedumerit. Ca să ne aştepte, ar trebui să se lase văzut de noi...

— O să-l vedeţi, o să-l vedeţi, chicoti bătrînul şofer. Uite, acuşica, de îndată ce trecem de Piaţa Scînteii, că aşa ne-am înţeles.

Aşadar, şoferul ştia nu numai locul unde trebuiau s-ajungă, ci şi traseul pe care-l aveau de urmat. Lucrurile căpătau un aspect

din ce în ce mai nebulos, dar dovedea în acelaşi timp şi o minuţioasă organizare. Dar încă nu puteau înţelege în ce scop.

Taximetrul în care se aflau cei doi pasageri ocoli Expoziţia Economiei R.S.R., mergînd paralel cu o linie de tramvai către Calea Griviţei, cînd, de pe o stradă laterală, dinspre stînga direcţiei lor, apăru un turism.

— Vedeţi ? Vedeţi ? izbucni bătrînul, ăsta e taximetrul care ne urmăreşte.

Pasagerii se priviră lung. Apoi Zina îl întrebă pe şofer :

— Ne urmăreşte de mult ?

Omul nu se grăbi să răspundă decît destul de tîrziu.

— Mda...

— De unde ? De cînd ?

— Nu ştiu... adică, nu ştiu dacă am voie să spun.

Necunoscutul tresări şi strînse semnificativ mîna Zinei. Fata îl privi cu îngrijorare. Amîndoi aveau impresia că ori bătrînul nu era în toate minţile, ori îşi bătea joc de ei.

— Ascultă ! strigă bărbatul, de ce nu vrei să ne răspunzi ? Ce prostii sînt astea ? Cine-ţi poate interzice să spui ce vrei ?

— Ei, domnule, dacă te-ai vîndut diavolului, răspunse bătrînul cu tristeţe, apoi îi musai să faci cum ţi-a fost învoiala.

— Dar dumneata te-ai şi vîndut, ori mai poţi ieşi din tîrgul ăsta ? întrebă Zina cu ostentativă înciudare.

— Cine plăteşte, trebuie servit, preciză şoferul şi, întorcîndu-se spre ei, le făcu un semn complice cu ochiul.

Zina se apropie de bărbatul îmbrăcat în straie ciudate şi-i şopti :

— E nebun.

Necunoscutul îi făcu semn că nu-i împărtăşea părerea şi, după cîteva clipe, îl întrebă pe bătrîn unde anume avea de gînd să-i ducă.

— O ! La asta vă pot răspunde : în faţa unei case de pe Calea Griviţei... Oricum, domnul care m-a angajat pe mine a plecat de mult acolo ; chiar eu l-am dus. Pe urmă m-a trimis să vă iau pe dumneavoastră... De ce nu v-o fi luat cînd a plecat de la aeroport ? Că, eu, tot de-acolo l-am luat şi pe el. D-aia zic : „Cine plăteşte, trebuie servit". La urma urmei, banii lui — treaba lui.

Din cauza viscolului, maşina care-i urmărea nu se putea ţine la prea mare distanţă de ei, ceea ce făcu să răsară în mintea Necunoscutului o idee năstruşnică. De îndată, nevoia unei verificări imediate a bănuielii care începuse să-l roadă îl determină, mai înainte

de orice, să-şi prevină partenera că va face ceva neobişnuit, iar ea trebuia nu numai să nu se arate mirată, dar să-i urmeze cu supunere oarbă jocul.

Zina îi pricepu intenţia şi-l asigură de aceasta, printr-un semn al mîinilor, mişcate la adăpostul spătarului banchetei din faţă.

Odată încredinţat de complicitatea femeii de lîngă el, bărbatul strigă cît putu de tare :

— Hei ! Opreşte ! N-auzi ?

O trase pe Zina cu capul pe umărul lui şi continuă cu şi mai multă disperare :

— Opreşte ! Opreşte !

Bătrînul reduse viteza maşinii şi întoarse capul spre el, pentru a-i explica că o frînă bruscă ar fi fost riscantă, dar atunci văzu că pasagerul straniu costumat privea înapoi, în timp ce cu o mînă îi făcea semn să continue drumul. Asta păru să-l contrarieze şi vru să-l întrebe pe tipul acela straniu ce însemna jocul lui ciudat, dar un gest energic îl împiedică să mai scoată un cuvînt. Privind în oglinda retrovizoare, constată că urmăritorul se oprise. Atunci păru să înţeleagă jocul clientului său, pentru că se porni pe o compătimire de-a dreptul exagerată :

— Doamne, Dumnezeule ! Frînele astea blestemate ! Şi doamnei îi este atît de rău ! Atît de rău !

Dar nici măcar nu se mai uita la Zina, ci sporovăi mai departe, jelind-o cum se pricepea mai bine. Apoi opri.

— Trebuia, murmură el, scuzîndu-se.

Taximetrul din spatele lor îşi reluase cursa şi, neprevenit de intenţia bătrînului, fu nevoit să-i depăşească din nou. După ce se depărtă destul de mult, afundîndu-se în vîrtejul de zăpadă, necunoscutul strigă şoferului să întoarcă la aeroport, pentru că-şi uitase acolo, pe masă, port-vizitul cu toate actele de identitate.

Bătrînul îl privi atent, vrînd să afle dacă într-adevăr aceea îi era dorinţa, dar pasagerul îi făcu un semn să stea locului, iar omul de la volan se supuse zîmbind. Nu trecură nici două minute, că taximetrul urmăritor se şi îndrepta spre ei, destul de repede, depăşindu-i. Pentru Zina şi însoţitorul ei devenise cît se poate de limpede faptul că persoana care-i urmărea avea o permanentă legătură radio cu maşina în care se aflau ei doi. Acum, singura întrebare care se mai punea, era aceea privind modul în care trebuiau să acţioneze, iar din punctul acesta de vedere li se ofereau două alternative : prima era depistarea interceptorului, iar a doua continua-

rea vechiului său rol. Lui, îi fură de-ajuns cîteva secunde ca să-şi dea seama că pentru realizarea primei alternative avea nevoie de timp mult mai îndelungat, aici punîndu-se mai ales problema bunăvoinţei şoferului. Hotărît lucru, şoferul părea binevoitor, ba chiar prevenitor, pentru că ce altceva însemnase toată aiureala aceea, privind relaţia lui cu diavolul ? Ce altceva, decît „fiţi prudenţi ! Şi eu, şi voi, am dat de dracu împreună !".

După aceea, bărbatul în haine fistichii, rosti la fel de tare ca înainte :

— Domnule, te rog să mă ierţi... Mi-am găsit port-vizitul în alt buzunar, în altul decît acela în care-l păstrez de obicei. Aşa că... ne putem continua drumul.

Maşina înainta încet, de parcă ar fi împrumutat din prudenţa bătrînului ei conducător. Din spate, respectîndu-i ritmul, o urmărea celălalt taximetru.

Se întunecase, cînd şoferul auzi pe ciudatul său pasager văitîndu-se tinerei femei :

— Vă mărturisesc... O ! desigur... ceea ce simt nevoia să vă spun nu-mi poate face nici o cinste... dar sînt foarte emoţionat la gîndul că trebuie să interpretez un rol atîta de important.

Şoferul întoarse din nou privirea spre el, îl examină atent o clipă, apoi spuse :

— Va să zică... a avut dreptate cel care m-a trimis după dumneavoastră. „Vezi... că nu-i om rău, dar e artist ; şi de la ăştia te poţi aştepta la orice".

Actorul scoase un răcnet de durere :

— Cum ? Cum de-a putut vorbi astfel un om care mă cunoaşte ? După o vreme se adresă bătrînului şofer, implorîndu-l :

— Domnule ! Spune-mi, te rog, nu-i aşa că persoana care mă urmăreşte din celălalt taximetru ţi-a spus că este un admirator sau... o admiratoare de-a mea ? Hai, hai, spune-mi te rog că şi de data asta sînt victima unei fiinţe dornice să capete celebrul meu autograf.

— Nu... Domnul care a angajat pe colegul meu părea un om serios şi nu avea aerul că umblă după prostii d-astea.

Deci, se gîndiră pasagerii, urmăritorul era un bărbat, şi nu o femeie. Dar cine era ? Cum arăta ? Poate, dacă ar fi căpătat unul dintre răspunsurile dorite, s-ar fi rezolvat şi misterul urmăririi, dar cînd să-l mai întrebe pe şofer, dacă el tocmai oprise maşina în faţa unei case vechi.

Cei doi coborîră. Drumul pînă la casă se dovedi anevoios din pricina viscolului care le sufla din față.

Necunoscutul se întoarse brusc și privi atent spre poartă. Acolo staționa o mașină.

— Să ne grăbim, îl îndemnă Zina, dar n-apucară să se desprindă din locul în care se opriseră, că silueta unui bărbat înalt și solid se apropie de mașina care staționa, venind din fundul curții.

— Namila aia nu poate fi decît Mihai Noapteș, spuse el.

Ea confirmă și-l trase spre ușa principală, unde îi aștepta pe trepte Alexe Vedea. Intrară. Înăuntru, nu se mai afla nimeni.

— V-am așteptat la aeroport, domnule ma...

Privirea severă a lui Vedea opri la timp rostirea în întregime a cuvîntului „maior" de către Zina.

— Da, știu, doamnă Lohan, dar tocmai erați salutați de niște prieteni și m-am temut să nu deranjez.

— Aaa ! Niște admiratori ai mei de la teatru...

Vedea îl privi atent pe Necunoscut.

— Domnule ! se adresă Zina acestuia, dumnealui este regizorul cu care vei lucra.

Alexe îl luă de braț și, atrăgîndu-l mai aproape de fereastră, îl rugă să rămînă acolo și să privească strada.

Necunoscutul îl privi oarecum derutat și, după cîteva clipe, spuse, vrînd să pară cît mai convingător :

— Vă cer iertare, domnule regizor, dar eu... eu, așa înțelesesem linia rolului. Probabil că dumneavoastră doriți numai și numai trăire interioară. Bine, vă asigur, că am să fac toate eforturile să nu mă mai exteriorizez. Să încerc... și rămase ca împietrit.

Vedea șopti Zinei că nu se aștepta ca ea să-i tăinuiască relațiile pe care le avea cu Noapteș, iar fata îi răspunse :

— Nu trebuie să vă supărați, domnule maior ; slujim același stăpîn ; pe domnul Mihai Noapteș.

Alexe zîmbi într-un chip ciudat, vrînd parcă să sugereze interlocutoarei sale că nu trebuia să fie chiar atît de sigură pe presupunerile ei. Fata păru să-i priceapă gîndul, pentru că, imediat, reacționă :

— Poate că nu acesta este adevărul, poate că dumneavoastră urmăriți cu totul altceva, dar cîtă vreme nu știu ce vreți să faceți cu nenorocitul ăsta, ce pot crede despre dumneavoastră ?

— Cum ? Noapteș nu ți-a spus ?

Fata negă printr-un gest al capului, continuînd să-l privească atent.

Vedea părea extrem de mulţumit de răspuns. Desigur, lui nici prin minte nu-i trecea că Mihai i-ar fi comunicat Zinei despre ce era vorba, dar se temea ca refulatul acela să nu fi sporovăit ceva pe drum. Apoi se gîndi că Noapteş luase şi această măsură de precauţie, instalînd un microinterceptor la plafoniera taximetrului care îi adusese pe ei şi deci, la cel mai mic semn că ceva ar fi fost în neregulă, el l-ar fi prevenit. Nu, nu se întîmplase nimic care să stînjenească ceea ce avea să urmeze ; cel puţin, pînă atunci. Dar, deodată îi veni să rîdă de propria sa teamă ; cum de nu se gîndise că Zina n-avea de unde să afle, mai ales, despre cine era vorba, pentru că nici ratatul acela nu ştia unde avea să meargă şi pe cine urma să suprime. Se hotărî să facă un joc de elementară incertitudine, şoptindu-i :

— Dacă domnul Noapteş n-a avut încredere să-ţi spună, eu, în urma surprizei pe care mi-ai făcut-o în după-amiaza asta, apărînd ca o apropiată colaboratoare a lui, cu-atît mai puţin am dreptul s-o fac. Uite, acum ar trebui să te duci acasă şi să mă laşi singur cu idiotul ăsta.

Zina merse spre actor şi-l bătu tare pe umăr :

— Bună seara, domnule !...

Necunoscutul tresări.

— Plecaţi ?

— Da. Domnul regizor mi-a spus că prezenţa mea ar deranja discuţia pe care vrea s-o aibă cu dumneavoastră.

Cînd ajunseră în stradă, cei trei putură vedea staţionînd două taximetre.

Alexe o conduse pe Zina la primul taximetru, iar pe actor îl luă cu el, în cel de-al doilea, indicînd şoferului, drept adresă, un spital de boli nervoase.

— Va fi nevoie de un aviz medical, ca să putem fi siguri că nervii şi inima dumitale vor putea rezista la un asemenea rol.

Actorul să nu-l audă ; fluiera liniştit „aria ducelui" din Rigoletto. Alexe începu să fie atent la corectitudinea liniei melodice, la gesturile şi mai ales la privirea actorului, pentru că ochii aceia mari şi verzi păreau să se uite la cu totul altceva decît la imaginea reală a străzilor înzăpezite ori chiar la una închipuită, sugerată de ceea ce cînta. Îşi spuse că nu trebuie să se neliniştească şi se hotărî să-l sondeze printr-un şoc. Asta, ca să verifice dacă actorul era cu ade-

vărat absent la tot ce se întîmpla cu el în momentul acela, ori simula asta ca să-şi ascundă adevăratele gînduri. După o vreme, cînd socoti că a sosit clipa potrivită, îl întrebă :

— O iubeşti ?

Actorul continuă să fluiere, apoi se porni să cînte aria în cuvinte italieneşti. Cîntă încet, melodios şi jalnic, pînă cînd ochii i se umeziră şi tăcu.

— O iubeşti ? repetă celălalt întrebarea, strigînd.

Cel care cîntase îl privi lung, printre lacrimile care-i mai jucau în ochi şi-i făcu semn să tacă.

— Domnule regizor, nu-i aşa că este o mare, foarte mare eroare că, de la apariţia operei Rigoletto şi pînă în zilele noastre, aria aceasta este cîntată de un tip ales întotdeauna frumos, iar linia de interpretare care i se recomandă este aceea a unei bravade sfidătoare şi josnice ? Şi-apoi, de ce, de ce, domnule regizor, prin ceea ce spune sau face, personajul acesta să aibă dreptul la răzbunare ? Pe cine şi pentru ce să se răzbune ? Pe femeile care-i cad, ca muştele, la picioare ? Pe soarta care l-a favorizat cu avere şi farmec ? Nu vă daţi seama ce stupid este un asemenea punct de vedere ?

— Poate că o să mai cîntaţi, domnule, dacă, dacă v-o trece mînia, interveni şoferul taximetrului. Cînd eram copil, locuiam alături de un mare, foarte mare cîntăreţ de operă. Nu ştiu dacă a cîntat vreodată ce-aţi cîntat dumneavoastră acum, dar atîta dulceaţă în glas numai la el am mai auzit.

— Şi cum se numea cîntăreţul acela ? întrebă Vedea.

— Viorel Chicideanu ! domnule. Mare cîntăreţ, mai spuse şoferul, pe un ton trist şi gîtuit de o emoţie amestecată cu veneraţie şi regret. După o lungă pauză, şoferul continuă :

— Domnule ! Să nu mă socotiţi necuviincios, dar... dacă puteţi să mă înţelegeţi exact, atunci să ştiţi că mie doar mi s-a părut. Nu, nimeni nu poate cînta cum a cîntat el. Ceva, în glasul dumneavoastră, mi-a amintit însă de el.

Alexe observă că Necunoscutul începuse să devină agitat şi se temu să nu izbucnească într-un acces de revoltă, dar spre surprinderea lui actorul reacţionă cu totul neaşteptat, explicînd şoferului că el nu numai că n-avea de gînd să împieteze memoria marelui dispărut, dar nici prin minte nu-i trecuse vreodată să se considere cîntăreţ. Şi, după ce-i preciză că el era actor de teatru, iar domnul de lîngă el un vestit regizor care avea să-l distribuie într-un rol mare, chiar în seara aceea, continuă să i se adreseze lui Alexe :

— Nu mi-ați răspuns, domnule regizor.

Vedea îl privi lung și căută să se agațe de vreun element enunțat chiar de actor dar, ca un făcut, nu-și amintea nici unul care s-ar fi putut preta la vreo divagație oarecare.

— Anomalii, domnule dragă, exclamă el, cu un aer important, de parcă ar fi anunțat o axiomă. Apoi, ca și cînd ar fi prezentat un sumum de experiență, mai spuse, cu și mai multă gravitate : Viața ! Asta e viața !

— Greșiți ! strigă actorul. Greșiți fundamental ! Ori se schimbă linia rolului, ori se schimbă tipul, genul interpretului. Uitați ! De pildă, eu văd că aria asta a dezamăgirii bărbatului, tributar iubirii, reprezintă cea mai cruntă expresie a durerii omului care, de fapt, n-a rămas niciodată lîngă o adevărată dragoste. Pricepeți ? Ba mai mult, interpretul trebuie să înfățișeze un nenorocit, un naufragiat, pe care valurile vieții l-au azvîrlit la întîmplare pe un țărm de gunoaie...

Cînd Necunoscutul își dădu seama că interlocutorul său îl privea oarecum descumpănit, se grăbi să adauge :

— Păcat, păcat că n-am un glas mai bun ; ce rol magnific aș fi creat eu din porcul ăsta de duce !

Taximetrul se opri în fața unui spital.

Alexe Vedea spuse portarului că erau așteptați la clinica neuropsihiatrică de către doctorul Zamotei. Omul în uniformă verifică mai întîi o listă, apoi le spuse că puteau intra.

La început, străbătură o alee largă, o luară apoi la stînga, trecură pe lîngă o clinică de ortopedie și ajunseră în fața unui pavilion mare.

Alexe părea să cunoască foarte bine drumul și, curînd, actorul avea să-și dea seama că omul de lîngă el poseda acolo o sumedenie de bune relații ; el atribui acest lucru legăturilor pe care institutul condus de savanta Tripșa le întreținea cu un astfel de spital.

O asistentă care se plimba de-a lungul coridorului de la parter, crezîndu-se nesupravegheată, își număra cu glas tare pașii. Era tînără, slabă, urîtă dar cu niște ochi mici și neastîmpărați care dădeau chipului său pistruiat un farmec deosebit.

— Psihologie grea ! exclamă Necunoscutul, agățîndu-se speriat de brațul lui Vedea, care nu mai apucă să răspundă pentru că de îndată ce-l văzu, asistenta se și repezi în întîmpinarea lui.

— Vai ! Bine că ați venit... Eu i-am spus domnului doctor că de venit, veniți sigur, dar că o să întîrziați din cauza vremii. Bine că

nu mă duc acasă, se precipită ea, vrînd să pară o gazdă comunicativă. Domnul e fratele dumneavoastră ? Dar nu semănaţi de loc, continuă ea, fără să mai aştepte răspunsul. Apoi, adresîndu-se actorului, îl încurajă spunîndu-i că tratamentul e bun, că medicii sînt pricepuţi, iar bolnavii foarte comunicativi şi ei, aşa că n-o să aibă timp să se plictisească.

Ajunseră la primul etaj, unde doi bolnavi veneau spre ei, ţinîndu-se de umăr şi cîntînd : „Istanbul ! Constantinopole ; Istanbul ! Constantinopole !" Bolnavii mergeau la pas de „Cia-Cia" şi cîntau în acelaşi ritm. Cînd trecură pe lîngă ei, nici nu-i luară în seamă dar, în atitudinea lor de nepăsare, nu desluşi nici cea mai mică urmă de ostentaţie. În afară de preocupările lor, totul părea să fi dispărut pentru ei.

Alexe urmări cu atenţie reacţia Necunoscutului. La capătul acelui culoar mai era însă cineva care-l supraveghea atent şi actorul îşi dădu seama. Acolo, la mare distanţă de ei, se afla un bărbat mic de statură, rotofei, îmbrăcat în alb şi cu un fel de halat de culoare roşcată pe deasupra.

— Ce zici de ăia ? întrebă Alexe, cînd se apropiară la numai cîţiva paşi de rotofeiul îmbrăcat în alb.

Actorul îl privi mirat dar, părînd că i-a ghicit gîndurile, răspunse îndată precipitat :

— Aaa ! Credeţi că nu înţeleg pentru ce zîmbiţi ? Normal, se grăbi el să-şi continue constatarea. Normal ! Cei doi spuneau de două ori, în două feluri, acelaşi lucru. Ştim doar de pe băncile şcolii că Istanbul şi Constantinopole înseamnă unul şi acelaşi oraş. Nu-i aşa că din cauza asta aţi zîmbit ?

Vedea privi spre medic, iar acesta încuviinţă printr-o uşoară înclinare a capului, arătînd că Necunoscutul trebuie aprobat. Mai mult, medicul păru atît de lămurit în urma răspunsului dat de cel adus pentru consultaţie, încît îi şopti lui Vedea : „Are, cu adevărat, nevoie de îngrijire".

La un semn al medicului, asistenta îl conduse pe Necunoscut într-un salon în care nu se mai afla absolut nimic în afară de o masă rotundă şi joasă, unde-l părăsi, scuzîndu-se că-l va lăsa acolo singur, doar pentru cîteva minute.

În cabinetul său, doctorul Zamotei se străduia să-l convingă pe Vedea că „fratele" său se va însănătoşi, dar pentru asta era nevoie ca pacientul să consimtă la o internare de minimum o lună şi jumătate.

— Ştiţi, uneori am impresia că se preface a nu fi în toate mintile, doar ca să ne chinuie pe toţi ai casei. Alteori...

— Nu, nu... să nu-l judecaţi greşit. Aţi văzut cu ochii dumneavoastră reacţia lui faţă de comportamentul ciudat şi hilar al celor doi bolnavi. Ori... există o limită a înţelegerii unor întîmplări şi, mai ales, o limită a posibilităţii de depăşire a unei astfel de întîmplări. Ei bine, nici aspectul grav al stării şi nici cel hilar, al situaţiei, nu l-au impresionat în vreun fel ; şi ştiţi de ce ? Pentru că perceperea lui, limitată în unele privinţe, a făcut ca manifestarea celor doi bolnavi să-i pară firească. Normal, cine poate socoti firească o situaţie neobişnuită ? Doar un anormal. Iertaţi-mă, dar cred că este de datoria mea să răspund cinstit încrederii pe care mi-aţi acordat-o.

— Da, şi chiar vă mulţumesc... Foarte bine, foarte bine că-mi spuneţi adevărul... Am să-l conving... nădăjduiesc să-l conving... să se interneze. Dar, pentru asta, vai o să fie nevoie de atîta zbucium şi timp ; mai ales de timp.

După aceea trecură în camera alăturată, unde Necunoscutul examina cu mare atenţie unul din pereţii văruiţi într-un alb imaculat ; la intrarea lor nu reacţionă în nici un fel.

— Ce vedeţi acolo ? întrebă medicul.

Necunoscutul răspunse fără să se întoarcă.

— Nimic ! Dar, se precipită el s-adauge, asta mi se pare extraordinar !

— Ce anume ! insistă Zamotei.

Atunci, cel întrebat se răsuci brusc spre el şi descrise, cu un gest larg, în aer, un arc prin care dorea să sugereze „totul".

— Cred că încăperea asta a fost văruită de un mare specialist în acopunctură, pentru că dacă-i priveşti pereţii, un timp mai îndelungat, simţi că te-nţeapă mii şi mii de ace în tot corpul...

Medicul se apropie de el şi-i spuse cu blîndeţe.

— Noi ne-am străduit să sugerăm liniştea.

— Dar oamenii răi nu o doresc şi atunci strădania voastră e inutilă. Trebuia să mîzgăliţi pereţii ăştia cu chipuri monstruoase, cu capete de balauri, cu guri de tunuri şi flăcări, cu tot iadul care mistuie sufletele rele şi invidioase, ca să vadă ce urît apare fapta de a frîna talentul.

Doctorul Zamotei plecă spre Vedea, care rămase în prag şi-i şopti îngrijorat :

— Cred că nu mai are mult şi va ajunge într-o fază gravă : mă îngrijorează foarte mult tendinţa lui de a se răfui cu toată omenirea. Ar trebui internat cît mai de grabă.

Apoi, medicul ieşi pentru cîteva minute şi reveni cu un album voluminos.

— Vreţi să vă apropiaţi puţin ?

Actorul făcu cîţiva paşi spre măsuţa rotundă şi joasă, pe care medicul aşezase albumul, închis.

— Vă rog să-l deschideţi şi să-mi spuneţi ce vedeţi.

Pacientul se supuse docil şi întoarse prima filă : i se înfăţişă un copil cu capul spart. Privi atent, apoi se uită atît la medic cît şi la Alexe, exclamînd :

— Formidabil ! Ce lipsă de imaginaţie ! ? De ce dracu n-aţi făcut poza asta în culori ?

Cei doi se priviră cu înţeles ; aşa dar, nici urmă de milă pentru un copil aflat în suferinţă.

— Continuaţi ! îl îndemnă doctorul.

Necunoscutul întoarse încă o filă şi descoperi imaginea unui răufăcător care ţinea sub ameninţarea pistolului o bătrînă ce împingea un cărucior de copil ; în jurul lor, mai mulţi trecători priveau scena, fie contrariaţi, fie amuzaţi.

— Asta, da ! strigă pacientul. Chiar aşa ! Foarte bine fac că nu se amestecă !

— Grav ! Foarte grav ! spuse medicul. Iată, un nou aspect îngrijorător : pe lîngă predispoziţia la violenţă şi lipsa de milă, simţul civic şi mai ales onestitatea ameninţă să-l părăsească cu totul. Dacă nu-i grăbiţi consimţămîntul la internare va fi poate prea tîrziu.

— Doamne ! exclamă Necunoscutul, ce lipsită de poezie mai e şi natura asta ! Nu vede şi ea că lipsa de contrast aduce monotonia ? Alb afară, alb înăuntru.

Apoi se întoarse spre medic şi pufni în rîs.

— Uite, uite lipsa de imaginaţie ; pînă şi costumul dumitale e tot alb. Ştii, mie unul, culoarea asta nu-mi spune nimic. Aş folosi-o numai în combinaţie cu alte culori. Altminteri, totul pare şters, neinteresant. De pildă, eu nu m-aş îmbrăca niciodată în alb dar nici foarte asortat, cum pretind unii că ar fi de bun gust. Nu, domnilor ! Vreau ca atunci cînd mă privesc, să devin vesel şi starea asta nu se poate dobîndi decît prin izbirea violentă a retinei de către un contrast violent de culori ; şi, mă rog, unde poţi avea, în per-

manență, acel contrast, decît îmbrăcîndu-te într-o combinație fericită de culori.

— Dacă-mi îngăduiți, interveni medicul, am aflat, din spusele fratelui dumneavoastră, că sînteți actor.

— Ei și ?

— Asta are mare importanță pentru mine ; vedeți, dumneavoastră, pînă astăzi, pînă în clipa asta, credeam că un actor este mai sensibil la cuvînt, după cum... un pictor, ar trebui să fie în fața unei imagini.

— Da, și ? strigă pacientul, enervat.

— O ! Nimic, nimic deosebit ; vroiam doar să-mi satisfac o curiozitate personală...

— Ei bine, aflați că, pe lîngă teatru, mă mai ocup și de pictură, îl întrerupse actorul, pe un ton care trăda indignarea.

Medicul privi întrebător pe Alexe, dar acesta ridică din umeri nehotărît, pentru că nu știa ce să-i răspundă. Atunci, Necunoscutul îl scuză în fața medicului.

— El nu are de unde să știe, pentru că este tîmpit. Cînd eram copii, ne jucam cu tata de-a mașina. Tata abia ieșise din balamuc și se vede treaba că învățase acolo foarte bine cum să imite zgomotul unui motor în patru timpi.

Alexe asculta consternat. Văzîndu-l ce mutră face, actorul continuă cu și mai mare plăcere parcă, adresîndu-i-se chiar lui :

— Ce, mă ? Nu-ți mai aduci aminte ? Tata era mașina, eu șoferul iar ție, cînd îl întrebai ce trebuie să faci, îți răspundea întotdeauna la fel : „Tu ești tîmpit ; stai la urmă și faci fum". Apoi explică medicului : Știți, tata nu cunoștea termenul de eșapament, dar bunul simț îi sugerase ideea că gazele trebuiau să fie evacuate într-un fel.

După aceea aruncă albumul de pe măsuță și se îndreptă din nou spre fereastră, fredonînd aceeași arie a ducelui, în timp ce medicul, oarecum stingherit, îi reproșa lui Alexe, în șoaptă, că nu-i amintise nimic despre maladia nervoasă a tatălui său.

— Nici vorbă de așa ceva, ripostă el. Nimeni din familia noastră n-a avut asemenea întunecare a minții ca nenorocitul ăsta.

— Va să zică, minte ! Dar cred că ar trebui să vedem dacă face asta dintr-o dereglare gravă, care afectează comportamentul său pe mai multe planuri sau...

— Nu !... În privința asta, vă asigur : o face numai ca să-i discrediteze pe ceilalți.

Doctorul Zamotei îl încredinţă pe Alexe că avea să se bizuie pe această precizare şi-l chemă pe pacient de la fereastră.

— Cînd o să simţiţi cu adevărat nevoia unui repaos, vă stau la dispoziţie.

— În nici un caz astă-seară.

— De ce ?

— E taina mea ; marca mea taină.

Se îndreptă spre uşă, apoi se răsuci brusc, revenind spre Zamotei, dar adresîndu-se lui Alexe.

— De fapt, domnului doctor n-ar trebui să-i ascund nimic, nu ?

Vedea înlemnise, iar Necunoscutul, părînd bucuros de starea pe care i-o produsese, continuă :

— Doar pentru asta m-ai adus aici ; ca să spun ce mă doare. Ei, bine preciză el medicului, mă doare sufletul ori de cîte ori am de-a face cu cei care pun piedici talentului !

Alexe respiră uşurat şi în clipa următoare îşi luă rămas bun de la medic.

Ajunşi în curtea spitalului, Vedea îl trase pe actor la adăpostul unei peluze înalte şi, după ce scrută atent în jur, scoase din buzunarul interior al paltonului un pistol.

— Luaţi-l ! E singura dumneavoastră recuzită.

— E încărcat ?

— Da.

— Face zgomot ?

— Are surdină.

Necunoscutul examină arma cu multă luare-aminte. Apoi, cu un glas temător, întrebă :

— Domnule regizor, nu credeţi că aş avea nevoie măcar de două repetiţii ?

Interlocutorul îl privi încruntat.

— Eu sînt împotriva repetiţiilor. Dacă actorul şi-a învăţat bine rolul şi, pe deasupra, mai are şi talent, atunci trebuie să reuşească de la prima încercare. Aici ne găsim în plină viaţă, nu într-un decor improvizat din cartoane, scînduri şi gloanţe oarbe. Aici, pe scena asta, unde eu regizez, trăieşte cu adevărat pînă şi moartea.

— Magnific ! exclamă actorul.

Celălalt îi aruncă o privire circumspectă.

— Să nu te joci cu vorbele !

Necunoscutul păru speriat de tonul lui Vedea.

— De ce spuneţi asta ?

— Pentru că am mai avut de-a face, în lunga mea carieră, și cu alți asemenea entuziaști care, cînd au dat de greu, au renunțat.

— Eu n-am să fac așa, gemu Necunoscutul, cu deznădejde.

— Și, încă ceva...

— Orice, orice, domnule regizor.

— Doresc să mi se respecte principiile estetice.

— Adică ?

— Să nu tragi prea de aproape ; s-ar putea să-i producă arsuri și asta dă un aspect de ticăloșie, de sadism. În rest, știi ce ai de făcut...

— Da, domnule regizor ; după ce, partenerul meu își va face jocul, adică... se va prăbuși, eu voi asculta atent la ușă și, dacă nu se vor auzi zgomote care să trădeze prezența cuiva prin apropiere, voi părăsi casa cu aerul cel mai calm.

CAPITOLUL VII

Asasinatul

Cînd Mihai ajunsese acasă la familia Tripşa, era aproape şapte. Afară, un întuneric tulburat de sclipiri albe care roiau în lumina felinarului de peste drum. În rest, aceleaşi strigăte de copii întîrziaţi la joacă, aceleaşi chemări îngrijorate ale mamelor şi, din cînd în cînd, zgomotul vreunei maşini care răzbătea cu greu prin stratul gros de zăpadă ce acoperea străduţa aceea retrasă. Îşi dezbrăcă paltonul şi, cu o figură tristă dar pe care nu avea să i-o vadă nimeni deocamdată, intră în sufragerie. Aniţa se afla în camera Elei, iar glasurile lor răzbăteau, cu oarecare claritate, pînă la el. Cele două fete ştiau că el fusese la înmormîntarea unui vechi prieten şi renunţară, în seara aceea, să asculte muzică şi chiar să privească la televizor, hotărîte să-i respecte marea durere pe care domnul Noapteş le-o împărtăşise încă din seara trecută.

Aniţa fu prima care auzi paşii, vestind-o şi pe Ela că domnul Mihai sosise. Neştiind ce să-i spună şi cum să se poarte cu un om în asemenea împrejurări, Ela tot căuta pretexte, faţă de ea însăşi, să amîne întîlnirea cu el. Într-un tîrziu, Aniţa îi spuse că nu era frumos să-l lase prea multă vreme singur, iar Ela trecu în sufragerie, unde tatăl iubitului ei părea cufundat în citirea unui pasaj din biblie.

— Bună seara ! Îmi pare foarte rău...

Mihai tresări ; se ridică de pe scaun, îi sărută fruntea şi, după ce o privi lung şi trist, o întrebă cu sfială :

— Fată dragă, aş putea să aprind o lumînare... acolo... în odaia în care mă găzduiţi ?

Ela îl privi surprinsă, iar el se simţi dator să-i explice :

— O să se facă fum... şi voi, din cîte ştiu, nu credeţi...

Ochii fetei jucau în lacrimi.

— Dar, cum vă trece prin minte că fumul sau ce credem ori ce nu credem noi v-ar putea împiedica să vă îndepliniţi în casa noastră o dorinţă ?

Mihai o mîngîie pe păr, ca pe un copil. Ruşinat de propria-i slăbiciune, el invocă faptul că, dacă el ar fi pus o asemenea întrebare mamei ei, aceea s-ar fi supărat şi mai tare.

Aniţa pregătise între timp un ceai tare şi cîteva tartine cu unt şi caşcaval.

— Domnule dragă, acu să mîncaţi ceva, că... vorba tatei : „Morţii cu morţii, vii cu vii".

Noapteş o privi indulgent şi se sili chiar să-i zîmbească.

— Poate că ai dreptate, Aniţă...

Se aşezară, toţi trei, în jurul mesei. Mihai le povesti, cu lux de amănunte, cît de multă lume fusese la înmormîntarea aceea, în ciuda viscolului, ce personalităţi, şi, mai ales, cum s-a trezit el, la un moment dat, cîntînd laolaltă cu corul „Aleluia".

— Cînd mi-am dat seama cui începusem să-i cînt asta, m-a podidit un plîns disperat. Nu puteam... Nu vroiam să înţeleg că bărbatul din sicriu se întîlnea cu mine de atîtea ori, că am stat împreună la masă cel puţin o dată la două luni, iar asta de pe cînd eram flăcăi. O ! Dar cît îl iubea pe Titus !

— Domnul Titus n-a fost ?

— Nici nu i-am spus măcar. Apoi, privindu-le cu îngrijorare, le întrebă dacă nu cumva vreuna dintre ele făcuse imprudenţa să-i fi comunicat vestea.

Fetele îl asigurară că nu rostiseră o vorbă, iar Ela îl rugă să-i spună cum îl găsise pe Titus, pentru că Mihai îi promisese că după înmormîntarea bunului său prieten avea să treacă pe la el.

— N-am fost, bîigui Mihai stingherit. Şi-apoi, drept să-ţi spun, dacă m-ar fi văzut, Titus şi-ar fi dat seama că mi s-a întîmplat ceva, iar eu nu prea pot păstra taine.

De două zile, Titus stătea în casă ; era o hotărîre a lui Mihai. Dar Ela îl ştia bolnav de gripă virotică. Vorbeau la telefon numai cînd o chema el şi asta se întîmpla doar de două ori pe zi : dimineaţa, înainte ca ea să plece la facultate şi seara între orele 7 şi 8. Aşa hotărîse Mihai, iar „fiul" său, odată eliberat de acel „chin al curajului de-o clipă", devenise foarte ascultător.

În seara aceea, singur în odaia lui tristă, Titus se abandonă unei stări de disperare cumplită, pe care i-o întreţineau regretele faţă de nehotărîrea aceea, privind mărturisirea adevăratei lui existenţe. Stătea întins pe pat, îmbrăcat, aşa cum venise acasă, cu două zile în urmă. De atunci stătea aşa, fără să doarmă şi fără să mănînce. Respira greu, din pricina aerului îmbîcsit de tutun. La un moment dat, vru să se ridice, să bea apă, dar renunţă. Nu ştia dacă puterile îl părăsiseră cu adevărat, ori dacă pur şi simplu nu dorea nimic, deşi cerul gurii i se uscase, iar cînd încerca să-şi înmoaie buzele cu puţină salivă, îşi simţea limba parcă umflată. În cameră ardeau toate luminile ; arseseră tot timpul, dar el părea să nu mai aibă alt simţ de orientare, decît pipăitul. Bîjbîi cu mîna întinsă spre masa de noapte şi, într-un tîrziu, dibui pachetul de ţigări. Mai avusese el asemenea osînde din partea lui Mihai ; de aceea, cînd i se comunică aceasta din urmă, ştiu că trebuia să-şi facă o provizie serioasă de ţigări, de chibrituri şi de cîteva cutii de conserve. De data asta însă era cu totul altceva şi, ştiind că nu va putea mînca, îşi cumpără doar ţigări şi chibrituri, mai multe poate ca de obicei. Întotdeauna se temuse de Mihai dar, de data aceasta, scîrba de propria lui existenţă părea să-i fi anulat, în mare parte, frica. Dar nu de tot. Iar el, fie că nu voia să-şi mărturisească teama, fie că teama aceea îl obosise într-atît încît nu se mai putea gîndi la ea, cu bruma de luciditate care-i mai rămăsese, căuta să se convingă că tot răul existenţei sale se datora acelui moment de neputinţă, de laşitate, moment dincolo de care se produsese ireparabilul. Nu, nu se putea minţi chiar pînă la treapta eliberării de adevărata lui tortură, pe care căuta din răsputeri s-o arunce în groapa subconştientului său, laolaltă cu toate aducerile aminte atît de murdare. Cînd şi cînd întorcea capul spre geamurile aburite, iar opacitatea lor îi dădeau o oarecare senzaţie de linişte, asigurîndu-l parcă : „N-ai teamă ! Nimeni nu te poate vedea". Iar el nu dorea, cu nici un preţ, să fie văzut de cineva ; lipsa de curaj care-l dusese la acea stare i se părea tot atît de evidentă, ca şi lipsa veşmintelor. Îi era ruşine şi teamă. Avea remuşcări şi revolte. Nădejde însă nu mai avea. Şi, pe bună dreptate, gîndul acesta păru să-l înspăimînte cel mai mult. Vîntul începu să sufle mai tare şi fereastra se întredeschise puţin. O adiere rece trecu peste el, ca o prezenţă. Gîndul că cineva ar putea veni lîngă el nu-l nemulţumi ; ba, dimpotrivă, îl bucură chiar. Treptat, o speranţă oarbă începu să bîjbîie prin coridoarele întunecate

și întortocheate ale conștiinței lui ; începea să-și dea seama că mai avea o șansă și anume aceea ca cineva, fie chiar și din întîmplare, să vină lîngă el. Apoi căută să insiste asupra cauzei care generase această nouă nevoie și își redescoperi vechea lui dorință de eliberare. Pentru ca să o realizeze, știa că singura cale era destăinuirea, iar primul om, căruia ar fi vrut să-și arate, odată pentru totdeauna, sufletul, era Ela. O ! dacă fereastra aceea s-ar fi deschis mai mult și ar fi lăsat-o să pătrundă în cameră, el ar fi folosit din plin acea ultimă șansă de eliberare dar fereastra rămînea deschisă, doar atît încît să se poată prefira puțină zăpadă. Singurătatea — al cărei captiv devenise — părea să nu se poarte prea îngăduitor cu el. Doar două telefoane pe zi. În rest... Dar, din dimineața-aceasta și vizite : zăpada și vîntul care aveau voie să vină la el ; Poate că s-ar fi destăinuit și altcuiva decît Elei, dar nimeni nu venea. Un ultim efort făcut cu ultimele puteri, și se ridică de pe pat. O clipă, două, trei, patru... Amețeala părea de lungă durată. Se așeză pe marginea patului, conștient că organismul trebuia să se readapteze, treptat, la poziția verticală. Închise ochii și așteptă ca, mai înainte de orice, să-și simtă inima pulsînd regulat. Trecură minute lungi, chinuitoare. După un timp se gîndi că — pentru ceea ce dorea să facă — îi trebuiau oarecari forțe și el se simțea fără de putere. Își aminti că nu mîncase de aproape patruzeci și opt de ore. În cămară avea zahăr, cafea, ceai și orez... Dar el nu se putea ține pe picioare. Se tîrî pînă la cutia cu zahăr. Apucă cinci bucăți, apoi, sprijinindu-se de pereți, ajunse la bucătărie. Își umplu un pahar cu apă. Sorbi cu greu de cîteva ori, puse bucățile de zahăr în apa din pahar și începu să mestece cu o linguriță. Făcea asta ca să dobîndească un dram de putere, cînd o fi să i se destăinuie Elei. Fie chiar și la telefon. Bău apa îndulcită și se reașeză pe marginea patului. Telefonul era acolo. Întinse mîna, hotărît să formeze numărul Elei și s-o cheme, dar în clipa aceea soneria aparatului se făcu auzită. Titus tresări. După cel de al patrulea apel, ridică receptorul, încăpățînîndu-se să creadă că nimeni, în afară de Ela, nu-l căuta la ora aceea.

De la capătul celălalt al firului se auzi glasul lui Mihai :

— Bună seara, băiatul tatii !

Titus încremeni, incapabil să articuleze măcar o silabă.

— Da ! ? Nu mă minți ? Îți este cu adevărat mai bine ? continuă Mihai să simuleze că întreține o conversație cu pretinsul lui fiu.

Ela îl asista, dorind să afle starea „bolnavului".

Un rîs puternic răsună în receptorul lipit de urechea lui Titus, şi, imediat după aceea, tînărul nemaiputîndu-se stăpîni, strigă disperat :

— Ce mai vrei ? De ce nu mă laşi în pace ? Vreau să uit tot, tot ! N-auzi ? Lasă-mă în pace !

Spre hazul celor două fete, Mihai continuă :

— Dacă băieţelul e nervos, vine tăticu şi-l descîntă cu plumb cald... Da, da ; băieţelul nu-i cuminte şi tăticu se supără...

Cuvintele acelea, aparent tandre, avură darul să-l înspăimînte din nou pe Titus. Bruma de curaj care păruse să se fi renăscut cu cîteva minute mai înainte, se risipi ca un val de fum în bătaia vîntului. Redevenise mic, josnic, bîntuit de frică.

— Nu... n-am vrut să te supăr... Ai dreptate. Îţi datorez multe... Da, da, mai ales ascultare...

Mihai izbucni din nou în rîs, şi cele două fete se lăsară antrenate de veselia pe care el o simula perfect. Doar Titus ştia să descifreze nuanţele acelui rîs care acum îi sugera ameninţare, neînduplecare, spaimă...

— Să nu ieşi din casă, dragul tatii...

— Nu, sigur că nu ; nici n-am unde să mă duc, nici nu aştept pe nimeni.

— Uite, dacă eşti cuminte, mîine o să trec pe la tine... Apoi tăcu, dînd impresia celor de lîngă el că se află într-o stare de emoţie şi că prezenţa lor îl jenează. Ela îi făcu semn Aniţei şi se retraseră în camera ei. Dar, pentru şi mai multă siguranţă că Ela nu-l va suna în seara aceea, continuă pe un ton a cărui intensitate putea răzbate în cealaltă încăpere.

— Bine, bine, dragul tatii... Fii fără grijă... Ela o să te înţelcagă... Dacă-ţi este somn, culcă-te liniştit, puiul meu. Tăticu îţi spune noapte bună...

— Hei ! urlă Titus. Vreau să mai vorbim... Hei !

Dar, la celălalt capăt al firului, nu-l mai asculta nimeni. Puse receptorul în furcă, se ridică de pe pat şi merse în faţa unei oglinzi montate pe partea interioară a şifonierului. Se cercetă vreme îndelungată şi, cînd simţi că puterile începeau să-l părăsească, scuipă imaginea pe care o vedea. Îşi dădu seama că ratase pînă şi ultima şansă, datorită fricii. La un moment dat, ajunse să se întrebe prin ce minune mai putea să simtă, în afară de acest sentiment, fie şi dispreţul pentru propria lui existenţă şi asta păru să-l tulbure foarte mult. Apoi, din nou, în fundul sufletului său, un mugure firav de

speranță încerca să răzbată la lumina conștiinței. Cu fiecare clipă care trecea, își dădea și mai bine seama că dacă cineva, oricine ar fi fost, i-ar fi bătut la ușă, ar fi alungat, măcar și pentru o secundă, singurătatea. Iar lui îi trebuia acea secundă de despovărare pentru ca speranța să răzbată la lumina conștiinței. Dacă s-ar fi întîmplat minunea asta, atunci ceva din el ar mai fi putut fi salvat. Iar minunea în care el dorea să mai poată crede depindea numai de cîteva bătăi în ușă ; doar de cîteva, care să sperie singurătatea ce-l ținea captiv. Totul i se părea însă cu neputință, în afară de josnicul sentiment al laşității care se străduia să-și pună pecetea, definitiv, pe conștiința lui. Se trînti pe pat, neputincios, simțind cu luciditate cum se afundă din ce în ce mai adînc în abisul deznădejdii, fără să mai poată face nimic, absolut nimic, pentru că nu mai simțea nimic ; nici măcar durerea aceea pe care i-o producea licărul de speranță. Închise ochii și își ținu respirația, vrînd să încerce poate o stare superioară inerției căreia se abandonase. În acea clipă ar fi dorit să moară cu adevărat.

Deodată se auziră lovituri în tăblia ușii, însoțite de țîrîitul insistent al soneriei. Titus percepuse probabil destul de tîrziu apelul, pentru că persoana care se afla de partea cealaltă a ușii începuse să bată cu pumnul. Încercă să se ridice, dar nu izbuti. Cu un efort ce părea să-i fi solicitat și puținul de putere care-l mai ajuta să respire, strigă : „Intră !“ Dar nu apăru nimeni. Poate că vizitatorul nu-i auzise strigătul prea slab ? Urmară cîteva clipe de egală încordare și pentru cel de afară și pentru cel dinăuntru. Apoi, clanța coborî sub o apăsare, iar ușa, care nu fusese încuiată, se deschise. În prag, apăru Necunoscutul, în straiele lui caraghioase și ciudate.

— Intră ! murmură Titus, văzînd că Necunoscutul rămăsese pe pragul ușii, încremenit. Intră odată ! Oricine-ai fi, intră :

Observînd că vizitatorul îl examina insistent, îi strigă dojenitor :

— Ce te uiți așa ?

Necunoscutul se aplecă spre Titus, făcîndu-și mîna pîlnie, la ureche :

— Nu te-aud...

— Am spus... te-am întrebat, de ce mă privești cu atîta insistență ? N-ai mai văzut oameni terminați ?

Vizitatorul părea insensibil la strigătul lui, pentru că rămăsese în aceeași atitudine.

Imaginea aceea a mizeriei umane impresiona nespus pe omul îmbrăcat caraghios. Așadar, ăsta era omul sortit morții după toate

socotelile lui Mihai Noapteş ! Dar ce să mai omoare din zdreanţa asta vlăguită ? Ce mai era viu în omul acela ? Nu, nu se afla în faţa unui cabotin ; cu siguranţă că avea de-a face cu unul dintre acei naufragiaţi care, deşi ar mai putea înota, şi-au pierdut curajul şi, în drumul lor spre adîncuri trag după ei şi pe alţii. Gîndi apoi că Noapteş avea de ce se teme.

— Cine eşti şi ce vrei de la mine ?

Vizitatorul nu sesiză în glasul tînărului nici cea mai intimă nuanţă de interes, iar tonul cu care gazda lui îi pusese acea întrebare îl făcu să se înţeleagă că acelui nenorocit îi dispăruse pînă şi orice urmă de curiozitate. Totuşi îi răspunse :

— Cine sînt interesează mai puţin... Ce vreau ? Hm ! Asta-i mai complicat... In sfîrşit, ceea ce vor alţii... Asta e foarte important ! Şi pentru dumneata şi pentru mine, se grăbi el să precizeze.

Titus îl privi cu un aer tîmp, părînd că nu pricepe o iotă din ceea ce îi spusese străinul şi, după o vreme de zbucium, îi spuse :

— Nu te cunosc...

— Nici eu, îi dădu celălalt replica, izbucnind în rîs. Dar, uite că neprevăzutul ne-a adus pe unul în faţa celuilalt şi o să fim siliţi să ne suportăm.

Vizitatorul se hotărî să aştepte. O tăcere, care ameninţa să se prelungească la infinit, se aşternu în încăpere.

Titus era absorbit de ideea că minunea la care sperase vag, pînă atunci, căpăta acuma un sens. Cel mai important lucru, pentru el era faptul că acea prezenţă umană, cît timp se mai afla lîngă el, avea să-i înlăture singurătatea. Nu ştia dacă se autosugestionase numai, ori se simţea cu adevărat despovărat. Nici nu-l mai interesa asta, pentru că îşi simţea puterile renăscînd. Izbuti să se ridice în picioare şi chiar să se menţină drept, fără să lase impresia că făcuse vreun efort neobişnuit. Faptul ăsta păru să-l tulbure oarecum pe vizitator. Titus făcu cîţiva paşi, îşi aprinse o ţigară şi, cu vădită ostentaţie, îşi întrebă musafirul :

— Te-am invitat să şezi ?

Acela îl privi batjocoritor :

— Nici nu era nevoie.

— Dar eşti în casa mea ! se arătă Titus contrariat.

Îşi juca indignarea, mai mult ca să-şi incite vizitatorul atît de zgîrcit la vorbă.

— Casa dumitale ? Poate... Incă...

Titus tresări. Insinuarea Necunoscutului părea o amenințare directă. Simți vechea spaimă revenind și mai aprigă, amenințînd să-l robească poate pentru totdeauna. De ce ? De ce să cedeze și să se lase învins de ea ? Acum, cînd se vedea eliberat de acel paznic monstruos — singurătatea — se simțea dator să lupte. Se hotărî să se împotrivească acelei spaime, mai ales că acum ea nu-l mai ataca din umbră, nu-i mai ocupa imaginația. De data asta, primejdia se încarnase în persoana acelui straniu vizitator ; o putea vedea, putea sesiza de unde și cum va ataca și asta însemna mare lucru. Acea ultimă șansă pe care și-o dorea, imaginîndu-și-o în fel și chip, îi apăruse, iar minunea în care aproape încetase să mai creadă se împlinise. Situația, chiar și așa tulbure cum i se prezenta, îl incita la luptă, iar faptul acesta părea să-l încredințeze că nu era chiar atît de laș, pe cît ajunsese să se considere, din clipa în care n-a mai fost capabil să mărturisească Elei marea lui taină. Începu chiar să creadă că atunci nu fusese laș și că, datorită tulburării pe care i-o pricinuise incidentul acela blestemat, avusese un moment de slăbiciune. Jurîndu-și să nu mai fie nici măcar slab, își atacă fățiș potrivnicul și îl întrebă :

— Ce-ai vrut să spui cu acel „încă" ?

— Exact ce-am spus, se arătă plictisit Necunoscutul.

Răspunsul acela sec, rostit pe un ton sigur, îl descumpăni pe Titus. El se aștepta la o cu totul altă reacție ; dacă nu la un început de conflict, măcar la o insolență care să-i ofere posibilitatea de a-și continua investigarea cu privire la scopul vizitei ce ascundea, probabil, primejdia de care el credea că nu se mai teme. Era decis să lupte, dar se simțea stingherit de eșecul pe care-l suferise uzînd de un atac direct.

Își dădu seama că trebuie să găsească ceva, un cuvînt, un gest, o idee privind angajarea vizitatorului pe drumul mărturisirii și, în timp ce se tot întreba ce anume l-ar putea face pe acela să „iasă la cîmp deschis", îi trecu prin minte o nouă stare de primejdie, care îl impresionă atît de puternic, încît simți nevoia să strige :

— Pentru ce ai venit ?

— Inițial, trebuia să te omor.

Titus nu mai fu în stare să discearnă sensurile vorbelor Necunoscutului, fiindcă pentru asta, ar fi fost nevoie ca, mai întîi, să le fi perceput. În mintea lui răsuna însă numai ultimul cuvînt, și gîndul că ar fi putut muri dintr-o clipă într-alta păru să-l înfricoșeze. Va să zică, Noapteș era decis să-l lichideze, iar acesta nu putea fi

decît omul lui Noapteș. Apoi, se gîndi cine anume ar putea fi individul și își răspunse că acesta trebuia să fie ultimul lucru care să-l intereseze în clipa aceea. Poate că era un vagabond oarecare, sau un infractor înrăit, ori poate chiar șeful cel mare — domnul Baldovin — pe care nu-l văzuse niciodată, dar despre care auzise vorbindu-se de atîtea ori. Făcu un efort disperat, ca să-și mențină măcar în aparență calmul unui om experimentat. Căută să-și reamintească întocmai răspunsul straniului personaj și, ca să mai cîștige timp pînă cînd gîndurile aveau să i se limpezească, se prefăcu a repeta într-o doară :

— Inițial... inițial...

— Da, confirmă vizitatorul, fără să-l privească. Inițial, trebuia să te omor.

— Trebuia ! se arătă nedumerit Titus, izbutind chiar să zîmbească.

— Exact, trebuia.

— Și acum ?

— Nu știu.

— Depinde de dumneata, sau aștepți vreun răspuns de la mine și pe urmă, în funcție de răspuns... Vreau să spun, dacă va conveni sau nu, ai să-mi hotărăști soarta.

— Așa cum ai formulat întrebarea, te-ai dat de gol și asta înseamnă că, ori îți este frică, ori ești prost. Iată singurele situații în care omul nu-și poate ascunde gîndurile.

Titus îl privi mirat, apoi făcu un gest de capitulare.

— Poate, poate, bîigui el, intimidat de tupeul interlocutorului. Oricum, trebuie să-ți mărturisesc că dilema dumitale m-a pus pe gînduri.

Musafirul se așeză picior peste picior și, după ce își găsi o poziție care părea să-i convină cel mai mult, îl fixă cu insistență, vrînd să fie sigur că Titus îi va urmări, atent, spusele.

— Uite, dumneata ai pus două alternative și pe amîndouă le-ai legat de voința mea. Ori, nu asta gîndeai.

— Trebuie să înțeleg că viața mea depinde de hotărîrea altcuiva ?

— Să zicem.

Titus se repezi la fereastră și-l parafrază cu ironie :

— „Să zicem ; să zicem". Apoi continuă pe un ton care trebuia să sugereze superioritate și calm. Dar, ce-ai zice dumneata, dacă eu aș striga după ajutor ? Uite, fereastra e deschisă.

Necunoscutul se întoarse cu spatele la el.

— Strigă...

Il trata cu un dispreț care putea egala scîrba cu care se privise, el însuși, în oglindă, cu o jumătate de oră mai înainte. Titus simți un soi de tristețe nemărginită pentru propria-i ființă, gîndindu-se cu ce imagine va părăsi lumea aceasta ; cu imaginea propriului său călău. După aceea, tristeței i se suprapuse o altă stare și anume nevoia de a „pleca demn". Atunci spuse :

— Nu... n-am să strig.

Apoi, începînd să-și dea seama că putea fi ucis chiar în secunda aceea, își pierdu cumpătul și urlă cît putu de tare :

— N-am să strig, n-am să strig. Oricum, țin să afli că m-am săturat și că poate e mai bine așa. Uite, îți mai spun, încă o dată că m-am săturat !

— Te privește. Te privește și ce-mi spui și de cîte ori mi-o spui ; treaba dumitale. Dar n-ai dreptul să faci prostii.

— O, dacă despre asta e vorba, atunci trebuia să fi murit de mult ! Am făcut atîtea prostii... Dar, fără îndoială că ultima e cea mai gravă.

— Eu nu-ți vorbesc despre ultima, ci despre cea mai gravă.

Lui Titus îi plăcu jocul de cuvinte al Necunoscutului și zîmbi :

— După părerea dumitale, ca și după aceea a omului care te-a trimis aici, lucrul cel mai grav este așadar mărturisirea... destăinuirea unui adevăr urît, care te sufocă.

Musafirul păru enervat de răspunsul lui Titus, pentru că se întoarse brusc spre el și-i strigă pe un ton care nu prevestea nimic bun :

— Mărturisește ce vrei și cui vrei, dar nu amenința cu moartea și, mai ales, nu omorî.

Titus era nespus de contrariat de atitudinea moralizatoare a vizitatorului. Ba chiar îi trecu prin minte gîndul că acela dorea cu orice preț să-și bată joc de el, înainte de a-l omorî, pentru că ce altceva putea să însemne lecția aceea de etică, rostită de un asasin ? Ce altceva, decît batjocură, puteau fi cuvintele acelea care pledau pentru apărarea vieții, dar care ieșeau din gura unui ucigaș ? Oare Mihai dorea cu adevărat să-l ucidă sau doar să-l sperie ? Treptat, își dădu seama că straniul său interlocutor nu părea chiar un tip căruia să-i bagi în cap un rol, pentru că — cel puțin pînă în clipa aceea, — el dăduse dovadă de spontaneitate. Își spuse că dacă timpul o să-i îngăduie, va putea afla tot adevărul, atît despre intențiile lui Mihai, cît și despre cele ale omului din fața sa. Deci, mai avea o

şansă, şi gîndul că ar putea scăpa cu viaţă îl învioră. Trebuia să afle care erau adevăratele intenţii ale lui Mihai şi se hotărî din nou să-l incite pe viitorul său ucigaş.

— Domnule... nu mi-o lua în nume de rău... dar pledoaria dumitale pentru viaţă, în contextul împrejurării pe care o trăim amîndoi, mi se pare cu totul nepotrivită... Dacă am înţeles exact, dumneata ai venit aici ca să mă omori...

— Iniţial, da ! Aminteşte-ţi că aşa am spus : iniţial.

Acelaşi răspuns incert. Bine, îşi spuse Titus „iniţial", dar acum oare hotărîrea lui se schimbase ? Întrebarea îi scăpă :

— Dar acum, acum, ţi-ai schimbat hotărîrea ? Vreau să spun, nu mai ai de gînd să mă omori ?

— Nu ştiu... dar te rog să mă crezi că dacă nu te-aş mai lichida, asta nu s-ar datora acelei raţiuni etice care te-a contrariat adineauri, ci pur şi simplu faptului că într-o meserie ca a noastră e bine să fie cît mai puţini morţi şi, dacă se poate, chiar de loc. Dar, numai dacă se poate ! precizează el.

— Domnul Noapteş, împărtăşeşte probabil acelaşi punct de vedere, nu-i aşa ?

Necunoscutul izbucni în rîs.

— Cum dracu s-o fi încurcat Mihai cu unul ca dumneata ?

Titus tresări la gîndul că ar fi putut apare drept un pericol ori un obstacol în calea celui trimis să-l asasineze. Dar avea să se liniştească numaidecît.

— Eşti de o naivitate care mă înduioşează. Ori te crezi foarte abil, ori mă crezi pe mine naiv. Despre inteligenţă, n-am curajul să discut cu un individ care-şi închipuie că poate afla totul, punînd o asemenea întrebare. Şi, după ce rîse vreme de aproape un minut, continuă : Uite, dacă asta te linişteşte, pot să-ţi spun ce ai vrut să afli cu adevărat : dacă Mihai ţine cu orice preţ să te lichideze, iar eu trebuie să-l ascult orbeşte, ori pot face şi după capul meu... Nu-i aşa ? Hai, fii cinstit !

— Adevărat, răspunse Titus, uimit de perspicacitatea vizitatorului.

— Vezi ? Mutra pe care o faci acuma mă pune pe gînduri. N-am spus nimic extraordinar, încît să merit admiraţia dumitale...

Singurul lucru de care se temea Titus era ca acel straniu personaj să nu-l suspecteze în aşa măsură încît să-l lichideze. Şi, poate că dacă acela i-ar fi răspuns la întrebarea pe care o intuise perfect, teama lui ar fi fost mult diminuată. Dar, acum, dacă acela ştia ce-l

frămîntă pe el, de ce nu-i răspundea ? Îl va întreba direct, fără ocolişuri.

— Domnule... nu-ţi cunosc numele...

— N-are nici o importanţă.

— ...Domnul Noapteş ţine neapărat ca eu să mor ?

— Da.

— Dar dumneata ?

— Nu ştiu.

— Îţi este frică de el ?

— Nu.

— Mie, da.

— Te priveşte.

— Dacă nu-ţi este frică, atunci de ce lucrezi pentru el ?

O disperare cruntă puse deodată stăpînire pe Titus. Strigă ca scos din minţi :

— Dacă nu te are la mînă, de ce lucrezi pentru el ?

Străinul îşi dădu seama că, de fapt, strigătul acela nu-i era adresat lui. Deznădăjduitul din faţa sa îşi striga propria-i neputinţă, şi strigătul acela se repetă dar, de astă dată, mult mai slab :

— Dacă nu te are la mînă, de ce lucrezi pentru el ? Poate că dumneata ai o calificare adevărată, nu te foloseşti de o diplomă falsă, poate n-ai alunecat încă pe panta minciunii, a înşelătoriei... cum am făcut eu... Dacă eşti cinstit, el nu te poate sili...

— Nu el mă sileşte, ci propriile mele interese.

Răspunsul Necunoscutului sunase sincer. Titus îl privi uluit.

— Dar dumitale, pe care nici nu te cunosc, şi nici măcar nu te-am văzut pînă în seara asta, ce rău ţi-am făcut ?

Vizitatorul îşi reluă locul pe acelaşi fotoliu. Privea în gol, căutînd parcă un răspuns. Abia într-un tîrziu, îi făcu semn să se apropie de el. Apoi îl îndemnă să se aşeze în faţa lui şi începu să-i explice că el se „întîlnise" cu Mihai Noapteş în afacerea *telepsi-hoſonului,* fiecare urmărind scopuri diferite în ceea ce privea viitoarea destinaţie a aparatului, dar Mihai se plînsese că fiul său Titus pune în primejdie toată treaba.

— Am aflat că dumneata ne încurci şi de aceea el vrea să te suprime. La rîndul meu, m-am simţit încurcat în ceea ce urmăresc şi m-am hotărît să vă „liniştesc" pe amîndoi.

— Dar nu e tatăl meu.

— Ştiu. Şi apoi, nu asta-i important. Îngrijorarea mea s-a produs din clipa în care am aflat că dumneata l-ai ameninţat că-l vei ucide.

— L-am amenințat prosteşte.

— Cum aşa ?

— Pur şi simplu prosteşte, iar el ştia asta, pentru că mă cunoaşte drept un laş.

— Poate că tocmai asta l-a făcut să se teamă şi mai mult.

Privindu-l, văzu că Titus se întristase, şi Necunoscutul păru să regrete ironia scăpată.

— Domnule Titus, se grăbi el să dea alt sens spuselor sale de mai înainte, cînd Mihai mi-a vorbit despre amenințarea dumitale, părea convins că ai să-l ucizi.

— Nu, nu asta l-a îngrijorat, ci faptul că atunci cînd am avut o clipă de curaj... Pricepi dumneata ? O singură clipă ! Cînd am vrut să-i spun Elei...

Se opri la gîndul că trebuia să-i explice cine este Ela, dar musafirul îl rugă să continue, asigurîndu-l că o cunoscuse. Surprins, Titus se hotărî să-i motiveze în continuare temerea lui Mihai faţă de el.

— Nu mai puteam suporta să merg mai departe cu acest joc dublu, pentru că de fapt eu ieşisem din joc. Fiecare clipă trăită lîngă fata aia bună şi pură îmi era întunecată de coşmarul propriei mele existenţe şi starea aceasta avea să se întindă şi asupra clipelor cînd mă găseam în preajma altor oameni, dar mai ales cînd eram singur.

— Şi Mihai te-a surprins tocmai cînd voiai să-i spui logodnicei dumitale totul ?

— Da. Trebuia să mă eliberez şi altă cale nu găseam. Să-ţi spun drept, încercasem de multe ori să fac pasul ăsta, dar numai atunci am avut curajul care-mi trebuia.

— Dacă ţii seama de risc...

— Evident... Ela s-ar fi putut despărţi de mine, azvîrlindu-mă ca pe o otreapă ; de altfel, nici nu sînt altceva. Dar aş fi privit asta ca pe o răsplată prea mică pentru răul pe care eu ar fi trebuit să i-l fac. Nu, n-apucasem să-i fac nici un rău. Pînă în seara aceea, nici unul. Pe urmă, cînd Mihai m-a surprins, nu ştiu cum s-a întîmplat că tot elanul mi s-a risipit ca un fum. Tot curajul de care m-am putut simţi mîndru numai o clipă se spulberase şi de atunci mă simt tot atît de netrebnic. Nu este aşa, domnule, că starea asta se cheamă laşitate ?

— Da, răspunse Necunoscutul pe un ton firesc.

— Iţi mulţumesc pentru sinceritate şi m-aş bucura mult dacă-ai fi încredinţat că şi eu sînt sincer cu dumneata.

— Acum te cred ; adică, încep să te cred.

Titus se ridică şi făcu cîţiva paşi prin odaie. După aceea se reaşeză pe fotoliu ; Necunoscutul părea să fi adormit cu ochii deschişi.

— O ! Nu ştiu cui să mulţumesc pentru clipa în care eram decis să fac ceea ce trebuia ; în schimb ştiu pe cine trebuie să blestem pentru că mi-a luat tot.

— Pe Noapteş, desigur.

— Nu. Frica ! Înţelegi dumneata ? Propria mea frică. Ştii, e îngrozitor să-ţi dai seama cît eşti de laş şi să nu poţi face nimic, dar absolut nimic, să scapi...

— Clipa, clipa aceea despre care mi-ai vorbit nu-ţi spune nimic ?

Titus îl privi derutat. După cîteva secunde ridică umerii a nedumerire.

— Mie îmi spune, continuă Necunoscutul. Tata, care era marinar, povestea că în timpul celor mai puternice furtuni se întîmpla să apară, pe cel mai întunecat cer, o mică, foarte mică pată de lumină. Ei bine, pata aceea le dădea atîta curaj, încît înfruntau furtuna zile de-a rîndul ; în semnul acela ei citeau speranţă...

Necunoscutul se ridică în picioare şi se duse la fereastră. Viscolul încetase, ninsoarea cădea molcomă peste oraş. Bulevardul era înţesat de lume, iar oamenii păreau să se bucure de feeria din jurul lor. Vitrinele mai rămăseseră gătite, ca în timpul sărbătorilor de iarnă, deşi trecuseră de atunci mai bine de două săptămîni. Privirile sale deslușiră silueta lui Alexe Vedea aşteptînd, în umbră, făptuirea omorului. Inchise fereastra şi vru să revină lîngă Titus, dar, spre surprinderea lui, acesta se afla la mai puţin de un metru şi îl privea scrutător. Titus nu reacţionă în nici un fel cînd Necunoscutul său vizitator îl surprinse.

— Ascultă ! strigă el cu disperare, fă-mă să pricep ce fel de om eşti ? Ori poate nu eşti om ? Ce trebuie să cred despre cineva care vine să mă omoare şi care cu cîteva clipe înainte de a mă trimite pe lumea cealaltă, cu o tenacitate abil mascată de cea mai firească atitudine, îmi sapă în suflet o arzătoare dorinţă de viaţă ? Eşti odios ! Eşti poate mai odios decît mine !

Era atîta durere în strigătul acela disperat, încît Necunoscutul se cutremură pentru moment ; dar apoi o bucurie tainică îi inundă sufletul. Ii părea nespus de bine că găsise drumul, singurul poate pe care bărbatul acela deznădăjduit ar mai fi încercat să păşească. Nu-i mai rămînea decît să continue şi se hotărî să-l tîrască pînă la

capătul drumului dorit de el. Tăcu, privindu-l mirat. Atunci, Titus îl întrebă cu glas stins :

— Domnule, e cu putinţă ca cineva să fie chiar atîta de diabolic? E cu putinţă ca dumneata să mă omori după ce mi-ai vorbit atît de frumos despre credinţa aceea într-o neînsemnată pată de lumină ?

Vorbele lui Titus erau sincere. Teama care răzbătea din adîncurile în care se cuibărise izbutea cînd şi cînd să se suprapună plăpîndei lui speranţe, întunecîndu-i raţiunea.

— De ce nu-mi răspunzi ? Spune-mi măcar că nu poţi face altfel.

— Ce anume ? întrebă vizitatorul, cufundat în propriile lui frămîntări.

— Dacă nu mă poţi omorî înainte de a mă chinui.

— Ba da !

— Şi cum ai să mă omori ?

Necunoscutul scoase din buzunarul interior al hainei un pistol cu surdină şi, după ce i-l arătă, îl vîrî la loc în buzunar.

— In felul dumitale, şi dumneata eşti un laş. Ţi-e teamă să-mi susţii privirea ; şi călăii păţesc la fel.

— Nu-mi este teamă. Mă doare pur şi simplu ura cu care te uiţi la mine.

— Grozav ! Eşti un tip cu adevărat grozav !

Apoi îşi îndreptă privirile spre un alt colţ al încăperii şi continuă să vorbească :

— N-ai de gînd să mă omori ? Nu vrei să termini odată ?

Celălalt nu răspunse. Titus deschise fereastra, apoi se întoarse zîmbind spre interlocutor :

— Pot să mă uit în stradă ?

— Bineînţeles.

— Ce-ai zice să mă arunc ?

— Sînt sigur că n-ai să faci asta.

— Pentru că mă crezi laş, nu-i aşa ?

— Nu. Tocmai pentru că nu te mai cred laş.

Titus se întoarse spre el şi-l privi atent.

— Mă uit la dumneata şi n-aş putea să-ţi spun de ce anume, dar ceva... ceva mă face să cred că poate nu eşti chiar atîta de rău cum mi s-a părut la început.

— Asta o să-mi uşureze foarte mult treaba pe care o am de făcut aici.

Aşadar, tot avea de gînd să-l omoare. Atunci, de ce-i mai spusese povestea cu pata de lumină ? De ce îl mai lăsase să nădăjduiască ?

— Iar mă judeci greşit, spuse Necunoscutul şi Titus tresări, uluit că celălalt îi ghicise gîndurile.

— Domnule ! Spune-mi dumneata crezi cu adevărat în speranţă ? Vreau să zic, în speranţa aceea despre care mi-ai vorbit atît de frumos ?

— Ai de gînd să mă mai plictiseşti multă vreme cu întrebările ?

— Nu. Îţi promit că asta e ultima.

— Iar eu îţi promit că n-am să-ţi răspund.

— Ei bine, o să-mi răspund singur, dar voi face asta cu glas tare, ca să auzi şi dumneata.

— Ai putea să mă scuteşti ?

— De ce ? Ţi-e teamă că ai să asculţi ceea ce dumneata n-ai avut curajul să rosteşti ? Şi ştii de ce ţi-e teamă ? Nuuu... nu din laşitate. Dumneata nu poţi fi nici măcar laş, fiindcă eşti incapabil, incapabil de orice, în afară de ticăloşie. Şi ştii de ce eşti ticălos ? Uite, uite de ce, se precipită el să-i explice. Pentru că ai profitat de clipa despre care ţi-am vorbit. De ce mă priveşti cu aerul ăsta nevinovat ? Înainte să fi ajuns în starea în care m-ai găsit dumneata, am avut o clipă în care sufletul meu se simţea îmbrăcat în straie de aur ? Atunci, cînd am fost curajos, cu adevărat... De un singur lucru însă mă bucur. Că ţi-am cam dat planurile peste cap. Te-ai crezut stăpîn pe situaţie, spunîndu-ţi că nu-mi puteai specula mărturisirea. O vreme m-ai lăsat să sper, dar nu prea mult, pentru ca imediat după aceea, să-mi strecori din nou în suflet ghimpele îndoielii. Ai continuat jocul ăsta pînă cînd ai crezut că mi-ai ucis complet nervii şi apoi te-ai apucat să-mi spui povestea aceea cu pata de lumină. Ce ai urmărit ? Să înfigi adînc, în zdrenţele unui suflet chinuit ca al meu, rădăcinile puternice ale speranţei. De ce zîmbeşti ? Eu vorbesc foarte serios.

— Te cred... te cred, murmură Necunoscutul.

— Domnule ! Uneori e chiar mai greu să suporţi povara speranţei decît pe aceea a deznădejdei. Pentru speranţă îţi trebuie curaj, pentru deznădejde, nu-ţi mai trebuie nimic.

Necunoscutul îl privi cu oarecare simpatie.

— Va să zică ai renunţat la atitudinea de mai înainte ; adică nu te mai consideri un înfrînt. Aşa-i ?

Intrebarea îl înfurie pe Titus. Oare omul din faţa lui nu găsise altceva mai bun de făcut decît să-i răsucească, în fel şi chip cuţitul în rană ? Intr-un tîrziu, îi spuse :

— Da, închipuieşte-ţi! Ai să omori un om curajos, nu un înfrînt.

— Era singurul mod în care puteai să te răzbuni.

— Vrei să te convingi de curajul meu ?

Celălalt nu se grăbi să-i răspundă şi Titus preciză :

— Ce-ai zice să-i telefonez Elei şi să-i spun tot adevărul... Acum, imediat, pe loc ! ?

— Sper că n-ai să te răzgîndeşti în clipa următoare.

Titus sări în picioare, indignat.

— Ce vrei ? Iar mă zgîndăreşti ? Crezi că neîncrederea sau... încercările dumitale mă mai pot întoarce la starea prin care am trecut ?

— Nu-mi place să te aud strigînd. Poate că nici nu merit să ţipi aşa la mine.

— S-ar putea să ai dreptate. La urma urmei, dumitale îţi datorez totul. Şi-apoi, ce rost mai are să-ţi reproşez odioasa intenţie. Ce importanţă mai poate avea faptul că ai vrut să-mi faci rău cînd, de fapt, m-ai ajutat nemaipomenit de mult. Hai, lasă-mă să-i dau Elei telefon.

— Nu.

— De ce ? Vreau să fac asta în prezenţa dumitale. Poate că vechea mea stare o să mă cuprindă din nou...

— Nu, fii fără grijă îl întrerupse Necunoscutul.

— Poate că vreau să am un martor care să-mi confirme că mi-am revenit... Să nu mi se pară că sînt victima unei halucinaţii.

— Nu, nu-ţi dau voie.

— De ce ? întrebă Titus, disperat.

Vizitatorul veni lîngă el şi-l bătu pe umăr.

— Fii înţelegător ! Mi-ai strica toate socotelile.

Apoi îşi privi ceasul.

— Peste zece minute trebuie să mă aflu în stradă. Sper să nu-mi faci greutăţi.

Titus încremeni. Aşadar, straniul său vizitator tot îl va omorî. Îşi spuse că a făcut rău mărturisindu-i că-i revenise curajul. Poate tocmai asta îl hotărîse, definitiv, să-l ucidă.

— Tot dumneata eşti cel mai puternic ! Un timp am crezut că vrei să-mi redai curajul... Eşti atît de ticălos, încît nu numai gîndurile, dar nici mîna dumitale criminală nu se poate îndrepta asu-

pra unui om care nu mai aşteaptă nimic bun de la viaţă, ci numai împotriva celui care mai poate spera. Nu ştiu să-ţi explic prea bine tot ce simt şi tot ce gîndesc, dar cînd reconstitui comportarea dumitale, din clipa în care ai păşit pragul casei, îmi dau seama că eşti un om rău. Ţine minte ce-ţi spun : te asemeni foarte bine cu Mihai. Nici el, nici dumneata nu ucideţi surogate. Nu ! Vreţi să omorîţi viaţă adevărată. Spune-mi, dintre victimele dumitale de pînă acuma, a fost vreunul căruia să-i lipsească măcar un deget ? Nu cred. Nu-i aşa că toţi, dar absolut toţi, au fost întregi ?

— Mai am cinci minute.

Titus îl privi batjocoritor.

— Nu mă interesează. Să mă anunţi cînd îţi mai rămîne ultimul minut de trăit.

Necunoscutul îl privi cu interes.

— Mie ?

— Da, dumitale.

— Cum aşa ?

— Pentru că şi eu am de gînd să-ţi fac o surpriză înainte de a ne despărţi. Numai că n-o să ne despărţim aşa cum doreşti dumneata.

— Ba da.

— Şi-apoi, nu ştiu dacă surpriza o să-ţi convină.

— Aştept ; am răbdare.

— Dumneata pari să ai de toate, dar ai neglijat un amănunt.

— Dacă-ţi face plăcere, continuă.

Titus păru să nu-i fi auzit nici unul dintre răspunsuri ; prea era stăpînit de ultima idee care-l fulgerase şi pe care dorea s-o exploateze cu multă abilitate. Îşi concentră toată atenţia spre jocul, de cîteva zeci de secunde, pe care avea de gînd să-l înceapă imediat, sperînd să mai cîştige timp şi chiar să se salveze de la moartea pe care i-o hotărîse acel personaj odios.

— Ţi-ai amintit amănuntul ?

— Nu.

— Dar dacă eu ţi-aş fi jucat pînă acum o farsă, tot lipsit de importanţă ar fi ?

— Poate. Dar pînă acuma n-ai jucat ; abia începi. Şi ai început prost, lamentabil chiar.

Titus prevăzuse şi un astfel de răspuns. Se îndreptă spre fereastră, mîngîie cercevelele şi apoi ridică un pumn pe care-l ţinu încordat, gata să lovească geamurile. După aceea, privirea lui o căută

pe a Necunoscutului şi, în sfîrşit, pe un ton aproape şoptit, îl întrebă :

— Ţi-ai fi închipuit că cineva mă apără ?

Necunoscutul se mulţumi să-şi privească ceasul.

— Iartă-mă ! N-am fost atent la ce ai spus. Probabil că m-ai întrebat ceva...

Atitudinea de totală nepăsare a vizitatorului era gata să-l descurajeze pe Titus, dar imediat se gîndi că poate interlocutorul său încerca astfel să-l descumpănească şi, mai ales, să pară neînfricat.

— Te-am întrebat dacă în calculele dumitale ai inclus şi eventualitatea că cineva mi-ar putea veni în ajutor.

Necunoscutul se ridică de pe fotoliu şi începu să cerceteze spaţiile dintre mobile şi pereţi. Apoi se uită sub pat şi reveni la locul în care se afla mai înainte, constatînd ironic :

— Nu văd pe nimeni. Gestul acela, ameninţarea aceea cu pumnul îndreptat spre geamuri, îl determină pe Necunoscut să mai accepte jocul gazdei.

— Dacă apărătorul meu ar fi stat în văzul nostru, atunci greşeala ar fi fost a mea, nu a dumitale.

Necunoscutul îşi privi din nou ceasul :

— Încă un minut ! Hai, dacă vrei, cheamă-l. Mă grăbesc.

— Dacă nu te grăbeşti *cu adevărat,* şi nu părăseşti casa mea în clipa în care mi-am terminat fraza, este de ajuns să sparg un geam. După aceea vei fi un om pierdut.

Musafirul tresări. Felul acesta de a alarma făcea parte din propriul lui sistem de lucru.

Titus crezu că izbutise să-l înfricoşeze, dar celălalt părea că nici nu avea de gînd să se urnească din fotoliu.

— Ai auzit ?

Vizitatorul părea absent. Se gîndea la faptul că nenorocitul din faţa lui se folosea ca de un truc de acel sistem de alarmare, pe care el îl comunicase cu cîteva zile în urmă Elei Tripşa, în dorinţa de a-i veni la nevoie în ajutor. Intr-un tîrziu îşi ridică privirile asupra lui Titus şi-l văzu ţinînd, în continuare, pumnul îndreptat spre fereastră.

— Lasă mîna jos !

Titus îl ascultă.

— Stinge lumina şi fereşte-te să stai în dreptul ferestrei !

Necunoscutul îşi scoase pistolul şi-l îndreptă, ameninţător, spre el.

— De ce ? De ce ? bîigui Titus.

— Nu fi idiot, stinge !

Cu o mînă tremurătoare, Titus răsuci comutatorul.

Aproape simultan cu stingerea luminii, două flăcări lungi şi subţiri, străbătură încăperea. Două împuşcături.

In stradă, Alexe Vedea privea îngrijorat spre fereastra încăperii în care se stinsese lumina.

Din cerul întunecat continuau să cadă fulgi albi şi mari, ca fulgii de vată dintr-un decor fals.

CAPITOLUL VIII

Alarmă

Mihai socotise că locul cel mai potrivit pentru întîlnirea cu şeful său, cu Baldovin, era chiar casa onorabilă a savantei Maria Tripşa.

Îşi chemase şeful, de îndată ce aflase — din cuprinsul telegramei — că Maria Tripşa urma să se înapoieze cu două zile mai devreme decît stabilise ea iniţial. Mihai era hotărît să grăbească obţinerea acelor planuri care îi mai lipseau, ştiind că de îndată ce savanta se va fi înapoiat, tot materialul privind construcţia şi funcţionarea *telepsihofonului,* urma să fie trimis Academiei. Aşa îl informase Zina la cîteva ore după sosirea telegramei şi el luă hotărîrea să isprăvească afacerea cît mai repede. Îl anunţase pe Baldovin că putea veni la ora patru, ştiind că în acea după-amiază Ela trebuia să participe la un simpozion ce avea să dureze cel puţin două ore.

Faptul că pe Titus îl ştia mort îl liniştea şi îl neliniştea în egală măsură. Liniştea i-o dădea credinţa că pericolul unei demascări sigure şi imediate fusese înlăturat ; neliniştea provenea din grijile pe care şi le făcea în legătură cu părerea lui Baldovin privind asasinarea lui Titus, deşi ştia că şeful nu-şi prea făcea probleme de conştiinţă în asemenea situaţii. Baldovin era un ins dificil şi, ceea ce-l speria pe Mihai, erau acele treceri neaşteptate, de la o stare de calm imperturbabil la o violenţă sălbatică. Dar poate că în ziua aceea avea să fie calm şi înţelegător.

Mihai se temea că Baldovin o să se înfurie cînd el îi va spune adevăratul motiv pentru care îl suprimase pe Titus, dar nu avea altă explicaţie care ar fi putut justifica un fapt atîta de grav. El ştia că şeful nu-l avea la inimă pe Titus şi că îl sfătuise, chiar de la

început, să nu se încurce cu el, însă argumentase că avea nevoie de un asemenea element, pus pe parvenire, leneş şi ascultător, iar şeful cedase. După aceea, îi procurase o diplomă falsă de inginer şi-l plasase la şantierul unui institut care avea strînse legături cu cel condus de Maria Tripşa. Titus se dovedise de mare utilitate pentru afacerea lor, intrînd în relaţii de bună prietenie chiar cu fiica savantei. Atunci, Baldovin fusese nevoit să recunoască faţă de Mihai că greşise, sfătuindu-l totuşi pe acesta să fie cît mai prudent şi mărturisindu-i că el avea să păstreze aceeaşi rezervă în privinţa comportamentului noului recrutat. Mihai îi promisese că aşa va face dar, încredinţat că-l putea şantaja oricînd fiindcă folosea o diplomă falsă, nu se mai preocupă nici de cea mai elementară supraveghere a lui Titus. Era mulţumit de rapiditatea cu care acesta pătrunsese în casa Tripşa şi, convins că poziţia lui era aceea a unui logodnic de profesie, pierduse din vedere faptul că Titus s-ar putea îndrăgosti cu adevărat de fiica savantei. Şi asta încă n-ar fi fost prea grav, dacă Titus n-ar fi vrut să-i destăinuie Elei totul. Cum să-i spună însă toate acestea lui Baldovin ? Şi-apoi, după ce-i va spune adevărul, acela ar putea crede că tot îi mai ascunde ceva ; poate chiar esenţialul, adică primejdia. Da, da, aşa ar putea gîndi Baldovin. Mihai îşi spuse că era firesc, pentru că el însuşi, într-o asemenea situaţie, ar putea crede sau chiar ar fi convins că, înainte ca Titus să fi fost surprins în pragul acelei indiscreţii, faţă de logodnica lui, să mai fi spus şi altcuiva taina. Şi-apoi ce garanţii putea să-i ofere el, Mihai Noapteş, în această privinţă ? Cum l-ar putea asigura pe Baldovin că Titus n-a avut în casă, ori în alt loc, nimic scris cu privire la intenţiile lui de trădare ? O adevărată panică puse stăpînire pe Mihai la gîndul că ceea ce îşi închipuise a fi doar o presupunere de a lui Baldovin, putea deveni realitate. Cum de nu-i trecuseră toate acestea prin minte ? O clipă se gîndi chiar că poate ar trebui să dispară. Îşi privi ceasul şi constată că pînă la sosirea lui Baldovin mai avea de aşteptat un sfert de oră. Gîndul că atît de puţină vreme îl mai despărţea de întîlnirea cu şeful, îl tulbură nespus. Încerca, cu disperare, să-şi orînduiască scurta expunere pe care avea să i-o facă şi, ceea ce i se părea a fi lucrul cel mai important, erau argumentele, explicaţiile. Dar pentru asta ar fi trebuit să prevadă, fie chiar şi cu oarecare aproximaţie, întrebările şi incertitudinile lui Baldovin. Pînă cu cîteva minute în urmă era, oarecum, liniştit ; oarecum, pentru că se aştepta la unele nemulţumiri din partea şefului. Dar, în clipa

în care își făcuse loc în mintea lui eventualitatea existenței unui înscris prin care Titus i-ar fi pus în primejdie, rațiunea lui încetase să mai lucreze. Dacă Baldovin se agăța de ideea asta, ce i-ar putea răspunde el ? Că a fost prevăzător, că, după ce Titus fusese asasinat, casa lui a fost minuțios percheziționată ? Dar dacă Baldovin și-ar fi exprimat teama că Titus ar fi păstrat denunțul în altă parte ori, și mai rău, l-ar fi încredințat cuiva ? La asta ce i-ar fi putut răspunde ? Ce ? Era lucid că va avea de dus o luptă dîrză, în care înfruntările tari n-aveau să lipsească și, pentru ca să poată rezista, trebuia să se liniștească. Se duse la fereastră, dar decorul sumbru al străduței liniștite păru să-l tulbure și mai tare.

Își privi ceasul ; Baldovin trebuia să sosească peste cinci minute. Încercă să-și repună gîndurile în ordine. Din nou rațiunea îi era încolțită de îndoială. Dacă pînă atunci situația cea mai grea i s-a părut posibila întrebare a lui Baldovin : „Oare Titus a încredințat cuiva taina afacerii noastre ?", acum întrebarea aceea părea o glumă, pe lîngă primejdia că șeful lui s-ar fi mulțumit doar să gîndească asta și să nu-l întrebe nimic. Atunci, totul era pierdut, pentru că Baldovin n-ar fi ezitat nici o secundă să-l înlăture pe omul care-i făcuse asemenea încurcătură. Se strădui să spere că, poate, lui Baldovin nici nu-i trecuseră prin minte toate ideile acelea năstrușnice care-l frămîntau pe el și că, poate considera firească suprimarea unui om care începuse să însemne o primejdie. La urma urmei, el, Mihai Noapteș n-avea prea mare vină că lucrurile ajunseseră pînă la folosirea gloanțelor. Și-apoi, Titus — cel puțin o vreme — le fusese de mare ajutor ; datorită lui, putuse pătrunde el în casa doamnei Tripșa și tot datorită lui o cunoscuse pe Zina. Hotărît lucru, lui nu i se putea reproșa prea mult. Și-apoi, dacă va vedea că lucrurile ar putea lua o întorsătură nefavorabilă pentru el, cine l-ar putea împiedica să-l suprime chiar pe Baldovin ? I se păru că liniștea și calmul său obișnuit îi reveniră, cînd soneria telefonului îl făcu să tresară. Ridică receptorul, privindu-și în același timp ceasul. Era ora la care Baldovin trebuia să fi sosit. Cîteva clipe șovăi cu receptorul la ureche... De la celălalt capăt al firului se auzi o voce bărbătească răgușită :

— Casa Teodorescu !

Era parola convențională pentru Mihai în cazul în care ar fi fost singur. Cel care sunase nu era altul decît Baldovin.

— Da ! confirmă Mihai. Vă așteptam.

— Am niște treburi urgente și, dacă s-ar putea, n-aș mai veni astăzi.

— Cum doriți, bîigui Noapteș, neștiind ce trebuia să înțeleagă din renunțarea șefului său la o întîlnire atît de importantă.

— Dacă poți, aranjează o întîlnire cu clujeanul acela, pentru mîine după-amiază. Știi... aș vrea să plec mîine seară cu un rezultat favorabil pentru copiii mei.

— Da, bineînțeles.

— Te rog să-mi comunici ora întîlnirii ; locuiesc la același hotel. La revedere, domnule Teodorescu.

— La revedere...

Baldovin curmase convorbirea, dar Noapteș rămăsese cu receptorul la ureche, așteptînd parcă ceva. Într-un tîrziu porni spre camera lui, gîndindu-se că șeful nu dăduse nici o importanță suprimării lui Titus și că, pentru acela, nimic altceva nu conta decît să intre în posesia planurilor care-i mai lipseau. Așadar, Bora ! Așadar, singura preocupare a lui Baldovin rămînea inginerul clujean. Nu, nu era doar o impresie, ci o certitudine ; chiar Baldovin mărturisise asta. Deci, aceluia nici nu-i trecuse prin minte, fie chiar și unul dintre gîndurile care-l chinuiseră pe el. Hotărît lucru, Baldovin avea totală încredere în el, și cea mai bună dovadă era faptul că nici nu venise măcar să-l certe ; ba, mai mult, îi dăduse mînă liberă să aranjeze întîlnirea cu Bora. O ! Dacă întîlnirea aceea avea să izbutească, totul urma să se transforme în triumf. Se gîndi că poate se grăbise să-l suprime pe Titus și, într-o oarecare măsură, atît cît era în stare, se lăsă cuprins de o vagă remușcare. Era bucuros că scăpase de înfruntarea cu Baldovin ; dar, într-un ungher al conștiinței sale, gîndul că Titus ar fi lăsat un înscris privind afacerea *telepsihofonului* părea să persiste. După asasinarea pretinsului său fiu, el nu se mai văzuse cu actorul acela ratat. Vedea îi telefonase imediat după omor, dar numai ca să-i comunice că totul se desfășurase bine și că el nici nu se gîndea la pericolul care ar putea izbucni abia după moartea lui Titus. Își dădu seama că, la ora aceea, Alexe Vedea nu ajunsese acasă, iar pe actorul-comisionar, dintr-o elementară prudență, evită să-l caute la florărie. Singura posibilitate de a-l întîlni era Zina. Reveni la telefon și-i formă numărul. Fata îi răspunse după primul apel :

— Bună ziua, domnule Noapteș. Chiar în clipa asta doream să vă telefonez. Dimineață nu am mai avut nici o clipă de răgaz... Abia acuma am sosit acasă ; de cîteva minute...

Sporovăiala fetei părea să ascundă ceva. Deşi o cunoştea de puţină vreme, Mihai constatase că Zina nu se pierdea în asemenea nimicuri, mai ales la telefon. O clipă, îi trecu prin minte că s-ar putea ca ea să nu fie singură şi o întrebă, dar fata se grăbi să-l asigure că se şi plictisea din cauza singurătăţii. Lui Mihai îi fu de-ajuns asta, ca să înţeleagă că Zina dorea să ştie dacă şi el e singur, pentru că, probabil, vroia să discute cu el ceva important.

— Dacă n-ai altceva mai bun de făcut, treci să mă vezi. Şi pe mine mă apasă singurătatea...

În mai puţin de o jumătate de oră, Zina sosi în casa Tripşa.

— Vroiai să mă vezi, o întîmpină Mihai.

— Da.

Intrară în sufragerie. Mihai o privea atent, vrînd să afle, chiar şi cu o clipă mai devreme, ce anume se ascundea sub îngrijorarea pe care chipul Zinei o exprima.

— Domnule Noapteş, începu ea, înainte de a se fi aşezat pe scaun, s-ar putea să mă aflu într-o situaţie foarte... foarte dificilă.

— Dar ce ţi s-a întîmplat ? întrebă el neliniştit.

Fata părea să nu-i poată răspunde imediat, iar el îşi impuse să nu o zorească.

Nu cumva Zina forţase lucrurile în legătură cu Bora şi astfel contactul direct cu el devenise, practic, inutil ? se întreba Mihai.

— Cred, cred că ieri după-amiază, am fost complice la omor.

Pentru moment, Noapteş gîndi că Zina aflase cele ce se petrecuseră cu Titus, socotindu-se totuşi fericit pentru faptul că planul cu Bora nu-i fusese stricat. Cît despre ceea ce credea ori nu credea Zina în legătură cu Titus, n-avea decît s-o întrebe şi, cît timp îşi tăcuse în minte aceste socoteli, avu grijă să-şi compună o expresie de nedumerire, vecină chiar cu teama.

— Draga mea, crede-mă, nu pricep nimic.

— Da, aveţi dreptate, bîigui ea. Iată despre ce este vorba : comisionarul acela, care se pretinde actor, mi-a dat să înţeleg că el urma să ucidă un ins de care dumneavoastră doreaţi să scăpaţi.

— Ţi-a spus el asta ? se arătă Noapteş supărat.

— Nu, nu chiar aşa, dar m-a lăsat să înţeleg că despre o asemenea treabă era vorba.

Bătrînul se arătă uluit.

— Da, da, întări fata, privindu-l cu insistenţă.

— Şi... mă rog, pe cine trebuia să omoare ?

— Nu știu ; vă rog să mă credeți că nu știu. Nu mi-a spus. Zicea doar că regizorul, adică omul pe care avea să-l întîlnească, urma să-l ducă la cel ce trebuia să joace rolul victimei, ori din asta am dedus că jocul în care intrasem ascundea o crimă.

Mihai era sigur că Zina nu aflase numele victimei, pentru că nici Necunoscutul nu-l știa, la ora la care ea îl conducea la întîlnirea cu Alexe. Oricum, era neplăcut că Zina avea fie chiar și o bănuială în legătură cu asasinatul. Îngrijorarea lui crescu.

Zina îi evită privirea. Părea și mai agitată decît la începutul discuției, iar el observă asta, atribuindu-i însă starea tocmai acelei incertitudini pe care, tot el, o exclusese din calculele sale.

— Domnule Noapteș...

— Da, domnișoară ! Te ascult.

— Sper că am făcut bine spunîndu-vă...

— Bineînțeles ! exclamă el, încurajînd-o.

— Și mai vreau să sper că, oricare ar fi adevărul în povestea acelui nenorocit, nu mi se va întîmpla nimic...

Fata dorea deci asigurări și Mihai înțelese că se temea ; dar nu de autorități, ci de făptași ori de cei care se aflau în umbra făptașilor. Și acela, nu putea fi, decît el. Își dădu seama că centrul de greutate al asasinatului trebuia mutat asupra altcuiva și lucrul acesta trebuia să-i apară fetei cît mai plauzibil. Mai întîi, o asigură că bărbatul căruia i-l trimisese pe cel ce se pretinde actor era cu adevărat un regizor. Apoi îi spusese că nu el, Mihai Noapteș, avusese nevoie de zănaticul acela, ci regizorul. În sfîrșit o asigură că, în privința lui putea fi liniștită dar, dacă într-adevăr regizorul se folosise de actor la făptuirea unei crime, era mai bine să evite să-l întîlnească.

— Pe cine ? Pe cine să evit ? întrebă ea cu disperare.

Mihai o privi atent, căutînd să înțeleagă ce anume o tulburase într-atîta.

— Pe regizor ! Pe el, ar trebui să-l eviți !

Zina se ridică de pe scaun și-l măsură cu o privire disprețuitoare.

— Pînă unde vreți să împingeți batjocura ?

— Batjocura ? Despre ce fel de batjocură vorbești ?

Pusese întrebarea, pentru a cîștiga timpul de care avea nevoie să-și formuleze un răspuns nimerit. Credea că ea se revoltase fiindcă

el căuta să-i sugereze teama din partea unui om pe care nu-l cunoştea cînd, în realitate, el se dovedise organizatorul acelui omor.

— Îl cunoaşteţi bine pe domnul regizor ?

— Da, răspunse el, bucuros că intuise motivul revoltei sale.

— De multă vreme ?

— Da, de multă vreme.

— Mulţumesc ! mormăi Zina printre dinţi şi se îndreptă spre uşă.

Mihai o ajunse îndată şi, prefăcîndu-se consternat, o rugă să revină, pentru a-l scoate din nedumerirea în care îl aruncase comportarea ei.

Fata se întoarse în sufragerie şi se aşeză pe un scaun ; părea la capătul puterilor. După ce tăcu mult timp, îl întrebă cu glas stins :

— Trebuia !

— Ce ? Ce anume ?

— Trebuia să fiu verificată ?

La întrebarea asta, Mihai nu se aşteptase. Ceva i se păru în neregulă. Aşadar, fata aceea credea că el o supusese unei verificări şi neîncrederea aceasta o indignase. Dar despre ce verificare vorbea ?

— Ori, pur şi simplu, compromisă ? mai întrebă Zina, fără să fi aşteptat răspunsul la prima ei nedumerire.

Lui Mihai îi veni să zîmbească. Va să zică, ea credea că fusese implicată în povestea asasinatului în scopul unei compromiteri. Asta îi conveni de minune, gîndind că astfel, timorată de un eventual şantaj, ea va rămîne docilă şi, mai ales, discretă. Se hotărî să-i răspundă doar la prima întrebare :

— Domnişoară Zina, nu văd... nu ştiu în ce mod te-aş putea încredinţa că n-am avut, nici o clipă măcar, intenţia să te verific.

Zina se ridică din nou.

— Vă întreceţi cu gluma şi eu nu vreau să înnebunesc. Dacă domnul maior dorea să mă pună la încercare, n-a greşit deloc alegîndu-vă pe dumneavoastră drept momeală.

Mihai se apropie de ea şi o privi ca pe o nebună. Apoi îi luă mîinile într-ale lui şi o imploră :

— Uite, dumneata spui că nu vrei să înnebuneşti... Nici eu nu vreau... de aceea, te rog, te rog să faci un efort şi să-ţi pui gîndurile

în ordine, încît să pot pricepe şi eu cîte ceva... Vreau, crede-mă că vreau să înţeleg, dar tot ce-ai spus pînă acuma mi se pare neclar... Hai, fii bună şi ajută-mă să înţeleg. Despre ce maior vorbeşti ? Cine este acel maior şi ce relaţii crezi dumneata că aş putea avea cu el ?

Laboranta îşi reluă locul pe scaun şi-l privi atent, apoi murmură :

— Dacă, într-adevăr, nu ştiţi nimic, atunci situaţia e foarte gravă, şi pentru dumneavoastră, şi pentru mine.

— Nu. Nu ştiu nimic, se grăbi el să confirme.

— Domnul Alexe Vedea este maior de securitate.

Mihai păli. Vru să protesteze ori să nege, dar vorbele îi amuţiră pe buze. Abia într-un tîrziu putu să întrebe :

— De cînd ştii asta despre Alexe ? Cînd ai aflat ?

— Mai înainte de a vă cunoaşte pe dumneavoastră, fu răspunsul Zinei.

Mihai se cufundă în tăcere.

— Domnişoară, începu el într-un tîrziu pe un ton ce se voia sigur şi liniştit, spune-mi, te rog, unde şi în ce împrejurări l-ai cunoscut dumneata pe Alexe Vedea ?

— La institutul la care lucrez.

— Ce căuta el acolo ?

— „Regiza" un moment de mare suspense, răspunse ea cu ironie.

Mihai făcu un gest de nemulţumire. Atunci fata încercă o scuză :

— Dar chiar dumneavoastră mi-aţi spus că este un mare regizor.

Bătrînul zîmbi în semn de capitulare.

— Şi ce anume regiza ?

— Prinderea mea în greşeală.

Noapteş era de-a dreptul năucit.

— Moment... greşeală... prindere... Dar pentru ce ? Pentru ce voia să te prindă ?

— Pentru că fotografiam nişte planuri.

— Ale *telepsihofonului ?*

— Da.

— Lucrai pentru cineva ?

— Speram...

— Pentru cine ?

— Pentru Bora... Ooo ! I-am mărturisit asta domnului maior.

Mintea lui Noapteş începu să lucreze febril. Dacă Alexe lăsase să se consume acel omor şi după aceea percheziţionase amănunţit locuinţa lui Titus ? Cine ştie, poate că Alexe descoperise vreun înscris compromiţător, acel înscris de care el se temea atît de mult. Apoi îi veni să rîdă de propriile-i inepţii, spunîndu-şi că, dacă într-adevăr Alexe Vedea ar fi fost ofiţer de securitate, nu s-ar fi pretat la a fi complice cu asasinarea lui Titus. Urmă un moment în care Zina îl observă parcă zîmbind ironic unei aduceri aminte ori unei imagini văzute numai de el.

— Domnule Noapteş, insistă ea timid, trebuia să mă verificaţi ?

Mihai tresări din gîndurile în care părea cufundat şi nu-i răspunse.

— Probabil că domnul maior dorea să se convingă dacă eu renunţasem ori nu la fotografierea planurilor, iar dumneavoastră mi-aţi întins cursa pregătită de el. De ce nu-mi răspundeţi ?

Mihai izbi cu pumnul în masă şi strigă :

— Crezi ce vrei ! Apoi, brusc, pe un ton liniştitor, continuă : Ţi-am spus doar că nu mă simt vinovat faţă de dumneata cu...

— Ba da, ba da, îl întrerupse Zina, tînguindu-se. M-aţi aruncat orbeşte în omorul acela. Ce nevoie era ? Ce nevoie aveaţi de mine ? Ce altă nevoie decît aceea de a mă pune faţă în faţă cu maiorul, şi astfel, dumneavoastră, să faceţi dovada unei desăvîrşite bunecredinţi ? Urît ! Foarte urît v-aţi purtat. Asta puteam s-o fac şi eu ; ba, chiar înaintea dumneavoastră... adică, imediat după ce m-am hotărît să lucrăm împreună, pentru că pe domnul Vedea l-am întîlnit chiar a doua zi dimineaţă.

— Unde ?

— La institut ; lucrează acolo ca tehnician şi, în afară de mine, nimeni nu ştie că este maior de securitate. Dar eu nu v-am trădat, pe cînd dumneavoastră...

Noapteş n-o mai asculta din clipa în care aflase că Alexe lucra la institutul condus de doamna Tripşa. Desigur, Baldovin ştia asta, dar lui n-avusese încredere să-i spună. De ce ? De ce asta, în privinţa lui Alexe ? De ce numai în privinţa lui Alexe, acest surplus de conspirativitate ? Nu cumva Alexe era omul de bază, nemărturisit, al lui Baldovin ? Poate că şeful recursese la această taină faţă de el, tocmai pentru a-i da cît mai mare independenţă lui Alexe ori, poate chiar pentru a-i da posibilitatea să-l verifice. Faptul că

Alexe o cunoscuse şi chiar o recrutase pe Zina înaintea lui, iar el i-a trimis-o la întîlnire sub un nume fals, intenţionînd să-i păstreze secretă identitatea i se părea ridicol, iar asta îl deprima chiar mai mult decît o primejdie.

— Vă daţi seama ce situaţie mi-aţi creat ?

Noapteş negă printr-un semn al capului.

— O să se răzbune pentru încrederea pe care eu i-am batjocorit-o.

— Poate că nici nu se gîndeşte la asta.

Zina îşi ascunse capul în palme şi suspină. Apoi îl întrebă :

— Domnule, de ce trebuia să moară omul acela ?

— Dar n-a murit nimeni.

— De ce ?

— ...

— Vreau să spun : de ce n-a mai murit ?

Întrebarea se înfipse în auzul lui Mihai şi, cîteva clipe ecoul ei continuă să-l lovească. Un gînd straniu i se înfăţişa din ce în ce mai clar : „Dacă Alexe era cu adevărat ofiţer de securitate, atunci... cel ce trebuia să moară, n-a mai murit". Îşi dădu seama că singurul lucru pe care-l avea de făcut era să discute cu Necunoscutul, pentru că, cine altcineva în afară de acel refulat îl putea informa asupra celor petrecute, cu o seară înainte în camera lui Titus ? Dar dacă acela se vînduse lui Vedea ? Sau, şi mai rău, dacă Vedea îl arestase pur şi simplu ? Trebuia, deci, mai înainte de orice, să afle dacă actorul era în libertate ; apoi, să-l întîlnească şi, cu mare grijă, să-l descoasă. Dar cum să-l întîlnească ? Unde ? Cînd ? După o vreme, se ridică de pe scaun şi, cu un glas care trăda o sinceră îngrijorare, se adresă Zinei :

— Domnişoară... vreau să te rog ceva : e important, pentru amîndoi, se grăbi el să precizeze.

— Spuneţi !

— Cheamă-l dumneata, la telefon, pe comisionarul acela.

Fata tresări, speriată.

— Te rog, insistă Mihai şi, fără să mai aştepte răspuns, formă numărul de telefon al florăriei hotelului.

După aceea, îi trecu fetei receptorul ; ea îl ceru pe comisionar. Imediat ce căpătă legătura cu el, Zina îl privi întrebător pe Noap-

teș, dar acesta îi șopti „Cheamă-l aici". Cu o prezență de spirit care îl surprinse pe Mihai, fata rugă pe comisionar să avanseze suma necesară pentru cîteva garoafe pe care să le aducă apoi pentru domnișoara Ela Tripșa. Puse receptorul în furcă și-l privi pe bătrîn cu oarecare jenă, scuzîndu-se :

— Cred că am făcut bine nu ?

Mihai căută să-i rețină privirea cît mai mult, sub o atentă observare, și murmură :

— Nici nu se putea mai bine.

Apoi o sfătui să plece, rugînd-o să aștepte un telefon de la el.

În mai puțin de cincisprezece minute, o mașină opri în fața casei. O portieră trîntită, un demaraj puternic, urmat de țîrîitul soneriei de la intrare și Necunoscutul se afla în fața lui Mihai. Nu adusese nici o garoafă, scuzîndu-se :

— Nu lucrez pe datorie.

Noapteș se sili să zîmbească și-l invită să se așeze.

— De ce nu mi-ai telefonat ?

— Așteptam să mă cauți dumneata. Știi, nu de alta, dar m-aș simți prost dacă ți-aș face impresia că mai doresc un rol ca ăla.

— Nu ți-a plăcut ?

— Ei... ba da... însă tipul nu voia să stea liniștit. Greu rol, domnule... Foarte greu !

— Și complicat...

— Mai ales complicat. Mamă ! Ce-am mai pățit cu regizorul ! M-a plimbat prin ruine, prin ospicii... dar pe unde nu m-a plimbat ? Apoi, cînd a socotit că are de-a face cu... un om de încredere și, mai ales, talentat, m-a condus la partenerul căruia trebuia să-i dau replica la ultima scenă din viața lui. Domnule ! Or fi mulți nebuni pe lumea asta, dar mai nebun ca băiatul ăla, n-am văzut. Era nebun de spaimă. Ei, dar se vede că dumneata ești un dramaturg cunoscut : de îndată ce-am scos pistolul, a și ghicit cine i-a scris rolul de victimă. Nuu... de ce să vorbesc cu păcat ? Pînă la urmă l-am convins să stingă lumina și m-a ascultat, săracul... Mă rog, nu zic, avea puțină frică, dar l-am asigurat că n-o să-l doară... Regizorul, însă...

— Ce-i cu el ?

— M-a jignit ; m-a umilit cu neîncrederea lui.

— Cum așa ? se prefăcu Noapteș uluit de cele ce auzea.

Necunoscutul se ridică de pe scaun și strigă indignat.

— Ascultă, domnule ! Cu un actor de talia mea nu se procedează ca și cum ai avea de-a face cu ultimul cabotin.

Apoi continuă șuierînd :

— De ce n-a avut încredere în mine ? De ce s-a întors, după ce ne-am despărțit ?

— Unde s-a întors ?

— Acolo... la cel pe care-l împușcasem eu. A stat la el mai bine de o oră și jumătate.

Noapteș îngheță la gîndul că Vedea făcuse asemenea lucru și, mai ales că lui nu-i spusese. De ce o făcuse, fără să fi primit o dispoziție anume ? Apoi tăcerea lui Vedea după controlul făcut în casa lui Titus. Își aduse aminte de Baldovin care trebuia să se fi întîlnit cu el și, între timp, renunțase. Nu cumva găsise Alexe vreun înscris compromițător și i-l predase lui Baldovin ? Evident, gîndi Mihai, ce altceva l-ar fi făcut pe șef să se răzgîndească decît o stare de pericol ? În sfîrșit, graba lui Baldovin în legătură cu Bora ; de unde pînă unde graba aceea și, mai ales, precizarea faptului că el, șeful, dorea să participe la discuția decisivă dintre Mihai și inginerul clujean. Asta însemna că încrederea pe care Baldovin i-o acordase pînă atunci se limitase doar în a-l transforma într-un mijlocitor oarecare. Iar el știa foarte bine că, atunci cînd încrederea începe să scadă, primejdia suprimării crește direct proporțional. Dar dacă Vedea nu găsise nimic scris în odaia lui Titus ? De ce, totuși, acea renunțare din partea șefului, la întîlnirea cu el ? Nu cumva Baldovin îl suspecta mai de mult ? Nu, n-ar fi avut pentru ce, pînă la ivirea nesiguranței în privința lui Titus. Sau, Alexe... Da, da, năpîrca aia blestemată îl săpase, strecurînd lui Baldovin neîncrederea iar acum, odată cu starea de primejdie produsă de omorîrea lui Titus, desigur că Alexe prezentase șefului o situație alarmantă și în privința lui, a lui Mihai Noapteș, pînă atunci omul de bază al afacerii. In mintea bătrînului nu mai încăpea nici o îndoială că, din clipă în clipă, se putea aștepta la orice și, mai ales, după discuția cu Bora, cînd, Alexe și Baldovin nu vor mai avea nevoie de serviciile lui. O chemare, un foc dintr-un revolver cu surdină și, eventual, o scrisoare plastografiată, de... rămas bun, îi apăreau ca un implacabil epilog al existenței sale. Hotărît lucru, continuă Mihai să-și spună,

tot aşa se va termina şi viaţa lui, pentru că Alexe, chiar dacă nu găsise nimic cu ocazia percheziţiei operate după asasinarea lui Titus, cu siguranţă că strecurase în conştiinţa şefului posibilitatea ca victima să fi ascuns undeva vreo notiţă compromiţătoare sau, şi mai rău, să fi încredinţat cuiva vreo dovadă în legătură cu vinovăţia lor. Aşa cum, iniţial, acest gînd i-a trecut lui, prin minte, s-ar fi putut întîmpla ca şi Alexe să fi fost fulgerat de el. Poate şi Baldovin.

Singurul lucru pe care-l avea de făcut era, dacă nu o înlăturare totală a primejdiei în care se afla, cel puţin, diminuarea ei. Şi asta nu o putea realiza decît prin suprimarea lui Alexe. Cu Baldovin, avea să vadă el mai tîrziu ce era de făcut. Privirile sale se concentrară asupra Necunoscutului, pe care-l surprinse foarte preocupat de ascuţirea unui creion. Îl bătu uşor pe umăr, pentru a-l face atent la cele ce dorea să-i spună, dar celălalt părea atît de absorbit de lucrul său, încît Mihai fu nevoit să mai aştepte. În timpul acesta, în mintea lui încolţi o idee care i se păru de-a dreptul salvatoare. Rămase încordat cîteva clipe, apoi se hotărî să meargă spre telefon. Îl chemă pe Alexe Vedea, care-i răspunse imediat, şi îl întrebă îngrijorat :

— Ascultă ! Actorul nostru şi-a uitat aseară, la amicul pe care l-a vizitat, ceasul de buzunar.

— Ceasul ? păru Alexe nedumerit.

— Da.

— Eu unul n-am văzut aşa ceva la el.

— Dar, întrebă Noapteş, tărăgănînd vorba, dumneata ai trecut pe la amicul nostru bolnav ?

— Nu ! precizează Alexe. Eu am spus că nu l-am văzut pe actor să fi purtat ceas de buzunar.

— Înţeleg, înţeleg, dar mă gîndeam că poate l-ai vizitat şi dumneata pe bolnavul nostru, după plecarea artistului.

Urmă o lungă pauză, după care Vedea întrebă plin de indignare :

— De unde pînă unde balivernele astea ? Ce ? Eram nebun să mai trec pe-acolo după ce ştiam, din analiza citită chiar cu ochii mei, că suferea de o boală contagioasă ?

Alexe trînti receptorul în furcă, dar Noapteş continuă, ca şi cum, omul de la celălalt capăt al firului ar mai fi continuat să-l asculte :

— Nu, nu cred că o să accepte să se sinucidă ; pare dornic să mai joace alte roluri pînă la acela de sinucigaş.

Necunoscutul se ridică de pe scaun şi, spre surprinderea lui Noapteş, se răsti la el :

— Gata ! Ce-nseamnă porcăria asta ?

— Dar regizorul îmi propunea...

— Regizorul ? întrebă, furios, actorul.

— Da, reluă Mihai ; regizorul îmi spunea că doreşte să te lansezi într-un rol de sinucigaş.

Necunoscutul îi aruncă o privire tăioasă, apoi spuse pe un ton ameninţător :

— Şi dacă refuz ?

Mihai se prefăcu că se gîndeşte o vreme, apoi îi răspunse :

— De ! Ştiu şi eu ? S-ar putea să renunţe la asta, dar atunci poate că ţi-ar încredinţa un rol de victimă.

Actorul izbucni în rîs.

— Vrea să mă lichideze ? Asta-i răsplata pentru felul în care l-am servit ? Şi dumneata eşti de acord ?

— Mă tem de el.

— Eu nu.

— Uite, mi-a spus că dacă nu izbutesc eu să te conving, te va convinge el.

— Cînd ?

— Nu ştiu... cînd va socoti el că a găsit momentul.

Actorul slăbi strînsoarea mîinilor pe care le ţinuse încleştate de reverele hainei lui Noapteş şi plecă spre fereastră. Părea concentrat asupra unei idei foarte importante, iar Mihai, observînd asta, nu cuteză să mai scoată o vorbă. Intr-un tîrziu, Mihai îl întrebă :

— De ce crezi să regizorul vrea să te lichideze ?

— Eu ? Am spus eu asta ?

— Aşa... aşa mi s-a părut, bîigui Noapteş derutat. Credeam că la asta te gîndeşti.

— Da de unde ? se arătă actorul vesel, ca şi cînd izbutise să-l păcălească pe celălalt, cu cine ştie ce şotie. Drept să-ţi spun îmi trecuse prin minte o idee năstruşnică : ce-ar fi să-i propun regizorului o inversare de roluri, ştii, eu să regizez, iar el să interpreteze rolul acela despre care-mi vorbeai ?

Mihai făcu un pas înapoi şi-l privi cu oarecare îndoială. Nu-i venea să creadă că lucrurile luaseră cu atîta uşurinţă drumul dorit de el. Deodată, actorul izbucni :

— La urma urmei, cum altfel te poţi răzbuna mai bine pe cineva decît punîndu-l să facă ceea ce ţi-a poruncit el ţie ? Iată o nouă

formă de piesă, în care conflictul dintre personaje cade pe plan secundar, iar pe prim plan, ca la grecii antici, triumfă conflictul dintre om și destin. Bagă de seamă, își avertiză el interlocutorul, piesa asta o poți scrie numai după ce eu voi interpreta rolul destinului. Pînă atunci, precizează el, n-ai voie să scrii o iotă ; rolul ăsta mi l-am scris singur, mai spuse el mîndru. Apoi, pătruns de importanța descoperirii sale, adăugă în șoaptă : Va fi pentru prima dată, în istoria tragediei, cînd destinul va căpăta formă și chiar relief... Pricepi ? Eu ! Eu voi fi întruchiparea materială a destinului. Și-acum, dă-mi un pistol și adresa regizorului.

Noapteș îi dădu un revolver cu surdină.

— Și adresa !

După ce o află, Necunoscutul părăsi liniștit casa Tripșa.

CAPITOLUL IX

Ofiţerul în primejdie

Alexe Vedea ocupa o garsonieră dublă la etajul opt al unui bloc situat în apropiere din Piaţa Kogălniceanu. Locuia singur ; de cîţiva ani, cea de a doua soţie îl părăsise datorită unei serioase neînţelegeri privind faptul că Alexe înstrăinase preţioasa moştenire — o colecţie de viori — lăsată de socrul său. Ori de cîte ori cineva îl întreba, el răspundea invariabil : „N-am înstrăinat nimic, am păstrat totul pentru copilul nostru, fiindcă altminteri viciul care umbrea conştiinţa soţiei mele ar fi mînat-o să vîndă colecţia pe un preţ derizotiu. Dar eu trebuia să evit asta". De cînd era singur în casă, adusese colecţia din adăpostul ştiut numai de el şi garnisise pereţii cu cele cîteva zeci de viori pe care le aşezase într-o harababură ce se voia „dezordine artistică".

În după-amiaza aceea venise acasă mai devreme ca de obicei. Toată dimineaţa fusese agitat şi prost dispus. Un sentiment de nelinişte pusese stăpînire pe el, din clipa în care înţelesese că Zina Gogan lucra pentru Noapteş. Gîndul că, poate, laboranta îl trădase nu-i dădea pace. Juca oare Zina cu atîta curaj faţă de el ? Sau, jocul era de fapt al lui Noapteş, care, dorind să-şi încredinţeze colaboratoarea că nu o pîndeşte nici o primejdie din partea „domnului ofiţer" care o surprinsese fotografiind planurile *telepsihofonului*, meşteşugise acea combinaţie prin care Zina — sub alt nume — i-l adusese pe actor ? Ce altceva putea să-şi închipuie decît că laboranta îi comunicase lui Noapteş că ea îl cunoscuse ca ofiţer ? Deci, legăturile ei cu celălalt erau mult mai puternice decît teama pe care o jucase în faţa lui şi, dîndu-şi seama de asta, se întreba în ce măsură serviciile ei fuseseră sincere ? O asigurase oare Noapteş

că nu avea pentru ce să se teamă de el ? Căută să-şi amintească comportarea Zinei din dimineaţa aceea ; reconstitui cele cîteva întîlniri accidentale prin curtea sau pe coridoarele institutului şi, abia acum putu să-şi dea seama că fata evitase să schimbe cu el, fie chiar şi o privire. Şiii... de ce ? Nu cumva se temea ? Poate chiar şi Noapteş se temea de el în clipa aceea. Dar, cum nu se gîndise la asta ? Desigur, îl socotea o primejdie. Dar, de vreme ce se pretase a-i fi complice la asasinarea lui Titus, Mihai putea fi liniştit.. Nu ; hotărît lucru, Mihai o trimisese pe Zina, ca să i-l aducă pe Necunoscutul acela, dar ca să-şi demonstreze superioritatea. Ştia el că Noapteş nu-l agrea, dar de aici şi pînă la a-l expune unei primejdii, era cale lungă. Conta pe prudenţa lui Mihai mai mult decît pe propria-i judecată şi-apoi desigur că aceluia îi trecuse prin minte că nici el, Alexe Vedea, n-ar rămîne cu braţele încrucişate. Dar dacă „demascarea" lui de către Zina era de dată recentă? O ! Atunci Noapteş ar putea reacţiona sub impulsul primei mînii şi atunci... Căută numărul de telefon al Zinei. O sună, dar nu-i răspunse nimeni. După aceea se gîndi la actor şi nu-i veni în minte nici o posibilitate de a-l revedea. Îşi reaminti cît de ciudat se comportase şi, mai ales, cu cîtă uşurinţă se încrezuseră, atît Noapteş cît şi el în ratatul acela care putea însemna oricînd o primejdie. Îşi spunea toate astea din dorinţa de a se convinge nu numai de inutilitatea unei întîlniri cu asasinul, inconştientul asasin al lui Titus, ci şi de pericolul la care s-ar expune, dacă ar discuta cu el.

Ideea revederii acelui straniu personaj îi stăruia însă în minte cu încăpăţînare. Mai formă o dată numărul de telefon al Zinei şi aşteptă mult timp ; într-un tîrziu, cineva ridică receptorul şi o voce bărbătească întrebă tăios :

— Da ! Cine sînteţi ?

Alexe răspunse mecanic :

— Alexe Vedea.

— Ce doreşti ?

— Cred că am greşit, mai spuse el, îngrozindu-se de neghiobia făcută.

— Nu, preciză celălalt, n-ai greşit de loc ; o cauţi pe Zina, dar ea n-a venit încă de la domnul Noapteş şi de aceea te-am întrebat ce doreşti. Vrei să-ţi telefoneze, ori mai revii dumneata ?

— Am să revin, am să revin, bîigui Vedea şi închise telefonul.

O senzaţie de vid îl prinse în vîrtejul ei ameţitor. Se sprijini de măsuţa pe care se afla telefonul, apoi se îndreptă anevoie spre

un scaun. Se așeză. În casă era foarte cald. Ar fi vrut să deschidă o fereastră, dar puterile păreau să-l fi părăsit cu totul. Treptat, începu să-și revină. O durere ca de arsură îi chinuia creierul. Se duse spre fereastră, dar se opri la jumătatea drumului, îndreptîndu-se spre pat. Peste cîteva clipe însă luă hotărîrea să se ducă pînă la dulapul în care-și ținea medicamentul ce-i alina cumplitele dar obișnuitele lui dureri de cap și-l luă în doză dublă. Se scurseră cîteva minute, după care durerile începură să-l lase. Treptat, gîndurile i se limpeziră și începu să se întrebe cu insistență : „Cine putea fi omul care-i răspunsese de la telefonul Zinei ?" Alexe știa că Zina locuia singură și, de cînd începuse să lucreze cu ea, o chemase la telefon de cîteva ori, dar niciodată nu-i răspunsese altcineva. Că un bărbat se afla în locuința ei nu însemna nimic ; nici chiar dacă ea lipsea de acasă. Dar de unde și pînă unde cunoștea omul acela relația lui cu Zina, relația Zinei cu Mihai Noapteș ? Da, pentru că nu-i spusese „e la doamna Tripșa", ori „la Ela", ci pur și simplu : „N-a venit încă de la domnul Noapteș". Foarte ciudată și foarte îngrijorătoare situația lui în acel moment. O teamă animalică îl făcu să se cutremure la gîndul că aparentul său joc dublu ar fi putut sfîrși tragic, dacă Zina ar mai fi spus și altcuiva că fusese surprinsă de un ofițer de securitate, în timp ce fotografia niște planuri ale *telepsihofonului*. Se hotărî să-i telefoneze lui Noapteș, spunîndu-și că, dacă Zina se mai afla la el, cel mai bun lucru era s-o rețină acolo și s-o întrebe, ba chiar s-o silească să-i mărturisească ce relații avea ea cu bărbatul acela care se afla în casa ei și care cunoștea relațiile Zinei cu ei doi. Gîndurile de mai înainte, în legătură cu primejdia pe care Noapteș ar fi reprezentat-o pentru el, îi apărură ridicole. Își dădea seama că cel mai mare pericol îl reprezenta Zina, nu Mihai Noapteș. Da, fetișcana aceasta fără conștiință, fără scrupule, capabilă de orice. Acuma, cînd își dădea seama că teama manifestată de ea, în noaptea aceea, cînd el o surprinsese fotografiind, nu era sinceră, ci jucată, iar promisiunea de renunțare la spionaj, pentru o eventuală tranzacție cu Bora, se preschimbase într-o angajare directă și certă față de Noapteș, Zina îi apărea drept unic și imediat obstacol. Formă numărul de telefon al lui Noapteș, care îi răspunse pe un ton plictisit :

— Da, eu sînt...

— Domnule, vroiam să știu dacă domnișoara Zina mai este încă la dumneata ?

— Dar, cum de ţi-a trecut prin minte s-o cauţi tocmai aici şi încă la ora opt seara ?

— Pentru că... mai înainte am sunat la ea acasă şi...

Noapteş îi curmă fraza, continuînd-o el, aşa cum considera că ar fi trebuit să sune :

— ... şi negăsind-o acasă, ţi-ai spus : „Unde altundeva şi-ar putea petrece timpul, o fată tînără şi frumoasă, decît în compania unui bătrîn morocănos ?“ Nu-i aşa ?

— Nu, domnule Noapteş.

Tonul grav al lui Alexe îl surprinse neplăcut pe Mihai.

— Atunci ?

— Un bărbat, care se afla la ea, mi-a spus : „N-a venit încă de la domnul Noapteş“. Pentru asta te întreb şi insist : spune-mi dacă se află la dumneata şi întreab-o cine este tipul, dar mai ales de unde şi pînă unde cunoaşte el aceste relaţii ? Cred că poţi uza măcar de-atîta autoritate ! Sînteţi acolo ca într-o familie...

— Aş face-o cu dragă inimă, dacă mai întîi mi-ai spune dumneata ce te-a făcut să revii la bolnavul nostru după ce fusese operat ?

Înţelegînd că era vorba de Titus, Alexe bîigui :

— Nu, nu înţeleg...

— De ce l-ai vizitat după operaţie ?

— Ascultă ! Ascultă, om nebun ! Ce mai vrei să născoceşti ?

— Dar dumneata ? răspunse Noapteş şi, după ce rîse sarcastic, trînti receptorul în furcă.

Alexe simţea nevoia să iasă din casă. Cîteva clipe privi mobilele, pereţii, colecţia de viori şi toate celelalte lucruri, de parcă şi-ar fi luat rămas bun de la ele. Apoi se îndreptă spre vestibul, dar în aceeaşi clipă se auzi soneria de la intrare. Rămase pe loc, nedecis. Cu paşi uşori, merse spre uşă şi privi prin vizetă. Imaginea celui de afară făcu să i se oprească bătăile inimii. De partea cealaltă a uşii se găsea actorul. O avalanşă de gînduri, de întrebări şi de răspunsuri cu privire la utilitatea acelei vizite, precedă răsucirea butonului închizătorii yalle şi deschiderea uşii. Abia cînd vizitatorul se instală comod pe un colţ de covor, unde se găseau şi nişte perne colorate, Alexe se gîndi cum de nimerise la el acasă. Ştia precis că el nu-i dăduse adresa şi că, mai mult decît atît, după ce se despărţise de actor, cu douăzeci şi patru de ore în urmă, îşi luase toate măsurile ca acesta să nu-i afle cumva domiciliul. Gîndul acesta îl tulbură într-atît, încît destul de tîrziu observă că actorul privea într-un punct fix al odăii şi făcea nişte gesturi dezordonate, care vroiau parcă să însemne cînd un intens zbucium

sufletesc exteriorizat prin mişcări de atac şi apărare, cînd un abandon total. Intrigat de ceea ce făcea, Alexe îl observă mai atent şi, spre stupefacţia lui, văzu că acel necunoscut înşirase pe covor o bucată de funie în formă de laţ, o sticluţă cu o etichetă pe care se afla desenat un cap de mort şi, ceva mai departe, un pistol cu surdină.

— Ce înseamnă povestea asta ?

Necunoscutul îl privi surprins, iar Alexe, intrigat de atitudinea lui, ca şi de înşiruirea acelor lucruri rău prevestitoare, insistă ;

— Te-am întrebat ce înseamnă asta ?

— Domnule regizor, credeai că scapi de mine ? Ha, ha ! chicoti scurt vizitatorul şi continuă : ştii tot atît de bine, ca oricare alt profesionist, că succesul repurtat cu un rol te poate duce la nebunie, dacă nu chiar la nevoia altei încercări. Şi, uite : pe mine nevoia asta m-a dus la dumneata, pentru că dumitale ţi-am datorat acel mare succes cu rolul de asasin.

— Sînt bucuros, murmură Alexe, dar nu ştiu în ce măsură am mai putea găsi un rol pe potriva talentului dumitale.

— N u nu, nu ! strigă Necunoscutul. Să nu-ţi închipui că scapi de mine, amînîndu-mă.

— Bine, dar rolul...

— Rolul ! Rolul îl am ; mi l-am scris singur. Şi, ştii cum am ajuns la asta ? Ştii ce m-a determinat să ajung la această nevoie ? Ei bine, invidia ! Da, da. Invidia !

— Dumneata ? Dumneata poţi invidia ?

Actorul rîse cu amărăciune şi-l privi stăruitor :

— Aaa ! ştiu ce te surprinde : nu faptul că invidiez, ci sinceritatea cu care ţi-am mărturisit că sînt ros de un asemenea sentiment josnic. Ei bine, am invidiat celălalt rol : pe cel al victimei. Pentru asta sînt aici. Pentru asta am venit la dumneata. Vreau să te omor. O ! Ce păcat că n-ai fost de faţă cînd celălalt îşi juca rolul ; nu de alta, dar ai fi avut un termen de comparaţie. În sfîrşit, sper să te poţi convinge de polivalenţa talentului meu.

— Maestre...

— Nu fi ipocrit ! Dacă mă iei aşa, înseamnă că ai de gînd să mă aiureşti şi să ştii că nu sînt dispus la compromisuri. Uite ! strigă el, sărind în picioare, am adus tot arsenalul mijloacelor clasice de omor : ştreangul, otrava şi pistolul. Nu-ţi rămîne decît să alegi. Ce mai aştepţi ?

— Să intru în atmosferă, răspunse Alexe, sperînd să priceapă ce intenţiona cu adevărat vizitatorul.

Necunoscutul începu să se învîrtească în jurul lui Alexe, descriind nişte cercuri care deveneau din ce în ce mai mici. Nu spunea nimic. În încăpere era atîta linişte, încît cei doi bărbaţi îşi auzeau clar respiraţia.

Alexe îşi supraveghea vizitatorul cu coada ochiului. La un moment dat se gîndi să-l plesnească şi să-l arunce în stradă, dar îşi spuse că suportîndu-i încă o vreme prezenţa ar avea şansa să afle unele lucruri importante.

— Am mai văzut eu regizori care toată viaţa au tînjit după un rol... Te pomeneşti că norocul meu m-a pus în faţa unui asemenea specimen. Hai, vorbeşte cu mine deschis ; nu te sfii.

Vedea părea să fi ajuns la capătul răbdării. Se întoarse brusc şi îl înşfăcă de gulerul hainei, urlînd :

— Ascultă, mă nenorocitule ! Ştii în casa cui te afli ?

Necunoscutul îl lovi scurt cu cotul în plex, şi Alexe se ghemui de durere.

— Păi bineee... domnule, dacă ţii neapărat să joci dumneata, şi nu eu, rolul victimei, consider că înainte de a trece la provocare, ar fi fost frumos să-mi comunici. După aia, vedeam noi care-i mai tare la... „mişcarea scenică". Pe urmă, dacă vrei cu tot dinadinsul să fii important, nu trebuie să dai dovadă de cretinism. Nu, nu vreau să te jignesc şi sper să nu interpretezi aşa mustrările mele colegiale ; sîntem, doar oameni de artă şi mă doare cînd văd cu cîtă uşurinţă treci tocmai peste esenţialul dintr-un moment intens dramatic. Alexe era năucit. Se aşeză pe un scaun şi îşi invită musafirul să facă acelaşi lucru.

— Poate că ai dreptate, spuse el, fără să-şi privească interlocutorul. Uite, aş vrea să te-ntreb : De unde ai ştiut că locuiesc aici ?

Necunoscutul îşi frecă mîinile, apoi bătu din palme, chicotind :

— Bravo ! Bravo ! M-am convins acum că eşti cu adevărat un mare regizor, pentru că nu încalci puritatea operei dramatice. Da, da, ai înţeles foarte bine că trebuie să respecţi textul, că nu trebuie să modifici nici măcar un cuvînt, să laşi rolului principal întregul său sens. Foarte bine, foarte bine... Aşadar, e rîndul meu ; trebuie să-ţi dau replica.

Actorul se întoarse, depărtîndu-se cîţiva paşi de el. Apoi îşi drese glasul şi şopti :

— Noapteş ! Mihai Noapteş mi-a dat adresa dumitale.

În clipa imediat următoare Alexe fu ispitit să-l întrebe : „De ce ?“, dar izbuti să se stăpînească, gîndind că nu trebuia să-şi trădeze nici îngrijorarea, nici interesul faţă de manevra lui Noapteş.

Intuind însă ce anume voia să afle gazda din întrebarea mărturisită, Necunoscutul precizâ în continuare, zîmbind :

— Să nu crezi cumva că el m-a trimis.

— Nu ? se arătă surprins celălalt.

— Nu. Eu am vrut să vin la dumneata, pentru că m-ai jignit. Şi, ştii cum ? Ei bine, prin neîncrederea pe care ai manifestat-o faţă de mine.

— Cum asta ?

— După ce ţi-am spus cum s-a desfăşurat momentul şi te-am asigurat că mi-am îndeplinit rolul cu prisosinţă, dumneata te-ai prefăcut că pleci în altă parte, dar de fapt te-ai întors din drum, ai urcat în apartamentul celui care jucase rolul victimei şi m-ai controlat.

Alexe veni spre el şi-l întrebă indignat :

— Ai văzut dumneata asta ?

— Doar e destul de limpede : pentru ce altceva te duceai, dacă nu ca să mă verifici şi, implicit, să mă jigneşti ?

— Aşa ţi-a spus domnul Noapteş ?

— Domnul Noapteş mi-a spus doar că dumneata, după ce te-ai despărţit de mine, ai urcat la victimă. Restul l-am dedus eu, în ceea ce mă priveşte ; domnul Noapteş, probabil, a dat altă interpretare faptului. Dar asta-i treaba lui ! Eu m-am simţit jignit şi mi-am zis că, atît faţă de dumneata cît şi faţă de propria mea conştiinţă, trebuie să mă reconsider, pe plan actoricesc, ori asta nu-mi va fi cu putinţă decît interpretînd şi rolul pe care l-a avut partenerul meu, adică pe cel al victimei.

Alexe nu-l mai asculta. Gîndurile sale mergeau înapoi, derulînd clipele care se scurseseră de la ultima lui convorbire telefonică cu Mihai Noapteş. Acolo, aducerile-aminte se opriră asupra cîtorva cuvinte rostite de complicele său : „...ce te-a făcut să revii la bolnavul nostru, după ce fusese operat ?“. Se întreba, cu disperare, de unde şi pînă unde ajunsese Noapteş să creadă că el s-ar fi putut duce în casa lui Titus, după ce actorul îl asasinase ? Să-l fi informat cineva asupra acestui fapt care nu se petrecuse ? Cine să fi făcut asta ? Şi, mai ales, în ce scop ? Evident, cineva care ar fi dorit să-l compromită în ochii lui Noapteş ; dar cine era acela ? Ar fi vrut

să aibă o explicație cu complicele său și fu tentat să-i telefoneze, dar imediat după aceea gîndi că poate nu era rău ca Noapteș să se simtă cîtuși de puțin, chiar pentru scurtă vreme, amenințat de el, astfel încît hotărî să amîne clarificarea acelei situații.

— Hei ! strigă Necunoscutul, nu te-ai decis să începem ?

Alexe tresări și se uită la el, de parcă abia atunci i-ar fi remarcat prezența.

— Ba da... ba da...

— Deci, eu joc rolul victimei !

— Fie !...

— Dar pentru asta, trebuie să știu cum ai de gînd să mă omori ?

După o lungă ezitare, Alexe, vădit încurcat, își întrebă vizitatorul :

— Dumneata cum ai proceda ?

— Oricum, numai fără otravă.

Vedea se sili să rîdă.

— De ce ?

Atunci Necunoscutul îi explică, arborînd o mină de om stingherit :

— Dacă aș recurge la otravă, ar însemna să te chinuiesc. Știi... eu n-am fost niciodată tare la chimie ; drept să-ți spun, singurele otrăvuri pe care le cunosc sînt : amestecul compus din capete de chibrituri cu spirt denaturat și... soda caustică. Și-apoi, metoda ar fi prea demodată.

O vreme Necunoscutul tăcu. În timpul acesta măsura încăperea cu pași mari, călcînd apăsat și agitîndu-și mîinile, de parcă ar fi vrut să prindă ceva care se încăpățîna să-i scape. Cînd se opri din acel „du-te, vino", își fixă interlocutorul și spuse pe un ton care nu ascundea amenințarea :

— Văd eu că dumneata ții cu tot dinadinsul să nu joc eu rolul victimei... Așa că te rog s-alegi ! porunci el, arătînd recuzita pe care o expusese pe covor.

— Maestre dragă... să fim serioși ; să ne păstrăm în limitele unei repetiții... bîigui, speriat, Alexe.

Necunoscutul rîse batjocoritor.

— Citesc în ochii dumitale ipocrizia : una spui și alta gîndești. Nu mă așteptam la una ca asta...

Apucă capătul funiei în formă de laț și făcu doi pași spre Vedea, dar acesta se retrase pînă cînd se lipi de un perete. Asta

păru să-l scîrbească dar să-l şi mire din cale afară pe vizitator, care se şi manifestă imediat :

— Ţi-e teamă ?... De ce ţi-e teamă ? Doar eşti cu mine !

Vedea se refugie în spatele unui dulap, vrînd să apuce un baston pe care cineva, cu multă vreme în urmă, îl uitase la el, dar dintr-un salt Necunoscutul fu lîngă el, împiedicîndu-l să-şi realizeze intenţia.

— M-ai dezamăgit ! exclamă el trist. Ca regizor, trebuia să stai mai bine cu mişcarea scenică... Ar mai fi fost nevoie să te fi pus la punct cu unele probleme de plastică ; te mişti foarte prost. Ei... dar în curînd n-o să-ţi mai trebuie pentru că, la sfîrşitul jocului nostru, ai să dobîndeşti adevărata eliberare a spiritului dumitale din închisoarea în care l-a osîndit trupul ăsta păcătos.

Se depărtă de el, îl privi atent şi-l întrebă în şoaptă :

— Crezi în metempsihoză ? În reîncarnare ?

Alexe încuviinţă printr-un gest al capului.

— Cu-atît mai bine ; asta o să te ajute la replicile cerute de rolul pe care ţi l-ai ales.

— Dar eu nu mi-am ales nici un rol, strigă Alexe. Şi-apoi, a cui a fost ideea asta... idioată ?

Ochii actorului scăpărară de ură.

— Mă jigneşti încă o dată... Vrei să-mi demonstrezi că eu n-am idei, că n-am personalitate... Ştii unde să loveşti ! Măcar ai idee ce-i aia personalitate ? Şi, fără să mai aştepte răspunsul celuilalt, continuă pe acelaşi ton : Personalitatea este atributul cel mai personal al unei persoane !

— Văd că eşti pus pe ceartă, îl dojeni blînd Alexe şi, fără ca Necunoscutul să-l observe, apucă o vioară din colecţie, repezindu-se să-l lovească pe actor, în timp ce acesta se aplecase spre instrumentele aduse pentru scena pe care dorea s-o joace.

Actorul se ridică brusc şi pară lovitura, opunîndu-i antebraţul. Vioara scrîşni în urma izbiturii, iar gîtul, fără trup, rămase în mîna agresorului. Corzile zbîrnîiau încă, umplînd încăperea cu geamătul lor trist. Ecoul acelui geamăt se stinse într-un tîrziu şi, odată cu revenirea liniştii, actorul se întristă. Făcu un singur pas spre Alexe şi, abia atingîndu-i mîna, îi luă gîtul viorii, pe care începu să-l mîngîie. Puse laolaltă cele două bucăţi şi încercă să le fixeze cu ajutorul coardelor, dar fiecare atingere stîrnea noi gemete... Se întoarse spre stăpînul ei şi-l privi trist.

— De ce ? Cum ai putut face asta ? strigă el cu glasul gîtuit de o puternică emoție.

Alexe tăcu, evitîndu-i privirea. Nu avea chef să-i răspundă și, mai ales, nu știa ce anume i-ar fi putut pretexta unui individ pe care nu faptul că fusese atacat cu un obiect îl interesa, ci obiectul în sine. Din punctul lui de vedere, Alexe nu făcea o dramă, pentru că sacrificase vioara cu cea mai mică valoare...

— Dumneata ești cel mai odios temnicer de pe întreg pămîntul. Uite, dacă un copil omoară fluturi pentru a-și face un insectar, o face poate inconștient sau, oricum, are un pretext științific ; dacă un avar adună banii, stînjenind economia unui stat, are scuza egoismului care-l îndrumă să asculte singur zornăitul acela straniu și ispititor pentru firile hrăpărețe, dar dumneata, dumneata... ce scuză poți invoca, pentru că ai întemnițat atîtea glasuri, atîtea bucurii și dezmierdări pentru sufletele oamenilor ? Ești mai ticălos decît cei care țin păsările în colivii, deoarece păsările, chiar și în captivitate, trăiesc cu speranța ca odată și-odată vor putea scăpa prin ușița uitată, fie chiar și pentru cîteva clipe. Viorile n-au aripi, continuă Necunoscutul parcă tînguindu-se. Aripile lor sînt mîinile celor care le iubesc și care le cunosc tainele graiului. Ușița coliviei nu se deschide cu nici o cheie din lume, ci doar cu mîngîierile celor sincer îndrăgostiți de glasurile lor. Cu ce drept ai răpit dumneata libertatea graiului lor și bucuria sufletelor atîtor oameni. În ce beznă ți-ai cufundat propriul dumitale suflet, ca să ajungi pînă la decăderea în care te afli ?

Oftă adînc și merse spre peretele pe care atîrnau viorile din colecția lui Alexe Vedea. Se opri în fața fiecăreia și, din cînd în cînd, mîinile sale luau cîte una ; degetele i se plimbau de-a lungul formelor, așa cum fac orbii cînd vor să descopere identitatea unui obiect. Într-un tîrziu luă și un arcuș pe care începu să-l plimbe peste corzile uneia dintre viori. Camera fu năpădită, la început, de niște sunete dezordonate, aproape nearmonioase, aidoma unor strigăte ce se căutau, alergînd parcă unele după altele. Apoi, tumultul strigătelor deveni mai lent, mai ordonat, mai discret și, în sfîrșit sunetele se înșiruiră pe o linie melodică plină de tristețe. Ochii actorului se închiseră, iar degetele sale alergau pe corzi, atît de grăbite, încît amenințau să-i trădeze pînă și cele mai ascunse gînduri. Apoi, brusc, biciui corzile de cîteva ori cu arcușul, după care agăță vioara la locul ei.

— Știi ce-ai merita fiindcă ai întemnițat viorile astea ?

Dacă pînă atunci Alexe mai spera să poată intui unde avea să se oprească jocul celui pe care-l considera un biet refulat, acum lucrurile păreau să fi luat o întorsătură cu totul neașteptată pentru el și asta îl făcea incapabil să prevadă ce anume va urma. Se mulțumi să zîmbească.

— Ai merita, pur și simplu, să te omor cu adevărat și, mai ales, să fac din dumneata un mort urît. Da, da, continuă el precipitat ; nu așa cum am procedat cu celălalt.

Deodată îndreptă pistolul spre Alexe.

— Asta ai merita : să mori cu adevărat !

Degetele i se crispaseră pe pistol, iar Alexe, observînd starea lui de surescitare, strigă :

— Nenorocitule ! Ce vrei să faci ?

Actorul făcu un pas spre el, silindu-se să se retragă pînă ce se izbi de marginea patului și căzu. Apoi chicoti vesel :

— Vai, dar prost mai ești ! Nu vezi că e același pistol pe care l-am folosit și în scena cu Titus Noapteș ?

Faptul că actorul cunoștea numele celui pe care el și Noapteș îl sortiseră pieirii îl impresionă atît de mult pe Vedea, încît înțelese că se afla acum în fața unei noi primejdii. Se ridică de pe pat și, căutînd să pară cît mai indiferent în fața acelei certe amenințări, îl întrebă pe un ton aparent firesc :

— Știi... de unde știi cum se numea... fostul dumitale partener ?

— După ce am tras, el și-a jucat rolul de mort cu atîta trăire, încît eu, ca să-mi completez ingratul rol, i-am făcut o percheziție prin buzunare și...

— I-ai citit actele, îl completă Alexe.

Necunoscutul îl privi țintă.

— De ce te pripești ? Doar n-ai fost lîngă mine, așa că n-ai de unde să știi. Ai vrut să mă faci praf cu logica ? Sîc ! N-ai ghicit...

— Atunci ?

— I le-am furat.

— Pe domnul Noapteș l-ai informat ?

— Da... însă, așa cum mi-a convenit mie.

Fără să bănuiască măcar cele ce avea să afle, Alexe presimți o mare încurcătură.

— Și ce i-ai spus ?

— Că dumneata ai luat actele victimei.

— Dar eu n-am fost acolo, se dezvinovăţi prosteşte Vedea, de parcă ar fi dat o explicaţie cuiva străin de situaţia aceea.

— Ştiu, confirmă Necunoscutul şi izbucni în rîs. Dar, aşa cum el mi-a scris un rol pe care m-a împins să-l joc în regia dumitale, tot aşa i-am scris şi eu unul pe care trebuie să-l joace în regia mea.

— Omule ! Ce naiba ai cu mine ?

— Nimic. Dar ce, cu ăla pe care l-am omorît, am avut ceva ? Vezi ? In cazul ăla eu am lucrat, vreau să spun, am jucat orbeşte, interpretînd rolul unei crime fără mobil ; cel puţin, pentru mine. Pe cînd acum cînd domnul Noapteş m-a trimis să te omor, mobilul îmi apărea limpede : răzbunarea sau teama, ori chiar amîndouă, iar faptul care generase acest mobil era intriga mea. Ei ! Ce zici de logica acţiunii şi de complexitatea rolurilor ? Aşa-i că-ţi place ?

— Da, bîigui Alexe.

— Atunci, hai lasă-mă să te omor aşa cum vrei tu.

Văzînd că celălalt tace, Necunoscutul îşi scoase port-vizitul şi i-l flutură pe dinaintea ochilor.

— Nu mă face să ajung tîrziu ; am bilete la cinematograf.

Alexe făcu un gest de resemnare, sperînd să poată spune ori face ceva care să-l ajute să mai cîştige timp.

— Domnule ! Nu mi-ai spus... la ce crezi că ţi-ar putea folosi actele victimei ?

Necunoscutul îşi vîrî pistolul în buzunar şi se aşeză pe un scaun.

— Văd că ai chef de discuţii, îl ironiză el. Dacă asta e, poate, ultima dumitale dorinţă, conştiinţa mă obligă să-ţi răspund : Am furat actele victimei, gîndind că mi-ar putea sluji la un şantaj. Ştii ? Asta în vederea unui alt rol pe care vreau să mi-l scriu într-un viitor apropiat.

Alexe respiră uşurat la gîndul că probabilele temeri ale lui Noapteş pe care — timp de cîteva minute — şi le însuşise şi el, nu se adevereau. Aşadar, nu era vorba de nişte înscrisuri compromiţătoare pe care Titus le-ar fi avut în casă şi care, odată intrate pe mîna unui străin, să poată primejdui existenţa lor sau realizarea afacerii cu planurile *telepsihofonului*. Ceea ce făcuse nenorocitul ăsta era o treabă ieftină, de găinar, dar el, Alexe Vedea, îşi dăduse seama că trebuia să-i acorde importanţa dorită de făptaş.

— Interesant ! exclamă Vedea. Sînt foarte curios pe cine ar putea şantaja cu actele lui Titus Noapteş ?

— Pe dumneata, pe domnul Mihai și chiar pe doamna Lia Lohan.

— Văd că și pe asta știi cum o cheamă.

Necunoscutul nu se grăbi să-i răspundă ; ochii lui căutau ceva care să-i slujească la confirmarea celor ce avea să spună, așa cum se obișnuiește cînd vrei să exemplifici, practic, unui neinițiat cine știe ce teorie. În sfîrșit, privirea i se opri asupra unei viori spre care întinse mîna.

— Ai cîntat vreodată la vioară ?

— Nu.

— M-aș fi mirat, judecîndu-te după „ureche".

Celălalt se arătă nedumerit, iar Necunoscutul îi făcu semn să mai aibă puțină răbdare.

— Să fii oare chiar atîta de naiv, încît, după ce ai vorbit cu mine la telefon, să mai poți crede că eu o cunosc pe femeia aceea doar sub numele de Lia Lohan ?

Vedea tresări gîndindu-se că pînă atunci se amăgiseră, atît el cît și Noapteș, în privința actorului care acum începuse să-i apară nespus de primejdios. Trebuia să se stăpînească pentru ca, fără să forțeze nota, să poată afla tot ceea ce omul din fața lui știa și, astfel, să realizeze dimensiunea primejdiei pe care acesta o prezenta pentru afacerea *telepsihofonului*.

— Dar cînd am vorbit eu cu dumneata la telefon ?

— Acum o oră.

— Nu-mi amintesc.

— Uite... o să-ți amintesc eu ; cînd ai căutat-o pe Zina Gogan, acasă la ea.

Alexe era pur și simplu năucit, iar Necunoscutul continuă să-i explice pe un ton scăzut și, vorbind rar, ca și cînd ar fi căutat să-l convingă că n-a visat.

— Da, da... cu mine ai vorbit ; pot chiar să-ți repet ce ți-am spus la telefon : „N-a venit încă de la domnul Noapteș". Vezi ? Eu ți-am recunoscut glasul... Nu te mai uita atît de aiurit la mine, că mă faci incapabil să-ți mai spun ceva... Pur și simplu îmi face rău văzîndu-te cît suferi. Și nu te-am mințit... Zina fusese la Noapteș... dar s-a întors la cîteva secunde după ce dumneata ai închis telefonul.

— Ce căutai acolo ? spuse Alexe, fără să-și dea seama de ridicolul întrebării.

Necunoscutul se încruntă în semn de nemulțumire. apoi ripostă dur :

— Vezi ? Ai devenit obraznic.

Alexe păru să nu-l fi auzit. Mintea lui era preocupată doar de ciudățenia relațiilor dintre Mihai, Zina și Necunoscut ; iar relațiile astea îi apăreau acuma de-a dreptul stranii.

— Cum ai ajuns în casa ei ?

— Cu chei false ; am intrat după ce am văzut-o plecînd și am așteptat-o acolo, pînă s-a întors de la domnul Noapteș. A fost o chestie de efect. Închipuiește-ți ce mutră a făcut cînd a dat cu ochii de mine !

— Dar adresa... adresá, de unde o știai ?

— Păi tot Noapteș mi-a dat-o.

— De ce ?

— Ca s-o omor.

— Și ?

— Ei ! Cum era să-mi tai singur craca de sub picioare ?

— Nu, nu înțeleg, bîigui Alexe.

— Ți-am spus doar că în perspectiva unui șantaj și Zina Gogan face parte din planul meu.

Insistența actorului în ceea ce privea șantajul începea să-i dea lui Vedea de gîndit și, pe un ton reținut dar trașant, îl întrebă :

— Ascultă ! Cum vrei să folosești actele lui Titus Noapteș pentru șantajarea noastră ?

Vizitatorul își frecă palmele ; ochii i se luminară de bucurie și părea încîntat că interlocutorul său atacase în sfîrșit problema pe care el dorea atît de mult s-o discute. Își drese glasul, își puse în ordine ținuta, făcu cîțiva pași spre oglindă și, abia după ce se încredință că aspectul exterior cadra cu momentul acela atît de important pentru el, răspunse :

— Să zicem... că în clipa asta eu doresc niște bani pe care vreau să-i obțin de la unul dintre voi trei. Bineee ! Apoi să presupunem că toți trei mă refuzați... Bineee ! Dar, mai înainte ca voi să faceți pasul acesta necugetat, eu vă pretind că pot denunța organelor de resort crima voastră și, după ce indic adresa unuia dintre voi, arunc în casa aceluia actele victimei. Răăăuu !... Așa-i ? Haide ! Fii sincer și recunoaște că oricît ai fi tu ofițer de securitate, tot ai încurca-o.

— Va să zică știi în casa cui te afli ?

— Ei, vezi ? Dacă ţi-aş fi răspuns la replica asta chiar de la începutul dialogului nostru, stricam ambele roluri, omoram suspens-ul. Uite ! Uite ! se înflăcără Necunoscutul, vezi ce bine cade acum, abia acum, replica dumitale ?

— Cine ţi-a spus asta ? continuă Vedea.

Vizitatorul începu să se plimbe prin cameră, gesticulînd agitat.

— Ce înseamnă plimbarea asta ?

Celălalt se opri brusc şi, întorcîndu-se spre el, îşi strigă supărarea :

— La dracu ! Nu vezi că mă concentrez să joc cît mai bine momentul în care trebuie să mărturisesc ceva deosebit de important ? Vrei să-ţi răspund... aşaaa... fără trăire, că doamna Zina Gogan m-a prevenit şi pe mine şi pe Noapteş ? Poftim ! Ai aflat ! Dar să ştii că nu te iert că mi-ai stricat scena ; da, da continuă el să se tînguiască, nu eşti un partener loial... Ce păcat ! Ce păcat să strici un joc atîta de subtil şi să-l schimbi pe unul brutal, prozaic... Acum nu ne rămîne altceva de făcut decît să jucăm pe faţă. Alexe înţelegea că pe Zina Gogan o speriase descoperirea colaborării lui cu Mihai Noapteş şi, sub imperiul fricii ce se abătuse asupra ei din două direcţii, ea căutase să se pună la adăpost măcar pe jumătate, divulgînd lui Noapteş calitatea de ofiţer al securităţii pe care doar ei i-o mărturisise. Dar de ce îi spusese asta şi actorului, tot nu pricepea. Incercă să deducă ce anume ar fi putut-o determina să facă asemenea mărturisiri insului aceluia refulat şi primul lui gînd se îndreptă spre aspectul unei complicităţi între ei doi. Dar, imediat îşi spuse că, mult mai posibil era faptul că Zina ar fi făcut acea confidenţă actorului, constrînsă de anumite împrejurări şi, în sfîrşit, chibzui că lucrurile stăteau aşa şi nu altfel pentru că, desigur, acela o şantajase. Ori, numai faptul că Necunoscutul i-ar fi împărtăşit intenţiile lui de şantaj pe baza actelor victimei, o speriase într-atît, încît, pentru a se pune la adăpost, fie chiar şi pentru o vreme cît de scurtă, ea căută să-l sperie pe netrebnic, uzînd de calitatea pe care el i-o mărturisise. Apoi convingerea îi fu întărită şi de faptul că, iniţial, Zina nu ştia la ce anume urma să fie folosit actorul (cel puţin, aşa îl asigurase Noapteş), iar cînd văzuse că apărea şi ea drept complice la omor, se speriase foarte tare. Dar ce nevoie avusese Noapteş să o amestece pe Zina în toată afacerea asta ? Doar ca să lovească în orgoliul lui ? Asta putea s-o facă şi într-o discuţie directă, fără să complice lucrurile atît de tare. Sau Noapteş a urmărit complicarea lucrurilor, tocmai prin

amestecul cît mai direct şi pe cît mai multe planuri a Necunoscutului, pentru ca prin teama celorlalţi faţă de acel straniu personaj să declanşeze un şir de lichidări la care, el personal, n-ar fi avut curajul să recurgă direct ? Evident, asta urmărea Noapteş, fiindcă pentru ce altceva îl trimisese pe Necunoscut la Zina, dacă nu ca s-o omoare ? Dar la el ? Nu, tot pentru acelaşi lucru ? În ciuda tulburării pe care i-o dădeau revelaţiile acelea sumbre privind maşinaţiile complicelui său, în mintea lui se înfiripă gîndul că, dacă Zina scăpase cu viaţă, asta se datorase desigur unei atitudini de supunere faţă de omul trimis de Noapteş, aşa că nu-i rămînea decît să se prefacă şi el dispus la un aranjament. Dar, îşi mai spuse Vedea, pentru un aranjament trebuie să ai ce oferi în schimbul a ceea ce vrei să dobîndeşti ; şi el miza pe ceea ce aflase actorul, despre el, din indiscreţia Zinei Gogan.

— Va să zică, deşi ştii în casa cui te afli, îţi permiţi să mă ameninţi cu şantajul pe care ai de gînd să-l faci ?

Oaspetele se holbă la el şi, după cîteva clipe, izbucni în rîs :

— Cu atît mai bine ; de la dumneata sper să obţin şi cel mai mare profit.

— Nu ţi-a trecut prin minte că un singur telefon din partea mea este suficient ca să te nenorocesc ?

— Te rog ! Te implor ! striga actorul, hai, nenoroceşte-mă !

Apoi, văzînd că celălalt tace, Necunoscutul continuă :

— De ! Eu ţi-am făgăduit să jucăm pe faţă dar, după cum văd, dumneata ţi-ai luat rolul în serios şi mi se pare că nu mai poţi ieşi din pielea personajului...

— Fie cum vrei, dar să nu regreţi.

— Lasă dumneata asta şi spune-mi : chiar nu te simţi deloc compromis pentru faptul că ai fost complicele meu la asasinarea lui Titus Noapteş ?

Alexe izbi cu pumnul în uşa dulapului, strigînd :

— N-am să-ţi dau dumitale socoteală de faptele mele !

— Dar nici nu-ţi cer asta, căută vizitatorul să-l liniştească. Ce ai făcut, te priveşte, numai că... de acum încolo, lucrurile trebuie să se schimbe.

— Precizează ! porunci gazda.

— Nu fi ipocrit ! Sînt sigur că ai luat şi ceva bani pentru lichidarea lui Titus, dar asta nu-i treaba mea ; poate... a superiorilor dumitale...

Alexe îl asculta, observîndu-l atent şi, pe măsură ce discuţia înainta, el îşi dădea seama că refulatul actor dispăruse de mult şi că în faţa lui se afla un personaj lucid, dîrz, abil şi fin psiholog. Tipul se pricepuse de minune să-l dezechilibreze, să-i tulbure raţiunea, să-l aducă acolo unde dorea şi, mai ales, să-i slăbească voinţa. Acum, toată acea recuzită de omor, adusă de musafirul său, îi părea tot atîta de ridicolă, pe cît de ridicol se socotea el însuşi în ochii celuilalt. Tot jocul de mai înainte n-avusese alt scop decît acela de a-l depersonaliza în proprii săi ochi şi, spre regretul său, Alexe înţelegea că Necunoscutul izbutise. De asemenea, îşi dădea seama că orice împotrivire sau măcar încercare de împotrivire devenise inutilă ; şi, mai mult decît de orice altceva, se temea de ridicol. În primul rînd însă dorea să afle pentru cine lucra Necunoscutul ? Se concentră asupra acestui aspect, străduindu-se să găsească cea mai potrivită modalitate de a-şi satisface curiozitatea, fără a trezi bineînţeles, în mintea interlocutorului său, nici cea mai mică suspiciune, ceea ce l-ar fi frînat să-i spună adevărul ; al cui complice era ? Al lui Noapteş ? Al Zinei Gogan ? Sau, pur şi simplu, sub masca aceea, de pînă mai acum o jumătate de oră, se infiltrase în afacerea *telepsihofonului* de care aflase cu totul accidental şi acum voia să-i înlăture pe toţi şi să rămînă singur ?

— Ascultă, începu Necunoscutul, nu ştiu exact ce urmăreşti dumneata. Pe de o parte mă gîndesc că te interesează activitatea lor, ca spioni dar, pe de altă parte, interesul pentru planurile *telepsihofonului* te-a tîrît la o complicitate într-o crimă. Planurile... înseamnă valută, şi mie îmi trebuie.. Auzi ? Probabil că te-ai lăcomit la banii sau la promisiunile lui Noapteş şi ai mai fi făcut şi altele pentru el... şi-acum, de ! te are la mînă... Dar vezi că şi eu te am...

— Şantaj ?

— Ce mai contează unul în plus, pentru un om obişnuit cu asemenea treburi ?

— Preţul ?

— Să fii alături de mine.

— Pînă unde ?

— Pînă pun mîna pe toate planurile *telepsihofonului.*

— Eşti nebun !

— Şi dumneata, idiot. Şi-acum ascultă : felul în care ai lucrat pînă acum dovedeşte asta. Ţi-ai închipuit că astfel de planuri nu sînt păzite ?

— De oamenii securităţii ?

— Şi de toţi salariaţii institutului. Pricepi ? De toţi !

— Din însărcinarea lui Noapteş, Zina a dus tratative cu Bora şi se pare că a ajuns la oarecare înţelegere. Bora deţine singurele planuri care-i mai lipsesc lui Noapteş, iar mîine după-amiază, complicele dumitale îl aşteaptă, la el, pe inginerul clujean. Pe urmă, cred eu, Noapteş o să se facă nevăzut şi noi rămînem...

— Nu ! nu-l vom lăsa ; planurile reprezintă valută, suficientă valută pentru fuga noastră... Spune-mi, la ce oră se vor întîlni ?

— La ora şase.

— Perfect ! Mîine după-amiază, la ora şase, ne întîlnim acolo.

— Nu ! La şase şi cincisprezece minute.

— De ce ?

— Pentru că... pînă la ora şase, Noapteş şi tot restul lumii trebuie să te considere mort.

CAPITOLUL X

Bumerangul

Abia se întunecase. Se simţea trist. Opri un taximetru şi-l rugă pe şofer să-l ducă la marginea oraşului, acolo unde văzuse el că oamenii nu goniseră zăpada... Şi chiar ceru taximetristului să-l întovărăşească în plimbarea sa.

Omul coborî de la volan şi-l însoţi tăcut.

— Ştii pentru ce-am venit aici ?

Şoferul ridică din umeri.

— Pentru că anul trecut, oamenii din cartierul ăsta n-au gonit zăpada şi mi-am zis că nici anul ăsta n-or fi făcut altfel.

Işi scoase mănuşile şi, aplecîndu-se, luă cu amîndouă mîinile zăpadă, apoi îşi cufundă faţa în palme şi rămase aşa pînă cînd, îngrijorat, însoţitorul său îi strigă :

— O să-ţi îngheţe şi creierii şi ochii ! Dacă te-a încins dragostea, mai bine bea, că aşa o să te nenoroceşti.

Clientul îşi descoperi faţa, iar taximetristul îl văzu zîmbind.

— Acum e altceva, îmi ard creierii şi tare aş vrea să mi-i răcoresc.

Vorbise fără să-şi privească interlocutorul, dar cînd privirile lui descoperiră nedumerirea din ochii celuilalt, izbucni în rîs.

— Fireşte... n-ai de unde şti, dar, uite, îţi spun eu : la ora şase dau o lovitură.

Şoferul făcu un pas înapoi şi-l privi speriat.

— Nu, nu te teme, îl asigură clientul şi rîse din toată inima. E vorba de un examen.

— Atunci să fie cu noroc ! se învoi taximetristul să-i arate că-l crede.

Clientul mai făcu cîţiva paşi, mîngîie un cîine printre zăbrelele gardului dincolo de care „credinciosul“ îşi făcea datoria, apoi îşi privi ceasul.

— Mergem ?

— Mergem, răspunse şoferul şi-i ceru să-i spună unde anume.

— La Universitate ; dar te rog să nu te grăbeşti.

Drumul era înţesat de vehicule şi, pînă la şoseaua principală, clientul se bucură pe îndelete de priveliştea pe care i-o ofereau casele mici cu acoperişuri încărcate de zăpadă, cu curţi mari, toate ninse şi albe, cu copaci cu crengile geruite, printre care ochii lui verzi şi mari scrutau încăpăţînaţi să descopere fagul acela bătrîn, căruia avea atîtea să-i spună.

— Am ajuns ! îi răsună în urechi glasul şoferului.

Clientul tresări, şi omul de la volan, observîndu-l prin oglinda retrovizoare, avu impresia că cel de pe bancheta din spate dormise cu ochii deschişi.

Plăti şi coborî grăbit, mergînd pînă ce se asigură că ieşise din raza vizuală a şoferului care-l adusese pînă acolo. Apoi luă un alt taximetru. Tăcu pînă ajunse în apropiere de casa profesoarei Tripşa, cînd ceru şoferului să oprească la colţul străzii. Intră într-un debit de tutun, unde se afla un telefon public şi formă numărul Zinei.

Laboranta îl asigură că izbutise s-o scoată pe Ela din casă.

Noapteş, odată scăpat de prezenţa Elei, o instrui minuţios pe Aniţa cu privire la modul discret în care trebuia să se poarte, explicîndu-i că era neapărat necesar să nu dea buzna cînd nu era chemată. Motivă acea stare de excepţie de la modul în care menajera se purta cînd era Ela acasă, prin faptul că, pe lîngă obişnuiţii casei, el aştepta în acea după-amiază o vizită mai deosebită, iar fata îl asigură că va fi foarte mulţumit.

Dar abia terminase menajera ce avea de spus, că soneria de la intrare se şi făcu auzită.

Mihai îşi privi ceasul ; era ora şase fără cincisprezece minute. Observă că menajera îl privea întrebător, neştiind dacă trebuia ori nu să deschidă, deoarece conform spuselor lui de mai înainte el urma să facă asta.

— Deschide, deschide, o îndemnă Mihai şi se îndreptă spre odaia lui ; pe mine să mă scuzi pentru cîteva clipe.

Aniţa se grăbi să deschidă. În prag, Necunoscutul.

— Ai nimerit foarte prost, glumi femeia. Aşteaptă o vizită simandicoasă, adăugă ea, aşteptînd să-şi scoată paltonul de o croială ultramodernă. Costumul era dintr-un tweed de culoarea fierului, croit sport, iar cămaşa de un albastru deschis.

Noapteş deschise brusc uşa care despărţea sufrageria de vestibul, vrînd parcă să surprindă ceva deosebit, dar spre uimirea lui, Necunoscutul îl întîmpină ca între cheflii, bătîndu-l prietenește pe umăr.

— Salve, Miky !

Apoi intră în sufragerie ; păşea clătinat. Privi mobilele şi tablourile de pe pereţi, de parcă atunci ar fi văzut pentru prima dată încăperea aceea şi exclamă pe un ton indiferent, continuîndu-şi inspecţia :

— Drăguţ ! Da, da... e destul de drăguţ la tine.

Văzînd mutra pe care o făcea Noapteş, în timp ce-şi urmărea vizitatorul şi, minunîdu-se de ceea ce auzea, Aniţa izbucni în rîs şi plecă spre bucătărie.

— Hei ! strigă după ea musafirul, dacă ai de gînd s-o ştergi, să nu faci asta înainte de a-mi aduce o cafea. Auzi ?

— Da, domnule.

— Eu, interveni Noapteş, aştept pe cineva...

Necunoscutul se întoarse brusc spre el.

— Miky ! Sper că n-ai de gînd să mă trimiţi la bucătărie... E-adevărat, am cam băut, dar... într-o societate onorabilă.

Noapteş turba de mînie.

— Nu, bineînţeles... Nu la bucătărie, ci la cafenea.

— Miky ? şopti ameninţător vizitatorul, dacă nu isprăveşti cu mitocăniile, te dau afară din casa asta în care, de fapt, eşti doar un biet tolerat.

Apoi se îndreptă spre Aniţa.

— Fată dragă, ai grijă să nu pui prea mult zahăr... Poate mă trezesc din mahmureala asta...

Aniţa îl privi pe Mihai care se silea să zîmbească, apoi făcu un semn că încuviinţează prepararea cafelei cerută de musafir.

Rămaşi singuri, Noapteş îşi întrebă oaspetele :

— De cînd am devenit Miky pentru dumneata ?

Celălalt îl privi cu un aer impertinent şi-i răspunse ;

— De cînd sîntem asociaţi.

— Gîndul ăsta ţi s-a năzărit odată cu îmbrăcarea unor haine ca lumea, cumpărate cu banii căpătaţi de la mine.

— Miky ! Tu vrei să mă jigneşti, dar nu mă supăr. Ştii !? Eu am o beţie veselă, nu ca alţii, care ori plîng, ori se bat ca chiorii. Uite ! Eu, cînd beau, nu pot să mă supăr pe nimeni şi pentru nimic în lume. Apoi, pe un ton trist, continuă : Eşti ordinar ! Să ştii că eu ţi-am depus banii ăia pe numele tău. Şi ştii de ce ? Mi-era teamă că-mi poartă ghinion, fiindcă tu mi-i dăduseşi ca să omor pe cineva.

— Aştept un prieten, iar prezenţa ta mă stinghereşte. De ce nu vrei să înţelegi ?

— Dar am venit cu cele mai bune gînduri...

— Te cred...

— Am venit să repet, chiar cu tine, un nou rol de asasin.

— Te asigur... nu mai e nevoie...

— Ba da, ba da, strigă Necunoscutul cu disperare. Trebuie să mai lichidăm pe cineva.

Noapteş îl privi atent şi abia putu să-şi rostească întrebarea :

— Pe cine ?

Necunoscutul scoase un revolver şi chicoti vesel :

— Pe tine !

Celălalt se retrase speriat.

— E încărcat, preciză Necunoscutul. Îl cunoşti, Mihai ?

— Ai înnebunit ! tună Noapteş. Ai înnebunit de-a binelea ?

— Sînt un personaj creat de tine, nu mă recunoşti ?

Noapteş îşi dădea seama că în faţa lui nu se mai afla cel pe care îl socotise o simplă unealtă, gata să execute orbeşte orice, cu condiţia să reprezinte un rol. Apoi se gîndi că povestea omului aceluia ciudat, povestea cu cariera de actor ratat, poate că nici nu era adevărată. Îi era chiar ciudă pentru uşurinţa cu care îl crezuse şi nu-şi putea ierta că ajunsese pînă la a-l face complicele său. Ar fi trebuit să fie mult mai sceptic în privinţa Necunoscutului, chiar de la bun început, chiar de cînd se cunoscuseră... Da, da, îşi amintea întîmplarea aceea atît de ciudată, şantajul exercitat asupra lui pe baza filmului din aparatul de fotografiat, pe care pretinsul actor mai întîi i-l furase şi apoi i-l restituise. Acum, lucrurile ajunseseră atît de departe, încît tipul îi putea cere orice. Dar ce anume dorea Necunoscutul de la el, în clipa aceea, nu-şi putea da bine seama. Mintea îi lucra febril. Deodată i se păru că

ceaţa tulburării care-l cuprinsese începea să se destrame, iar motivul vizitei străinului personaj îi apărea din ce în ce mai clar ; tipul venise cu puţin mai devreme decît Bora, şi asta însemna că el cunoştea ora sosirii inginerului clujan.

— Trebuia să-mi comunici, încă de dimineaţă, cum a decurs scena cu regizorul.

— De ce ? se arătă, revoltat Necunoscutul. Pentru ca tu să poţi discuta şi mai liniştit cu Silviu Bora ?

Noapteş era acum pe deplin încredinţat că Necunoscutul venise tocmai pentru că ştia ora întîlnirii cu Silviu. Dar nu-şi explica cine anume îl informase.

— De unde ştii ? izbucni el, necontrolat.

— Zina mi-a spus că astăzi, la ora şase, o să vină aici.

„Zina !“ Numele răsună de cîteva ori în urechile lui Noapteş, ca un semnal de alarmă. Cum, în ce împrejurări aflase tipul adevăratul nume al laborantei pe care el avusese grijă s-o cunoască drept „doamna Lia Lohan“ ? Poate că Alexe, sub imperiul fricii — cînd s-a văzut ameninţat de actor — o demascase, trădîndu-i adevăratul nume. Da, da ; altminteri, n-avea cum să afle, îşi spuse Noapteş şi căută, cu febrilitate, o soluţie ca să-l scape de musafirul inoportun. Dar, după cîteva secunde, îşi aminti că Necunoscutul precizase că Zina l-a informat asupra orei la care Bora avea să-l viziteze. Atunci, tulburarea de mai înainte se transformă în teamă, pentru că nu-şi dădea seama de unde şi pînă unde apăruseră asemenea comunicări şi relaţii între Zina şi actor.

Aniţa bătu la uşă, iar Necunoscutul apucă strîns pistolul, îndreptîndu-l în direcţia din care se auzeau ciocăniturile şi strigă :

— Cine e ?

Glasul menajerei fu acoperit de rîsul lui Noapteş care se duse să deschidă uşa :

Fata intră şi puse cafelele pe masă. Apoi, privindu-l pe musafir, îi spuse :

— Lăsaţi drăcia aia, că mă sperie.

Noapteş observă că oaspetele tresărise, ascunzîndu-şi repede pistolul în buzunar.

Fata se retrase.

— Eşti foarte nechibzuit, îl mustră Mihai.

Necunoscutul îl privi nestingherit.

— Cu ce ocazie ţi-a spus Zina ora la care inginerul Bora va fi aici ?

— Am şantajat-o.

— Pe Zina ?

— Şi pe Zina, insinuă musafirul.

Pentru Mihai devenise evidentă intenţia Necunoscutului de a-l intimida şi îşi dădea seama că orice încercare de ripostă era inutilă, dacă nu chiar periculoasă.

— Începi să devii interesant...

Celălalt rîse înainte de a-i răspunde.

— Să-ţi controlezi colesterolul ; judeci cu întîrziere şi pricepi foarte greu... Sîntem asociaţi şi... starea sănătăţii tale mă îngrijorează...

— Poate... poate că aşa e, dar deocamdată lămureşte-mă cu ce ai silit-o să-ţi spună ora la care Bora va veni la mine ?

Musafirul se apropie de el şi-i vorbi în şoaptă :

— Cînd am ajuns la Alexe acasă, Zina era acolo.

— Şi ?

— Alexe era mort.

Noapteş îl privi uluit. Asta însemna că Zina îl ucisese de teamă ; ea îl crezuse cu adevărat ofiţer de securitate.

— Asta-i tot, mai spuse Necunoscutul şi începu să-şi soarbă cafeaua. După o vreme, adăugă : Ştii, Alexe era ofiţer de securitate.

— Tot Zina ţi-a spus ?

Oaspetele puse ceaşca pe masă şi făcu o mutră prin care îşi manifestă totala nedumerire în legătură cu ceea ce fusese întrebat.

— Da de unde? Avea haine şi acte de ofiţer. Nu te mai preface! Tu ştiai asta şi te foloseai de el, pentru că era un om slab.

Noapteş îşi acoperi faţa cu palmele şi gemu ; părea incapabil să mai articuleze vreun cuvînt, dar încercă să se dezvinovăţească printr-o clătinare repetată a capului.

— Bine, bine, se arătă musafirul dispus să-l creadă. Acum, ce te mai frămînţi, că doar tot ai vrut să-l ştii mort ! ?

— Dar Zina... Zina unde este ?

— După ce l-a lichidat, a vrut să se predea procuraturii, dar imediat ce mi-am dat seama că nu era prea convinsă la actul ăsta de eroism, am convins-o că partida nu-i pierdută şi, după ce s-a mai liniştit, i-am „explicat" că şi în privinţa mea ar putea fi li-

niştită... dacă mă pune la curent cu ceea ce nu ştiam, din afacerea *telepsibofonului*. A acceptat cu atîta bucurie, încît m-am gîndit că intenţiona să mă amăgească ori, şi mai rău, să mă atragă într-o cursă. Apoi, cînd mi-a spus unele lucruri deja ştiute de mine şi deci puteam verifica buna ei credinţă, m-am liniştit. Acum, lucrăm împreună, dacă...

— Dacă ? se precipită Mihai.

— Dacă n-o fi arestat-o pînă la ora asta.

— Cînd ai vorbit ultima oară cu ea ?

— La amiază ; cred că nu trecuse de două.

In mintea lui Noapteş, gîndurile se succedau de-a-valma, într-o viteză ameţitoare. Dacă tot ceea ce aflase de la omul care se pretindea acum asociatul lui era adevărat, atunci situaţia în care se afla el, după cum şi întreaga afacere, ajunsese într-un moment de grea cumpănă. Se temea chiar de faptul că Zina, în disperarea ei, vrînd să pună capăt spaimei prin care continua să treacă, l-ar fi prevenit pe Bora şi atunci totul era terminat. La ora şase şi jumătate urma să sosească Baldovin şi, împreună cu el, să pună la adăpost planurile *telepsibofonului*. Baldovin era încredinţat că discuţia cu Bora va izbuti şi, chiar în dimineaţa aceea, îi împărtăşise părerea aceasta lui Mihai. Mai erau cîteva minute pînă la ora şase. Noapteş îşi privi ceasul, apoi se uită insinuant în ochii musafirului său.

— Poţi reveni pe la opt.

Musafirul se încruntă şi, ridicîndu-se de pe scaun, veni spre el, ameninţător.

— Îţi imaginezi că, după ce am scăpat de la o moarte sigură pe care mi-o sortiseşi prin Alexe Vedea, acum, mă poţi goni ?

— Nu este adevărat ?

— Ai crezut că poţi juca mai tare decît mine ?

— Eu nu joc.

Necunoscutul îl privi dispreţuitor.

— Ba joci, dar... prost.

Mihai, disperat, se hotărî pentru o ultimă încercare.

— Ai spus că te consideri asociatul meu.

— Da, încuviinţă vesel musafirul.

— Ei bine, eu vreau să mă despart de dumneata, aşa că este firesc să-ţi restitui partea care ţi se cuvine.

Necunoscutul veni spre el şi-i apucă mîinile într-ale sale.

— Ascultă ! Ca să poţi chibzui dacă e bine sau nu, ca să te desparţi de mine, trebuie să ştii că toată povestea de adineauri, în legătură cu asasinarea lui Vedea de către Zina, a fost o născocire de a mea. Şi, ştii de ce am făcut asta ?

— Nu, murmură Mihai, năucit.

— M-am temut că o să mă ai la mînă cu două crime ; una mai merge, dar două încep să dea de bănuit...

Noapteş îl privea atent străduindu-se să înţeleagă unde începea minciuna şi unde se termina adevărul în cele spuse de interlocutorul său.

— Acum, pentru că eu ţi-am mărturisit totul, cred că este de datoria ta să-ţi mărturiseşti măcar ţie cîtă nevoie ai de mine... de serviciile mele.

Mihai ştia să riste totul pe o singură carte, atunci cînd intuia, fie şi cea mai ieftină posibilitate de a cîştiga o partidă. Apucă receptorul, formă numărul de telefon al Zinei şi, cînd fata îi răspunse, el închise imediat. Aşadar, laboranta era acasă şi, oricare ar fi fost adevărul, din cele două versiuni ale Necunoscutului în legătură cu moartea lui Vedea, în clipa aceea, el, Mihai Noapteş, mai putea încerca să se debaraseze de acel inoportun. îl privi cu un aer de superioritate şi-i spuse dur :

— Te rog să pleci.

Musafirul nu-l luă în seamă, nici nu se clinti de pe scaun şi nici măcar nu-l învrednici cu o privire, dar cînd gazda repetă, pe un ton şi mai aspru, acel „te rog să pleci", el se ridică cu scaunul în mînă :

— Ce vorbeşti ? Păi, tu crezi că tot ce-am făcut eu pînă acum a fost plătit cu cîteva bancnote ? Mă şi revolt la gîndul că-ţi poate trece prin minte să mă acuzi de laşitate. Vai de mine ! Crezi, oare, că te-aş putea părăsi... că te-aş putea lăsa singur, tocmai într-un moment atît de greu ? Dacă totuşi ajungi la o înţelegere cu Bora şi obţii planurile care-ţi mai lipsesc, ar putea să te bată gîndul să faci vreo nechibzuinţă... Mai ştii ? Să fugi cu planurile !... Să transporţi singur o asemenea povară ! Dar cum aş suporta eu asta nu te gîndeşti ? Eu am omorît pentru dumneata... mi-am trădat prietenii, aducîndu-ţi jumătatea de film din aparatul fotografic pe care ţi-l furasem pentru ei... Într-un cuvînt, am riscat şi pentru asta vreau ceea ce mi se cuvine.

— Cît ?

— Miky ! strigă Necunoscutul, supărat. Eu nu sînt angajatul tău ; sînt asociatul tău.

— Asta-i părerea ta. Cît vrei ?

— Nu, Miky ; nu-mi place cum sună întrebarea...

Noapteş turba de mînie, dar se străduí să se stăpînească, dînd glasului său un ton firesc :

— Atunci ce vrei ?

Celălalt îşi frecă mîinile şi zîmbi satisfăcut.

— Uite, ca să vezi cît sînt de modest ; vreau o copie, precizez, o copie — nu originalul — a planurilor *telepsihofonului.*

Mîinile lui Mihai se prinseră de tăblia mesei, iar degetele i se crispară cu disperare pe lemnul lustruit.

Musafirul observa că gazda lui abia îşi mai putea stăpîni furia dar, departe de a se lăsa impresionat de starea aceluia, chicoti vesel, părînd că imaginea disperării pe care i-o oferea cel din faţa lui îi făcea chiar plăcere.

— O copie, am spus ; nu originalul.

— Bine ! se învoi Noapteş. O vei avea.

— Ce garanţii îmi oferi ?

Noapteş păru descumpănit de întrebarea la care, desigur, nu se aştepta.

— Cuvîntul meu de onoare !

Celălalt izbucni într-un hohot de rîs care nu se termină decît în clipa în care Aniţa năvăli în sufragerie.

— Domnule ! se adresă ea lui Mihai, sună cineva.

Cei doi bărbaţi se priviră încordaţi.

— Deschid eu sau deschideţi dumneavoastră ? întrebă menajera.

— Deschide tu, hotărî Mihai.

Aniţa trecu în vestibul.

— Ce garanţie vrei ? întrebă şoptit Noapteş.

— Să asist la rezultatul final.

O clipă de ezitare, urmată de gîndul că sosirea lui Baldovin va contribui în mod sigur la înlăturarea asociatului inoportun şi, în sfîrşit, un răspuns sec :

— Bine, rămîi !

Silviu Bora intră urmat de menajeră. Ţinea, cu stîngăcie, o sticlă frumos ambalată şi, cu mai multă stîngăcie încă, i-o oferi lui Mihai.

— Pentru dumneavoastră.

Noapteş se grăbi să despacheteze sticla şi să-şi mărturisească surpriza şi bucuria pentru darul primit.

Necunoscutul se retrăsese lîngă fereastră, pe jumătate cu spatele la ei, iar Bora, datorită miopiei lui accentuate, îl descoperi abia după o vreme.

— Oo ! Dar văd că mai aveţi oaspeţi ! spuse clujanul şi porni, cu mîna întinsă, spre bărbatul îmbrăcat sport.

Dar în clipa în care ochii săi slabi îi întîlniră pe cei verzi şi neastîmpăraţi ai Necunoscutului, Bora îşi dădu seama pe cine avea în faţă. Era atît de uluit de felul cu totul schimbat în care i se înfăţişa cel pe care de atîtea ori îl ajutase, cerîndu-i servicii de care n-avea nevoie — numai din dorinţa de a nu-l umili prin vreo pomană — încît cu greu putu să exclame :

— Nici nu vă închipuiţi ce bine îmi pare că vă văd... aşa cum arătaţi. Da, da, credeţi-mă, pur şi simplu mă bucur pentru dumneavoastră. Şi-apoi, adăugă el precipitat : Probabil că vi s-a rezolvat situaţia la teatru.

Necunoscutul părea că nu ştie ce să-i răspundă. Tot ceea ce izbuti să facă fu să se încline şi să-şi muşte buza inferioară, pentru ca să nu-şi înfrîngă starea ce-l cuprinsese. După cîteva zeci de secunde, timp în care Bora nu încetase să-i strîngă mîna, bărbatul cu ochii verzi îngăimă abia perceptibil :

— Mi s-a încredinţat un rol... un rol mare... poate prea mare...

— Sper să-l faceţi minunat ; vă doresc asta din tot sufletul !

— Şi eu sper...

— Vreau să fiu de faţă cînd o să jucaţi ;

— O să fiţi...

— Şi am pretenţia să stau în primul rînd, strigă Bora vesel, ca să vă privesc de aproape şi să-mi mărturisesc toată viaţa că am cunoscut un actor celebru !

— Celebru... nu ştiu ; dar sîrguincios, da.

— Celebru ! Celebru ! tună Bora, prefăcîndu-se mînios pentru faptul că fusese contrazis.

În clipa următoare, îşi scoase ochelarii ; plîngea.

— Să nu rîdeţi de mine, dar vă simpatizez foarte mult. Ştii, în general, ori de cîte ori aflu că un om şi-a realizat o dorinţă, şi-a împlinit un vis... plîng. Adică... nu plîng, propriu-zis, dar... îmi dau lacrimile.

Necunoscutul făcea eforturi disperate să rostească măcar o mulțumire formală pentru felicitările și urările lui Bora, dar bunătatea și emoția sinceră a clujanului îl paralizase. Lacrimile izvorîte din puritatea acelui suflet generos se scurgeau ca un șuvoi de flăcări în conștiința lui, vinovată de minciuna în care trebuia să mai persiste o vreme. Singurul lucru care-l împiedica să-și tragă palme era scopul final al acelui joc, în care prezența omului, capabil să plîngă pentru fericirea semenilor săi, era absolut necesară.

Noapteș așezase trei pahare pe masă și, pe un ton ce se voia gîtuit de emoție, spuse :

— Să nu credeți, domnule inginer, că n-am avut și eu o mică contribuție.

Bora se întoarse spre el, fericit că se putea desprinde din starea pe care i-o crease întîlnirea cu Necunoscutul sub noua lui înfățișare.

— Da ? Într-adevăr ?

— Intr-adevăr, confirmă Necunoscutul. Domnul Noapteș a avut cea mai mare contribuție la acest mare rol al meu.

Clujanul îi întinse lui Noapteș amîndouă mîinile și, după acel moment de efuziune, gazda îi invită să bea.

— Nici nu știți, reluă Mihai conversația, că domnul acesta n-ar fi rămas să-mi țină de urît, dacă nu i-aș fi spus că veniți dumneavoastră.

— Dar, ripostă Bora, domnul acesta nici nu-și închipuie ce fericit m-a făcut, rămînînd.

— I-am spus că veniți să jucăm o partidă de șah ; cred că pentru asta a rămas.

Toți trei izbucniră în rîs.

— Da, da, continuă gazda, arătîndu-l pe Necunoscut ; este un jucător pasionat.

— N-am știut, se scuză Bora. Trebuia să-mi fi spus.

— Se temea.

— De ce ?

Atunci, Necunoscutul interveni.

— Acum cîteva zile, cînd m-ați adus cu mașina aici, i-ați spus domnului Noapteș că dumneavoastră calculați totul ; absolut totul. Eu, în ceea ce mă privește, evit partenerii din cale-afară de prudenți.

Noapteș rîse și, pe un ton zeflemitor, îl apostrofă pe Necunoscut :

— Dar asta ar însemna să nu mai avem curajul adevăratului jucător. Şi-apoi, ce altceva este mai frumos, mai pasionat, decît riscul ?

Bora se ridică de pe scaun, entuziasmat.

— Aveţi dreptate ! Perfectă dreptate, mai ales ca cei ce crede că a calculat totul nu se poate să nu greşească. Da, da, îi asigură el. V-o spun din proprie experienţă.

Noapteş aruncă o privire complice partenerului său. El considera spusele lui Bora drept un îndemn direct la tratarea afacerii, fără nici un fel de ocolişuri. Continua să-l întrebe pe Necunoscut dacă şi el împărtăşea aceeaşi părere, dar acela clătină uşor din cap, a nedumerire.

Tăcerea care se aşternuse devenise apăsătoare, iar Bora căută să depăşească acel moment delicat, fără să se gîndească măcar la motivele care-l creaseră.

— Nu văd masa de şah... piesele...

Mihai îl privi insinuant.

— Uneori, răspunse el, chiar cînd totul e pregătit, se întîmplă fie să nu vedem, fie să ne facem că nu vedem.

Bora se sili să zîmbească, stingherit de faptul că nu izbutise să priceapă tîlcul spuselor lui Noapteş şi, ca să iasă din încurcătură, răspunse într-o doară :

— Ei, asta... aşaaa... cînd vrei să pierzi, ca să faci plăcere unui copil...

— Nu, nu ! interveni Necunoscutul. Asemenea procedeu se foloseşte cînd vrei să-ţi asiguri victoria, prin derutarea adversarului căruia îi laşi impresia că eşti nepriceput sau... chiar naiv.

Clujanul îl privi nedumerit.

— Se poate... se poate să fie o tactică, dar eu prefer atacul direct. Oftă !

— Gata ! Din clipa asta mă puteţi considera învins. Desigur, se prefăcu el, deprimat, asta aţi şi urmărit : să mă faceţi să mărturisesec tactica mea de joc.

Ceilalţi doi bătură din palme, iar Bora, ca un copil căruia i-a izbutit o şotie, se ridică în picioare şi făcu o reverenţă. Pe urmă, toţi trei izbucniră în rîs.

Noapteş umplu paharele şi toastă :

— Pentru tactica inginerului Silviu Bora !

După aceea, tot Noapteş fu cel care reluă discuţia :

— Am uitat să bem, tocmai pentru aceea care are marele merit să ne fi apropiat... interesele.

Bora se uită la el, mirat. Apoi, privirile căutară pe cele ale Necunoscutului, dar bărbatul cu ochii verzi își plecă stingherit capul și bîigui :

— Domnul Noapteș se referă la Zina Gogan, laboranta...

— Aa ! da, da, desigur ; o fată tare isteață.

— Vă prețuiește mult, spuse Mihai.

— Mă bucur...

— Chiar vă iubește. O ! Dacă ați ști cît a suferit, cînd i-ați mărturisit regretul că doamna Tripșa, plecînd din țară, nu v-a lăsat planul de ansamblu al *telepsihofonului,* ci... doar planurile secțiunilor la care dumneavoastră trebuia să vă aduceți contribuție.

— M'da... adevărat... Povestea asta mi-a îngreunat foarte mult treburile... Și încă îmi mai dă bătaie de cap.

— Vedeți, ea n-a îndrăznit chiar de la început să vă ofere ceea ce dumneavoastră vă lipsea... pentru că nu era convinsă dacă ați fi fost dispus la un schimb...

— Schimb ? Ce fel de schimb ?

Obrajii clujanului se îmbujorară.

— Nimic neobișnuit, explică Noapteș ; ea avea tot ceea ce vă lipsea dumneavoastră și îi lipsea doar ceea ce dumneavoastră urma să faceți.

Bora se ridică de pe scaun. Mîinile lui delicate, cu degete lungi și subțiri, tremurau. Cu un glas care trăda indignarea, spuse aproape strigînd :

— Discuția asta, pentru mine, a devenit ciudată și... și chiar jignitoare.

Noapteș sări de pe scaun, vrînd să-l înfrunte, dar nu mai putu face asta, pentru că ușa care despărțea sufrageria de vestibul se deschise brusc și în prag apăru Titus.

Mihai îl privi aiurit și exclamă prostește :

— Tu ! ?

— Ce faci mutra asta ? urlă pretinsul fiu al lui Noapteș. Mai bine spune-mi dacă am venit prea devreme ori... prea tîrziu. Apoi, arătîndu-l pe Bora, întrebă : Dar stîrpitura asta cine mai e ?

— Domnul Bora... inginerul... colaboratorul doamnei Tripșa, bîigui Mihai.

Titus intră în încăpere și închise ușa cu zgomot.

— Bravooo ! Va să zică... lucrați direct cu sursa.

Silviu, în culmea furiei, se îndreptă spre vestibul, vorbind pe un ton de om jignit :

— Domnilor... consider că mă aflu într-un loc cu totul și cu totul nedemn de mine.

Dar plecarea lui fu oprită de intrarea năvalnică a lui Alexe Vedea.

Mihai se așeză pe scaun ; picioarele nu-l mai ajutau. Un val de sînge cald îi năpădi obrajii și tîmplele începură să-i zvîcnească dureros. Riposta lui Bora, sosirea lui Titus, despre a cărui moarte îl încredințase atît Necunoscutul cît și Vedea, și acuma Alexe, pe care de asemenea îl credea mort. Nu-și mai dădea seama cum ar fi fost posibilă o scăpare din situația în care se găsea, dar nici nu se mai putea gîndi la asta. Era complet năucit de pe urma loviturilor primite într-un timp atît de scurt.

— Trăiesc ! îi șopti Alexe ; vezi ?

— Văd...

— Sper că am sosit la timp !

Apoi se adresă lui Bora :

— Așadar, dacă domnul Bora și-a schimbat vederile, *telepsihofonul* și-a schimbat și el destinația ; deci, de astăzi înainte, gîndurile oricărui om vor putea fi cunoscute.

Privirile lui Bora se îndreptară spre Mihai.

— Asta... a... a... asta ai urmărit ? se bîlbîi, din cauza furiei clujanului. Ești nebun ! Da, da ; ne-bun ! La ce ți-ar folosi să cunoști gîndurile oamenilor ? Și-apoi ce gînduri ? strigă Bora. Ce gînduri crezi tu că ar putea să tăinuiască omenirea în clipa asta ? Nebunule ! Nebunilor ! Singurul gînd al omenirii este să aibă pîine și liniște ! Blestematilor ! Nu vă dați seama că truda voastră este osîndă, ca și aceea a lui Sisif ?

Zina și Ela apărură în pragul ușii, lăsată pe jumătate deschisă de Vedea. Ela vru să intre în sufragerie, dar Zina o reținu cu un gest aproape brutal.

— Dar vouă, continuă Bora, vouă celor care vreți să spionați pînă și gîndurile oamenilor cinstiți, vi se cuvine o osîndă și mai grea : izolarea ! Da, da : izolarea definitivă pe o insulă... cea mai îndepărtată insulă, care să vă poarte numele, ca pe un stigmat : „Insula spionilor" !

Atunci glasul Elei răsună disperat :

— Ce se întîmplă în casa mea ?

Toţi se întoarseră spre tînăra fată.

— Am... am nişte musafiri... bîigui Mihai.

— Trebuia să mai vină cineva... un domn, care s-a recomandat Baldovin.

Mihai încremeni, iar Necunoscutul întrebă :

— Unde e ?

— Aici, răspunse Zina, dar l-au oprit la uşă.

Necunoscutul se ridică de pe scaun şi îşi aprinse o ţigară, în timp ce Mihai făcea eforturi disperate ca să poată întreba :

— Cine ? Cine l-a oprit ?

— Doi bărbaţi, răspunse Ela. Mai întîi l-au legitimat şi pe urmă i-au spus : „Urmaţi-ne" !

— Casa e înconjurată ; ne-aţi trădat, domnule ofiţer ? întrebă Zina.

Titus îl zgîlţîi pe Mihai, care părea absent şi, pe un ton ameninţător, îl întrebă :

— Nu cumva chiar tu ne-ai întins cursa asta ? şi arătîndu-i o telegramă, continuă : De ce m-ai chemat ?

Mihai îl privi cu un aer tîmp.

— Nu... nu te-am chemat eu.

— Dar cine ? strigă Titus.

Cîteva secunde se scurseră într-o tăcere apăsătoare.

— Eu, spuse Necunoscutul, într-un tîrziu. Şi, ţie, Mihai, tot eu ţi-am telegrafiat că savanta va reveni în ţară mai curînd decît ştiai tu.

— De ce ?... De ce ?... murmură Mihai, năucit.

Aniţa intră în sufragerie.

Noapteş se ridică de pe scaun şi, părînd nesigur pe picioare, se sprijini de mobile pînă ajunse lîngă fereastră, gemînd :

— De ce ?... De ce ai făcut asta ?

— Doream un contact direct cu şeful dumitale ; cu Baldovin. Şi, dacă nu grăbeam lucrurile, cum altfel ar fi apărut el, atît de singur ?

Alexe şi Titus îl fulgerau pe Mihai cu priviri care nu prevesteau nimic bun şi asta păru să nu-i fi scăpat Necunoscutului, pentru că glasul său puternic se făcu auzit :

— Locotenent Toader !

— Ordonați !

Un semn scurt cu capul și Aniţa se postă lîngă Titus.

— Locotenent Gogan !

Fără să mai aştepte vreo precizare, Zina se repezi în spatele lui Alexe.

Prefăcîndu-se a nu fi înțeles nimic din cele ce se petreceau acolo și simulînd o mare durere în regiunea lombară, Mihai își duse mîna la buzunarul de la spate, în care își ținea pistolul și, cu aceeași voce joasă ce se voia, cu orice preț, expresia neputinței, îl întrebă pe Necunoscut :

— De fapt... de fapt, dumneata cine eşti ?

Cel întrebat făcu un pas lateral și, fulgerător, dădu la iveală un revolver pe care-l îndreptă spre Mihai, împiedicîndu-l să-și îndeplinească intenția.

— Bumerangul de care ai crezut că te foloseşti ; maior Jianu Victor, din Ministerul de Interne !

Afară, întunericul părea să învăluie într-o naivă liniște jocul nevinovat al fulgilor de zăpadă care se zbenguiau aidoma unor copii, neştiutori în faţa răului şi a primejdiei.

Redactor : E. GROZEA

Bun de tipar 25.11.1972. Apărut 1972. Hîrtie ziar de 50 g/m². Format 540×840/16. Coli tipar 11,5. D. 791.

Tiparul executat sub comanda nr. 20 782 la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1
București
Republica Socialistă România

Lei 5,50

EDITURA
MILITARĂ